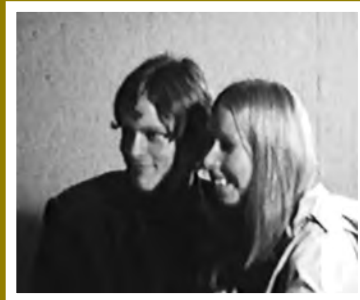

Keinut, filmit, kerhot ja tatsat

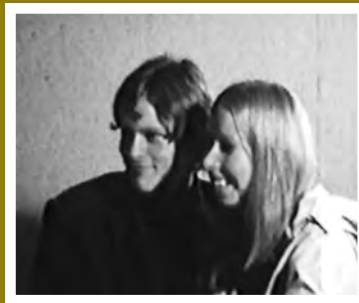
Etnologinen katse nuorisokulttuuriin

Swings, films, clubs and tattoos
An ethnologic approach to youth culture

Keinut, filmit, kerhot ja tatsat

Etnologinen katse nuorisokulttuuriin

Swings, films, clubs and tattoos
An ethnologic approach to youth culture

Keinut, filmit, kerhot ja tatsat

Etnologinen katse nuorisokulttuuriin

Swings, films, clubs and tattoos

An ethnologic approach to youth culture

Nuorisotyön perinteen tallentaminen -projekti
Preserving the Tradition of Youth Work -project
Nuoperi / Turun maakuntamuseo / Provincial Museum of Turku

Kannen kuvat / Cover

Moision keinu Juupajoen Korkeakoskella. TKU/TYKL-arkisto, TYKL/vk/21807.
Timo Puumalainen: Satua vai totta. Tykl/spa/268 (dvd).
Seinäkirjoituksia ja graffiteja Runosmäessä Turussa 1990-luvun loppupuolella.
Kuvaaja: Timo J.Virtanen.

The Moision Swing at Korkeakoski in Juupajoki. The TKU/TYKL Archive,
TYKL/vk/21807.
Timo Puumalainen: Satua vai totta (Truth or Tale). Tykl/spa/268(dvd).
Wall writings and graffiti in the Runomäki district of Turku at the end of the
1990s. Photo: Timo J. Virtanen.

Kielenhuolto / Proofreading
Marja Pajula

Käännökset / Translations
Kielipalvelu LWay

Toimitus / Editor
Minna Heikkinen

Taitto / Lay out
Vitale Ay, Taina Leino

ISBN: 978-951-29-8381-0 (PDF)

ISBN: 951-595-111-9 (painettu)

ISSN: 1457-9219

Turun maakuntamuseon julkaisuja 11 / Turku Provincial Museum Publication Series 11

Painopaikka / Printed in
Otavan Kirjapaino Oy
Keuruu 2006

Sisältö

Lukijalle	7
<i>Timo Virtanen</i> Keinut, kihlat ja keesit – Etnologinen katse nuorisokulttuurin tutkimukseen	11
<i>Salla Tenkanen</i> Nuorisotyön kaitafilmit	55
<i>Katri Kivelä</i> Kurkistus päiväkirjojen maailmaan – Kerttu Varjon päiväkirjat 1947–1962	75
<i>Ann-Mari Lehti</i> Puoli vuosisataa Suomen Punaisen Ristin nuorisotoimintaa	101
<i>Minna Heikkinen</i> Kotikäyntejä, valistusta ja diskoja – Nuorisotyö tarjoaa vaihtoehtoja muuttajille	127
Lähteet	173

Contents

To the reader 8

Timo Virtanen

Swings, engagements and mohawks –
An ethological approach to youth culture research 12

Salla Tenkanen

Cine films in youth work 56

Katri Kivelä

A look into the world of diaries –
The diaries of Kerttu Varjo 1947–1962 76

Ann-Mari Lehti

Fifty years of youth work by the Finnish Red Cross 102

Minna Heikkinen

House calls, information and discos – youth work
offers opportunities for new residents 128

Sources 174

Lukijalle

Nuorisotyön perinteen tallentamisprojekti Nuoperi on kerännyt nuorisotyöaiheista aineistoa vuodesta 2002 alkaen. Projektille on luovutettu asiakirjoja, valokuvia, av-aineistoa, kirjoja, muistitietoa ja esineitä. Lahjoitusten vastaanoton tavoitteena on saada säilytettyä nuorisotyöstä muutakin kuin toimintakertomukset. Nuorisotyön aineiston kerääminen on tärkeää, mutta projektissa on huomioitu myös, että keräämistä ei tehdä vain säilytyksen vuoksi. Aineisto halutaan käyttöön. Tutkimustyöhön osallistuminen on ollut hankkeen tavoitteena alusta asti. Riittävien lahjoitusten turvin se on nyt mahdollista. Kiitos siitä kaikille lahjoittajille.

Nuoperin ohjausryhmässä ovat olleet hankkeen ensi hetkistä lähtien mukana Turun yliopiston kulttuurien tutkimuksen laitoksen arkisto ja kansatiede. Tämän vuoksi projektin

tutkimukseen osallistuminen kanavoituu luonnollisella tavalla tätä kautta. Kansatieteen opiskelijoista ja tutkijoista muodostettiin ryhmä, jonka jäsenet saivat itse vapaasti valita aiheensa. Niinpä tämä artikkelikokoelma on varsin heterogeeninen aiheiltaan, mikä omalta osaltaan kuvastaa myös lahjoitusten monipuolisuutta. Kohteina ovat nuoriso ja nuorisotyö, mutta tutkimusote on kansatieteellinen. Julkaisun yksi tavoite on esitellä projektin lahjoituksia laajemmalle yleisölle. Suuren yleisön lisäksi, halutaan artikkeleiden avulla esitellä lahjoituksia myös tutkijoille ja nuorisotyöstä kiinnostuneille opiskelijoille, jotta myös he innostuisivat aineistosta, josta riittää monelle. Julkaisua on mahdollista käyttää niin opetuskuin esittelytilaisuuksissakin. Monimuotoisuus on nuorisotyön rikkaus, joka ilmenee myös tässä kokonaisuudessa.

To the reader

*T*he Nuoperi (Preserving the Tradition of Youth Work) project has been collecting material on youth work since 2002. People have donated documents, photos, audiovisual material, books, memories and articles to the project. The purpose of accepting these donations has been to preserve something more from youth work than just the annual reports. Collecting material on youth work is important, but the project has also shown that collection is not only for the purpose of preservation. We want to actually use this material. Participation in research work has been the target of this project from the start, and due to the vast amount of donations, this is now possible. Our thanks go out to all the donors.

From the very beginning of the project, the Nuoperi steering group has been involved with the Archives and Department of Ethnology at

the University of Turku's School of Cultural Research. This has provided a natural channel for the project to participate in research. Following the formation of a group of ethnology students and researchers, its members were given free rein to choose their own topics. Thus, this collection of articles is rather heterogeneous in terms of subject matter, which is a telling description of the diversity of donated material. The subjects are young people and youth work, but the research approach is ethnologic. One of the targets of this publication is to present the project donations to a broader audience. A further target is to use the articles to introduce researchers and students who are interested in youth work to the donated material in order to promote their enthusiasm about a collection that can provide material for many people. The publication is available

Tämä julkaisu on puheenvuoro, jossa katse kohdistetaan nuorisoon ja nuorisotyöhön liittyvään aineistoon etnologian keinoin. FL Timo J. Virtasen puheenvuorossa tarkastellaan jo olemassa olevia kansatieteellisiä aineistoja ja pohditaan oppiaineen mahdollisuuksia myös tulevassa nuorisotutkimuksessa. FM Salla Tenkanen ja fil.yo Katri Kivelä esittelevät Nuoperi-projektin lahjoituksia

konkreettisesti tuoden esiin kaitafilmiä ja päiväkirjojen mielekkyyden nuorisotyötä tallennettaessa. Pienet asiakirja- ja esinelahjoitukset projektille ovat saaneet fil.yo Ann-Mari Lehden ja FM Minna Heikkisen mielenkiinnon heräämään ja selvittämään niiden taustoja. Näin Suomen Punaisen Ristin nuorisotyö ja nuoret muuttajat ovat saaneet oman puheenvuoronsa.

Minna Heikkinen
Tutkija
Nuoperi-projekti

for teaching and exhibition purposes. Diversity is one of the riches of youth work, a fact that is also demonstrated by this collection.

This is a dialogue focusing on material related to young people and youth work through ethnological means. Timo J. Virtanen, Lic. Phil., uses his article to examine already existing ethnologic materials and consider the opportunities for the subject in future youth research. Salla Tenkanen, MA, and Katri Kivelä,

a student, present the donations to the Nuoperi project in a concrete manner by drawing attention to the meaningfulness of cine films and diaries in the preservation of youth work. Small donations of documents and articles inspired Ann-Mari Lehti, a student, and Minna Heikkinen, MA, to examine their background. Thus, the youth work done by the Finnish Red Cross and young migrants also receive well-deserved attention.

Minna Heikkinen
Researcher
Nuoperi Project

TIMO J. VIRTANEN

Keinut, kihlat ja keesit

Etnologinen katse nuorisokulttuurin tutkimukseen

Missä tilaisuuksissa nuoruutenne aikana Teidän kotipaikkakunnallanne nuoriso liikkui, missä poikien ja tyttöjen toisiinsa tutustuminen tapahtui? Miten kauan seurusteltiin ja mitä pidettiin normaalina seurusteluaikana ennen kihlausta?

Näin Turun yliopiston kansatieteen laitos lähestyi valtakunnallista vastaajaverkkoaan vuoden 1964 huhtikuussa julkaistussa kyselyssä numero 22 ”Kihlaus, vihkiminen ja häät”. Vuonna 1879 Kalajoella syntynyt vastaaja kertoo aiheista liittyen nuoruuteensa vuosina 1898–1902:

Siihen aikaan kuin minä olin nuori ja elämänsihalainen ei ollut nuorisolla vielä täällä Nuoriso-

seuroja ei muuta kokouspaikkaa kun mentiin jonkun riiheen tanssiaisia pitämään, ei ollut soittajia, kun pyörittiin suupelillä joku tytöistä pelasi, joka osasi. Toisinaan mentiin sellaiselle tasaselle kedolle rinkiä menemään ja huvittelemaan, ja väliin oltiin sillalla, jossa voi tanssiakki, kun siihen aikaan ei ollut mitään kulkuneuvoja vielä täällä...

Kansankulttuuriin liittyvää nuorisoperinnettä on tallennettu muissakin kyselyissä, mutta kunnallisen sektorin toimintaa selvästi vähemmän. Nuoperi-projektin ensisijaisena tarkoituksena onkin tallentaa kunnalliseen nuorisotoimintaan liittyvää muistitietoa ja esineistöä sekä perustaa näihin liittyvät arkistokokonaisuudet. Samalla on edetty ajatukseen tämän aineiston esittämisestä yleisölle sekä aineistojen tieteellisestä tutkimuksesta ja hyödyntämi-

TIMO J. VIRTANEN

Swings, engagements and mohawks

An ethnological approach to youth culture research

Where did young people in your hometown get together when you were young, where did boys and girls meet each other? How long did they date and what was considered a normal period of dating prior to getting engaged?

This is how the University of Turku's Department of Ethnology approached a nation-wide network of respondents in questionnaire number 22, "Engagement, marriage and weddings", published in April 1964. A respondent born in Kalajoki in 1879 discusses these topics in relation to youth in 1898–1902:

When I was young and full of life, young people didn't have any youth centres or other gathering places, so we went to a barn when we wanted to have a dance. Since there were no musicians,

any girl who could play an instrument provided the music. Sometimes we went to a level field to dance in a ring and have some fun or to a bridge where we could also dance, since there were no vehicles around here at that time...

The youth tradition associated with folk culture has been recorded in other questionnaires as well, but to a lesser degree than in the municipal sector. The primary aim of the Nuoperi project is to record memories and save articles related to municipal youth activities and to establish related archive collections. This has progressed to the idea of presenting this material to the public and the scientific research and utilisation of the material for teaching purposes.¹ The material and activities have

¹ www05.turku.fi/museo/nuoperi/tavoitteet.html

sestä opetuksessa.¹ Aineistoa ja toimintaa on jo esitelty suurelle yleisölle muun muassa kiertonäyttelyn ”Sakit, lössit, jengit ja nappulat – Nuorisotyön vuosikymmenet” avulla. Näyttelyn nimi viittaa yhtä lailla ”vapaasti järjestäytyneeseen” kuin projektin tarkoittamaan kunnallisesti organisoituun ja institutionaaliseen toimintaan. Sakit, lössit ja jengit muistuttavat juuri siitä katukulttuurista, jota kunnallinen nuorisotyö on pyrkinyt saamaan ohjatun toiminnan pariin. Näyttelyssäkin esiteltyjen leirien, kerhojen ja kulttuurikilpailujen² ulkopuolelle on, kuten edellisen vastaajankin tapauksessa, jäänyt aina merkittävä osa nuorten omaehtoista toimintaa. Näin on myös omalla kohdallani.

Lapsuus vaihtuu joustavasti nuoruuteen, kuten nuoruuskin aikuisuuteen. Lapsuus tai nuoruus ei ole vain tiettyä aikaa, vaan myös uudesta tilasta muotoutuvia merkityksellisiä kokemuspaikkoja. Näiden paikkojen syntymisestä ja prosessin luonteesta on kirjoitettu runsaasti esimerkiksi antropologisessa ja kansatieteellisessä kaupunkitutkimuksessa.³ Etnologisella sektorilla nuoruudesta on kuitenkin kokonaisuudessaan kirjoitettu suhteellisen vähän. Kiinnostava poikkeus nuoruuden, ajan ja paikkojen etnologisesta yhdistelmästä on kansatieteilijöiden Riitta ja Matti Räsänen toimittama

”*Kuin Tiiran lento. Muistelmia nuoruudesta 1920- ja 1930-luvun Jyväskylästä.*”⁴ Henkilökohtaisella tasolla jokainen muistelee ja muistaa nuoruuttaan sekä aikaan, paikkaan että sosiaalisiin verkostoihin liittyen. Luonnollisesti jopa yksittäiset esineet muistuttavat nuoruudesta. Eri sukupolvien nuoruus näyttäytyy erilaisena, mutta monet ilmiöt ovat luonteeltaan ja tarkoitukseltaan verrattavissa toisiinsa. Tilan tai paikan ja nuoruusajan yhteyteen liittyvät myös kansatieteilijä Ilmar Talven muistot omasta nuoruudestaan:

Tuo nuoruuden maa muodostui tavallaan kahdesta piiristä, joista sisemmän muodostivat koti, sen lähiympäristö, urheilukenttä, Valgejõen uimapaikat ja talvinen hiihtomaasto Männikumäellä. Ulompi piiri käsitti hiihto- tai pyöräilymatkan päässä olevan ympäristön...⁵

Tämä tila, paikka ja nuoret yhdistelmä on kiinnostava myös nykytutkimuksen kannalta.

¹ www05.turku.fi/museo/nuoperi/tavoitteet.html

² Esimerkiksi Peltola-Yrjölä 2004, 68–83; Puumalainen 2004, 17–23

³ Esimerkiksi Gilloch 1996; Virtanen 1994; *Memories of my town* 2005

⁴ Räsänen R. – Räsänen M. 1987

⁵ Talve 2004, 32

already reached a broad audience through a touring exhibition entitled "Sakit, lössit, jengit ja nappulat – Nuorisotyön vuosikymmenet" (Crowds, Gangs, Groups and Little Ones – Decades of Youth Work). The name of the exhibition refers equally to "spontaneous" activity and the municipally organised and institutionalised activity defined in the project. Crowds, gangs and groups are a reminder of the very type of street culture that municipal youth work has attempted to bring within the scope of organised operations. As in the case of the preceding respondent, a significant amount of spontaneous youth activities have remained outside the scope of the camps, clubs and cultural competitions² presented in the exhibition. This is also the case in my situation.

Childhood flows into youth, and youth into adulthood. Childhood and youth are not just specific times but important opportunities for experience that arises from a new state. A lot has been written, for example, in anthropologic and ethnologic city research, about the origin of these opportunities and the nature of the process.³ However, the ethnologic sector has produced relatively little written work about youth. An interesting exception to the ethnologic combination of youth, time and place is "Kuin Tiiran lento. Muistelmia nuoruudesta

1920- ja 1930-luvun Jyväskylässä." (Fly like a tern. Recollections of youth from the 1920s and 1930s in Jyväskylä) written by ethnologists Riitta and Matti Räsänen.⁴ On the personal level, everyone recalls and remembers their youth in relation to time, place and social networks. Naturally, even individual articles can serve as reminders of youth. The youth of a different generation appears different, but many phenomena are comparable in terms of nature and purpose. Ethnologist Ilmar Talve's memories of his own youth are also associated with space or place and time:

The country of that youth in a way comprised two circles: an inner one made up of home, its immediate surroundings, the sports field, Valgejoki swimming areas and the skiing terrain at Männikumäki. The outer circle included the environment that was within skiing or biking distance...⁵

This combination of situation, place and youth is also interesting in terms of modern research.

² For example, Peltola-Yrjölä 2004, 68–83; Puumalainen 2004, 17–23

³ For example, Gilloch 1996; Virtanen 1994; Memories of my town 2005

⁴ Räsänen R. – Räsänen M. 1987

⁵ Talve 2004, 32

Esimerkiksi Sirpa Tani on pannut merkille kulttuuri(e)ntutkimuksen lähestymistapojen vaikutuksen maantieteen tutkimukseen ja huomauttaa samalla, että tilallisuuden ottaminen huomioon on tuonut tärkeitä näkökulmia kulttuurintutkimukseen. Vaikka Tani ei erityisesti tarkoita kansatieteellistä tutkimusta, on hän kuitenkin myös sen osalta oikeassa.⁶ Lapsuuden ja nuoruuden muistinvarainen rakentaminen ja paikka-analyysi ovat kiinnostaneet kansatieteilijöitäkin.⁷ Kirjoituksen ulottuvuuksien kannalta on ehkä hyödyllistä tarkastella myös oman kokemuksentän ja kansatieteellisen nuorisotutkimuksen teemojen suhdetta.

Porilaiseen 1960-luvun lopun ja 1970-luvun alun nuoruuteen kuuluivat omalla kohdallani kiinteä Impolan kaveripiiri (muun muassa Retu, Hapa, Rane, Möpi, Jammu), ydinkeskustan korttelin kokoinen ”ränni lihatiskeineen” (kierto kävellen myötäpäivään), ”naprableet” (Vellilässä), mopot⁸ (Zündapp ja Tunturi), myöhemmin autokortin myötä myös musta 1960 mallinen 220S (TÄ-600) ja valkoinen 1958 mallinen 180D (TKR-35) sekä oppikoulun työt. Vaikka olen osallistunut seurakunnan poikatyöohjaajakurssille 1970-luvun alussa, olen myös samoihin aikoihin kuulunut rekisteröimättömään Dusters-moottoripyörä-

kerhoon, sillä vielä vuonna 1972 ison pyörän kortin sai 16-vuotiaana (Ducati ja Honda), pelannut koripalloa Isojoenrannan Sisussa (II-divisioona) ja käynyt tansseissa Käenkosken lavalla Parkanossa (Satakunnan ja Pohjanmaan rajalla). Pyörällä päästiin Parkanon lisäksi ulkomaille (Skibotn) ja koripallon puitteissa myöhemmin Leningradiin saakka. Ilmeisesti kaupungin nuorisotoimella oli tämän ystävyysvaihdon kanssa jotakin tekemistä. Kunnallisesta nuorisotoiminnasta ensimmäiset ja tarkemmat muistikuvat ovat kuitenkin vasta opiskeluajalta Turusta 1980-luvun alusta, jolloin ”lievästi yli-ikäisenä” osallistuin nuorisosoutuihin Aurajoella ja olin muutoinkin mukana muun muassa Unkarin kanssa tapahtuneen nuorisovaihdon toteuttamisessa.

Tämän artikkelin sisältönä on kuitenkin erityisesti kunnallisen nuorisotyön ulkopuolelle jäävä nuorten kulttuuri. Pyrin löytämään kansatieteellisestä keruu- ja tutkimuspanoksesta

⁶ Tani 2005, 95. Vertaa esimerkiksi Virtanen 1994, 19–35

⁷ Esimerkiksi Lönnqvist 1992; Korkiakangas 1996

⁸ Mopot liitetään useimmiten juuri murrosikäisiin poikiin, mutta kansalliseksi mopoikoniksi muodostuneella pappatunturilla on runsaasti muitakin, ennen kaikkea nostalgisia, elämyksellisiä ja tätä kautta myös taloudellisia merkityksiä Katso Roivainen 2004; Tuotteistamisesta www.halavatunpapat.com, joka on elämys- ja ohjelmapalveluyritys.

For example, Sirpa Tani has emphasised the impact of cultural research approaches on geographic research and also pointed out that taking the element of space into consideration has added important perspectives to cultural research. Although Tani does not refer to ethnologic research in particular, she is right in that sense as well.⁶ Memory-based construction of childhood and youth has also been of interest to ethnologists.⁷ With regard to the dimensions of this article it may be beneficial to examine the relationship between the personal experience field and the themes of ethnologic youth research.

Important elements in my own youth in Pori, in the later 1960s and early 1970s, were the close-knit Impola gang (Retu, Hapa, Rane, Möpi, Jammu), a downtown city block-sized 'cruising zone' (always travelled in a clockwise direction), neighbourhood parties (in Vellilä), mopeds⁸ (Zündapp and Tunturi), and after getting my driver's licence, a black 1960 model 220S (TÄ-600) and a white 1958 model 180D (TKR-35), as well as high school girls. Although I took part in the church's leadership course for boys in the early 1970s, I simultaneously belonged to the unregistered Duster motorcycle club, since in 1972 a 16-year old could still get a licence to operate a large bike (Ducati

and Honda), played basketball for Isojoenranta Sisu (2nd division) and went to dances at the Käenkoski bandstand in Parkano (on the border of the Satakunta and Ostrobothnia provinces). Our bikes also took us abroad (Skibotn) and basketball later gave us the opportunity to travel to Leningrad. Apparently the City Youth Department had something to do with this friendship exchange. In any case, my first and most vivid memories of municipal youth activities are from my student days in Turku in the early 1980s, when I was a 'slightly over age participant' in a youth rowing event on Aura River and was also involved in a youth exchange with Hungary.

However, the content of this article focuses particularly on the youth culture that remains outside the scope of municipal youth work. I will sift through the ethnologic collection and research work to try and find some kind of counterbalance for the material that has been

⁶ Tani 2005, 95. For example, compare with Virtanen 1994, 19–35

⁷ For example, Lönnqvist 1992; Korhakangas 1996

⁸ Mopeds are often associated with adolescent boys, but the Pappa Tunturi that became a national moped icon has many other, mostly nostalgic, experiential and thus economic meanings. See Roivainen 2004; On commercialisation www.halavatunpapat.com, which is an adventure and programme service company.

jonkinlaista vastapainoa projektin keruun myötä syntyneelle aineistolle. Tämä merkitsee ensinnäkin vanhempaan kansanomaiseen kulttuuriin liittyvää nuorisokulttuuria sekä toisaalta uudemman ajan nuoriso-organisaatioiden ja -instituutioiden ulkopuolelle jäävää

toimintaa. Viime mainittu liittyy suureksi osaksi urbaanin nuorisokulttuurin hahmottamiseen, vaikka myös maaseutunäkökulmaa olisi nykytutkimuksessa pidettävä silmällä. Miten, milloin ja miksi nuoret ovat olleet kansatieteellisen tutkimuksen kohteena ja toimijoina?

Moision keinu Juupajoen Korkeakoskella. TKU/TYKL-arkisto, TYKL/vk/21807.

The Moision Swing at Korkeakoski in Juupajoki. The TKU/TYKL Archive, TYKL/vk/21807.

collected for this project. This means youth culture that is related to the older popular culture as well as the activities that remain outside the scope of more modern youth organisations and institutions. The latter is very much related to an understanding of urban youth culture, even though a rural perspective should also be retained in modern research. How, when and why have young people been the subject of and actors in ethnologic research? How has ethnology added to the interpretation, understanding and presentation of youth culture? In particular, how has the project's ethnologic partner in Turku conducted its youth research?

Even outside the Nuoperi project, ethnologic research has analysed the field of municipal youth activities to a certain extent, and it appears that research on activities in the third sector will only increase as a result of the project. For example, the Finnish Red Cross supports the Q-vuori Youth Centre in Turku, and a thesis written on that Centre examines the implementation of FRC ideology in the world of young people.⁹ Another thesis concerning voluntary activity related to the FRC was also completed in 2006.¹⁰

Youth research is a good example of a multidisciplinary research field in which different bodies are active at different times. In

addition to general overviews¹¹, youth has been a popular topic in nearly every scientific field. However, the young person in medical research differs somewhat from the young person in cultural or ethnologic research.¹² For example, sociologists and cultural researchers became interested in studying childhood and youth in the 1990s. Later on, sociology played a major role as an implementer of youth research, and the mythical homogeneity of the youth concept has been the subject of much interest in various fields of study. Youth subcultures have fragmented into even smaller subcultures that members of the culture find easy to differentiate between, but which are difficult for adults outside to understand.¹³

In terms of ethnology, multidisciplinary opportunities can be found from closely-related scientific fields, such as folklore, religion and anthropology, but also from more remote topics. For example, trends in perception geography and mindmapping research have offered a good point of reference for geography since

⁹ Lehti 2005

¹⁰ Nieminen 2006

¹¹ For example, Aapola, S. & Kaarninen, M. 2003 (editors).

¹² Crossover research between these fields can also be found: For example, Puuronen 2004 on anorexia.

¹³ Tani 2005, 99

Miten kansatiede on lisännyt suomalaisen nuorisokulttuurin tulkintaa, ymmärtämistä ja esittämistä? Miten erityisesti projektin turkulainen kansatieteellinen osapuoli on tehnyt nuorisotutkimusta?

Kansatieteellisessä tutkimuksessa on Nuoperi-projektin ulkopuolellakin jonkin verran analysoitu kunnallisia nuorisotoiminnan kenttiä, ja ilmeisesti kolmannen sektorin toiminnan tutkimus lisääntyy projektin myötä entisestään. Esimerkiksi turkulaista Q-vuoren nuorisotaloa koskeva tutkielma selvittää paikan taustayhteyksinä toimivan SPR:n ideologian toteutumista nuorten maailmassa.⁹ Samoin vuonna 2006 valmistui SPR:n toimintaan liittyvää vapaaehtoistoimintaa käsittelevä tutkielma.¹⁰

Nuorisotutkimus on hyvä esimerkki monitieteisestä tutkimusalasta, jolla eri tahot ovat aktiivisia eri aikoina. Nuorisosta on yleisesitysten¹¹ lisäksi kirjoitettu lähes jokaisella tieteenalalla. Lääketieteellisen tutkimuksen nuori on kuitenkin jossakin määrin erilainen kuin vaikkapa kulttuurientutkimuksen tai kansatieteen nuori.¹² Esimerkiksi sosiologit ja kulttuurintutkijat kiinnostuivat lapsuuden ja nuoruuden tutkimuksesta 1990-luvulla. Sosiologia on ollut myöhemminkin keskeisessä roolissa nuorisotutkimuksen toteuttajana. Myös nuorison käsitteen myyttiseen homogeenisuuteen on

kiinnitetty paljon huomiota eri opinaloilla. Nuorten alakulttuurit ovat entisestään pirstoutuneet pienemmiksi osakulttuureiksi, joiden välisten rajojen veto on usein kulttuurin jäsenille helppoa, mutta kulttuurin ulkopuolisille aikuisille vaikeaa.¹³

Kansatieteen kannalta poikkitieteellisiä mahdollisuuksia löytyy suoranaista naapuritieteistä, kuten folkloristiikasta, uskontotieteestä ja antropologiasta, mutta myös hieman kauempaa. Esimerkiksi perseptiomaantieteen ja miellekarttatutkimuksen suuntaukset ovat jo 1970-luvulta lähtien tarjonneet hyvän kiinnostuksen maantieteeseen. Aikaisemmin koroostamani paikan merkitys nuorten elämässä ulottuu myös kulttuurien kohtaamiseen ja edelleen esimerkiksi kylä- tai kaupunkipaikkojen etnistämiseen.¹⁴ Paikka voi tosin olla myös

⁹ Lehti 2005

¹⁰ Nieminen 2006

¹¹ Esimerkiksi Aapola, S. & Kaarninen, M. 2003 (toim.).

¹² Ristikkäistä tutkimusta näidenkin alojen väliltä löytyy: Esimerkiksi Puuronen 2004 anoreksiasta.

¹³ Tani 2005,99

¹⁴ Vertaa kaupunkitilan ja -paikkojen etnistämisestä sekä niiden esittämisestä Virtanen 1997,110. Vuonna 2006 käynnistyneessä kylä-kaupunkitutkimuksessa tehdään keväällä 2006 kenttätöitä Unkarissa Deszkin kylässä. Tarkoituksena on mainitun tutkimusotteen avulla selvittää Maria Kauppisen pro gradu -tutkielmassa serbikylän fyysisistä ja mentaalia sijoittumista valtaväestön unkarilaiskylän sisään.

the 1970s. The meaning of place in a young person's life that I emphasised earlier also extends to cultural encounters and, for example, the ethnification of town and city areas.¹⁴ Of course, the place could also be food, drink or clothing. In addition to being food sources, kebab restaurants and McDonalds' are important geographic city sites for young people and also serve as analysers and often as multicultural meeting places. Similarly, the music world of young people, for example, hiphoppers or punk rockers in Turku, can just as well be approached through concepts of music as by means of the ethnologic perspective.¹⁵

The exhibition publication of the Nuoperi project includes articles on the history of youth activities, changes in education, and national organisation.¹⁶ At the end of 2005, the ethnologists in the project steering group discussed the broad field of youth research and decided to set up a group to produce a collection of articles that particularly focused on the ethnologic or cultural research perspective. This was associated with the role of the University of Turku's Department of Ethnology Archive (TYKL Archive) in digitising the project materials and as a storage location for the earlier questionnaire material. Some students of this subject were involved in the

archiving process and were thus integrated into the research project.¹⁷ It must also be emphasised that the sample material and comments by this author are often related to Turku and the collection of material and research done at the University of Turku. The University of Turku also appears to have visions in terms of young people.

A few years ago, the University of Turku very visibly announced its intention to focus on childhood and preteen research. The university bulletin highlights child health clinics, the psychological and somatic problems of children and young people, childhood diabetes and coronary disease. The cultural researcher's

¹⁴ Compare the ethnification of city facilities and places and their presentation Virtanen 1997,110. A town-city study launched in 2006 will be doing fieldwork in the Hungarian town of Deski in spring 2006. Maria Kauppinen's graduate thesis will attempt to use this research approach to examine the physical and mental location of a Serbian village within the majority population of a Hungarian town.

¹⁵ Holmborg 2006; Käpylä 2005

¹⁶ A humorous coincidence in terms of ethnology is the fact that the 'blackish' leather-clad gang portrayed on the exhibition poster for the project is actually a PR photo for an LP released by ethnologist Asmo Kärkkäinen's band "The Streets" in the early 1980s. The group was known for its hit "Kestääkö siivet".

¹⁷ The articles of Katri Kivelä and Ann-Mari Lehti are also included in this publication.

yhtä kuin ruoka, juoma tai vaatetus. Kebab-paikat ja McDonaldsit ovat nuorison keskuudessa ruokapaikkojen lisäksi kaupunkitilan tärkeitä maamerkkejä ja jäsentäjiä ja usein samalla monietnisiä tapaamisareenoja. Samoin nuorten musiikkimaailmoja, esimerkiksi turkulaisia hiphoppareita tai punkkareita, voidaan lähestyä yhtä lailla musiikkitieteellisin käsittein kuin kansatieteen näkökulmastakin.¹⁵

Nuoperi-hankkeen näyttelyjulkaisuun sisältyy artikkeleita nuorisotoiminnan historiaa, alan koulutuksen muutoksesta ja valtakunnallisesta organisoinnista.¹⁶ Vuoden 2005 lopulla hankkeen ohjausryhmän kansatieteilijät keskustelivat nuorisotutkimuksen laajasta kentästä ja päättivät koota mukana olevista ryhmän, joka tuottaisi artikkelikokoelman erityisesti kansatieteellisestä tai kulttuurien tutkimuksen näkökulmasta. Tähän ajatukseen liittyi myös Turun yliopiston kansatieteen laitoksen arkiston (TYKL-arkisto) rooli hankkeen aineistojen digitoinnissa sekä aikaisemman kyselyaineiston sijaintipaikkana. Muutamat oppiaineen opiskelijat olivat mukana arkistointiprosessissa ja integroituivat näin myös tutkimushankkeeseen.¹⁷ Samalla on korostettava, että allekirjoittaneen esimerkkiaineisto ja kommentit liittyvät useimmiten Turkuun ja Turun yliopistossa tehtyyn aineiston keruuseen

ja tutkimukseen. Turun yliopistolla näyttäisi olevan myös visioita nuorten kannalta.

Pari vuotta sitten Turun yliopisto tiedotti ja uutisoi näyttävästi uudesta suunnitellusta painopistesuunnitelmastaan eli lapsiin ja varhaisnuoriin kohdistuvasta tutkimuksesta. Yliopiston tiedotuslehti ottaa esiin muun muassa neuvolatoiminnan, lasten ja nuorten psyykkiset vaikeudet sekä somaattiset ongelmat, nuorisotyypin diabeteksen ja valtimotaudin. Kulttuurientutkijan puheenvuoro koskee anoreksiaa.¹⁸ Käytännössä tämä nuorisotutkimuksen vahvistuminen näyttäisi siis merkinneen lähinnä lääke- ja ehkä myös kasvatus- ja yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen vahvistamista. Toisaalta jo aikaisemmin erääksi painopisteesi yliopistolla on määritelty kulttuurien kohtaaminen. Tämä ulottuvuus on puolestaan paljolti

¹⁵ Holmborg 2006; Käpylä 2005

¹⁶ Hauska yhteensattuma kansatieteen suhteen on, että mainitun projektin näyttelyjulisteen ”mustanpuhuva” nahkatakkijengi on todellisuudessa kansatieteilijä Asmo Kärkkäisen ”The Streets” yhtyeen LP:n mainoskuva 1980-luvun alusta. Yhtye tunnettiin muun muassa hitistään ”Kestääkö siivet”

¹⁷ Katri Kivelän ja Ann-Mari Lehden artikkelit toisaalla tässä julkaisussa.

¹⁸ Aurora 3/2004. Vuonna 2006 hankkeessa on mukana jo seitsemän korkeakoulua ja tarkoituksena on lapsiin ja nuoriin kohdistuvan tutkimuksen keskittäminen perustettavaan tutkimuskeskukseen.

address concerns the topic of anorexia.¹⁸ In practice, this intensification of youth research appears to mean additional research in the medical, and perhaps educational and sociological areas. On the other hand, the university had earlier defined cultural encounter as a certain focal point. This dimension has primarily been understood to mean ethnic encounter, ethnopolitics, integration negotiations concerning minorities and the majority culture, and the problems of multi-identity and ethnicity. In terms of folk culture research, the term "encounter" also refers to rural and urban encounters, or even those between different social and age groups. However, a particular strength of ethnology in recent years has been ethnic encounter.

My aim has been to follow the youth theme of ethnology from the early days of the subject, at the end of the 1950s, and to look at the everyday life of young people in light of modern phenomena. In addition to the fact that we are now living in the 21st century, young academic writers and informants represent modern times. The problem that cultural researchers have with the whole discussion appears to be the familiar presence and authenticity of tradition. Many phenomena of youth culture that are associated with folk culture have been

functionally retained, despite social and political-economic changes. The changing arenas and 'phenotypes' make interpretation difficult, although interesting. The text is mainly based on manuscripts from the TYKL Archives, such as theses, seminars, data collection work and other similar material. The target is to outline a broad field of phenomena that are equally rooted in the agrarian culture of chasing girls at night and village swings, as in modern house parties, the clothing worn by young Somalis, body piercing, punk rockers' Mohawks and the eating habits of young students.

From the ethnological perspective, children and young people have always been a part of research on everyday life that is tied to the concept of folk culture. However, the main actors in folk culture have been citizens of working age, with Finnish peasants leading the way. For a long time, ethnology meant peasant life and a project to build national identity that focused on lifestyle. Within the scope of Finnish ethnology that resulted from studying this culture and its established categories, young people

¹⁸ Aurora 3/2004. The 2006 project includes seven universities with the aim of establishing a research centre in which research on children and young people would be concentrated.

nykykeskusteluissa ymmärretty etnisenä kohtaamisena, etnopolitiikkana, vähemmistöjen ja valtakulttuurin integraationeuvotteluina, moni-identiteetin ja etnisiteetin ongelmina. Kansankulttuurin tutkimuksen kannalta kohtaaminen liittyy myös esimerkiksi maaseudun ja kaupungin kohtaamiseen tai vaikkapa eri sosiaali- ja ikäryhmien kohtaamiseen. Kansatieteen eräs vahvuusalue on viime vuosina ollut kuitenkin juuri etninen kohtaaminen.

Tarkoitukseni on seurata kansatieteen nuorisoteemaa aina oppiaineen alkuajoista 1950-luvun lopulta lähtien, mutta nähdä nuorten arkielämä myös nykyajan ilmiöiden valossa. Nykyaikaa edustavat 2000-luvulle sijoittuvan kalenterivuoden lisäksi nuoret akateemiset kirjoittajat ja nuoret informantit. Vaikeutena koko keskustelussa näyttäisi olevan kulttuurintutkijoille tuttu perinteen olemus ja aitous. Monet kansankulttuuriin liittyvät nuorten kulttuurin ilmiöt ovat funktionaalisesti säilyneet yhteiskunnallisista ja poliittis-taloudellisista muutoksesta huolimatta. Vaih-tuneet areenat ja ”ilmiasut” tekevät niiden tul-kinnasta hankalan, vaikkakin kiinnostavan teh-tävän. Teksti perustuu valtaosiltaan TYKL-arkiston käsikirjoituksiin, kuten pro gradu -tut-kielmiin, proseminaareihin, keruutöihin sekä vastaaviin käsikirjoituksiin. Tavoitteena on

hahmottaa laajaa ilmiökenttää, jolla sijaitsevat yhtäläillä agraari aittojen yöstelykulttuuri ja kyläkeinut kuin modernit kotibileet, somali-nuorten pukeutuminen, lävistyksen, punkka-reiden irokeesit ja opiskelijanuorten ruoka-tottumukset.

Kansatieteen oppiaineen näkökulmasta lapset ja nuoret ovat aina olleet mukana kansankulttuurikäsitteeseen sidotun arkielämän tutkimuksessa. Kansankulttuurin toimijoina ovat kuitenkin olleet lähinnä työikäiset kansalaiset, suomalainen talonpoika etunenässä. Kansatiede olikin pitkään suomalaisen talonpojan elämään ja elämäntapaan paneutuva kansallisen identiteetin rakennusprojekti. Tämän kulttuurin tutkimiseksi syntyneen suomalaisen kansatieteen ja sen sisään vakiintuneiden kategorioiden sisällä nuoret ovat kuitenkin olleet jonkinlaisia väliinputoajia sukupuolite-tun aikuisen arkielämän ja lapsiin kohdentu-neen tutkimuksen välissä.¹⁹ Seppo Knuuttilan ja Anssi Paasin mukaan suomalaiset lapset so-siaalistettiin aina 1960-luvulle saakka koulussa suoraan kansallisten stereotyyppien maailmaan.²⁰ Monet näistä liittyivät talonpoikaisen

¹⁹ Kansanomaisesta lastenkasvatuksesta esim. Aukia 1979; Kanervo 1990

²⁰ Knuuttila – Paasi 1995, 85

have been somewhat overlooked as research focused on daily adult life and children.¹⁹ According to Seppo Knuuttila and Anssi Paasi, schools socialised Finnish children directly into the world of national stereotypes until the 1960s.²⁰ Many of these stereotypes were linked to the safe authenticity of Finnish peasant life and the power of tradition, combined with the threat of a society that was becoming urbanised and multiculturalised as well as industrialised. This genuine peasant Finnishness is also evident later and particularly in the presentation of questions concerning folklore. The positive connotation of tradition is something that is often questioned particularly by young people.

Ethnologic youth research in Turku

In popular practice, girls under the age of 20 were not considered ready for marriage. The age of 20 was *a threshold to marriage*, but a 25-year old was already considered a spinster.²¹

In Turku, the subject of ethnology is also clearly a spinster, which can also be seen as the successful defence of integrity rather than a lack

of experience. There has been talk of marriage over the years, but fortunately for the subject and the department, the matchmakers have been rather ineffective. The activities, research and teaching in the young subject of ethnology in Turku at the end of the 1950s required the creation of research material and an archive. National mail questionnaire activities based on a network of respondents were considered the proper way to meet this need.²² This activity produced irreplaceable material over several decades; material which is only now being utilised.

Although the discourse on ethnology in Finland was consistent and even conservative for a long time, Turku in particular attempted to follow European trends along with the prevailing research. Right from the start, the focus of the subject in teaching has been historical-geographical, even though the social aspect has often been front and centre in the research topics. Professor Ilmar Talve emphasised three

¹⁹ Popular childhood education, for example, Aukia 1979; Kanervo 1990

²⁰ Knuuttila – Paasi 1995, 85

²¹ Talve 1979, 177

²² Talve 1984; TYKL Archive 2002. Later on, this data collection method has been used for seminar work on youth topics by adapting it for use via e-mail and websites, for example Marjamaa 2003.

suomalaisuuden turvalliseen aitouteen, perinteiden voimaan, uhkaavan urbaanin ja monikulttuuristuvan sekä teollistuvan yhteiskunnan rinnalla. Tämä oikea talonpoikainen suomalaisuus on esillä paljossa myöhemminkin ja erityisesti niin sanotussa perinnetieteiden kysymyksenasettelussa. Perinteen myönteinen konnotaatio kyseenalaistetaan tosin usein juuri nuorison taholta.

Kansatieteellinen nuorisotutkimus Turussa

Kansanomaisessa käytännössä ei alle 20-vuotiaita tyttöjä kuitenkaan mielellään ole katsottu kypsiksi avioliittoon. 20 vuotta oli *naimakynnys*, mutta 25-vuotiasta pidettiin jo ikäneitona.²¹

Kansatiede on turkulaisena oppiaineenakin siis selkeästi ikäneito, mikä voidaan tosin myös nähdä onnistuneena koskemattomuuden puolustamisena eikä niinkään kokemuksen puutteena. Näyttämisajatuksiakin on tosin toisinaan vuosien varrella ollut. Puhemiehet ovat kuitenkin olleet oppiaineen ja laitoksen onneksi kehonlaisia. Nuoren kansatieteen oppiaineen toiminta, tutkimus ja opetus 1950-luvun lopulla

Turussa edellyttivät omien tutkimusaineistojen ja -arkiston luomista. Vastauksena tähän tarpeeseen pidettiin valtakunnalliseen vastaajaverkostoon perustuvaa postikyselytoimintaa.²² Tämä toiminta tuotti usean vuosikymmenen aikana korvaamattoman aineiston, jonka hyödyntäminen on vasta alussa.

Vaikka kansatieteen diskurssi Suomessa oli pitkään varsin yhtenäinen ja konservatiivinenkin, pyrittiin erityisesti Turussa, vallitsevan tutkimuksen ohella, seuraamaan myös muun Euroopan trendejä. Oppiaineen painotus on opetuksessa alkuvuosista lähtien ollut historiallis-maantieteellinen, vaikka juuri sosiaalinen aspekti on ollut tutkimusaiheissa monesti etusijalla. Professori Ilmar Talve painotti uuden oppiaineen opetus- ja tutkimustoiminnassa kolmea ydinkäsitettä. Nämä olivat *aika*, *alue* ja *sosiaalinen sidonnaisuus*. Kulttuurien kohtaamisen problematiikan tuodessa 1980-luvulla enemmän prosessiajattelua diffusionististen piirteiden rinnalle myös tutkimuksellinen moniäänisyys lisääntyi.

²¹ Talve 1979, 177

²² Talve 1984; TYKL-arkisto 2002. Myöhemmin nuorisoihisiin seminaaritöihin on aineistonkeruussa sovellettu mm. sähköpostilistojen ja kotisivujen kautta tapahtuvaa aineistonkeruuta, esimerkiksi Marjamaa 2003

core concepts in teaching and research related to the new subject. They were *time*, *region* and *social commitment*. As the problematics of cultural encounter in the 1980s added more process thinking to the features of diffusionism, the diverse nature of research increased.

The perspectives of time, region and social commitment were combined with rural research in Turku as well as with urban folk culture and various professional groups, and particularly with the everyday life of the industrial population at the end of the 1950s.²³ The majority of ethnologic youth material is not the result of research focused especially on young people and youth culture, but information about young people gathered, for example, in conjunction with research on family or customs. On the other hand, the topics of some questionnaires (such as confirmation and matchmakers) refer directly to youth culture.

Until the establishment of the Turku department, ethnologic research in Finland focused mainly on agrarian Finland and on peasant folk culture in particular. Thus the youth data is already part of the established ethnologic categories for the most part. Young people can relate to these rather easily as a kind of prefix: youth clothing, youth customs, youth food or youth living. In the following, I will attempt

to cast light on the more modern youth culture and particularly on the youth questions concerning urban culture that have come up in the seminars and theses that I have directed.²⁴

Family research

The earliest Finnish ethnologic research was comparative Finnish-Ugrian research. This placed particular emphasis on studying the language connection and family nomenclature as well as examining the structure of kinship. Discussion in the anthropologic field was conducted in the spirit of evolutionism, but there was also Finnish criticism regarding the origin of marriage theme and promiscuity (for example, Westermarck). Simultaneously, topics such as proposal and wedding customs have usually been the focus of research.²⁵ According to the general principles of ethnology, the

²³ Talve 1984; Teollisuustyöväestön tutkimuksesta Turun näkökulmasta (Research on the industrial population from a Turku perspective) Virtanen 2004, 61–74

²⁴ Although pro seminar or master's-level theses are not generally considered science, many of them are very significant in terms of the presentation and initial analysis of material. The publication of good theses has been nearly impossible in recent years due to a lack of resources.

²⁵ Räsänen 1991, 3–4

Aika, alue ja sosiaalinen sidonnaisuus näkökulmat yhdistettiin Turussa maaseutututkimuksen lisäksi 1950-luvun lopulta alkaen myös kaupunkien kansankulttuuriin sekä eri ammattiryhmiin ja erityisesti teollisuustyöväestön arkeen.²³ Suurin osa kansatieteellisestä nuorisoaineistosta ei olekaan ollut erityisesti nuoriin ja nuorten kulttuuriin kohdistetun tutkimuksen tulosta, vaan esimerkiksi perhetutkimuksessa tai tapakulttuurin tutkimuksen yhteydessä saatua nuoria koskevaa tietoa. Tosin muutamat kyselyjen aiheet (kuten rippi tai puhemiehet) viittaavat varsin suoraan nuorten kulttuuriin.

Kansatieteellinen tutkimus keskittyi Suomessa aina Turun laitoksen perustamiseen saakka lähinnä agraarin Suomen ja erityisesti talonpoikien kansankulttuuriin. Näin nuorisoa koskevat tiedotkin ovat suureksi osaksi jo vakiintuneiden kansatieteellisten kategorioiden osia. Nuorethan voidaan liittää näihin etuliitteenä varsin helposti: nuorten vaatetus, nuorten tapakulttuuri, nuorten ruoka tai nuorten asuminen. Pyrin seuraavassa valottamaan myös uudempaa nuorisokulttuuria ja erityisesti niitä urbaania kulttuuria käsitteleviä nuorisokysymyksiä, jotka ovat olleet esillä johtamissani seminaareissa ja ohjaamissani opin-
näytteissä.²⁴

Perhetutkimus

Varhaisin suomalainen kansatieteellinen perhetutkimus oli vertailevaa suomalais-ugrilaista tutkimusta. Tällöin korostettiin erityisesti yhteyttä kielen ja sukulaishänkimisen tutkimukseen sekä muun muassa sukulaisuuden rakenteen tarkasteluun. Antropologisella kentällä käytiin keskustelua evolutionismin hengessä, mutta esimerkiksi avioliiton syntyteemaan ja promiskuiteettiin liittyi myös suomalaislähtöistä kritiikkiä (esimerkiksi Westermarck). Samalla tutkimuskohteena olivat yleisesti esimerkiksi kosinta- ja häätävät.²⁵ Kansatieteen yleisen kaanonin mukaisesti aina 1960-luvun alkuun saakka kohteena oli lähes yksinomaan agraari elämänpiiri. Lapsia ja nuoria koskeva painopiste oli pitkään, kyselyn 44 tapaan, lasten kasvatuksessa ja työhön oppimisessa.

9-vuotiaasta lähtien sain heinänteossa olla vakituksena haravamiehenä, sain leikata itsenäisesti

²³ Talve 1984; Teollisuustyöväestön tutkimuksesta Turun näkökulmasta Virtanen 2004, 61–74

²⁴ Vaikka proseminaari tai pro gradu taseisia opinnytteitä ei yleisesti ole pidetty varsinaisena tieteenä, ovat monet niistä erittäin merkityksellisiä aineiston esittelyn ja ensimmäisen analyysin kannalta. Varsinkin viime vuosina hyvienkin opinnytteiden julkaiseminen on ollut lähes mahdotonta resurssipulan vuoksi.

²⁵ Räsänen 1991, 3–4

focus was almost entirely placed upon the agrarian environment until the early 1960s. For a long time, as in questionnaire 44, the focus in terms of children and young people was on childrearing and learning to work.

From the age of nine, I was a permanent rake man during the haymaking, I got to cut wheat in the fields alone, fish with lures, hooks and

Lammin suviviljapelloilta päivällisille vuonna 1930. Kuvan lähettäjä: Juuso Koivisto (1970). TKU/TYKL-arkisto, TYKL/vk/8659.

Going in for lunch on the summer wheat fields in Lammi in 1930. Photo sent by: Juuso Koivisto (1970). The TKU/TYKL Archive, TYKL/vk/8659.

viljaa pelloilta, sain kalastaa lipoilla, koukuilla ja merroilla Temmes-joesta ja vanhasta Ängervästä syksyisin ja keväisin, sain kiskoa kesällä itsenäisesti parkkeja, kerätä keväällä suvikuntosia (yksivuotiaita, oksattomia pajunversoja), olla puintiaikana ruumenpoikana ja rusamasiinan syöttäjänä, pääsin riiheen iskemään ruislyhteitä ja viskaamaan russia, sainpa yrittää itsenäisesti aidanpanoa...²⁶

Turun laitoksen toiminnan käynnistyessä ensimmäinen valtakunnallinen kyselykin tehtiin välillisesti nuoria ja perheen perustamista koskevasta aiheesta, nimittäin puhemiehistä.²⁷ Perherakenteesta, sukupuolirooleista²⁸ tai esimerkiksi ikäryhmistä käytiin vain vähän keskustelua, vaikka esimerkiksi suurperhettä pohdittiin jonkin verran.²⁹

Uudemmassa tutkimuksessa perhe on usein myös osa sosioekonomista näkökulmaa. Tämä korostui tehdastyöväestöä ja eri ammattiryhmiä koskevassa tutkimuksessa sekä kaupunkitutkimuksessa. Samalla voitiin pohtia perhekehorttien avulla kieli- ja sosiaaliryhmien ja kulttuurin suhdetta sekä sopeutumista.³⁰ Ilmar Talven yleisesitys vuodelta 1979 tuo jo nuorison kylätappelijan ja keinumäkien lisäksi mukaan teollistuneen kaupunkimiljöön nuorison. Talve joutuu kuitenkin toteamaan, että perheen

historia on suurimmaksi osaksi tutkimatta historiallisen ajan osalta.³¹ Tämä näkyy koskevan erityisesti nuorten kulttuuria ja sen tutkimusta. Talve tekee joitakin kiinnostavia huomioita nuorten kulttuurista. Hänen mukaansa: ”esiaviollisten suhteiden osalta normit ja käytäntö näyttävät olevan ristiriidassa”³² Samalla Talve toteaa että

Nopeampi elämänrytmi, jatkuva kehitys ammatillisessa kentässä ja kiristynyt kilpailu asetavat ihmisen psyyken suurten rasitusten alaiseksi. Se voi johtaa myös vetäytymiseen ja eristäytymiseen, kuten eräiden uskonnollisten ja nuorisoryhmien tapauksissa, mutta myös toisenlaiseen pakoon: huumeisiin ja alkoholiin.³³

Perhetutkimus yhdistyy monella tavoin sukupuoliroolien, sukupolvien ja ikäryhmien tutkimukseen. Lisäksi uudemmassa suomalaisessa

²⁶ Vastaja 50/TYKL-kysely 44. Rusamasiina eli puimakone, russia eli jyvät.

²⁷ TYKL-arkisto 2002, 29

²⁸ Tuomi 1989. Kysely TYKL 44 Lastenkasvatus ja perhesuhteet sekä kysely TYKL 49 Suku ja sukulaisuus.

²⁹ Tornberg 1971

³⁰ Teinonen 1984; Hakkarainen 1990

³¹ Talve 1979, 155

³² Talve 1979, 316

³³ Talve 1979, 318

traps in Temmes River and the old Ängerlevä in the spring and autumn, peel bark by myself in the summer, gather young willows in the spring (year-old saplings without branches), help with the thresher, hit rye sheaves and shovel grain in the drying barn. I even got to try and build a fence myself...²⁶

As activities in the Turku department started up, the first national questionnaire that indirectly touched on the topic of youth and establishing a family was performed: it concerned matchmakers.²⁷ There was little discussion of family structure, gender roles²⁸ or even age groups, although the extended family was considered to a certain degree²⁹

In more recent research, the family is often part of the socio-economic perspective. This is emphasised in the research on the factory work population and various professional groups and in urban research. Simultaneously, we can use family cohorts to consider the relationship between language and social groups and culture as well as adaptation.³⁰ Ilmar Talve's general presentation of 1979 already adds young people from industrialised urban environments to village fights and village swings. However, Talve was forced to admit that, for the most part, family history still hasn't been researched

from the historical viewpoint.³¹ This appears to particularly apply to youth culture and its research. Talve does make some interesting observations about youth culture. He believes: "norms and practice appear to be in conflict with regard to pre-marital relations"³² At the same time Talve states that

A quicker life rhythm, continuing development in the professional field and increasing competition subject the human psyche to severe strain. This can also lead to withdrawal and isolation, as in the case of certain religious and youth groups, but also to another kind of escape: drugs and alcohol.³³

In many ways, family research is linked to gender roles and research on generations and age groups. Furthermore, the female research or comparative research on the everyday life of

²⁶ Respondent 50/TYKL-Questionnaire 44.

²⁷ TYKL Archive 2002, 29

²⁸ Tuomi 1989. TYKL Questionnaire 44 Lastenkasvatus ja perhesuhteet (Childrearing and family relations), TYKL Questionnaire 49 Suku ja sukulaisuus (Family and kinship).

²⁹ Tornberg 1971

³⁰ Teinonen 1984; Hakkarainen 1990

³¹ Talve 1979, 155

³² Talve 1979, 316

³³ Talve 1979, 318

kansatieteessä naistutkimus tai vertaileva kaupunkiperheiden arkielämän tutkimus ovat tuottaneet uusia näkökulmia. Kokonaiskatsauksen 1990-luvun alkuun mennessä tehtyyn perhetutkimukseen on luonut Matti Räsänen artikkelissaan ”*Etnologisen perhetutkimuksen näkökulmia Suomessa*”.³⁴

Rippi, kihlat ja keinut

Syntymä, kaste, konfirmaatio ja kihlaus aloittavat elämänkausiriittien sarjan, joista nuoruuteen liitetään erityisesti ripille pääsy ja kihlaus. Vaikka ripille pääsy ei merkinnyt perinteisessä maatalousyhteisössäkään varsinaisesti aikuiseksi tulemistä, tarkoitti se yleensä nuorten siirtymistä erilaiseen statukseen. Tämä merkitsi usein esimerkiksi pääsyä nurkkatansseihin³⁵ tai vastaaviin tilaisuuksiin. Nuorten keskinäiseen avoimeen seurusteluun suhtauduttiin varsin penseästi, kuten Toivo Vuorelan käyttämä vastaaja Hl:n Koskelta toteaa: ”Nuorten keskinäinen seurustelu oli sallittua vain hämärissä ja pimeässä, ei koskaan päiväsaikaan.”³⁶ Suomalaisen kulttuurien tutkimuksen kentässä erityisesti Matti Sarmela on kiinnittänyt huomiota nuorisokulttuuriin sekä muun muassa nuorten keskinäiseen kanssakäymiseen,

esiaviollisiin suhteisiin ja seksuaalisuuteen.³⁷ Sarmela on myös kiinnostavalla tavalla käsitellyt nuorten moraalista ja sosiaalista kontrollia yhteydessä maanomistusoloihin. Yöjuoksu on ollut aikoinaan hyvin yleinen nuorisoseurustelumuoto. Kun tytöt keväällä muuttivat aittoihinsa, alkoivat rippikoulun käyneet nuoret yöjuoksunsa. Tällöin tehtiin erityisesti viikonloppuisin joukolla vierailuja tyttöjen aittoihin. Tapa oli yleisin ruotsinkielisillä seuduillamme ja niihin rajoittuvilla suomenkielisillä alueilla Lounais-Suomessa ja Pohjanmaalla. Laajemmin yöjuoksu on vanha pohjois- ja keskieurooppalainen tapa.³⁸

Nuorten seurustelu ja esimerkiksi seksuaalisuus ovat arkielämän osa-alueita, joilta ei ole tutkimustietoa eikä vastaaja-aineistoakaan kovin paljon. Toivo Vuorela kirjoittaa kansankulttuurin yleisesityksessään: ”Niin kuin veden juoksua ei matala pato pidätä, myös heräävä sukupuolivietti – jonka olemassaoloon ihmiskunnankin biologinen jatkuvuus perustuu –

³⁴ Räsänen 1991

³⁵ Nurkkatansseja järjestettiin niin maaseudulla kuin kaupungissakin ja erityisesti sota-ajan tanssikiellon aikana.

³⁶ Vuorela 1975

³⁷ Sarmela 1969

³⁸ Talve 1979, 177–178

urban families conducted in the most recent Finnish ethnology has opened up new perspectives. Matti Räsänen's article "*Etnologisen perhetutkimuksen näkökulmia Suomessa*" (Perspectives on ethnologic family research in Finland) presents an overall review of the family research conducted in Finland until the early 1990s.³⁴

Confirmation, engagement and swings

Birth, baptism, confirmation and engagement begin a series of life cycle rites that, in terms of youth, are particularly linked to confirmation and engagement. Although being confirmed was not a sign of reaching adulthood in the traditional agricultural society, it did generally mean that a young person gained a different status. For example, this often meant being allowed to attend session dances³⁵ or other similar events. Open dating by young people was looked upon rather indifferently, as Toivo Vuorela's respondent from Koski (Hämeenlinna) states: "Dating between young people was only allowed in the dusk and dark, never in the daylight."³⁶ Within the field of Finnish cultural research, Matti Sarmela in particular has focused attention on youth culture and the interaction,

pre-marital relations and sexuality of young people.³⁷ Sarmela has also taken an interesting approach to the morale and social control of young people in relation to land ownership conditions. Night-time forays have been a very common form of dating amongst young people. When the girls moved into their cabins in the spring, young people who had already been confirmed began to venture forth looking for company. This meant making group visits to the girls' cabins, especially on weekends. It was common practice in the Swedish-speaking regions and in the Finnish-speaking districts bordering them in Southwest Finland and Ostrobothnia. In a wider scope, night forays are an old Northern and Central European custom.³⁸

Youth dating and, for example, sexuality are a part of daily life for which we don't have a lot of research data or respondent material. In his general presentation of ethnology, Toivo Vuorela writes: "Just as a low dam can't hold back running water, the awakening sex drive – upon which the biological continuation of the human

³⁴ Räsänen 1991

³⁵ Session dances were arranged in rural areas and cities, especially when dancing was banned during wartime.

³⁶ Vuorela 1975

³⁷ Sarmela 1969

³⁸ Talve 1979, 177–178

pani nuoret hakeutumaan kaltaistensa seuraan. Tilaisuuksia tarjoutui.”³⁹

Tilaisuudet johtivat suhteen virallistamiseen, kihlaukseen ja avioliittoon. Nuoret tapasivat usein kirkkomatkoilla, sillä pitkien matkojen vuoksi kirkkoon lähdettiin usein jo lauantaina. Tällöin yövyttiin kirkolla majapaikoissa ja jäätiin kirkonmenojen jälkeenkin seurustelemaan. Myös seuroissa, kinkereillä ja erilaisissa hartaustilaisuuksissa oli mahdollisuus solmia tuttavuuksia. Kyläkeinu- ja lisänsä tapaa- mispaikoiksi muodostuivat kesäisin sillat, laivalaiturit tai kalliot. Syksyisin järjestettiin tal-koita ja niiden päälle tansseja. Nurkkatanssit olivat merkittävä omaehtoinen kokoontumis- muoto, joka kuitenkin kuihtui nuorisoseura- aatteen levitessä. Esimerkiksi Savossa ja Karja- lassa melkein jokaisessa pitäjässä toimi nuoriso- seura jo vuoden 1905 paikkeilla. Kansalais- sodan jälkeen myös työväenseurat alkoivat vai- kuttaa ja työväentaloja alettiin rakentaa.⁴⁰

Kihlaus⁴¹ on ollut nuorten sopimus, joka järjestettiin kylläkin usein muiden toimesta. Kansanomaisen käsityksen mukaan avioliitto on alkanut kihlauksesta ja kuulutuksista, mikä oli tosin vastoin kirkon kantaa. Kaupunki- kulttuurissa kihlaus on jäänyt häätapojen var- joon. Erityisesti nuoruusaikaan on suunnattu myös kaupunkiolosuhteita koskeva kansatieteen

tutkielma: ”*Konfirmaatiosta kihlajaisiin. Nuoruusajan merkkipäivien vietosta Turun Henri- kinkadun alueella 1920–1980-luvuilla*”. Kirjoit- tajan mukaan Turussakin kokoonnuttiin kier- tämään keskustan korttelia kävellen, penkkari- päivänä autoilla ainakin vuodesta 1928 läh- tien. Lakkiaiset vietettiin Turussa 1950-luvulle asti yhteisenä tilaisuutena Akatemiantalossa.⁴² Läheisemmin seurustelutapoja ja kihlausta Sa- vossa ja Karjalassa tarkasteltiin seminaariesi- telmässä vuonna 1965.⁴³ Vastaavasti samana vuonna käsiteltiin paimiolaisten nuorten tu- tustumistilaisuuksia, kihlausta, vihkimistä ja häitä 1910-luvulla ja 1920-luvulla.⁴⁴ Yleisin kihlalahja Savossa ja Karjalassa 1900-luvun alussa oli kaulassa pidettävä pitkävitjainen kel- lo. Lisäksi sulhanen osti tavallisesti morsiamel- leen kihlasilkin, usein myös rannerenkaan, rintarossin ja vihkipukukankaan. Sen sijaan kihlalahjoihin ei kuulunut korvarenkaita, ku- ten Varsinais-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla.

³⁹ Vuorela 1975, 607. Katso Helsingin yliopiston folkloris- tiikan oppiaineen tutkimustoiminta.

⁴⁰ Koivisto 1965, 5–6.; TYKL Kyselyn 22 vastaukset.

⁴¹ Kihlaus on usein vahvistettu kädenlyönnillä ja molem- min puolin annetuilla lahjoilla, Vuorela 1975, 612

⁴² Venhe 1989

⁴³ Koivisto 1965

⁴⁴ Taimen 1968

race is based – drove young people to seek out company of their own kind. There were always opportunities.”³⁹

These opportunities led to official declaration of the relationship, engagement and marriage. Young people often met on church trips because people left for church on Saturday due to the long trips involved. In such cases, the travellers would spend the night at rooms in the church and stay to visit after the church ceremonies. Services, religious gatherings and various devotional events also provided the chance to make acquaintances. In addition to the village swings, other meeting spots included bridges, piers and cliff tops. Work bees were organised in the autumn and followed by dances. Session dances were an important spontaneous form of gathering together, which died out, however, with the spread of the youth club concept. For example, almost every village in the provinces of Savo and Karjala had a youth club by 1905. After the civil war, workers’ clubs began to exert influence and the construction of community halls began.⁴⁰

For many young people, engagement⁴¹ was a contract that was often arranged by other people. According to popular belief, marriage started with the engagement and banns, which in reality conflicted with the church’s position.

In urban culture, engagement has remained in the shadows of marriage. An ethnologic thesis concerning urban conditions is particularly directed at the youth period: ”*Konfirmaatiosta kihlajaisiin. Nuoruusajan merkkipäivien vietosta Turun Henrikinkadun alueella 1920–1980-luvuilla*” (From confirmation to engagement. Celebrating the special days of youth in the Henrikinkatu district of Turku in the 1920–1980s). According to the author, the tradition of people gathering to walk around the downtown block, and go by car on the Penkkari Day (school-ending day) dates back to at least 1928. Until the 1950s, Turku held a joint graduation ceremony at the Academy House.⁴² Closer modes of dating and engagement in Savo and Karjala were examined in a seminar presentation in 1965.⁴³

Similarly, the opportunities for young Paimio residents to meet, engagement, marriage and weddings in the 1910s and 1920s were examined in the same year.⁴⁴ The most

³⁹ Vuorela 1975, 607. See the research activity in the subject of folklore at the University of Helsinki.

⁴⁰ Koivisto 1965, 5–6.; TYKL Responses to Questionnaire 22.

⁴¹ Engagement is often confirmed by a handshake and gifts given by both sides. Vuorela 1975, 612.

⁴² Venhe 1989

⁴³ Koivisto 1965

⁴⁴ Taimen 1968

Avioitumiseen liittyvää nykykulttuurin tutkimusta edustaa kansatieteen seminaarityö vuodelta 1995: ”Mä olin raskaana oleva nunna ja mun selässä luki että tein temput paaville”. Kohderyhmänä ovat jälleen Turun yliopistossa opiskelevat naispuoliset opiskelijat 1990-luvun

Pielaveden Sarvijärven nuorisoa mopoineen ”Suntin” tienristeykseen kokoontuneena vuonna 1964. Taustalla Sarvijärven kansakoulu. Kuvaaja: Toivo Tikkanen. TKU/TYKL-arkisto, TYKL/vk/1316.

Young people gathered with their mopeds at the ”Sunti” crossroads in the Saarijärvi district of Pielavesi in 1964. The Saarijärvi elementary school is in the background. Photo: Toivo Tikkanen. The TKU/TYKL Archive, TYKL/vk/1316.

alkupuolella.⁴⁵ Polttaritapoja on tallennettu ja tutkittu laajemminkin perinnetieteiden parissa. Suomalaisten polttarien taustat ulottuvat jo 1800-luvun lopun ruotsinkieliseen kulttuuriin. Turustakin polttarit mainitaan jo vuodelta 1871.⁴⁶ Eräs kiintoisa tapakombinaatio löytyy Loviisa-projektini kenttätöiden yhteydestä. Suomenkielinen tyttö oli avioitumassa ja halusi polttareissaan pukeutua Lucia-neidoksi. Lopputuloksena oli tapahtuman hengen mukaisesti kuitenkin ”Pila-Lucia” katkenneine kynttilöineen ja mustattuine hampaineen. Kyseessä on selkeästi etnistä (kieliryhmän) pääomaa hyödyntävä ja kulttuurien kohtaamiseen liittyvä kriittinen puheenvuoro.⁴⁷ Vaikka polttarit liitetään nykyisin selkeästi kaupunkikulttuuriin, on niistä mainintoja myös talonpoikauskulttuurin piiristä, erityisesti seremoniallisen saunottamisen muodossa.⁴⁸

Mainitsemani ensimmäinen laitoksen postikysely vuonna 1958 käsitteli puhemiehiä eli välillisesti myös nuorisokulttuuria. Kyseessä olivat tärkeää yhteiskunnallista tehtävää hoitavat ”brokerit”, jotka välittivät ikäryhmiä avioitumis-

⁴⁵ Räisänen 1995

⁴⁶ Räisänen 1995

⁴⁷ Virtanen 1994

⁴⁸ Räisänen 1994 < Åström 1989; Åström 1991; Majava 1989

common engagement gift in Savo and Karjala during the early 1900s was a watch worn around the neck on a long chain. It was also common for the groom to buy his bride some engagement silk as well as a bracelet, pin and wedding dress fabric. In contrast, earrings were not an engagement gift as they were in Southwest Finland and South Ostrobothnia.

An ethnology seminar project completed in 1995 represents research on modern culture related to marriage: "I was a pregnant nun and I had a sign on my back saying that I played a trick on the Pope." Once again the target group was young female students at the University of Turku.⁴⁵ Stag party customs have been recorded and studied in more detail in conjunction with folklore. The background of Finnish stag parties stretches all the way back to Swedish-speaking culture at the end of the 1800s. Stag parties in Turku were first mentioned in 1871.⁴⁶ One interesting combination of customs was found in conjunction with the project work for the Loviisa project. A Finnish-speaking girl was getting married and wanted to dress up as Lucia at her stage party. However, in the spirit of the event, the end result was a 'Caricature of Lucia' with broken candles and blackened teeth. This is clearly a matter of critical dialogue that utilises ethnic (language group) capital and is

related to cultural encounters.⁴⁷ Although stag parties are clearly linked to urban culture today, there is also mention of them in peasant culture, especially in the form of ceremonial visits to the sauna.⁴⁸

The department's first questionnaire in 1958, which I mentioned earlier, concerned matchmakers, which is indirectly related to youth culture. This was a matter of 'brokers' that handled an important social task and mediated between the age groups in discussions of marriage. In many places it is said that the position of matchmaker was so common at the end of the 1890s that they were even needed when proposing to a relative or the neighbour's daughter, and that a marriage arranged without their help was not considered appropriate or decent (Questionnaire 1. 1958). However, this is a phenomenon with its roots in the rural youth culture that I mentioned. A respondent born in Turku in 1890 described the matter in 1970: "For me, it would have been nice to know and answer these questions, but I was born in Turku, and I didn't need to get acquainted with the

⁴⁵ Räsänen 1995

⁴⁶ Räsänen 1995

⁴⁷ Virtanen 1994

⁴⁸ Räsänen 1994 < Åström 1989; Åström 1991; Majava 1989

keskusteluissa. Monin paikoin kerrotaan, että 1890-luvun lopulla puhemiehen välittäjän-toimi oli niin yleistä, että heidän avullaan oli kosittava jopa sukulaistyttöä ja naapurin tytärtä ja että ilman heidän apuaan aikaan saatua avioliittoa ei pidetty sopivana eikä säädyllisenä. (Kysely 1. 1958) Kyseessä on kuitenkin ilmiö, jonka painopiste on mainitsemani maaseudun nuorten kulttuurissa. Turkulainen 1890 syntynyt vastaaja kertookin asiasta vuonna 1970: ”Minusta olisi ollut niin mieluista tietää ja vastata näihinkin kysymyksiin. Mutta olen syntynyt Turun kaupungissa ja en ole joutunut maa-oloihin tutustumaan eli mailla asuviin henkilöihin.” Vastaavia välittäjiä ei nuorisokulttuurissa henkilöinä ehkä juurikaan esiinny, mutta monessa tapauksessa Internetin ja erilaisten chattisivujen ja ylipäätään netin voidaan katsoa ottaneen tavallaan puhemiehen roolin. Tosin avioliittojen järjestäminen Suomessa on esillä myös etnisten vähemmistöjen tapakulttuurissa.

Tapakulttuuria lähestyttiin myös seuraavana vuonna kyläkeinukuvauksia koskevalla kyselyllä (TYKL-kyselyt numero 3). Näiden kyselyjen kysymykset ja vastaukset ovat vahvasti kiinni agraarin Suomen talonpoikaisessa kansankulttuurissa, mutta myös vallitsevan tutkimuksen kansatieteessä ja sen hyväksytyissä

tutkimuskategorioissa. Kyläkeinuelämä oli tarkastelun kohteena muun muassa perniöläisen esimerkin valossa:

Suuret kyläkeinut ovat olleet erilaisia yhteiskuntaluokkia yhdistäviä siltoja. Täten piiat ja rengit tunsivat itsensä talollisten vertaisiksi. Ensimmäinen ei suinkaan ollut varakkain, vaan keinulla ratkaisivat nokkeluus ja esiintymistaito kunkin arvon.⁴⁹

1800-luvun kaksi viimeistä vuosikymmentä merkitsivät nuorten vapaa-ajanviettotavoissa eräänlaisen murroskauden alkamista. Monet vanhat huvittelutavat alkoivat nyt väistyä uusien tieltä. Erilaiset seurat aloittavat toimintansa, urheiluharrastus alkoi levitä ja liikenneolot paranivat. 1900-luvun alussa rupesi keinuelämäkin menettämään alkuperäisiä piirteitään. Työväenliike alkoi vaikuttaa, samoin raittiusseurat, maamiesseurat ja nuorisoseurat sitoivat toimintansa piiriin osan nuorisoa. Ilmar Talven mukaan elämä keinumäellä muuttui vuosisadan loppua kohti tultaessa usein rauhattomaksi. Nuoret viihtyivät siellä enää iltohämyssä, jolloin pelattiin korttia ja ryypättiin.

⁴⁹ Salmela 1960, 1

countryside or the people living there.” Corresponding brokers may not actually exist as people in youth culture, but in many cases the Internet and various chat sites and the overall network can be considered to play the role of matchmaker to a certain extent. Of course, the custom of arranged marriages in Finland also occurs in ethnic minority cultures.

The following year, habits were again addressed by means of a questionnaire related to descriptions of village swings (TYKL questionnaire no. 3). The questions and answers to these surveys are not only strongly linked to agrarian peasant folk culture in Finland but to the prevailing research in ethnology and its accepted research categories. Among others, life around the village swings was examined in the light of an example of a Perniö resident:

The large village swings served as bridges between different social classes. This allowed maids and farmhands to feel equal to landowners. Money didn't mean anything because the winner was decided on the basis of inventiveness and showmanship.⁴⁹

The last two decades of the 1800s marked the beginning of a transitional period in the leisure time customs of young people. New means of

having fun began to replace many traditional customs. Many clubs started up, sports began to gain popularity and traffic conditions improved. Life around the village swings began to lose its original characteristics in the early 1900s. The workers' movement began to gain influence, and the temperance societies, patriot organisations and youth clubs started to attract young people to join their activities. According to Ilmar Talve, life around the village swings tended to be quite restless at the end of the century. Young people only spent time there in the twilight period, when they played cards and drank. In some places religious groups also began to object to the swings.⁵⁰

Questionnaires concerning the material side of youth culture were followed by one that addressed black and white confirmation clothing (number 7 in 1960). All this material was later used for writing theses and on seminar presentations on the topic of confirmation school and Finnish confirmation clothing, which were completed as early as the 1960s.⁵¹

The small municipality of Kustavi near Turku provides a good example of youth culture,

⁴⁹ Salmela 1960, 1

⁵⁰ Lohivaara 1962, 5; Talve 1961

⁵¹ Myötämäki 1960, Schüler 1962

Eräillä paikkakunnilla keinoja rupesivat vastustamaan myös uskovaiset.⁵⁰

Aineellisen nuorisokulttuurin puolelta edellisiä seurasi mustaa ja valkoista rippipukua käsittelevä kysely (numero 7 vuonna 1960). Kaikkia näitä aineistoja käytettiin myöhemmin hyväksi opinnäytteiden laatimisessa ja jo 1960-luvun alussa valmistuikin rippikoulua ja suomalaista rippipukua koskevia seminaariesitelmää.⁵¹ Hyvän esimerkin nuorisokulttuurista, kunnallisesta nuorisotoiminasta ja näiden tutkimuksesta tarjoaa pieni Kustavin kunta Turun lähistöllä. Vuonna 1954 selvitettiin Kustavin nuorison viihtymistä kotiseudullaan. Tällöin tarkasteltiin muun muassa alueen nuorison demografisia tekijöitä, muuttoliikettä ja seuratoimintaa sekä nuorison omatoimisia harrastuksia. Nuoriso on tässä yhteydessä määritelty 16–29-vuotiaiksi naimattomiksi henkilöiksi. Nuorten ryhmä ei ollut erityisen suuri, ja kirjoittaja toteaaakin maaltapaon lisääntyneen sotien jälkeen tasaisesti. Paikallisia nuoriso-organisaatioita edustivat nuorisoseura, urheiluseura Ahto sekä maatalouskerho ja maalaisliiton nuoret. Kunnassa toimi kunnan palkkaama nuoriso-ohjaaja, jonka tehtäviin kuuluivat urheiluohjaajan, raittiusohjaajan ja maatalouskerhoneuvojan työt. Kirjoittaja pystyy osoittamaan, että nuorison vähäinen määrä alueella

oli esteenä sosiaalisten verkostojen muodostumiselle ja tuki paremminkin kirjojen lukemista sekä vastaavia yksilöllisiä harrastuksia. Tosin hän toteaa myös:

Voimakkaan suosion oli saavuttanut vasta viimeisen kymmenen vuoden aikana asutuskeskuksissakin suosion saavuttanut lentopallo-peli, kun sen sijaan vanhan kansallispelimme pesäpallon harjoitustilaisuuksia järjestettiin kolmen viikon aikana Kivimaalla vain yksi. On ilmeistä, että lentopallo-pelin oli tuonut Kustaviin koulutettu nuoriso-ohjaaja ja kaupungista kesälomilla olevat kustavilaiset nuoret. Yhteistoimintaa edellyttävistä harrastusmuodoista urheilu ja liikuntaharrastus olikin ehdottomasti ensimmäisellä sijalla. Ruumiillisessa työssä fyysisesti karaistuneita nuoria se miellytti enemmän kuin henkiset harrastukset, joiden vaatimaan aivotyöhön nuoriso ei ollut tottunut.

Muista kiinnostavista nuorisoa koskevista tuloksista voitaneen mainita, että yli 49 prosenttia tutkimukseen haastatelluista ilmoitti pitävänsä mielitanssinaan joko valssia tai tangoa;

⁵⁰ Lohivaara 1962, 5; Talve 1961

⁵¹ Myötämäki 1960, Schüler 1962

municipal youth activity and research on these topics. A study in 1954 was designed to determine how the youth of Kustavi enjoyed themselves in their hometown. This involved an examination of youth demographic factors, migration and club activity as well as the independent activities of young people in the area. In this case, a young person was defined as an unmarried person aged 16–29. The youth groups were not particularly large, and the author notes that rural migration had steadily increased after the wars. The youth club, Ahto sports club, agricultural club and the youth branch of the Agrarian Union were examples of local youth organisations. A youth leader hired by the municipality worked in the area with the task of acting as a sports leader, temperance leader and agricultural club advisor. The author is able to show that the small number of young people in the area prevented the formation of social networks and supported reading and similar individual activities. However, the author also states:

The sport of volleyball, which had gained great popularity in larger centres over the previous ten years, also gained favour in Kustavi, while only one practice in the Finnish national sport of baseball was arranged over three weeks in

Kivimaa. It's clear that the educated youth leader and young people returning to Kustavi for their summer holidays brought volleyball to Kustavi. Sports and other forms of exercise were clearly the most popular activities of those mentioned above. For young people who had become hardened by physical work, it was more appealing than spiritual activity, which required brainwork that they weren't accustomed to.

Other interesting results in terms of young people include the fact that 49 % of those interviewed for the research indicated that their favourite dance was a waltz or tango while 13 % supported American or modern dance. About 37 % didn't dance or didn't care about the type of dance.⁵²

Greenhorns, overalls and civilian ties

One area of ethnologic youth research has emerged around the everyday life of school-children and students. At this point I will not deal with the recess games that have been studied

⁵² Helani 1954, 9–15

amerikkalaisen ja modernin tanssin kannattajia oli 13 prosenttia. Noin 37 prosenttia joko ei harrastanut tanssia tai ei välittänyt mitään tanssi.⁵²

Monnit, haalarit ja siviilikravatti

Yksi osa kansatieteellisestä nuorisotutkimuksesta on muodostunut koululaisten ja opiskelijoiden arkielämän ympärille. En käsittele tässä yhteydessä esimerkiksi tutkittuja välituntileikkejä, jotka kuuluvat ehkä enemmänkin lasten kulttuuriin, vaan esittelen lyhyesti vain opiskelijoiden ja varusmiehiä koskevia teemoja. Aiheen yleisyyttä kansatieteen opinnäytteissä sekä keuru- ja harjoitustöissä selittää ainakin opiskelijoiden osalta informanttien helppo tavoitettavuus ja jonkinlainen vertaisryhmäläisyys. Tekstejä on syntynyt niin opiskelijoiden asuinolosuhteista, vapaa-ajan vietosta ja kulttuuriharrastuksista, pukeutumisesta kuin ruokailustakin. Itse asiassa aiheissa näkyvät kansatieteen peruskategoriat varsin hyvin.

Nuorten kulttuuriin liittyvät muun muassa koulun kautta erilaiset tulokastavat ja joskus suoranaan kiusaaminenkin. Tätä tapakulttuurin puolta edustaa nuorilla myös sotilaselämään liittyvien initiaatiotapojen ja penna-

lismien tutkimus.⁵³ Teema on toistuvasti esillä myös nykykouluissa, sillä toisinaan nuorten käyttäytyminen ylittää opettajien ja/tai ainakin vanhempien sietokyvyn. Opettajat tuntevat olonsa koulussa jopa turvattomaksi, niin oppilaiden, kuin joskus myös oppilaiden vanhempien vuoksi.⁵⁴ Hieman erikoistuneempaa tapakulttuurin tutkimusta koulumaailmasta edustavat sekä ”*Monnista teiniksi. Suomenkielisten oppikoululaisten tavoista 1950-luvun puolivälistä 1960-luvulle*”⁵⁵ että ”*Monnipesuista lakkiisiin*”.⁵⁶ Kirjoittajat käsittelevät teksteissään muun muassa luokkasormuksia, penkkareita, vanhojen päivää ja lakkiaisia. Monnien asemaa ylempiluokkalaisiin nähden kuvataan esimerkiksi seuraavasti:

Monni voi joutua esittämään myös arvoisalle yläluokkalaiselle monninvalan: ”Minä kuspää monni kunnioitan sinua yläluokkalaista”. Yläluokkalaisten kengännauhojen solmiminen

⁵² Helani 1954, 9–15

⁵³ Leimu 1985

⁵⁴ Opettajien ja nuorten suhteesta on keskusteltu runsaasti alkuvuonna 2006 Aino Kontulan esikoiskirjan ”Rexi on homo ja opettajat hullui” ilmestymisen jälkeen. Ks. myös raisiolaisten opettajien vastine: Opettaja-lehti 24.2.2006.

⁵⁵ Itkonen 1980

⁵⁶ Pohjolainen 1986

as a part of children's culture but will make a brief presentation of themes concerning students and conscripts. In terms of the students, at least, the prevalence of this topic in ethnologic theses and data collection and practice work can be explained by the availability of the informants and a certain level of comparability. Much has been written about living conditions, leisure time activities and cultural activities, dress and eating habits of students. In fact, the topics illustrate the basic categories of ethnology quite well.

The various greenhorn rites, and even outright bullying, that can occur at school are related to youth culture. In terms of youth, this type of custom is also represented by research on the initiation rites and hazing related to military life.⁵³ The theme is also continuously present in today's schools because youth behaviour exceeds the tolerance of teachers and/or that of parents at least. Teachers even feel unsafe at school due to the students and sometimes even their parents.⁵⁴ The "*Monnista teiniksi Suomenkielisten oppikoululaisten tavoista 1950-luvun puolivälistä 1960-luvulle*" (From greenhorn to teenager. Customs of Finnish-speaking schoolchildren from the mid-1950s to the 1960s)⁵⁵ and "*Monnipesuista lakkiaisiin*" (From hazing to graduation)⁵⁶ studies represent

a somewhat different approach to researching customs in the school world. For example, the position of greenhorns in comparison to upper class students is described as follows:

A greenhorn can be forced to take an oath to the esteemed upper class students: As a lowly greenhorn I swear to honour you, the upper class students." Tying the shoelaces of older students was one task sometimes assigned to the greenhorns. If they did not salute, or they otherwise responded presumptuously to orders, punishment could be expected. The most common punishment appeared to be a roll in the snow or a wash with water in the toilet or some other suitable place.⁵⁷

According to Ilmar Talve, there is a clear connection between student customs and the greenhorn rituals of professional tradespersons and

⁵³ Leimu 1985

⁵⁴ There has been a lot of discussion about the relationship between teachers and young people after the publication of Aino Kontula's first book "Rexi on homo ja opettajat hullui" (Headmaster is a homosexual and the teachers are crazy) in early 2006. See also the response from teachers in Raisio: Opettaja-lehti (Teacher) 24 Feb. 2006.

⁵⁵ Itkonen 1980

⁵⁶ Pohjolainen 1986

⁵⁷ Itkonen 1980.4

saattoi myös kuulua monnin tehtäviin. Jos asentoa ei tehty tai muuten suhtauduttiin ylimielisesti komentoihin, siitä seurasi rangaistus. Yleisin rangaistus näyttää olleen lumipesu tai pesu vedellä WC:ssä tai muussa sopivassa paikassa.⁵⁷

Ilmar Talven mukaan opiskelijatapojen yhteys ammattikäsitöläisten tulokastapoihin ja vanhoihin ylioppilaaksi tulemisen tapoihin (Turun Akatemia) on selvä. Kansanomaisessa käytössä ensikertalaista tarkoittava ”härkäpoika” saattaa olla peräisin ylioppilasmaailman sarvipäisestä uudesta tulokkaasta.⁵⁸ Kiinnostavaa on seurata myös ylioppilastapoihin tulleita uudistuksia, joita voidaan jäljittää muun muassa osakuntien Viroon sopimiin ystävyyssuhteisiin. Ilmeisesti juuri täältä saatiin malleja saksalaistyylliselle käytösakateemisuuudelle. Toinen tapojen lähde on ollut ilmeisesti kadettikoulu (vrt. esim. fuksiaiset). Kustaa Vilkuna kirjoitti jo vuonna 1946 artikkelin koululaisten siirtymäriiteistä otsikolla ”*Fuksiaiset, mursukastajaiset, joukkoon kelpuuttaminen*”⁵⁹ Koulujärjestelmän muutoksista huolimatta monet fuksiaisiin, naprableisiin tai nahkiaisiin liittyneet tavat ovat siirtyneet osaksi nykynuorten initiaatiomenoja. Sisältönä ovat olleet muun muassa teinikaste sekä siihen liittyvä pukeutuminen.

Teemaan kuuluvien opinnäytteiden aineistona on käytetty erityisesti kansatieteen TYKL-kyseilyn B6 (1965) vastauksia.

Opiskelijoiden arkielämää on selvitetty myöhemminkin. Opiskelijoiden asumisuraa kartoitettiin 1960-luvulla, jolloin ylioppilaskylä alkoi Turussa tuoda uusia vaihtoehtoja alivuokralaisena asumiseen.⁶⁰ 1960-luvun tilannetta lähestyttiin myös tutkielmassa, joka tarkastelee opiskelijoiden vapaa-ajanviettoa ja kulttuuriharrastuksia, joihin tässä yhteydessä luetaan elokuvat, teatteri, konsertit ja taidemuseot.⁶¹

Nykyisin opiskelijanuoret näkyvät katukuvassa erityisesti haalareidensa kautta. Värikkäät merkein ja erilaisin tekstein koristellut haalarit ovat ryhmään kuulumisen merkki, niin oppilaitoksen kuin ainejärjestön tai opin-alankin tasoilla. Haalari yhdistetään ennen kaikkea juhlimiseen ja esimerkiksi vappuun. Kysymys ei ole niinkään käytännöllisestä funktiosta kuin merkitysfunktiosta. Haalarilla lunastetaan näkyvästi erityisasema kaupunkitilassa. Opiskelijahaalareita koskevan kansatieteellisen

⁵⁷ Itkonen 1980,4

⁵⁸ Talve 1960, 264

⁵⁹ Vilkuna 1946

⁶⁰ Hakanpää 1960

⁶¹ Lahtinen 1990

the old customs of becoming a high school graduate (Academy of Turku). The term 'bull-boy' used to refer to a greenhorn in popular culture may be derived from the figure of the horned newcomer from the world of high school graduates⁵⁸. It is also interesting to observe the changes in graduate habits that can be traced back to the friendly relations established between student associations and Estonia. Apparently, this provided models for German-style academic behaviour. A second source of these types of habits has obviously been the cadet school (in comparison to initiations, for example). As early as 1946, Kustaa Vilkuna wrote an article entitled "*Fuksiaiset, mursukastajaiset, joukkoon kelpuuttaminen*" (Initiations and being accepted into a group).⁵⁹ Despite changes in the school system, many customs related to initiations, neighbourhood parties and lamprey have become part of the initiation rites of modern young people. The contents have included teen initiation and the related clothing styles. In particular, responses from the ethnologic TYKL questionnaire B6 (1965) have been used as material for theses on this theme.

The everyday life of students has also been examined later. The residential history of students was surveyed in the 1960s, when the student

residence in Turku began to provide new alternatives to subletting.⁶⁰ The 1960s situation was also approached in a thesis that examined how students spent their leisure time and the cultural activities they were involved in, which in this case includes movies, theatre, concerts and art museums.⁶¹

Today, young students are particularly visible on the streets in their overalls. The overalls are decorated with colourful badges and various texts and are a sign of belonging to a group, at the institutional, subject and discipline level. Above all, the overall is connected with partying and May Day. This is not a matter of practical issue or a symbolism issue. The overall is a visible sign of a special position within the city space. According to ethnologic research on student overalls, the custom has spread throughout Finnish universities at the beginning of the 1980s after originating with technical university students, who got the idea from Swedish visitors at the end of the 1970s.⁶²

⁵⁸ Talve 1960, 264

⁵⁹ Vilkuna 1946

⁶⁰ Hakanpää 1960

⁶¹ Lahtinen 1990

⁶² Hämäläinen 1997

tutkimuksen mukaan ne ovat yleistyneet yliopistoihin 1980-luvun alussa teekkareilta, jotka saivat idean ruotsalaisilta vierailijoilta 1970-luvun lopulla.⁶²

Opiskelijoiden kaltainen painopiste ainakin turkulaisen kansatieteen nuorisosuuntauksen sisältä löytyy myös varusmiehistä. Sekä lomat että siviiliin pääsyn tapakulttuuri ovat kiinnostaneet kansatieteen opiskelijoita. Sotilaselämä edustaa erästä keskeistä osaa nuorten miesten kulttuurista, vaikka nykyisin palvelukseen kelpaavat naisetkin. Simputuksen ohella sotilaselämästä ovat ehkä parhaiten olleet esillä varusmiesten siviiliin pääsytavat. Jo palveluksen päättymisen odottaminen ja palveluspäivien laskeminen on tuonut käyttöön rikkaan perinteen (myös esineellisen) aamukampoinen, -tupsuinen ja sauvoineen. Oman ryhmänsä esineistössä muodostavat erilaiset siviiliin siirryttäessä tarvittavat välineet ja vaatteet, kuten siviilikypärät, -lakit, -kravatit, -kaulukset, -takit ja olkaimet. Esimerkiksi siviilikravatti mainitaan ainakin jo vuodelta 1939 Helsingistä. Myöhemmin näitä tehtiin myös sarjavalmisteisina jaettavaksi siviiliin pääseville. Useimmat ”siviiliesineet” ovat kuitenkin yleistyneet vasta 1950-luvun lopulla tai 1960-luvulla. Esimerkiksi Suomenlinnassa alettiin siviilikravatteja valmistaa kysely-

tietojen mukaan vasta vuoden 1958 jälkeen. Vastaavasti valmistettiin runsaasti myös muistokirjoja tai -vihkoja, joihin koottiin piirroksia, runoja ja kertomuksia.⁶³

Keesit, tatskat ja graffitit

Otsikon ilmiöt voidaan yhdistää oranssilla irokeesitukalla varustettuun nuoreen mieshenkilöön, joka iltahämärässä spreijaa tunnustaan lähiön sähkönjakajaan. Yhtä lailla kysymys voi tosin olla graffitia tekevästä opiskelijaneidistä, jonka lantiohousujen yläpuolelta loistaa selän tribaalitatuointi ja jolla kielikorun lisäksi on lävistys silmäkulmassa. Asetelmaan saattaa liittyä päihteitä, mutta toisaalta päihteettömyyttä kannattavat streittaritkin ovat aktiivisia kaupunkikulttuurin toimijoita ja valtakulttuurin kritisoijia.

Turun ensimmäiset graffitit ilmestyivät hiphopin rantautumisen ja erityisesti elokuvien esimerkin myötä. Eräs ensimmäisistä lienee Kupittaaan radan varren metalliporttiin maalattu ”Spin Kid”. Lisää graffiteja ilmestyi nopeasti

⁶² Hämäläinen 1997

⁶³ Koli 1989

A focal point similar to that of students can also be found with conscripts, at least within the youth branch of ethnology in Turku. Customs related to leaving and re-entering civilian life have both been of interest to students of ethnology. Military life represents a certain important part of young male culture, although women can also enter the service nowadays. In addition to hazing, habits related to re-entering civilian life have perhaps been best represented in terms of military life. Even the process of anticipating the end of service and counting down the remaining days of service has brought a rich tradition (and also material) complete with its paraphernalia of countdown items. The various tools and clothes required when returning to civilian life, such as helmets, caps, ties, collars, jackets and epaulettes, make up another group of articles. For example, the civilian tie is mentioned as early as 1939 in Helsinki. Later, these were also made as serial work for distribution when leaving the service. However, many 'civilian items' only became common at the end of the 1950s or during the 1960s. According to information from the questionnaires, the production of civilian ties in Suomenlinna Fortress only began in 1958. Correspondingly, a lot of scrapbooks or notebooks containing

drawings, poems and stories were also produced.⁶³

Mohawks, tattoos and graffiti

The phenomena in the heading can be linked to a young male with an orange Mohawk spray painting his tag on the neighbourhood electricity distributor in the twilight. This could just as well be a young female student with a tribal tattoo adorning her lower back and piercings in her tongue and eyebrow as she makes graffiti. Drugs might be associated with this picture, but on the other hand, opponents of drug use are also active players in urban culture and critics of the majority culture.

In Turku, the first graffiti appeared with the rise of hiphop music and in response to the example set by movies. One of the first seems to have been the 'Spin Kid' graffiti painted on the metal gate along the Kupittaa railway line. More graffiti quickly followed on the banks of Aura River and 'Scratch' appeared on a metal door in the yard of Forum. Later on, graffiti clearly detached itself from hiphop, and various

⁶³ Koli 1989

Aurajoen rannoille sekä muun muassa Forumin kauppapihan metallioveen kirjoitus ”Scratch”. Graffitit ovat myöhemmin selkeämmin eriytyneet hiphopista, ja toisaalta erilaiset seinäkirjoitukset, töhryt ja tagit ovat laajentaneet kokonaiskuvaa.⁶⁴

Kansatiede ja nuoret viittaavat yhdistelmänä muualle kuin edellä mainittuun. Tämä johtuu ennen kaikkea kansatieteen ulkoisesta imagosta. Tieteen sisäinen identiteetti ja todellinen toiminta nykytutkimuksessa tai opetuksessa ovat ainakin osaksi tradition varjossa. Tämä sinänsä positiivinen tutkimusperinne vie ajatukset väistämättä mainitsemaani pohjalaiseen yöstelyperinteeseen, kyläkeinuihin ja muihin suomalaisen kylämiljöön nuorisolämän muotoihin. Tulkinna ja ajan tasalla pysymisen vaikeus tosin näyttäisi koskevan kaupunkikulttuuria yleisestikin. ”Prince Albert”⁶⁵, graffitien sanomat, Mobilatin kaltaiset päihdevariaatiot, monet musiikkigenret, seksuaalisuuden kirjat, vaihtoehtouskontojen vetoa, moottoriajoneuvojen ”tuunaus”⁶⁶, öisten nettipelien verkostot tai vegaanien arki ovat vain esimerkkejä siitä urbaanista kompleksisuudesta, joka ei liity pelkästään nuoriin mutta edustaa usein juuri heitä. Hopeiset lahjasoljet ja ristiriipukset ovat vaihtuneet tatuointeihin ja lävistyskoruihin. ”Uistinkokoelmaa”

kasvoissaan tai vartalossaan kantava nykynuori viestittää sekä itselleen että ympäristölleen. Lävistyksen rantautuivat Suomeen laajemmin vasta 1990-luvulla, ja nykyisin lävistykseen voi ammattilävistäjällä ottaa lähes mihin tahansa ruumiinosaan. Materiaalinkin voi valita esimerkiksi kirurgin teräksestä, titaanista, puusta tai akryylistä. Viime vuosisadan kihlahajaksi saadut korvakorut edustavat nuorten lävistyskulttuuria kuten 2000-luvulla rippilahjaksi saatu nenäkorukin. Uudempiin deformaatioihin kuluvat amputaatiot ja implantit edustavat radikaalimpaa koristautumista ja erottautumista.⁶⁷

Tatuointi on myös hyvä esimerkki kulttuurien muutoksen prosessista. Pitkään erityisesti merimiesten ja vankien kulttuureihin liittynyt tatuointi saavutti 1900-luvun lopulla yhä laajempien yhteiskuntaryhmien ja erityisesti nuorison suosion. Alakulttuurina toimineesta ilmiöstä nousi esiin kaupunkikeskustojen ”tattoo-studioita”, naistenlehtien julkkiskuvia ja muodikkaita kuvamotiiveja. Abstraktit ja

⁶⁴ Holmborg 2005, 12

⁶⁵ Vertikaali genitaalilävistys miehillä. Lävistyksistä ja muista deformaatioista Sipiläinen 1999; Elomäki 1993, 24–27

⁶⁶ Tuunaus eli tuning, ks. www.tuning.fi

⁶⁷ Sipiläinen 1999

Seinäkirjoituksia ja graffiteja Runosmäessä Turussa 1990-luvun loppupuolella. Kuvaaja: Timo J. Virtanen.

Wall writings and graffiti in the Runomäki district of Turku at the end of the 1990s. Photo: Timo J. Virtanen.

wall writings; scrawls and tags also added to the overall image.⁶⁴

In combination, ethnology and young people point in directions other than those outlined above. This is primarily due to the external image of ethnology. The internal identity of the science and its actual operations in modern research or teaching remain partially in the shadow of tradition. This research tradition, which is positive in itself, inexorably takes us back to the Ostrobothnian tradition of night forays, village swings and other forms of

youth life in the Finnish village environment that I mentioned earlier. In truth, the difficulty in interpretation and keeping up to date also appears to apply to urban culture in general. "Prince Alberts"⁶⁵, graffiti messages, intoxicant variations like Mobilat, many music genres, the gamut of sexuality, appeal of alternative religions, "tuning" motor vehicles⁶⁶, networks of night-time online games, and the daily life of vegans are just a few examples of the urban complexity that can apply to other groups besides young people, but often represents them in particular. Silver buckles and cross necklaces have become tattoos and piercing jewellery. A modern youth with a 'collection of fishing lures' on his/her face sends a message to him/herself and to the surrounding environment. Piercings only became more common in Finland in the 1990s, and today a professional piercer can pierce almost any part of the body. The material can be surgical steel, titanium, wood or acrylic. Earrings received as an engagement gift in the last century represent the

⁶⁴ Holmborg 2005, 12

⁶⁵ A vertical genital piercing in men. On piercings and other deformations Sipiläinen 1999; Elomäki 1993, 24–27

⁶⁶ See www.tuning.fi

”modernit” tribaalitatuoinnit jättivät hetkeksi old schoolin ”sailor’s grave”-tyyppiset kuvat syrjään, mutta 2000-luvun alun retromuodin mukaisesti myös sydän-risti-ankkuri on tullut takaisin.⁶⁸

Osa nuorten vasta- tai alakulttuurisesta voimasta sitoutuu fyysisen ulkoasun kautta tapahtuvaan ryhmämanifestaatioon, osassa keskeisintä on musiikki tai vaikkapa liikenneväline. Tärkeintä on erottautumalla luotu keski-luokkaisen valtakulttuurin arvojen vastustaminen. Kansatieteen tehtäviin ei kuulu nuorisokulttuurin erikoisuuksien metsästäminen, sillä perustehtävänä on edelleen arkisen kansankulttuurin seuraaminen. Päälinjojen rinnalla variaatioilla on kuitenkin merkityksensä.

Pallo- ja muita laajennuksia ikäneidolle

Edellä esitettyjen satunnaisten esimerkkien avulla olen pyrkinyt hahmottamaan sekä perinteiseen kansankulttuurin tutkimukseen kuuluvia nuorisoelementtejä että uudempaan kulttuuritutkimukseen ja erityisesti kansatieteen kuluvia teemoja. Tarkoituksena ei kuitenkaan ole osoittaa, että nykytutkimus olisi kohdentunut marginaali-ilmioihin. Ajatuksena

on enemmänkin esittää nykyisen nuorisokulttuurin kompleksisuutta ja moniäänisyyttä. Esiteollisessa yhteisössä nuorison vapaa-ajanvieto oli sosiaalisesti kontrolloitua ja se noudatti paljolti perinteisiä kaavoja esimerkiksi puolison etsinnässä. Teollistumisen ja kaupungistumisen kiihtyessä kontrollimahdollisuudet vähenivät ja omaehtoinen nuorisokulttuuri synnytti uusia toimintamuotoja ja uutta nuorisokulttuuria. Kyläelämään kuuluneet leikit ja pelit ovat vaihtuneet ohjatuksi seuratoiminnaksi, kylätappelut käydään nakkikioskien jonoissa ja diskojen edustoilla, puolisonvalinta on siirtynyt kirkonmäeltä rockfestareille ja nettiin.

Nuorten perinteistä seurustelua ja nuoriin liittyviä tapoja voidaan kuitenkin haluttaessa etsiä edellä olevaan tapaan esimerkiksi erilaisista talkootapahtumista, illanistujaisista tai eri kirkkopyhien yhteydestä. Nämä eivät sellaisenaan ole tuttuja valtaosalle nykynuorista.

Ei ole ihme, että erityisesti nykyisen nuorisokulttuurin marginaali-ilmiot tuntuvat olevan aikuisilta, kansatieteilijöistä puhumattaan, kadoksissa. Todellinen urbaani ”nuorisokulttuuri” on tosin ilman marginaaliaankin

⁶⁸ Tatuoinneista Korvola 2005

piercing culture of young people in the same manner as nose jewellery received as a confirmation gift in the 2000s. More recent deformations, such as amputations and implants, represent more radical decoration and isolation.⁶⁷

Tattoos are another good example of the change process in cultures. At the end of the 1900s, tattooing, which was linked to sailor and prison cultures for a long time, gained wider popularity amongst other social groups and young people in particular. This subculture phenomenon gave rise to tattoo studios in city centres, celebrity photos in women's magazines and trendy picture motifs. Abstract and 'modern' tribal tattoos displaced the old school 'sailor's grave' images for a while, but the retro style of the early 2000s made the heart, cross and anchor popular once again.⁶⁸

Some of the power of alternative or youth subcultures is linked to group manifestation through physical external dress, while other important factors are music and mode of transportation. The most important issue is to stand out by resisting middle-class majority culture values. The tasks of ethnology do not include searching for the specialties of youth culture because the basic task is still to observe everyday folk culture. Along with the main themes, the variations are still significant.

Resuscitating an aging spinster

I have tried to use the above-mentioned random examples to illustrate the youth elements that are part of traditional folk culture research and the themes that belong to more modern cultural research and to ethnology in particular. The intention is not to prove that modern research focuses on marginal phenomena, but more to present the complexity and diverse nature of modern youth culture. In a pre-industrial community, there was social control over how young people spent their leisure time, and for the most part this observed traditional patterns, for example, when searching for a partner. As industrialisation and urbanisation increased, the opportunities for control decreased and spontaneous youth culture also spawned new forms of activity and a new youth culture. The games of village life have become structured activities, village fights now occur in queues at kiosks and in front of discos, partner selection has moved from the church hill to rock festivals and the Internet.

However, traditional dating amongst young people and youth-related habits can be found in various voluntary events, evening gatherings

⁶⁷ Sipiläinen 1999

⁶⁸ On tattooing, Korvola 2005

paljolti tavoittamattomissa, erityisesti ilman kunnollisia kenttätöitä ja nuoria informanteja sekä tutkimusavustajia. Nykynuoret eivät myöskään elä pelkästään omaa elämäänsä, sillä tärkeä osa arjesta kuuluu erilaisten idoliensa seuraamiseen. Oma pukeutuminen, kielenkäyttö ja kaveripiiri viittaavat yleismaailmallisiin muoti-ilmiöihin tai henkilöihin. Olkoonpa kysymys entisen kaltaisesta filmitähtien tai laulajien ihannoinnista, tai sitten bändeistä tai urheilijoista, koskettaa fanius suurta osaa nuorista. Hyvänä esimerkkinä on kansatieteellinen tutkimus Apulanta-yhtyeen faneista. Kiinnostavaksi tutkielman tekee myös sen toteutustapa, sillä kenttätö toteutettiin yhtyeen kotisivujen kautta. Vastaavat sähköiset aineistonhankintatavat ovat yleistymässä muutenkin.⁶⁹

Alun lyhyessä reflektiossa mainitsin nuoruuteeni liittyneen koripallon. Vaikka oma pelaaminen on jäänyt, olen pitkään toiminut juniorivalmentajana. Suomi on lajissa ”kehitysmaa”, mutta Harlemin asfaltit ovat iskostuneet suomalaistenkin nuorten mieliin elokuvien ja esikuvien kautta. Sukupolvien vaihtuessa Larry Bird on vaihtunut Kobe Bryantiin. Samoin breakin ja graffitin rinnalle kuuluu urheilulajeista juuri koripallo. Aikaisemmin mainitsemassani Kustavin tapauksessa nuoriso-ohjaaja toi paikkakunnalle pesäpallon syrjäyttäneen lentopallon.

Nykyisessä monikulttuuristumistilanteessa on helppo ennustaa koripallolle nousukautta muutoinkin kuin kristillisten arvojen puolustajana. Kiinnostavaa on kuitenkin seurata nuorten oman arvomaailman joustavuutta. Turun Nuorten Miesten Kristillisen Yhdistyksen sivuilta voi lukea nuorille vuonna 2005 suunnatun toiminnan perusteista (myös koripallo) seuraavaa:

Nuorten Miesten Kristillisen Yhdistyksen tarkoituksena on koota yhteen niitä nuoria (miehiä), jotka tunnustavat Jeesuksen Kristuksen Vapahtajakseen ja Jumalakseen pyhän raamatun mukaan, tahtovat uskossa ja elämässä olla hänen opetuslapsiaan ja pyytävät yhdessä työskennellä Jumalan valtakunnan levittämiseksi nuorten (miesten) keskuudessa.

Sekä urheilu että muut (myös virtuaali) pelit ovat keskeinen osa nykyistä nuorisokulttuuria. Kun Nuorisotutkimusseura lähetti hiljattain call for papers -kutsun, olivat kummatkin kärkisijoilla etsityissä aihepiireissä. Paljon on viime aikoina puhuttu muun muassa kaikki pelaa -ideologiasta ja toisaalta esimerkiksi joukkue-

⁶⁹ Marjamaa 2002; Katso Viljamaa 2000: Subject: Re: allianssi: Milenium Falcon. Sähköpostilista harrastusryhmän yhteydenpitovälineenä.

and religious holidays in the above-mentioned way. As such, they are not familiar to the majority of today's young people.

It's no wonder that marginal phenomena, particularly in modern youth culture, seem to be somewhat distant from adults, to say nothing of ethnologists. Even without the margin, the true urban 'youth culture' is very much out of reach, especially without proper fieldwork and young informants and research assistants. Modern young people do not just live their own lives, which in part results from the fact that an important part of their daily life involves following various idols. Dress, language use and friends are all related to universal fashion trends or people. Whether it's a question of idolising film stars or singers, like those described above, or bands or athletes, being a fan applies to the majority of young people. The ethnologic study of fans of the Apulanta band serves as a good example. The implementation method of the theses is also interesting because the fieldwork was done via the band's website. Similar electronic data collection methods are becoming more common all the time.⁶⁹

In the short introduction to this article I mentioned that basketball was part of my youth. Although I no longer play, I've worked as a junior coach for a long time now. Finland

is still a 'developing country' in this sport, but the asphalt courts of Harlem have been instilled in Finnish youth through movies and idols. Over the years Larry Bird has given way to Kobe Bryant. Similarly, basketball is the sport that belongs alongside break dancing and graffiti. In the case of Kustavi that I outlined earlier, the youth leader introduced volleyball to the town, and it subsequently replaced baseball as the popular sport. In the current situation of multiculturalisation it's easy to predict that basketball will go through a period of increasing popularity, as more than just a defender of Christian values. However, it is interesting to observe the flexibility of the value world of young people themselves. The website of the Turku YMCA outlines the following about the 2005 principles of activities (including basketball) directed at young people:

The purpose of the YMCA is to gather young people (men) who recognise Jesus Christ as their liberator and God in accordance with the Holy Bible, want to be his disciples in belief and life and ask to work together to spread God's kingdom to all young men.

⁶⁹ Marjamaa 2002; See Viljamaa 2000: Subject: Re: alliance: Milenium Falcon. E-mail lists as a tool for contact within an activity group.

lajien nuorten (erityisesti jääkiekkonuorten) alkoholinkäytöstä. Vaikka peliajan tasapuolinen jakautuminen tai nuoren psykofyysiseen kehitykseen vaikuttava alkoholin käyttö eivät ole ensisijaisia kysymyksiä kansatieteessä, voidaan teemoja lähestyä myös kulttuurientutkimuksen (kansatieteen) keinoin. Kokemuksesta tiedän, että esimerkiksi nappulaurheilu (5–11-vuotiaat) vaikuttaa perhearkeen yllättävän paljon. Nonstop-pyykkikone, ruoka-aikojen kaaos, jokaiseen viikopäivään kuuluva kuljettaminen ja melkoiset taloudelliset uhraukset muokkaavat lapsiperheiden arkea. Nuorten, liikunnan, urheilun ja kansatieteellisen tutkimuksen yhdistäminen on eräs lupaava tutkimussektori, jota Turussa ovat laajentamassa muun muassa vammaisurheilun teema⁷⁰ sekä maahanmuuttajien integroituminen urheilu- ja liikuntaharrastusten avulla⁷¹.

Näyttää siltä, että akateemisen kansatieteen edustajat ovat harmillisen usein etäännyneet nykyisestä kansanelämästä (tässä tapauksessa erityisesti nuorten) siinä määrin, että uudenkin tutkimuksen sisällöt liitetään mieluiten perinteisiin hyväksytyihin kansatieteellisiin katego-

rioihin. Näin nuorisotutkimusta voidaan tosin tuottaa esimerkiksi arkistoista tai museokokoelmista suhteellisen helposti. Tämä voidaan tosin nähdä sekä heikkoutena että vahvuutena, sillä näiden ”oikean kansatieteen” aiheiden sisältä löytyy täysin kelpoisia tutkimusaiheita ja erityisesti monitieteisestä näkökulmasta. Arkistaines vaatii kuitenkin uudelleentulkintoja ja uusia kysymyksiä. Uudet teemat vaativat uutta aineistoa ja uusia keruumenetelmiä. Lisäksi on syytä kysyä myös mihin tuloksia tarvitaan ja käytetään. Paljonko tulevaisuuden kansatieteilijöitä istuu esimerkiksi soveltavan sektorin viroissa, toimissa ja projekteissa? Kansatieteen vahvuus ja tulevaisuus nuorisotutkimuksessa ovat selkeästi olemassa sekä jo olemassa olevissa arkistoissa ja niiden aineistojen uudelleentulkinnassa että erityisesti kulttuurin tutkimukselle ominaisessa kyvyssä tehdä uutta kenttä-tutkimusta nuorison parissa.

⁷⁰ Arvisto 2006

⁷¹ Glumoff 2006

Both sports and other (including virtual) games are an important part of modern youth culture. When the Youth Research Society recently sent out a call for papers, both of these were at the top of the desired group of topics. A lot has been said recently about the 'everybody plays' ideology and, for example, the use of alcohol by young people in team sports (especially ice hockey). Although distributing playing time equally or the effect alcohol has on the psychophysical development of a young person are not the primary questions in ethnology, we can also approach these themes from the cultural research standpoint. Experience has shown me that children's sports (ages 5–11) have a surprisingly large impact on daily family life. The non-stop washing machine, mealtime chaos, daily transport to and from venues, and fairly major financial sacrifices all shape the daily family life. The combination of youth, exercise, sports and ethnologic research is one promising research sector that in Turku is being extended to include the disabled sports theme⁷⁰ and the integration of immigrants via sports and exercise activities⁷¹.

It appears that representatives of academic ethnology are annoyingly often detached from modern folk life (in this case, youth in particular) to the extent that the content of new research is

preferably linked to traditional and accepted ethnologic categories. Thus, youth research can actually be produced from archives or museum collections quite easily. This can be seen as both a weakness and a strength, because these 'genuine ethnologic' areas include completely acceptable research topics, especially from the multidisciplinary perspective. However, the archive material requires new interpretations and new questions. The new themes require new material and new methods of data collection. There is also good reason to ask where these results are needed and how they will be used. For example, how many future ethnologists are now working in offices, in positions and projects where the results could be applied? The strength and future of ethnology in youth research is clearly present in the existing archives, and the new interpretations of the material in them and particularly in the special capacity to do new field research with young people that is characteristic of cultural research.

⁷⁰ Arvisto 2006

⁷¹ Glumoff 2006

Nuorisotyön kaitafilmit

Suomalaisen kunnallisen nuorisotyön muistoja on vuosikymmenten varrella tallentunut valokuviin, virallisiin asiakirjoihin, piirroksiin, päiväkirjoihin ja kirjeisiin. Toiminnasta ovat jääneet muistuttamaan myös monet askartelutyöt, käsityöt ja muut käden tuotteet. Omanlaisensa aineisto on kaitafilmit, joita ovat aikoinaan kuvanneet niin ohjaajat kuin nuoret itse. Tämän artikkelin aineistona on käytetty kunnallisessa nuorisotyössä kuvattuja kaitafilmejä, jotka on luovutettu Nuorisotyön perinteen tallentaminen -hankkeelle. Filmit ovat pääasiassa mykkiä ja värillisiä 8 mm:n kaitafilmejä¹, mutta joukossa on myös 16 mm:n formaatissa kuvattuja äänifilmejä. Valtaosa filmeistä on peräisin 1960–70-luvulta, joka oli suomalaisen kaita-

filmauksen kulta-aikaa, mutta joukosta löytyy myös 1950-luvun lopulla sekä 1980-luvulla kuvattuja filmejä. Aineistoa on kaiken kaikkiaan noin kymmenen tuntia.²

Aineiston kaitafilmit ovat jaettavissa kahteen ryhmään: filmeihin, joissa nuoriso-ohjaajat ovat kuvanneet nuoria, ja filmeihin, jotka nuoret ovat kuvanneet itse. Kuvauskontekstit ovat samoja - filmejä on kuvattu leireillä, kerhoissa, matkoilla ja messuilla – mutta näkökulma on erilainen. Ohjaajat ovat kuvanneet pääasiassa

¹ Kaitafilmauksen käsitteistö on varsin kirjavaa. Tiukasti määriteltynä kaitafilmiä lasketaan 8 mm:n filmiformaatti ja myös harvinaisempi 9,5 mm:n formaatti mutta useat tutkijat sisällyttävät käsitteeseen myös 16 mm:n filmin, jota on toisaalta kutsuttu puoliammattilaiseksi filmiformaatiksi.

² www05.turku.fi/museo/nuoperi/filmit.html, 7.3.2006

Cine films in youth work

Over the decades, the history of Finnish municipal youth work has been preserved in photographs, official documents, drawings, diaries and letters. Additional reminders of the activities include artwork, handicrafts and other hand-made products. One unique media is the cine films that were made by youth leaders and young people. This article is based on the cine films which were shot in municipal youth work and later turned over to the Nuorisotyön perinteen tallentaminen (Preserving the Tradition of Youth Work) project. The films are mainly silent, colour 8 mm cine films¹, but also include sound films shot in 16 mm format. The majority of the films date back to the 1960–1970 period, which was the

golden era of cine film in Finland. However, some films made at the end of the 1950s and in the 1980s can also be found. The material comprises a total of about ten hours of film.²

The cine films in the material are divided into two groups: films which youth leaders made of young people, and films that the young people have made themselves. The contexts are similar in nature – the films were shot at camps, clubs, on trips and at exhibitions – but the perspective is always different. The leaders have

¹ The concepts of cine filming are quite diverse. The strict definition of a cine film includes the 8 mm format and the less common 9.5 mm format. However, many researchers also expand the definition to include 16 mm film, which is also referred to as a semi-professional film format. All formats can be gathered under the concept of amateur film.

² www05.turku.fi/museo/nuoperi/filmit.html, 7.3.2006

nuorisotyötä, nuoria ja heidän toimintaansa – toisin sanoen työtään. Nuoret puolestaan ovat kuvanneet toisiaan, omaa vapaa-aikaansa. Selvitän seuraavassa, millaisia ovat nuorisotyössä kuvatut kaitafilmit. Mitä on kuvattu ja miksi? Tähän pyrin tarkastelemalla sekä ohjaajien että nuorten kuvaamia kaitafilmejä. Miten he ovat filmien kautta hahmottaneet nuorisotyötä ja laajemmin nuorten elämää suomalaisessa yhteiskunnassa?

Miksi kaitafilmi?

Ohjaajien ja nuorten kaitafilmausinnostuksen taustalla on monia tekijöitä. 1960-luvulla kaitafilmauksesta tuli muodikas harrastus, jossa haluttiin olla mukana. Lisäksi filmaus alkoi juuri tuolloin olla halvempien kameroiden ja uuden Super 8 -filmiformaatin myötä sen verran edullista, että siihen oli varaa yhä useammalla suomalaisella.³

Kaitafilmaus oli keino dokumentoida uudella tavalla toimintaa. Tarjoaahan kaitafilmi perinteiseen valokuvaan nähden verrattoman ulottuvuuden ihmistoiminnan kuvaamiseen: liikkeen. Tähän liittyy ajatus ajan ja tilan voittamisesta, mikä tuodaan esille monissa kaitafilmausta käsittelevissä kirjoituksissa⁴. Liikkuva

kuva tuo kuvauskohteet katsojan eteen yhä uudelleen riippumatta siitä, ovatko kuvatut ihmiset yhä elossa vai jo kuolleet. Kokemus elämästä toistuu kuitenkin jokaisella katselukerralla. Myöskään maantieteellinen etäisyys ei voi poistaa läheisyyden kokemusta, jonka katsoja saa liikkuvaa kuvaa katsoessaan. Niinpä nuorisotyön kaitafilmaustoiminnan taustalla on varmasti ollut ajatus tallentaa ”elävää” nuorisotoimintaa jälkipolville, vaikka tätä ei ehkä ensisijaisesti ajateltukaan.

Nuorisotyön kaitafilmit sisältävät monenlaista aineistoa. Suurin osa filmeistä on dokumentinomaista ilmiöiden ja tapahtumien tallentamista, mutta joukossa on myös haastatelluita ja tarinamuotoon puettuja elokuvia. Kaikki kertovat omalla tavallaan nuorisotyöstä. Englantilainen tutkija Heather Norris Nicholson onkin korostanut erilaisten filmiaineistojen merkitystä kulttuuri-ilmiöitä tarkasteltaessa.⁵ Hänen mukaansa on tärkeää hyödyntää sekä dokumentaarista että fiktiivistä filmiaineistoa, koska ne saattavat tarjota hyvinkin erilaisia näkökulmia esimerkiksi lapsuuden kokemiseen.

³ Uusitalo 1995, 29. Suomen kehitys seurasi eurooppalaista trendiä, vaikkakin pienemmässä mittakaavassa (Aasman 2004, 28 ja Schneider 2004, 9).

⁴ Ks. esim. Norris Nicholson 2002, 75

⁵ Norris Nicholson 2002, 73

mainly captured youth work, the young people and their activities – in other words, the work itself. In contrast, the young people have filmed each other, their leisure time. My intention is to determine the type of cine films that were shot in youth work. What was made and why? I will attempt to clarify this by examining the films made by the leaders and the young people. How did they use film to understand youth work and the life of young people in Finnish society?

Why cine film?

There are many factors behind the enthusiasm of youth leaders and young people concerning cine film. Cine filming became a trendy activity in the 1960s, and people wanted to be involved. Furthermore, thanks to cheaper cameras and the new Super 8 format, filming was just starting to become so reasonable that an increasing number of Finnish people could afford it.³

Cine filming presented a completely new way to document activities. Compared with the traditional photo, cine film offers a totally different dimension to filming human activity: movement. This relates to the idea of conquering

time and space, an issue that is commonly addressed in stories about cine filming⁴. A moving image brings back the filmed subjects again and again, regardless of whether those people are alive or dead; every viewing of the film repeats the life experience. Even geographic distance cannot remove the feeling of closeness that a viewer has when watching a moving image. Thus the target of recording 'live' youth activity for later generations was most likely one of the reasons for filming youth work, even though it may not have been the main intention at the time.

The cine films of youth work include diverse material. The majority of the films are documentary-like recordings of occurrences and events, but the material also includes interviews and movies told in story-tale fashion. Each film describes youth work in its own way. English researcher Heather Norris Nicholson emphasises the significance of different film material when examining cultural phenomena.⁵ She feels that it's important to utilise both documentary and fictional film material, because

³ Uusitalo 1995, 29. Finnish development followed European trends, although on a smaller scale (Aasman 2004, 28 and Schneider 2004, 9).

⁴ See, for example, Norris Nicholson 2002, 75

⁵ Norris Nicholson 2002, 73

Ohjaajien kuvaamat kaitafilmit

Ohjaajien kuvaamalla kaitafilmeillä on ollut erilaisia tarkoituksia: niiden on ollut määrä dokumentoida nuorisotyötä, valistaa ja opettaa nuoria sekä myös huvittaa ja viihdyttää. Samoja tehtäviä on kaupallisilla, lainattavilla tai vuokrattavilla elokuvilla⁶, joita nuorisotyössä on myös käytetty, mutta ohjaajien omista kuvauksista on henkilökohtainen ja autenttinen ote. Katsoja on saattanut nähdä filmeillä itsensä tai ystävänsä ja saada mukanaolon ja itse kokemisen elämyksiä.⁷ Nämä piirteet puuttuvat kaupallisista elokuvista. Analysoiduista filmeistä ensimmäinen on dokumentinomainen; tuntemattomaksi jäänyt kuvaaja on halunnut ikuistaa leirielämää sen kaikkine puoliineen. Niinpä hän on kuvannut lasten puuhia, järjestettyä toimintaa ja leiriarjen askareita kuten ruokailua ja astioiden pesua.

KAITAFILMI 1. KESÄLEIRILLÄ⁸

Tässä mykässä leirielämän kuvauksessa pääosassa ovat leirin nuoret ja ohjaajat. Filmi alkaa leirin toiminnan kuvauksella: nuoret juoksevat kilpaa, heittävät tikkaa, pelaavat sulka-palloa ja jalkapalloa ja rientävät juosten niitylle. Urheilun ja muun hauskanpidon jälkeen on

Kunnan leirillä Muhjärvellä 1962.
Tykl/spa/210, tykl/spa/264 (dvd).

Municipal camp at Muhjärvi, 1962.
Tykl/spa/210, tykl/spa/264 (dvd).

⁶ Kaupallisia filmejä on käytetty opetus-, huvitus- ja valistus-tarkoituksiin. Ei ollut mitenkään harvinaista, että esimerkiksi raittiuslautakunta hankki projektorin elokuvien näyttämistä varten ja konetta kierrätettiin sitten kouluissa ja erilaisissa nuorisjärjestöjen tilaisuuksissa.

Ks. Askonen 2004, 48

⁷ Schneider 2004, 11

⁸ Tykl/spa/210 ja 211,
dvd: tykl/spa/264

they can offer very different perspectives on matters such as childhood experiences.

Cine films made by youth leaders

The cine films made by youth leaders had a variety of purposes: some were intended to document youth work, enlighten and teach young people as well as be entertaining and amusing. Commercial, borrowed or rented films⁶, which were also used in youth work, serve the same purpose, but the films made by youth leaders have a personal and authentic touch. A viewer might see him/herself or a friend in the film and thus experience a sense of belonging and experience.⁷ These characteristics are missing from commercial movies. The first analysed film is documentary in nature; the unidentified cameraperson wanted to immortalise the many dimensions of life at camp. Thus he/she filmed children at play, organised activities and everyday events like meals and dishwashing.

CINE FILM 1: AT SUMMER CAMP⁸

The stars of this silent film of camp life are the young campers and the youth leaders. The film

begins with a shot of camp activity: young people running races, throwing darts, playing badminton and football, and running to the meadow. After the sports and other fun, the film captures everyday camp life – children washing at the jetty and eating under a shelter – after which it's time for more action.

Instead of special events, the film shows camp activity, in other words, everyday life at camp. As I already stated, the cameraperson clearly took a documentary approach in this film. He/she wanted to record summer camp with all its activities and participants. The viewing situation – most likely at a club – utilises the film to take the viewers back to the events of that camp or illustrate the camp events to others who weren't actually there.

The majority of cine films taken by the leaders involve similar filming of youth activities. In addition to the camps, other filming subjects included trips made by the youth

⁶ Commercial films have been used for teaching, entertainment and enlightenment purposes. It wasn't unheard of for a Temperance Board to buy a projector for showing movies and then share the machine with schools and youth organisations for their events. See Askonen 2004, 48

⁷ Schneider 2004, 11

⁸ Tykl/spa/210 and 211, dvd: tykl/spa/264

kuvattu leirin arkielämää – lapsia pesulla laiturilla ja syömässä ruokakatoksen alla – minkä jälkeen on taas toiminnan vuoro.

Leirikuvauksissa filmille eivät ole päätyneet minkäänlaiset erityistapahtumat vaan leirin toiminta, leirin ”arkipäivä”. Kuten jo totesin, esimerkkifilmin kuvaajalla on ollut selkeä dokumentoiva ote. Hän on halunnut saada talteen kesäleirin toiminnan aktiviteetteineen ja osallistujineen. Katsomistilanteessa – todennäköisesti kerhossa – filmi on palauttanut katsojien mieleen kyseisen leirin tapahtumat tai kertonut leirin tapahtumista niille, jotka eivät olleet siellä mukana.

Suurin osa ohjaajien kuvaamista kaitafilmeistä on edellisen kaltaista nuorisotoimintaa talentavaa kuvausta. Leirien lisäksi kuvauskohteina ovat olleet ohjaajien tekemät matkat, vasta valmistuneet tai rakenteilla olevat nuorisotilat, kulttuurikilpailut ja harrastenäyttelyt.⁹ Yhteistä niille kaikille on halu kuvata mahdollisimman laajasti ja monipuolisesti ympärillä tapahtuvia asioita. Nykypäivän katsojalle antoisinta on näiden filmien tarjoama mahdollisuus muodostaa hyvinkin tarkka kuva vaikkapa nuorten kulttuurikilpailuista. Aineiston joukossa on toki myös muunlaista filmimateriaalia kuten haastattelutallenteita ja leirikoulutus-

elokuvan kaltaisia opetusfilmejä.¹⁰ Jälkimmäisiä on saatettu kuvata itse, mutta saatavilla on ollut myös valmiita, ehkä ammattimaisestikin tehtyjä opetuselokuvia. Seuraavassa analysoitu filmi on kuvaustyyliältään ja motiiviltaan itse tehdyn opetusfilmin kaltainen, vaikka sen tavoitteena ei olekaan johdattaa katsojaa kilpailujen tai leirin järjestämiseen. Kyseessä on nuoriso-ohjaaja Ilmari Rinteen äänielokuva ”Puhtia perinteestä” vuodelta 1986.¹¹

KAITAFILMI 2. PUHTIA PERINTEESTÄ

Elokuva alkaa Hausjärven kotiseutumuseosta, jossa kertoja esittelee nuorelle pojalle perinteiseen maatalouskulttuuriin kuuluvaa esineistöä. Museosta siirrytään Puolakan talomuseon kautta Eräjärven rannalle kertojan mökille, jossa katsojalle tarjotaan idyllinen kuva suomalaisesta kesäillasta ja mökkipuuhista. Vihta valmistuu, sauna lämpenee, makkara paistuu ja lukuhetki luonnon helmassa antaa kertojalle voimia jatkaa seuraavaan päivään. Järven rannalta siirrytään Turkuun Partiomuseoon.

⁹ Esim. tykl/spa/209, dvd: tykl/spa/264; tykl/spa/252 ja tykl/spa/263

¹⁰ Tykl/spa/246, dvd: tykl/spa/266 ja tykl/spa/249, dvd: tykl/spa/266

¹¹ Tykl/spa/264 (dvd)

Kuvateksti: Ilmari Rinne: Puhtia perinteestä. Tykl/spa/264 (dvd).

Ilmari Rinne: Puhtia perinteestä (Energy from Tradition). Tykl/spa/264(dvd).

leaders, newly completed youth facilities or those under construction, cultural competitions and amateur displays.⁹ Common to all is the desire to film the surrounding events as comprehensively and diversely as possible. Most rewarding to a modern-day viewer is the opportunity these films offer to formulate a very accurate image of things such as youth cultural competitions. Of course, the collection also includes other types of film material, such as interviews and teaching films similar to camp training movies.¹⁰ The latter may have been filmed, but more professionally-made teaching films were also available. The following analysed film is similar to a homemade teaching film in terms of shooting style and motivation, although its aim is not to entice the viewer to arrange competitions or a camp. This is a 1986 sound film shot by youth leader Ilmari Rinne and entitled "Puhtia perinteestä" (Energy from tradition).¹¹

CINE FILM 2: ENERGY FROM TRADITION

The movie starts at the Hausjärvi Home District Museum, where the narrator presents traditional rural cultural objects to a young boy. It then moves onto the Puolakka Home Museum

⁹ For example, tykl/spa/209, dvd: tykl/spa/264; tykl/spa/252 and tykl/spa/263

¹⁰ Tykl/spa/246, dvd: tykl/spa/266 and tykl/spa/249, dvd: tykl/spa/266

¹¹ Tykl/spa/264, dvd

Elokuva päättyy Mynämäen Munnuisten museoon, kotiseutujuhlaan, puheeseen ja kansantanssiesitykseen. Taustalla soi mieskuoron laulu ja Wirmon pelimannien esittämä kansanmusiikki.

Rinteen elokuva on tarkoitettu esitettäväksi opetuselokuvan tapaan kerhoissa tai leireillä esimerkkinä esi-isien työtavoista ja katoavan kansanperinteen säilyttämisestä tuleville sukupolville. Rinteen filmi pyrkii dokumentoimiseen, mutta ei nuorisotyön dokumentoimiseen, vaan sellaisen aineiston, jota voi myöhemmin hyödyntää nuorisotyössä. Ilmari Rinteellä on ollut opetuksellinen ja valistuksellinen päämäärä filmin tekemisessä. Myös isänmaallisuus korostuu joissakin kohtauksissa. Todennäköisesti Rinne on tehnyt elokuvaansa käsikirjoituksen – niin huolellisesti suunnitellulta se vaikuttaa. Elokuva on editoitu ja siihen on liitetty ääni, joka sekun on ilmeisesti suunniteltu etukäteen.

Nuorten kuvaamat filmit

Nuorisotyön perinteen tallentaminen -hankkeelle on luovutettu nuorisotyön kaitafilmejä yhteensä 39 nimikkeen verran, joista neljä on nuorten itsensä kuvaamia.¹² Elokuvien nimet – Aatteet on mun vaatteet, Kidnappaus, Satua

vaiko totta ja Varkaus – poikkeavat aikuisten kuvaamien filmien otsakkeista, mikä herättääkin kysymyksen, poikkeavatko ne sisältönsäkin puolesta aikuisten kuvauksista. Olen valinnut tarkemman analysoinnin kohteeksi vuonna 1967 kuvatun Satua vaiko totta¹³ -nimisen elokuvan. Kuvailen sitä aluksi kohtaaus kohtaukselta melko tarkasti, koska se sisältää monia mielenkiintoisia teemoja ja ratkaisuja, jotka poikkeavat edellisessä kappaleessa esitellyistä aikuisten kuvaamista filmeistä. Nuorten kuvaaman elokuvan analysoinnissa lähtökohtanani on arvioida, mitä nuoret haluavat sen avulla viestittää sekä millaisia teemoja ja ehkä ristiriitojakin filmi kuvaa. Samoin pohdin myös sitä, millaisista motiiveista filmit ovat syntyneet.¹⁴ En ole analysoinut elokuvaa taiteellisista enkä elokuvallisista lähtökohdista käsin, vaan pyrkinyt hahmotamaan, millaisia mahdollisuuksia nuorilla on ollut jäsentää elämänsä, maailmankuvaansa, ajattelutapojaan, arvojaan ja omaa toimintaympäristöään kaitafilmitekniikan avulla.

¹² Tykl/spa/256, 257 ja 260, dvd näissä tykl/spa/265; tykl/spa/268 (dvd). Nuorten kuvaamia kaitafilmejä on todennäköisesti ollut enemmän, sillä ainakin Turussa nuorten tapahtumissa oli muutamina vuosina aiheena elokuvaus, ja tämä tarkoitti nimenomaan nuorten itsensä kuvaamia elokuvia. Leena Aho, Turun nuorisoasiainkeskus, 31.1.2006.

¹³ Tykl/spa/268 (dvd): Satua vaiko totta.

¹⁴ Laasanen 1987, 26

and then to the narrator's cottage on the shore of Lake Eräjärvi, where the viewer is offered an idyllic picture of a Finnish summer night and cottage activities. Making a sauna whisk, heating the sauna, roasting sausages and a quiet moment reading in the cradle of nature rejuvenates the narrator for the next day. The scene moves from the lakeshore to the Scout Museum in Turku and ends with a community celebration, including a speech and folk dance performance at the Munnuinen Museum in Mynämäki. A song performed by a male choir and folk music played by the Wirmon pelimannit band play in the background.

Like a teaching movie, Rinne's film is intended for presentation at clubs or camps as an example of the work style of our ancestors and the preservation of a national tradition for future generations. Rinne's film strives for documentation, not the documentation of youth work but of such material that will be of later benefit in youth work. Ilmari Rinne has an educational and enlightening target for making his film. Patriotism is also emphasised in some scenes. The carefully planned appearance of the movie suggests that Rinne probably had a script for his movie. The film was edited and sound was added, which also appears to have been planned in advance.

Films made by young people

The youth work cine films donated to the Preserving the Tradition of Youth Work project included a total of 39 titles, four of which were shot by young people.¹² The names of the movies – Aatteet on mun vaatteet (Ideas are My Clothes), Kidnappaus (Kidnapping), Satua vaiko totta (Truth or Tale) and Varkaus (Theft) – differ from the titles of films made by adults, which raises the question of whether the content also differs from that of adult films. I have selected the 1967 movie Truth or Tale¹³ for more detailed analysis. I will start by describing it in some detail, because it contains many interesting themes and solutions that differ from the films made by adults presented in the previous section. My starting point when analysing the movie made by young people was to assess what they wanted to communicate and the kind of themes, and perhaps even conflicts, captured by the film. At the same

¹² Tykl/spa/256, 257 and 260, dvd in these tykl/spa/265; tykl/spa/268 (dvd). There are probably more cine films made by young people, because filmmaking was one of the themes of youth events for several years, and this meant films were made by the young people themselves. Leena Aho, 31 Jan. 2006, Turku Youth Services Centre.

¹³ Tykl/spa/268 (dvd): Truth or Tale.

Elokuussa 1967 joukko toimeettomia helsinkiläisiä nuoria ehdotti nuorisohjaajalleen, että he tekisivät yhdessä elokuvan. Nuoret valmistsivat joukolla kolme käsikirjoitusta, joista yksi, *Satua vaiko totta*, toteutettiin nuorten ja ohjaajan voimin. Elokuva kuvattiin käsikirjoitusta noudattaen 8 mm:n kaitafilmillä ja siihen liitettiin äänimaailma – musiikkia, monologia ja dialogia.¹⁵

ESIMERKKI 3. SATUA VAIKO TOTTA?

Elokuva alkaa ulkopuolisen kertojan kuvauksella elokuvan sisällöstä. Varsinainen tarina alkaa naispuolisen päähenkilön, Ulpun, ajatuksilla: nuori nainen on lähdössä kotoa ulos ostoskeskukseen tapaamaan ystäviään. Tätä seuraa miespuolisen päähenkilön, Kallen, esittelemisen. Hän juo kahvia äitinsä kanssa kotonaan mutta lähtee sitten ulos tapaamaan ystäviään. Seuraavaksi siirrytään ostoskeskuksen ulkopuolelle, missä nuorten ryhmä on koontunut. Nuoret mekastavat, yksi pojista on juonut. Nuoret siirtyvät nuorisokahvilan tiloihin – myös alkoholia nauttinut poika, vaikka kaikki tietävät, ettei kerhotiloihin saa tulla juopuneena. Ostoskeskuskohtauksesta asti Ulpun kertomus vie tarinaa eteenpäin. Ulpu ja Kalle löytävät toisensa illan aikana; he uppoutuvat katsomaan televisiota ja tuskin huomaa-

vat, mitä ympärillä tapahtuu. Lopulta he lähtevät nuorisotalolta ulos, ostavat Kallen rahoilla pullon kirkasta ja juovat sen kävellen samalla ympäri keskustaa. Kertojaäänenä on vuoroin Ulpu, vuoroin Kalle, mutta dialogia ei heidän välillään kuitenkaan kuulla. Elokuva päättyy yöhön; Kalle saattaa Ulpun kotiin ja menee loppuksi omaan kotiinsa toivoen, ettei äiti huomaa mitään. Äiti näyttää nukkuvan sikeästi sohvalla, mutta kun Kalle on päässyt omaan huoneeseensa, katsoja saa tietää, että äiti onkin perillä siitä, mitä poika on illan aikana puuhaillut. Loppukohtaus on esitetty ulkopuolisen kertojan äänellä, joka esittää arvoituksen: kumpi on jymäyttänyt kumpaa?

Satua vaiko totta -elokuvassa on monia piirteitä, jotka vievät sitä kauemmas puhtaasta harrastelijakaitafilmauksesta¹⁶: elokuva kertoo tarinan, jossa on juoni ja opetus. Tarina kulkee eteenpäin käsikirjoitettujen ja editoitujen kohtauksen avulla. Työtehtävät on jaettu eri osapuolille siten, että nuoret ovat vastanneet käsikirjoituksesta ja näyttelemisestä ja nuoris-

¹⁵ Tykl/spa/268 (dvd); Timo Puumalainen 28.2.2006

¹⁶ Äärimmillään harrastelija- tai amatöörikuvaus on pelkkää kuvaamista. Filmejä ei tällöin käsikirjoiteta, leikata eikä ohjata. Perhekaitafilmaus on useimmiten ollut juuri tällaista kuvaamista omaksi iloksi.

time I considered the motives behind the films.¹⁴ I haven't analysed the movie from an artistic or film perspective but have attempted to understand the opportunities young people had to analyse their lives, philosophy of life, way of thinking, values and operating environment using cine film technology.

In August 1967 a group of idle Helsinki youths suggested to their youth leader that they make a movie together. The young people joined forces to write three scripts, one of which, *Truth or Tale*, they then filmed with their leader. The movie was filmed according to the script using 8 mm cine film and then sound – music, monologue and dialogue – was added.¹⁵

EXAMPLE 3: TRUTH OR TALE?

The movie begins with a description of the content by an external narrator. The actual story begins with the thoughts of the female main character called Ulpu: a young woman going out to the shopping centre to meet some friends. This is followed by the introduction of the main male character, Kalle. He is having coffee at home with his mother but then goes out to meet some friends. The next scene is outside the shopping centre where a group of

young people has gathered. The young people are noisy and one of the boys has been drinking. They all move into the youth café – also the boy who was drinking – although they all know that coming to club facilities is forbidden when drunk. Ulpu's narrative carries the story until the shopping centre scene. Ulpu and Kalle meet during the evening, and settle down to watch television, hardly noticing what is happening around them. Finally they leave the youth building, use Kalle's money to buy a bottle of spirits and drink it while walking around the downtown area. The narration alternates between Ulpu and Kalle, but we don't hear dialogue between them. The movie ends at night as Kalle walks Ulpu home and then goes back home himself, hoping that his mother won't notice anything. His mother appears to be sleeping soundly on the couch, but once Kalle has reached his room, the viewer discovers that his mother is aware of what her son has been doing during the evening. The closing scene is in the voice of the external narrator, who presents the riddle: Who deceived whom?

¹⁴ Laasanen 1987, 26

¹⁵ Tykl/spa/268 (dvd); Timo Puumalainen 28 Feb. 2006

työntekijä on toiminut ohjaajana ja leikkaajana. Myös alku- ja lopputekstit sekä elokuvan äänimaailma osoittavat, että tällä kokeiluelokuvalla¹⁷ on ollut kunnianhimoisempia päämääriä kuin pelkkä filmikasetin täyteen kuvaaminen. Tosin filmin ohjaaja Timo Puumalainen kertoo, että tekninen osaaminen oli alkutekijöissään – Satua vaiko totta oli ensimmäinen ja ainoaksi jäänyt kaitafilmielokuva, jota hän oli toteuttamassa. Valaistukseen tekijät tiesivät kiinnittää huomiota, mutta esimerkiksi leikkaaminen jäi lopulta vähäisemmäksi kuin he olisivat halunneet.¹⁸

Elokuvassa tulee esille monia teemoja, jotka liittyvät läheisesti nuorten elämään: vapaa-aika, oma toiminta suhteessa järjestettyyn toimintaan, säännöt ja niiden noudattaminen tai kapinoiminen niitä vastaan (roskaaminen, alkoholin ostaminen ja juopuneena kerhotilaan tuleminen, vaikka se on kiellettyä), seurustelu, seksuaalisuus, erilaiset tunteet, kysymys juomisesta, nuorten ja vanhempien väliset suhteet sekä kotiolot. Käsikirjoittajana toiminut Ulpun esittäjä oli ottanut nämä teemat mukaan käsikirjoitukseensa, joten elokuva heijastaa vahvasti nuorten omia käsityksiä niistä. Satua vaiko totta -elokuva on luonteeltaan opettavainen ja valistava. Selkeimmin tämä näkyy kysymyksessä, jonka kertoja esittää elokuvan

Timo Puumalainen: Satua vaiko totta. Tykl/spa/268 (dvd).

Timo Puumalainen: Satua vaiko totta (Truth or Tale). Tykl/spa/268(dvd).

¹⁷ ”Kokeiluelokuva” on Satua vaiko totta -elokuvan tekijöiden elokuvastaan käyttämä termi, joka mainitaan elokuvan alkutekstien aikana.

¹⁸ Timo Puumalainen, 28.2.2006

The Truth or Tale movie has many characteristics that have taken it far from pure amateur cine film making¹⁶: for example, it tells a story with a plot and a lesson. The story progresses with the help of scripted and edited scenes. The work was divided between different people, with the young people handling the scriptwriting and acting and the youth leader acting as the director and editor. The opening and closing texts and the sound world of the movie show that this experimental movie¹⁷ had more ambitious goals than just filling up a film cassette. Of course, the film's director, Timo Puumalainen, explains that technical skills were very elementary – Truth or Tale was the first and last cine film movie that he ever made. The creators knew how to focus on lighting, but in the end they did less editing that they would have liked.¹⁸

The movie brings up many themes that are closely linked to the lives of young people: leisure time, personal activity in relation to organised activity, rules and observing or rebelling against them (littering, buying alcohol and coming to the youth building drunk, even though it's forbidden), dating, sexuality, emotions, the drinking issue, the relationships between young people and their parents, and conditions at home. The scriptwriter, who was also introduced as Ulpu, included these themes

in the script, thus making the movie a strong reflection of how young people view them. The Truth or Tale movie is educational and enlightening in nature. This is most evident in the question that the narrator presents at the end of the movie: Who deceived whom in the story? According to the movie's director, Timo Puumalainen, that question was intended to make parents understand that it would be better to intervene in problem behaviour rather than just stand by and watch. The Truth or Tale movie is mainly a matter of the collision between the world of adults and that of young people. In particular, it illustrates young people hovering between childhood and adulthood. The strong influence of a peer group on behaviour is also very clear in some scenes. For example, Ulpu doesn't really want to buy the bottle of spirits or drink because "it was stupid to start drinking at that time". However, she joined in anyway, because Kalle wanted to, so "I had to as well".¹⁹

¹⁶ At the extreme, amateur film making only involves shooting film. There are no scripts, editing or direction. Family cine filming is often this type of filming for pleasure.

¹⁷ 'Experimental movie' is the term used by the makers of Truth or Tale, and it is mentioned in the texts at the start of the movie.

¹⁸ Timo Puumalainen, 28 Feb. 2006

¹⁹ Tykl/spa/268 (dvd)

lopuksi: kuka huiputtaa tarinassa ketä? Elokuvan ohjaajan Timo Puumalaisen mukaan kysymyksen avulla haluttiin herättää vanhempia huomaamaan, että nuorten ongelmalliseen toimintaan olisi parempi puuttua kuin olla puuttumatta. Satua vaiko totta -elokuvassa onkin pitkälti kyse aikuisten ja nuorten maailman yhteentörmäyksestä. Etenkin nuorten puolella näkyy häilyminen lapsuuden ja aikuisuuden välillä. Myös oman vertaisryhmän voimakas vaikutus omaan käyttäytymiseen näkyy joissakin kohtauksissa selkeästi. Ulpu esimerkiksi ei pohjimmiltaan haluaisi ostaa ”pimeätä” pulloa eikä juoda sitä, koska ”oli typerää ruveta tohon aikaan juomaan”. Ulpu kuitenkin ryhtyy leikkiin. Koska Kalle haluaa, niin ”pakko se oli”.¹⁹

Nuoruutta on kuvattu elämänvaiheeksi, jolloin ihmisellä on tarve löytää itsensä, ymmärtää omaa toimintaansa ja kokea olevansa merkityksellinen lähiympäristössään.²⁰ Nuori on innokas oppimaan uutta, kokeilemaan ja vertailemaan omia mahdollisuuksiaan aikuisten luomassa maailmassa. Hän haluaa toimia ja tehdä. Nuorten kuvaamat kaitafilmit näyttävät maailman nuorten silmin, kertovat nuoria lähellä olevista asioista ja ilmiöistä heidän omilla kuvillaan ja sanoillaan. Nuorten kuvausharrastusta voisi kutsua tavaksi kertoa

nuoruuden kokemisesta. Tässä aikuisten kuvaamat filmit eivät välttämättä onnistu.

Nuorten elokuvaprojekti ja nuorisotyö

Satua vaiko totta -elokuvaa analysoidessa ei voi välttyä aikuinen–nuori-asetelman tarkastelulta. Kyseessä on myös laajemmin yhteiskunnan (kunnallisen nuorisotyön) ja nuorten oman toiminnan välinen suhde. Yhteiskunnan tehtäväksi on koettu nuorten integroiminen yhteiskuntaan²¹, ja tähän tehtävään nuoret ovat vastanneet omalla tavallaan. Vesa Puuronen mukaan nuorisotoiminta joutui eräänlaiseen kriisiin 1970-luvulla: järjestöjen jäsenmäärät laskivat eivätkä nuoret olleet yhtä aktiivisia kuin aikaisemmin. Nuorisotiloista tuli ”ongelmaisten nuorten kokoontumistiloja”²². Ongelmien taustalla on monia tekijöitä, mutta merkittävä rooli ristiriitojen syntymisessä on toisaalta aikuisten ja nuorten maailman, toisaalta yhteiskunnan ja ruohonjuuritason yhteentörmäyksellä. Kunnallinen nuorisotyö on

¹⁹ Tykl/spa/268 (dvd)

²⁰ Laasanen 1987, 23

²¹ Puuronen 1989, 75–76 ja 1997, 172

²² Puuronen 1997, 198 ja Pihlaja 1997, 30–31

Youth is described as a phase of life in which a person has to find himself, understand his own actions and feel important in his immediate environment.²⁰ A young person is eager to learn new things, experiment and compare his/her possibilities in a world created by adults. A young person wants to act and do things. The cine films young people made show the world through their eyes and allowed young people to use their own words and pictures to describe issues and phenomena important to them. Amateur film-making by young people could be described as a way of illustrating the experience of youth. Films made by adults are not necessarily successful in this area.

The young people's movie project and youth work

It's impossible to avoid examining the adult-youth relationship when analysing the Truth or Tale movie. This is also a question of the broader relationship between society (municipal youth work) and the activities of young people. Society's task has been understood as the integration of young people into society²¹, and young people have responded to this in

their own way. According to Vesa Puuronen, youth activity entered a crisis in the 1970s: The membership of organisations began to drop and young people were no longer as active as before. The youth facilities became "meeting places for problem youths"²². There are many factors behind the problems, but the world of adults and young people and the collision between society and the grassroots level both play a significant role in the development of conflicts. Municipal youth work is public organisational in nature and youth workers do their work as officials in accordance with various educational goals. Thus, the state, municipality, youth leaders, young people and parents all have their own expectations concerning youth work, and occasionally these expectations are conflicting.²³

This is the same problem that Youth Department Director Yrjö Laasanen experienced when directing a video project in the 1980s. The project allowed young people to express their own views of peace education in a video film. The difficulty turned out to be activating

²⁰ Laasanen 1987, 23

²¹ Puuronen 1989, 75–76 and 1997, 172

²² Puuronen 1997, 198 and Pihlaja 1997, 30–31

²³ Laasanen 1987, 80–83

luonteeltaan julkisyhteisöllistä, ja nuorisotyöntekijät tekevät työtä viranhaltijoina erilaisten kasvatustavoitteiden mukaisesti. Niin valtiolla, kunnalla, nuoriso-ohjaajilla, nuorilla kuin vanhemmillakin on omat odotuksensa koskien nuorisotyötä, ja toisinaan nämä odotukset joutuvat ristiriitaan.²³

Kyse on samasta ilmiöstä, jonka nuorisotoimenjohtaja Yrjö Laasanen koki 1980-luvulla ohjaamansa videoprojektin vaikeudeksi. Projektissa nuoret saivat toteuttaa omien näkemystensä pohjalta videofilmin aiheesta rauhankasvatus. Ongelmaksi muodostui kuitenkin nuorten aktivointi. Nuoret kokivat helposti toiminnan ylhäältäpäin annetuksi ja oman toimintansa mahdollisuudet rajoitetuiksi, vaikka nuorisotyön lähtökohdana pitäisi Laasanen mukaan olla nuorten toimintakyvyn edistäminen.²⁴

Laasanen projektissa videofilmien toteutus jätettiin nuorten käsiin. Projektissa mukana olleet nuoriso-ohjaajat päättivät, että he eivät puuttuisi nuorten valitsemiin sisältöihin tai toteutustapoihin.²⁵ Laasanen mukaan projektin onnistuminen osoitti, että viralliset ohjeistukset ja kasvatustavoitteet, joita ohjaajat soveltavat, eivät yksinään edistä nuorten toimintakyvyn kehittymistä. Tärkeää on nuorten oma osallistuminen toimintaan, jossa ohjaaja voi tarvittaessa olla apuna.²⁶ Nuoret on siten nähtävä paitsi

toiminnan kohteina myös toimijoina. Niinpä kaitafilmiä kuvaamisen voi nähdä keinona, jolla nuoret voivat työstää omia ajatuksiaan ja käsityksiään ympäröivästä maailmasta.

Yrjö Laasanen havaitsi projektinsa aikana, että videotekniikka tarjosi nuorille uudenlaisen lähtökohdan jäsentää käsityksiään maailmasta. Videotekniikka auttoi heitä ilmaistamaan niitä tuoreella, persoonallisella ja nuorille luonteenomaisella tavalla. Laasanen kokemuksen mukaan videotekniikalla pystyttiin muuttamaan nuorten ryhmien tavanomaisia toimintakäytäntöjä. Väline tarjosi uusia, aikaisemmin tuntemattomia mahdollisuuksia kokeilla omia luovia ratkaisuja. Videoprojekti teki toiminnasta tavoitteellista.²⁷ Laasanen ajatusten kaltaisiin johtopäätöksiin on tullut Satua vaiko totta -elokuvan ohjannut Timo Puumalainen. Hän kokee Maunu-kerhon kaitafilmi-projektin onnistuneeksi, koska sen avulla ongelmallisiksi leimatut nuoret saatiin tekemään jotakin yhdessä. Erityisen merkittävänä Puumalainen näkee sen, että filmin tekemisen yhteydessä hänelle tarjoutui tilaisuus keskustella

²³ Laasanen 1987, 80–83

²⁴ Laasanen 1987, 9, 14, 80–83

²⁵ Laasanen 1987, 15

²⁶ Laasanen 1987, 94

²⁷ Laasanen 1987, 89

the young people. They often felt that the activity was dictated from above and thus limited their own opportunities, even though Yrjö Laasanen states that the starting point for youth work should be to promote the capacities of young people.²⁴

Laasanen's project gave young people responsibility for the creation of the video films. The youth leaders involved in the project decided not to intervene in the content or methods of realisation selected by the young people.²⁵ According to Laasanen, the success of the project shows that official guidelines and educational targets agreed on by the leaders are not sufficient to promote development of the capacities of young people. It's most important to get young people to participate in activity where the leader can provide help if necessary.²⁶ In such cases young people can be seen as the actors, not only as the object of activity. Thus making cine films can be seen as a way of allowing young people to express their own thoughts and opinions of the surrounding world.

During the project, Yrjö Laasanen observed that video technology offered young people a new starting point for organising their view of the world. Video technology helped them express these feelings in a fresh, personal and natural way. Laasanen feels that video technology

was used to change the normal activity styles of youth groups. As a tool it offered new, previously unheard of opportunities to experiment with creative solutions. The video project made the activities goal-oriented.²⁷ Timo Puumalainen, who directed the Truth or Tale movie, has also come to the same conclusions as Yrjö Laasanen. He feels that the Maunu club cine film project was a success because it helped so-called problem youths do something together. Puumalainen found it particularly important that the film making provided him with the chance to talk with young people about the themes related to the film content and more generally about their current life situation.²⁸

In closing

An analysis of the cine films of youth work shows that the adults, in other words the youth leaders, clearly had a more documentary approach than did the young people. Adults wanted to film youth activity for viewing by

²⁴ Laasanen 1987, 9, 14, 80–83

²⁵ Laasanen 1987, 15

²⁶ Laasanen 1987, 94

²⁷ Laasanen 1987, 89

²⁸ Timo Puumalainen 28 Feb 2006

mukana olevien nuorten kanssa filmin sisältöön liittyvistä teemoista ja laajemminkin nuorten senhetkisestä elämäntilanteesta.²⁸

Lopuksi

Nuorisotyön kaitafilmiä analysointi osoittaa, että aikuisilla, nuorisohjaajilla, on ollut selkeästi dokumentoivampi ote kuvaamiseen kuin nuorilla. Aikuiset ovat halunneet kuvata nuorisotoimintaa toiminnassa mukana olevien katsottavaksi tai tallentaa perinteistä kulttuuriamme tuleville sukupolville.

Esimerkiksi leirikuvaukset eivät sisällä erityistapahtumia vaan leirin toimintaa, leirin arkipäivää.

Nuorilla on puolestaan ollut halua kokeilla elokuvan tekemistä ja kykyään siinä. Voidaan pohtia, missä määrin aikuisten filmit ovat puhtaasti aikuisten filmejä ja nuorten filmit nuorten filmejä. Erityisesti jälkimmäisten teemoihin ja sisältöön ovat ohjaajat vaikuttaneet. Esimerkiksi *Satua vaiko totta* -elokuva lähti liikkeelle nuorten halusta, ideasta ja käsikirjoituksesta, mutta leikkaajana ja ohjaajana toimi nuorisohjaaja. Viimeksi mainittu määrittelee elokuvan kuitenkin pääosin nuorten tekemäksi.²⁹

Analysoin artikkelissani vain muutamaa filmiä, joten laajoja johtopäätöksiä ei niiden

pohjalta voi tehdä. En voi sanoa yleistäen, että kaikki aikuiset olisivat aina vain dokumentoineet ja kaikki nuoret kuvanneet juonellisia elokuvia. Aineiston pohjalta vaikuttaa siltä, että nuorten kuvausinto kohdistui mieluummin fiktiiviseen tarinaan kuin dokumentointiin. Lieneekö rohkeaa väittää, että fiktiivinen tarina vastaa enemmän nuorten maailmaa ja dokumentointi aikuisten?

Amerikkalainen psykologi Ulric Neisser on esittänyt mielenkiintoisen ajatuksen siitä, millainen vaikutus havainnolla on ihmisen toiminnassa. Hänen mukaansa kuvanveistäjällä on työn aloitusvaiheessa mielikuva valmiista patsaasta, jonka luomiseksi hän kehittää toimintatapojaan. Samalla tavalla tenniksen pelaaja aloittaa pelinsä ajatuksesta, miten pallon pitäisi liikkua sen jälkeen kun hän on lyönyt sitä.³⁰ Neisserin ajatusta seuraten voi todeta, että niin nuorisohjaajilla kuin nuorilla itsellään on ollut kaitafilmauksen aloittaessaan jonkinlainen mielikuva siitä, millainen valmiin elokuvan tulisi olla. Nämä ennakkomielikuvat ovat selvästi poikennut toisistaan, ja mielenkiintoinen kysymys onkin, miksi.

²⁸ Timo Puumalainen 28.2.2006

²⁹ Timo Puumalainen 28.2.2006

³⁰ Neisser 1982, 48

the people involved or to record our traditional culture for future generations.

For example, the camp shots do not include special events but capture images of everyday camp life.

On the other hand, young people wanted to experiment with film-making and their abilities. Here we can ponder the extent to which films made by adults are clearly adult films and youth films are intended for young people. The youth leaders have had a particular influence on the themes and content of the latter category. For example, the desire, idea and script of young people was the inspiration for the *Truth* or *Tale* movie, but a youth leader acted as editor and director. However, the latter case designates the film as mainly being the product of young people.²⁹

I only analysed a few films for this article, which means that comprehensive conclusions cannot be drawn on the basis of the material. I cannot generalise by saying that adults only made documentary-type movies and young people only made plot-like movies. Based on

the material, it appears that young people's enthusiasm for filming focused more on fiction than on documentaries. However, it may be too bold to argue that a fictional story is more representative of the youth world and documentation of the adult world.

American psychologist Ulric Neisser has presented an interesting idea concerning the influence that observation has on human activity. He believes that a sculptor has an image of the completed statue in his mind when beginning the work, and he then develops his methods in order to realise that image. A tennis player starts a match in the same way by thinking how the ball should move after being hit.³⁰ In line with Neisser's idea, we can state that both youth leaders and the young people had some image of how the finished movie should look when they began work. The anticipatory images clearly differed from each other, leading to the interesting question of why.

²⁹ Timo Puumalainen 28.2.2006

³⁰ Neisser 1982, 48

K A T R I K I V E L Ä

Kurkistus päiväkirjojen maailmaan

Kerttu Varjon päiväkirjat 1947–1962

Päiväkirjoja ei ole tarkoitettu muiden luettavaksi. Ajatus vieraasta lukemassa omia sepustuksiani tuntuu kauhistuttavalta. Avatessani toisen ihmisen päiväkirjan oloni onkin kieltämättä kuin tirkistelijällä. Muidenkin päiväkirjoja tutkineiden päässä on pyörinyt samansuuntaisia ajatuksia.¹ Heidän esimerkkinsä antaa minulle rohkeutta paneutua näiden ”salaisen” kirjoitusten maailmaan.

Päiväkirjoja on Suomessa tutkittu melko vähän.² Siihen on useitakin syitä. Ensinnäkin tutkimusaineiston saatavuus voi olla ongelma, vaikka esimerkiksi Suomalaisen Kirjallisuuden Seura on helpottanut tilannetta keräämällä päiväkirjoja tutkimuskäyttöön. Toiseksi päiväkirjoja on pidetty naisille tyypillisenä kirjoitta-

misen muotona, jolla ei aivan viime aikoihin asti näy olleen tutkimuksellista arvoa; naisten jokapäiväistä elämää ei ole pidetty kiinnostavana.³ Suurin kiinnostus onkin kohdistunut valtiomiesten päiväkirjamerkintöihin.⁴ Kolmas syy päiväkirjojen vähäiseen tutkimukseen saattaa olla aineiston haastavuus. Päiväkirjatekstit kulkevat omia polkujaan tutkijan odotuksista piittaamatta. Päiväkirjat ovat joka tapauksessa hedelmällistä tutkimusaineistoa. Tietyt piirteet, joista kerron tuonnempana lisää, tekevät päiväkirjoista aivan omanlaisensa tutkimusaineiston, jonka avulla voi lähestyä sellaisia asioita, joita muuten olisi vaikeaa tai kenties mahdotonta tavoittaa.

¹ Esim. Norkola 1996; Stenroos 1999

² Makkonen 1997, 229; Norkola 1995, 111

³ Makkonen 1997, 236

⁴ Ahola 1993, 99

K A T R I K I V E L Ä

A look into the world of diaries

The diaries of Kerttu Varjo 1947–1962

Diaries are not intended for others to read. The very thought of a stranger reading my own musings is appalling. Whenever I open another person's diary, I cannot help feeling like a Peeping Tom. Other people who have studied diaries have experienced similar feelings.¹ Their examples give me the courage to delve into the world of these 'secret' writings.

Diaries have not often been the subject of research in Finland.² There are several reasons for this. First of all, the availability of research material can be a problem, although the Finnish Literature Society has eased this situation by collecting diaries for research purposes. Furthermore, until recently diaries have been considered a form of writing typical of women

that did not appear to have any research value; the everyday life of women was not considered interesting enough.³ In truth, the majority of interest has focused on the diaries of statesmen.⁴ A third reason for the lack of research on diaries may be the challenging nature of the material. Although diaries follow their own path, regardless of the expectations of the researcher, they are certainly very fruitful research material. Certain characteristics, which I will explore in more depth later, make diaries very special research material that allows a researcher to approach issues that might otherwise be difficult, or even impossible, to deal with.

¹ For example, Norkola 1996; Stenroos 1999

² Makkonen 1997, 229; Norkola 1995, 111

³ Makkonen 1997, 236

⁴ Ahola 1993, 99

Tätä artikkelia varten olen tutustunut opetusneuvos Kerttu Varjon päiväkirjoihin vuosilta 1947–1962. Kerttu Varjo syntyi vuonna 1910 ja eli 95-vuotiaaksi. Hän oli naimaton ja lapsen uranainen ja keskeinen toimija suomalaisessa nuorisotyössä hyvin monella eri saralla. Varjo toimi aktiivisesti muun muassa raittius- ja partiotyttötyössä. Hän oli mukana myös Nuorten talkoiden neuvottelukunnassa ja Suomen Nuorisjärjestöjen Edustajistossa. Varjo osallistui nuorisotyön opetuksen suunnitteluun alusta asti Guy von Weissenbergin ohella, ja hän oli valtion nuorisoneuvoston jäsen sitä vuonna 1944 perustettaessa. Varjo toimi tuntiopettajana ja lehtorina Yhteiskunnallisen Korkeakoulun nuorisonohjaajien opintolinjalla, vastuualueenaan nuorisotyön menetelmien opetus, vuoteen 1974 saakka.⁵

Kerttu Varjo oli monella tapaa poikkeuksellinen nainen omansa aikanaan. Hän oli korkeasti koulutettu (maisteri), ja hänellä oli monipuolinen yhteiskunnallisestikin merkittävä ura. On kiinnostavaa tarkastella, minkälaisista asioista hän kirjoittaa ja miten hän hahmottaa itseään ja omaa elämäänsä päiväkirjoissaan. Voi myös olettaa, että päiväkirjoista on mahdollista saada tuntumaa laajemminkin aikakauden oloista ja ilmiöistä. Varjon päiväkirjoihin tutustuessani aionkin tarkastella myös sitä,

minkä tyyppisiä asioita niiden avulla olisi mahdollista tutkia ja lähestyä. Näin toivon avaavani tietä ja antavani ideoita muille päiväkirjojen tutkimisesta kiinnostuneille. Ensin kuitenkin tarkastelen päiväkirja-aineiston ominaispiirteitä yleisemmällä tasolla.

Lukemisen haasteellisuus

Päiväkirjojen lukeminen vaatii kykyä eläytyä kirjoittajan ajatteluun ja tapaan ilmaista asioita. Toisaalta on tärkeää ottaa etäisyyttä ja pohdita kriittisesti ensimmäisenä mieleen tulevaa ja itsestään selvältä tuntuvaa tulkintaa.⁶ Tutkijan päiväkirjoista tulkitsemat merkitykset syntyvät sen pohjalta, mitä kirjoittaja kertoo tai jättää kertomatta, ja myös sen pohjalta, miten tutkija suhteuttaa kirjoittajan kuvaamia asioita omaan elämäänsä ja kokemuksiinsa.⁷

Päiväkirjojen ymmärtäminen ja kirjoittajan ajatusmaailman tavoittaminen saattaa olla haastavaa etenkin silloin, kun päiväkirjat on kirjoitettu esimerkiksi vuosikymmeniä ennen

⁵ Nieminen 1995, 206, 267, 304

⁶ Laine 2001, 32

⁷ Vilkkio 1993, 54

In order to write this article, I examined the diaries that Counsellor of Education Kerttu Varjo wrote from 1947 to 1962. Kerttu Varjo was born in 1910 and lived to the age of 95. She was a single career woman with no children and a central figure in many different areas of Finnish youth work. Kerttu was active in the abstinence movement and Girl Scout work. She was also involved in the Nuorten talkoiden neuvottelukunta (Youth Volunteer Work Committee) and the Suomen Nuorisjärjestöjen Edustajisto (Finnish Delegation of Youth Organisations). Along with Guy von Weissenberg, Kerttu took part in planning youth education from the start, and she was a member of the National Youth Council when it was established in 1944. She worked as a part-time teacher and lecturer at the youth counselling department of the Yhteiskunnallinen Korkeakoulu (Civic University) with responsibility for teaching youth work methods until 1974.⁵

Kerttu Varjo was an exceptional woman of her time in many ways. She was well-educated (a master's degree), and she had a diverse career that was also socially significant. It's interesting to examine what she wrote about in the diaries and how she viewed herself and her life. We can also assume that the diaries may provide some broader perspective on the condi-

tions and phenomena of that period. While reviewing Kerttu's diaries, I also intend to examine which issues can be studied and approached through this material. Thus, I hope to lay the groundwork for other people and inspire those interested in researching diaries. However, first I have to look at the characteristics of diaries on a more general level.

The challenge of reading diaries

Reading diaries requires the ability to become immersed in the writer's thoughts and style of expression. On the other hand, it's also important to keep a distance and critically consider the first and clearest interpretation.⁶ The meanings that a researcher derives from diaries are based on what the writer expresses or doesn't express and on how the researcher relates to the matters described by the writer in terms of his/her life and experiences.⁷

Understanding diaries and the thoughts of the writer may be challenging, especially if the diaries were written decades before the birth of

⁵ Nieminen 1995, 206, 267, 304

⁶ Laine 2001, 32

⁷ Vilkkö 1993, 54

Valtion nuorisoneuvoston jäsenet tutustumassa nuorisotyöhön Moskovassa vuonna 1957. Kerttu Varjo kuvassa oikealla. Nuorisoperinteen keskusarkisto/Kerttu Varjo.

Members of the National Youth Council learning about youth work in Moscow in 1957. Kerttu Varjo is on the right. Central Archives for the Tradition of Youth Work/ Kerttu Varjo.

the researcher. I face this very challenge with the volumes that I now have in my hands. I should bear in mind the position of the writer in Finland during the 1940s and 1950s and retain my perspective as a product of the 21st century looking back into years gone by. My target is to make both my voice and that of the actual writer of the diary heard as I discuss the diaries. Thus, my interpretations of the material may differ from those of the writer, but I want to provide space for both.

Diaries as research material

Biographical research has increased dramatically in various scientific fields, but such material has long been utilised in the research of history, sociology, anthropology and folklore, and religion.⁸ Diaries can be considered a kind of sub-type of biographical texts.⁹ They are suitable for describing the life phases of a single person and for understanding more comprehensive cultural phenomena from the perspective of an individual.

Ethnological research has also started to emphasise the significance of an individual's experience, and a person that has adopted certain cultural elements and phenomena has

come to the forefront of research.¹⁰ The individual and the individual's life are interesting as such when the target is to increase information about that person's life.¹¹ Biographical research gains its actual research value from the fact that biographical texts, such as diaries, provide a picture of the typical life, living conditions and thought models of a specific period.¹² This idea can be justified on the basis of the phenomenological significance theory, according to which a human individual is fundamentally communal. The source of the meanings that are communicated in, for example, diaries is the community in which the person grew up.¹³ Thus, when studying diaries we come closer to communities and the community's way of thinking, values and perception of the world through the individual.

How then, do diaries differ from other biographical material? The other material includes everything written or told about a person's life, including interviews and answers to mail questionnaires, which were traditionally

⁸ Syrjälä 2001, 203

⁹ See Norkola 1995, 12–13

¹⁰ See, for example, Anttila 1985, 21–22

¹¹ Roos 1987, 11

¹² See Roos 1987, 12; see also Saarikoski 1994, 119

¹³ Laine 2001, 28

tutkijan syntymää. Käsilläni olevien päiväkirjojen kanssa olen juuri tällaisen haasteen edessä. Minun tulee siis pitää mielessäni päiväkirjailijan asema 1940- ja 1950-lukujen Suomessa ja oma perspektiivini 2000-luvulla kurkisteijana menneisiin vuosikymmeniin. Pyrinkin siihen, että päiväkirjoista kirjoittamissani teksteissä kuuluisi sekä minun että päiväkirjojen kirjoittajan ääni. Omat tulkintani teksteistä saattavat poiketa päiväkirjailijan tulkinnoista. Haluan kuitenkin antaa tilaa niille molemmille.

Päiväkirjat tutkimusaineistona

Elämäkerrallinen tutkimus on yleistynyt voimakkaasti eri tieteenaloilla, mutta erityisesti historiassa, sosiologiassa, antropologiassa sekä kansanperinteen ja uskontojen tutkimuksessa on jo kauan käytetty elämäkerrallisia tutkimusaineistoja.⁸ Päiväkirjoja voidaan pitää eräänlaisena omaelämäkerrallisten tekstien alalajina.⁹ Ne sopivat aineistoksi paitsi tietyn henkilön elämänvaiheiden kuvaamiseen myös laajempien kulttuuri-ilmiöiden hahmottamiseen yksilön näkökulmasta.

Kansatieteellisessäkin tutkimuksessa on alettu korostaa yksilön kokemuksellisuuden

merkitystä, ja tutkimuksen keskiöön on nousut tietyt kulttuurielementit ja -ilmiöt omaksumut ihminen.¹⁰ Yksilö ja yksilön elämä onkin jo sinänsä kiinnostavaa, kun tavoitteena on lisätä tietoa ihmisen elämästä.¹¹ Varsinaisen tutkimuksellisen arvonsa elämäkertatyyppinen tutkimus saa kuitenkin siitä, että omaelämäkerrallisista teksteistä, kuten päiväkirjoista, saa kuvaa jonkin tietyn ajan tyyppillisestä elämästä, elinolosuhteista ja ajatusmalleista.¹² Tämän ajatuksen voi perustella fenomenologisen merkitysteorian pohjalta, jonka mukaan ihmisyksilö on perustaltaan yhteisöllinen. Merkitysten, joita esimerkiksi päiväkirjojen ilmauksissa välitetään, lähde on yhteisö, johon ihminen on kasvanut.¹³ Päiväkirjoja tutkittaessa siis lähestytään muun muassa yhteisöä ja yhteisön ajatusmalleja, arvoja ja maailmankuvaa yksilön kautta.

Miten päiväkirjat sitten eroavat muusta omaelämäkerrallisesta aineistosta? Tähän muuhun aineistoon kuuluu oikeastaan kaikki ihmisen omasta elämästään kirjoittama tai kertoma,

⁸ Syrjälä 2001, 203

⁹ Ks. Norkola 1995, 12–13

¹⁰ Ks. esim. Anttila 1985, 21–22

¹¹ Roos 1987, 11

¹² Ks. Roos 1987, 12; ks. myös Saarikoski 1994, 119

¹³ Laine 2001, 28

used in ethnology. Diaries are not primarily written for research purposes. They came into existence without the influence of a researcher. They do not answer specific questions presented by a researcher; instead the thoughts range freely according to the desires of the writer. This feature gives diaries their own characteristic nature in comparison to other materials. Diaries may not provide answers to specific or detailed questions, but they do contain in-depth information about certain phenomena or provide close contact with sensitive or intimate issues that might otherwise be difficult to address. On the other hand, source criticism plays an important role when utilising diary material. Despite their intersubjective meanings, diaries are personal, thus representing only the thoughts and life of a single person.

The conventional features of an intimate style of text

Diaries have many things in common. This means that it is quite easy to identify a certain type of text as a diary. Although the writing style is most private in nature, the writer is clear about how to keep a diary.¹⁴ Characteristics of diaries include self-focus, subjectivity,

polemity, conflict and exaggeration.¹⁵ Despite its chronological nature, diary text is non-hierarchical, fragmented and unrefined.¹⁶ Diaries also contain some typical features of religious texts: they are similar to a sermon in that they generally address a single problem, analyse it and come to a positive conclusion.¹⁷ The confessional nature of diaries can be traced all the way back to the Puritan diaries of the 1600s. The Puritans resisted the authorities in personal religious matters and developed the diary and religious biographies as a means of strict self-contemplation.¹⁸

Although the diary is not meant for others to read, the writer probably has some type of audience in mind. For example, the diary may be kept with the writer's future ego in mind. A writer talking to him/herself is one of the conventions of a diary.¹⁹ The writer may refer to the diary as a dear friend or even give it a name. In such cases, the writer can be considered to be his/her own trusted friend.

Diaries have been considered a form of writing that is typical of women. Various justifications

¹⁴ Makkonen 1997, 230

¹⁵ Ahola 1993, 96

¹⁶ Norkola 1996, 45

¹⁷ Ahola 1993, 97

¹⁸ Makkonen 1997, 228

¹⁹ Norkola 1996, 38–39

kuten haastattelu- tai postikyselyvastaukset, joita kansatieteessä on perinteisesti käytetty. Päiväkirjoja ei ole ensisijaisesti kirjoitettu tutkimusta varten. Ne ovat siis syntyneet ilman tutkijan vaikutusta. Niissä ei vastata tiettyihin tutkijan antamiin kysymyksiin, vaan ajatus kulkee täysin vapaasti kirjoittajan mielihaluun mukaan. Tämä seikka antaa päiväkirjoille oman erityisluonteensa verrattuna muihin aineistoihin. Päiväkirjoista ei ehkä kannata etsiä vastauksia tarkkoihin ja yksityiskohtaisiin kysymyksiin, mutta niistä saattaa saada syvällistä tietoa tietyistä ilmiöistä tai läheisen kosketuksen arkaluonteisiin ja intiimeihin asioihin, joihin olisi muuten ehkä vaikea lähestyä. Toisaalta lähdekritiikillä on tärkeä asema päiväkirja-aineistoja käytettäessä. Päiväkirjat ovat intersubjektiviivisista merkityksistään huolimatta henkilökohtaisia ja sinänsä vain yhden ihmisen ajatuksia ja elämää kuvaavia.

Intiimin tekstilajin konventionaaliset piirteet

Päiväkirjoilla on monia yhteisiä piirteitä. Tietynlainen teksti on siis melko helppo tunnistaa päiväkirjaksi. Vaikka kirjoittamisen muoto on mitä yksityisin, kirjoittaja on selvillä siitä, miten

päiväkirjaa on tapana pitää.¹⁴ Päiväkirjoille ominaisia piirteitä ovat itsekeskeisyys, subjektiivisuus, poleemisuus, ristiriitaisuus ja liioittelu.¹⁵ Päiväkirjojen teksti on kronologisuudesta huolimatta hierarkiatonta, katkelmallista ja viimeistelemätöntä.¹⁶ Päiväkirjoissa on myös joitakin uskonnolliselle käyttötekstille tyypillisiä piirteitä. Päiväkirjamerkinnässä käsitellään esimerkiksi saarnojen tapaan yleensä yhtä tiettyä ongelmaa, eritellään sitä ja päädytään myönteiseen lopputulokseen.¹⁷ Päiväkirjoille ominainen tunnustuksellisuus palautuu 1600-luvun puritaanien päiväkirjoihin. Puritaanit vastustivat auktoriteetteja henkilökohtaisissa uskonnokysymyksissä ja kehittivät päiväkirjasta ja uskonnollisesta omaelämäkerrasta ankaran itse-tutkiskelun menetelmän.¹⁸

Vaikka päiväkirjaa ei ole tarkoitettu muiden luettavaksi, kirjoittajalla on luultavasti mielessään jonkinlainen yleisö. Päiväkirjaa saatetaan pitää esimerkiksi kirjoittajan tulevaa minää varten. Kirjoittajan itsensä puhuttelemisen kuuluu päiväkirjan konventioihin.¹⁹ Kirjoittaja

¹⁴ Makkonen 1997, 230

¹⁵ Ahola 1993, 96

¹⁶ Norkola 1996, 45

¹⁷ Ahola 1993, 97

¹⁸ Makkonen 1997, 228

¹⁹ Norkola 1996, 38–39

for this have been presented, including the fragmented style, laxity and personal nature of the diary entries. However, this can also be explained in another way: diaries have provided women with an opportunity to express themselves in times when the threshold to publicity was very high for women. Keeping a diary did not require a lot of time either and, in contrast to a novel or play, it could be written between other jobs. Diaries have been a tool of adaptation and rebellion for women, and this may have provided an important space for personal freedom.²⁰ The lesser enthusiasm that men display for writing diaries and the private and written analysis of their thoughts can be explained by the fact that they have not needed to do so. Men have other means of expressing themselves.²¹

On classification

Diaries can be classified in many ways. Suvi Ahola²² has studied different types of writers, while Tero Norkkola²³ has classified diaries according to their style and content. Writers of a certain type wrote diaries that had a specific type of content and used a certain style. On the other hand, the reasons for writing also influ-

enced the style of the diary and its content. Suvi Ahola has divided diary writers into three groups: analysers, describers and those who are loyal to their habits. Loyal writers record matters on a daily basis, mainly because they are used to doing so. These kinds of diaries may seem rather monotonous, but they also create a detailed image of everyday life at different times. Describers may also write in their diaries every day, with the entries focusing on describing the daily events of their own life or that of the people close to them. Analysers use their diaries to consider their own ego and relationship to the rest of the world. The entries progress by means of philosophical contemplation and try to find written solutions to mental problems or at least the feeling of solution by means of skilful use of words.²⁴

Tero Norkkola has differentiated between four types of diaries. These are the book of memories, the daily report, the diary as a tool for self-contemplation, and the aesthetic diary. The book of memories comprises disjointed words or sentences that are often difficult for

²⁰ Makkonen 1997, 236–237

²¹ Ahola 1993, 98

²² Ahola 1993

²³ Norkkola 1995

²⁴ Ahola 1993, 102–104

voi kutsua päiväkirjaansa myös rakkaaksi ystäväksi tai jopa antaa sille nimen. Tällöinkin voidaan katsoa, että kirjoittaja on ikään kuin itse oma uskottu ystävänsä.

Päiväkirjaa on pidetty naisille tyypillisenä kirjoittamisen muotona. Syyksi on esitetty päiväkirjatekstien katkelmallisuus, väljyys ja henkilökohtaisuus. Asian voi kuitenkin selittää toisellakin tavalla. Päiväkirjat ovat olleet naisille väylä itseilmaisuuksiin aikoina, jolloin julkisuuden kynnyksellä on ollut naisille korkea. Päiväkirjan pitäminen ei myöskään vaadi kovin paljon aikaa, ja sitä on voinutkin kirjoittaa muiden töiden lomassa toisin kuin esimerkiksi romaania tai näytelmää. Päiväkirja on ollut naisille myös sekä sopeutumisen että kapinan väline, ja siitä on voinut muodostua tärkeä yksityisen vapautumisen tila.²⁰ Miesten vähäisempää intoa päiväkirjan kirjoittamiseen ja ajatustensa yksityiseen ja kirjalliseen työstämiseen voidaan selittää sillä, että heidän ei tarvitse tehdä sitä. Miehillä on muita tapoja ilmaista itseään.²¹

Luokittelusta

Päiväkirjoja voidaan luokitella monin tavoin. Suvi Ahola²² on pohtinut erilaisia kirjoittajatyyppejä, kun taas Tero Norkola²³ on luokitellut

päiväkirjoja niiden tyylin ja sisällön mukaan. Tietynlaiset kirjoittajat kirjoittavat sisällöltään ja tyyliältään tietynlaisia päiväkirjoja. Toisaalta kirjoittamisen syyt vaikuttavat sekä päiväkirjan muotoon että sen sisältöön. Suvi Ahola on jakanut päiväkirjan kirjoittajat kolmeen ryhmään: erittelijöihin, kuvailijoihin ja tavoilleen uskollisiin. Tavoilleen uskolliset merkitsevät asioita muistiin päivittäin, selvästi lähinnä siksi, että ovat tottuneet tekemään niin. Tällaiset päiväkirjat saattavat tuntua yksitoikkoisilta, mutta niistä myös muodostuu hienopiirteistä arjen kuvausta eri ajoilta. Kuvailijatkin saattavat kirjoittaa päiväkirjaansa päivittäin. Teksteissä korostuu oman elämän, läheisten ihmisten ja päivittäisten tapahtumien kuvailu. Erittelijöiden päiväkirjoissa sen sijaan pohditaan omaa minuutta ja suhdetta muuhun maailmaan. Tekstit etenevät filosofisen pohdinnan kautta ja niissä pyritään henkisten ongelmien kirjalliseen ratkaisuun tai ainakin ratkaisun tunteeseen esimerkiksi sanojen taitavalla käytöllä.²⁴

²⁰ Makkonen 1997, 236–237

²¹ Ahola 1993, 98

²² Ahola 1993

²³ Norkola 1995

²⁴ Ahola 1993, 102–104

Kerttu Varjon päiväkirjat ovat kestäviä ja kovakantisia. Arkistossa niiden ”salaisuudet” odottavat tuleviakin tutkijasukupolvia. Valokuvaaja: Juho Suominen.

Kerttu Varjo's diaries are durable and hard cover. Their 'secrets' are waiting for future generations of researchers in the Archives. Photos: Juho Suominen.

Tero Norkola on erottanut neljä päiväkirjan tyyppiä. Ne ovat muistin kirja, arjen raportti, päiväkirja itsetutkiskelun välineenä ja estetistinen päiväkirja. Muistin kirja koostuu irrallisista ulkopuoliselle usein vaikeaselkoisista muuttaman sanan tai lauseen merkinnöistä. Tällaisen päiväkirjan tehtävänä on usein toimia muistin apuvälineenä. Myös arjen raporttia voidaan kirjoittaa muistin tueksi. Raportti-päiväkirjan teksti on kuitenkin muistin kirjaa vuolaampaa, ja sitä lukemalla ulkopuolisenkin on, ainakin rivien välistä lukemalla, mahdollista hahmottaa melko rikas kuva kirjoittajan persoonallisuudesta ja elämäkulusta. Päiväkirjaa voidaan käyttää myös itsetutkiskelun välineenä. Tällöin päiväkirjaan kirjoitetaan asioista, jotka painavat kirjoittajaa. Teksti saattaa sisältää myös intiimien asioiden ja tunteiden kuvailua. Estetistisessä päiväkirjassa sen sijaan korostuu kauneuden, taiteen ja taidenautinnon arvo. Kirjoittaja keskittyy ilmaisun muotoon ja kirjoittaa kokemuksensa tietyn kirjallisen koodin läpi.²⁵

Kuten edellisissä luokituksissa tuli ilmi, päiväkirjaa pidetään useista eri syistä. Joskus syynä on muistin virkistäminen tulevaisuudessa tai vain vanha tapa. Päiväkirjan avulla voidaan myös kompensoida yksinäisyyttä. Toisaalta sitä taas saatetaan pitää silkasta kirjoittamisen

ilosta.²⁶ Päiväkirjan kirjoittaja voi myös tekstinsä avulla pyrkiä hahmottamaan itseään ja etsimään subjektiivuttaan.²⁷ Päiväkirjan kirjoittaminen voidaankin nähdä jonkinlaisena ja jonkinasteisena terapiana.²⁸

Kerttu Varjon päiväkirjat

Olen tutustunut viiteen Kerttu Varjon päiväkirjaan. Niiden merkinnät ovat vuosilta 1947–1962. Päiväkirjat ovat kovakantisia. Ensimmäisessä päiväkirjassa on pahvikannet, muissa taas kangaspäälliset. Kolme myöhäisintä päiväkirjaa ovat keskenään täysin samanlaisia. Yhden päiväkirjan kanteen on liimattu valokuva, joka on joko revennyt tai revitty ja siitä on enää puolet jäljellä. Päiväkirjoihin on enimmäkseen kirjoitettu säännöllisesti muutamien päivien ajan, jonka jälkeen merkinnöissä seuraa parista päivästä jopa viikkoihin kestävä tauko. Merkinnät on kirjoitettu selkeällä kaunokirjoituksella eikä tasainen käsiala juurikaan

²⁵ Norkola 1995, 116–129

²⁶ Svenske 1993, 15

²⁷ Karkama 1995, 149

²⁸ Ahola 1993, 97

an outsider to make sense of. This type of diary often functions as a memory aid. The daily report may also be written as memory support. However, the text in a report-style diary is more voluble than that in a book of memories, and an outsider can also gain a rather rich picture of the writer's personality and lifestyle, especially when reading between the lines. Diaries can also be used as a tool for self-contemplation. In such cases, the diary deals with issues that weigh upon the writer's mind. The text may also include descriptions of intimate matters and feelings. In contrast, aesthetic diaries emphasise the value of beauty, art and the enjoyment of it. The writer focuses on the style of expression and writes about his/her experiences according to a certain code of writing.²⁵

As becomes apparent from the above classification, diaries are kept for many reasons. Sometimes the reason is simply to refresh one's memory for the future or that it is a long-standing habit. A diary can also be used as a means of compensating for loneliness. On the other hand, some people may keep a diary for the pure joy of writing.²⁶ The writer can also use the writing to try and understand himself/herself and look for subjectivity.²⁷ Writing in a diary can be seen as a certain kind of therapy.²⁸

Kerttu Varjo's diaries

I have studied five of Kerttu Varjo's diaries, which include entries from 1947 to 1962 and are hard cover volumes. The first diary has a cardboard cover, while the others are cloth-covered. The last three diaries are identical. One diary had a photograph glued to it that was later ripped or torn so that only half of the image remains. For the most part, the diaries have entries covering a few consecutive days followed by a break lasting from a few days to several weeks. The entries are written in clear handwriting in a style that doesn't vary notably according to content or mood.

In addition to the written entries, the diaries include a lot of other material. Newspaper articles, such as job announcements, obituaries, news items and articles related to youth work and temperance activities, are glued to the pages. The text is also supplemented by photos, postcards, invitations, programmes for courses and seminars, advertisements, candy wrappers, tickets, glossy pictures, dried flowers,

²⁵ Norkola 1995, 116–129

²⁶ Svenske 1993, 15

²⁷ Karkama 1995, 149

²⁸ Ahola 1993, 97

muutu esimerkiksi tekstin sisällön tai tunnelman mukaan.

Päiväkirjoissa on kirjallisten merkintöjen lisäksi runsaasti muutakin aineistoa. Sivuille on liimattu lehtileikkeitä, kuten työpaikkailmoituksia, kuolinilmoituksia, uutisia sekä nuorisotyöhön ja raittiustoimintaan liittyviä kirjoituksia. Tekstin lomaan on sijoitettu myös valokuvia, postikortteja, kutsukortteja, kurssi- ja seminaariohjelmia, mainoksia, karamellipapereita, pääsy- ja matkalippuja, kiiltokuvia, kuiva-kukkasia, piirroksia ja valtion ostokortteja eli säännöstelykortteja. Liitteet ovat usein vain piristämässä sivua eivätkä liity kiinteästi varsinaiseen päivän tekstiin. Välillä kuvien vieressä on niitä kommentoiva erillinen lyhyt kirjoitus. Matkaliput, kutsukortit ja kurssiohjelmat on sen sijaan liimattu niihin liittyvien tekstien, kuten matkakuvausten, yhteyteen. Kerttu Varjo on lisäksi liittänyt päiväkirjoihinsa muun muassa kirjeitä ja kortteja erilliseksi liitteeksi. Päiväkirjojen avulla voikin tarkastella tietynlaista intertekstuaalisuutta Varjon kommentoimissa muun muassa saamiaan kirjeitä.

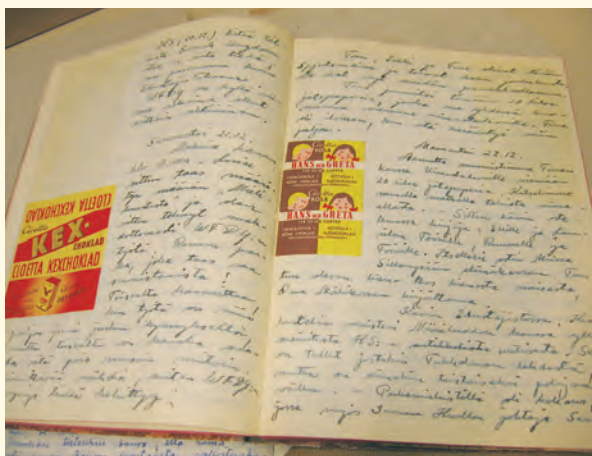
Kirjoittajana Kerttu Varjoa voisi pitää tavoilleen uskollisena kuvailijana. Hän kirjoittaa säännöllisesti ja välillä ehkä vain tottumukselta. Tällöin tekstit ovat lyhyitä ja melko yksitoikkoisia. Yleensä Varjo kuitenkin kirjoittaa

päivän tapahtumista monipuolisesti. Hän kuvailee teksteissään työ- ja järjestöasioita, kuten kokouksia ja seminaareja sekä niiden sisältöä. Hän kertoo, kenen kanssa on päivän aikana keskustellut ja mistä aiheesta. Hän kuvailee ja arvostelee kanssaihmissiään, kertoo heidän elämästään ja ottaa kantaa heidän valintoihinsa. Kuvailevissa teksteissä Varjo kertoo intiimeistä ja henkilökohtaisista asioistaan vain ohimennen. Hän saattaa kertoa omasta olotilastaan lauseen verran, esimerkiksi ”Olen masentunut.”²⁹ Toisaalta hän saattaa tekstin lomaan sujauttaa pieniä vihjauksia päivän aikana kokemistaan tuntemuksista: ”On kummallista, miten jonkun ihmisen yksi ainoa hymy voi antaa valoa koko päivälle.”³⁰

Varjo tyytyy teksteissään siis lähinnä kuvailemaan elämäänsä, eikä hänessä ole juurikaan erittelijän piirteitä. Välillä hän kuitenkin harastaa syvällisempää kokemustensa pohdiskelua ja pyrkii selvästi ratkaisemaan ristiriitaiset tunteensa tai muut ongelmallisilta tuntuvat asiat. Useimmiten tällaiset tekstit liittyvät ystävyyssuhteisiin vastakkaisen sukupuolen kanssa. Eräässä tekstissä Varjo esimerkiksi kertoo

²⁹ Päiväkirja 1, 17.10.1947

³⁰ Päiväkirja 1, 30.10.1947

sketches and state rationing cards. The appendices are often just to brighten up the page and unrelated to the actual topic of the day. Occasionally, the pictures are accompanied by a brief comment. In contrast, the tickets, invitations and course programmes are attached in conjunction with related texts. Kerttu Varjo has also added letters and cards as a separate appendix to her diaries. The diaries are helpful in examining a certain type of intertextuality as Varjo comments on the letters she had received.

As a writer, Kerttu Varjo could be considered a describer, loyal to her habits. She writes regularly and perhaps only out of habit at times. At such times, the entries are short and

rather monotonous. In general, however, Varjo writes diversely about the day's events. She describes work and association matters, such as meetings and seminars and their content. She tells about whom she talked with during the day and what she discussed with them. Loyal writers record matters on a daily basis, mainly because they are used to doing so. In the descriptive entries, Varjo only describes intimate and personal issues in passing. She might write a single sentence about her own state, for example, "I'm depressed".²⁹ On the other hand

²⁹ Diary 1, 17 Oct. 1947

Varjo on kirjoittanut päiväkirjamerkintänsä tasaisella ja siistillä käsialalla. Hän on elävöittänyt päiväkirjojaan monenlaisen oheismateriaalin avulla. Tekstin lomaan on liimattu muun muassa valokuvia, matkalippuja ja karamellipapereita. Valokuvaaja: Juho Suominen.

Kerttu Varjo recorded her diary entries in clear and steady handwriting. She has enlivened her diaries with many additional pieces of material. For example, photographs, tickets and candy wrappers accompany the entries. Photos: Juho Suominen.

ihastuneensa Raittiuden ystävien leirillä ulkomaalaiseen mieheen. Hän pohtii ja erittelee tunteitaan ja kokemuksiaan: ”Kummallista! Minä joudun säännöllisesti juuri tällaisten lahjakkaiden voimaolentojen uhriksi, jotka nuoruudessaan ovat jääneet ilman sivistystä [...]”³¹ Leirin päätyttyä, välimatkan erottaessa hänet miehestä Varjo kirjoittaa edelleen tunteistaan ja kaipauksestaan, jopa henkisesti ja ruumiillisesta lamaannuksesta.³² Saman tekstin aikana hän kuitenkin alkaa ikään kuin etsiä ratkaisua häiritsevälle tilanteelle etäännyttäen itseään tunteistaan miestä kohtaan ja alkaen etsiä hänestä vikoja: ”Hän katsoi ihmeissään minua, kun käytin sanontaa ”tabula rasa”. Vähitellen tulee näkyviin sellaisia aukkoja,

joihin minä kyllästyisin aivan onnettomasti. Mutta niitä tuntuu olevan vähän. Paitsi kieli- taidottomuus.”³³

Varjon päiväkirjat sijoittuvat Norkolan luokituksen mukaan arjen raportin ja itsetutkiskelun välineen tienoille. Arjen raportointia Varjo harjoittaa kuvaillessaan elämäänsä rytmittäviä asioita, kuten muun muassa kotiaskareita, työkiireitä ja matkoja. Itsetutkiskeluksi teksti muuttuu Varjon kirjoittaessa tunteistaan, kommentoidessa ihmissuhteitaan ja peilatesseä itseään ja omia kokemuksiaan muiden ihmisten käyttäytymiseen. Välillä Varjo myös puhuttelee itseään rohkaisevin sanoin ja pyytää jopa Jumalalta apua ongelmiansa ratkaisemiseen. Näin hän motivoi itseään tekemään tiettyjä vaikeita asioita: ”Antakoon Jumala minulle oikeat sanat, oikean ilmeen, oikean äänensävy. En voi hymyillä kovinkaan rohkaisevasti astuessani ensi kerran vankikoppiin [...] Kyllä minä sen voiman saan. On Jumalan tarkoitus, että minä menen.”³⁴

Päiväkirjojen teksteistä voi hahmotella joitakin syitä, miksi Kerttu Varjo pitää päiväkirjaa.

³¹ Päiväkirja 1, 29.7.1948

³² Päiväkirja 1, 30.7.1948

³³ Päiväkirja 1, 30.7.1948

³⁴ Päiväkirja 3, 11.9.1950

she might also slip in little hints about her feelings during the day: "It's funny how a single smile from a person can light up the whole day."³⁰

For the most part, Varjo is content to describe her life, and she doesn't really demonstrate the characteristics of an analyser. However, at times she contemplates her experiences in more depth and clearly tries to resolve her conflicting feelings or other problematic issues. Often such entries are linked to her friendships with the opposite gender. For example, in one entry Kerttu describes how she took a fancy to a foreign man at a Friends of Temperance camp. She assesses and analyses her feelings and experiences: "How odd! I regularly find myself falling victim to just this kind of talented, powerful figure who has remained without civilisation in his youth [...]"³¹ Once the camp ended and distance separated her from the man, Varjo again writes about her feelings and sense of longing, even to the point of mental and physical depression.³² However, in the same entry she begins to look for a solution to this disturbing situation by distancing herself from her feelings for the man and looking for faults in him: "He looked at me in confusion when I used the saying 'tabula rasa'. Gradually I began to see gaps of such

significance that I knew I would soon become completely bored. But these seem to be very few in number – except for a lack of language skills."³³

According to Norkola's classification, Varjo's diaries lie somewhere between the daily report and self-contemplation. Varjo practiced daily reporting as she described the things that paced her life, such as domestic chores, work tasks and trips. The writing becomes self-contemplative as she writes about her feelings, comments on personal relationships and compares herself and her own experiences with the behaviour of others. At times, Varjo also talks to herself with encouraging words and even asks God for help in solving her problems. This is how she motivates herself to do certain difficult things: "God give me the right words, the right expressions, the right tone of voice. I won't be able to smile very reassuringly the first time I step into a prison cell [...]. Yes, I will find the strength. It is God's will that I go there."³⁴

³⁰ Diary 1, 30 Oct. 1947

³¹ Diary 1, 29 July 1948

³² Diary 1 30 July 1948

³³ Diary 1, 30 July 1948

³⁴ Diary 3, 11 Sep. 1950

Ainakin hän haluaa säännöllisesti dokumentoida tapahtumia ja kirjoittaa ehkä osittain myös muistin tueksi. Tapahtumien tarkka dokumentointi tulee parhaiten esille erilaisten tilaisuuksien, kuten seminaarien, matkojen ja leirien, ohjelmien kuvauksissa.³⁵ Tapahtumien kuvailu voi liittyä myös haluun muistaa tiettyjä yksityiskohtia. Muistin tueksi Varjo on kirjoittanut päiväkirjaansa muun muassa käymiään keskusteluja sanasta sanaa.³⁶ Varjon päiväkirjoista ilmenee myös tietynlaista kirjoittamisen iloa tai ainakin tyytyväisyyttä siitä, että saa kirjoittaa ylös itselleen tärkeitä asioita. Kerttu Varjo on selvästi panostanut päiväkirjojen pitämiseen. Siitä kertoo kirjoittamisen tiheys, tekstien moniulotteisuus sekä lukuisat kuvat ja leikkeet, joita päiväkirjoihin on tekstin lomaan liimattu. Toisaalta päiväkirjan pitämisen merkityksestä kertoo se, että kolmen kauden kirjoitustauon jälkeen Varjo esittää päiväkirjalleen pahoittelut siitä, ettei ole ehtinyt kirjoittaa pitkään aikaan.³⁷

Päiväkirjojen kirjoittaminen voi olla kirjoittajalleen myös jonkinlaista terapiaa. Varjon päiväkirjojen terapeuttisuudesta kertoo esimerkiksi tunteiden kuvailu ja erittely sekä ongelmien pohdinta ja ratkaisuhakuisuus. Varjo myös itse toteaa, että päiväkirjan kirjoittaminen on hänelle eräänlainen ”purkautumistie”.³⁸

Työ, ihmissuhteet ja syvimmät tunnot – Päiväkirjojen Kerttu Varjo

Heti ensimmäistä Kerttu Varjon päiväkirjaa lukiessa saa kuvan kiireisestä ja toimeliaasta naisesta. Työasiat ovat esillä melkein pä jokaisessa tekstissä. Sivulla vilahtelee mainintoja Nuorisotyöntekijäin yhdistyksestä, Raittiuden ystäväistä, opetustyöstä, partiotyöstä ja työmatkoista. Varjo kuvailee käytyjä keskusteluja ja pitämiään esitelmiä sekä kommentoi muiden puheenvuoroja.³⁹ Varjo pohtii esimerkiksi keskustelutilaisuuksien aiheita, erityisesti silloin, kun ne koskettavat läheisesti hänen omaa henkilökohtaista elämäänsä. Erään tilaisuuden aiheena oli esimerkiksi ollut tyttöjen seurustelu naimisissa olevien miesten kanssa. Tämän keskustelun innoittama Varjo pohtii päiväkirjassaan omia ystävyysuhteitaan naimisissa oleviin miehiin.⁴⁰

Kerttu Varjo tuntuu saavan monenlaista inspiraatiota ja ajattelemisen aihetta työtä ja uraansa koskevista asioista. Kuultuaan luennon

³⁵ Esim. Päiväkirja 1, 18.10.1947 Nursojen vuosikokous; Päiväkirja 3, 30.10–16.11.1948 Ruotsin-matka.

³⁶ Esim. Päiväkirja 2, 28.10.1948

³⁷ Päiväkirja 4, 23.2.1958

³⁸ Päiväkirja 4, 8.5.1957

³⁹ Esim. Päiväkirja 3, 19.11.1950

⁴⁰ Päiväkirja 2, 9.11.1949

The diary entries provide insight into the reasons Kerttu Varjo kept a diary. At least she wanted to regularly document events and she may have written to refresh her memory. The accurate documentation of events is best represented by descriptions of specific events, such as seminars, trips, camps and programmes.³⁵

The desire to recall certain details may also be related to the description of events. For example, Varjo recorded discussions word-for-word in order to support her memory.³⁶ The diaries also indicate a certain joy, or at least satisfaction, about being able to write down issues that were important to her. Kerttu Varjo clearly put a lot of work into keeping her diaries. This is evident in the frequency of writing, the multidimensional nature of the entries and the numerous pictures and cuttings glued into the diaries. The fact that Varjo apologises to her diary after a three-month break in writing is another sign of how important the process was to her.³⁷

Keeping a diary can also serve as a type of therapy for the writer. The therapeutic nature of Varjo's diaries is evident in the description and analysis of feelings as well as the contemplation of problems and desire for resolution. She also acknowledges that keeping a diary serves as a kind of 'release' for her.³⁸

Work, personal relationships and deeper feelings – The Kerttu Varjo of diaries

When reading the first Kerttu Varjo diary, an image of a very busy and active woman emerges. Work issues come up in nearly every entry. The pages are full of references to the Youth Workers Association, Friends of Temperance, teaching, scouting work and business trips. Varjo describes her conversations and presentations and comments on speeches given by other people.³⁹ For example, she ponders the topics of conversation, especially when they concern her own personal life. The topic of one event was girls who dated married men. Inspired by this discussion, Varjo uses her diary to consider her own friendships with married men.⁴⁰

Kerttu Varjo seems to get much inspiration and food for thought concerning work-related issues and her career. After listening to a lecture

³⁵ For example, diary 1, 18 Oct. 1947 Annual meeting of youth leader students; Diary 3, 30 Oct.–16 Nov. 1948 Swedish trip.

³⁶ For example, Diary 2, 28 Oct. 1948

³⁷ Diary 4, 23 Feb. 1958

³⁸ Diary 4, 8 May 1957

³⁹ For example, Diary 3, 19 Nov. 1950

⁴⁰ Diary 2, 9 Nov. 1949

tieteellisen ajattelun ja kristillisen elämänasenteen suhteesta, hän kirjoittaa päiväkirjaansa seuraavaa: ”Tiede ei kuitenkaan voi antaa kriittiselle tiedemiehellekään ohjeita suuriin ratkaisuihin. Ne antaa Jumala. On vain toteltava, jotta elämä ei suistuisi raiteeltaan. Jumala ohjaa tiedettäkin. Kaikki pelko poistuu. Ihmisenä tulee sisäisesti vapaa.”⁴¹ Työ vaikuttaa olevan Varjolle erityisen tärkeää. Hänen päivärytminsä koostuu erilaisista enemmän tai vähemmän omaan työ- ja järjestöuraan liittyvistä asioista. Hän myös korostaa työn ja ahkeruuden merkitystä useaan otteeseen: ”Olen tänään saanut aikaan paljon ja olen tyytyväinen päivääni [...] Tällainen hiljainen, sitkeä työpäivä on erinomaisen hyvä. Sellaisesta minä nautin enkä juoksuista ja huvituksista.”⁴²

Vaikka työasiat jäävätkin ensi lukemalla parhaiten mieleen, keskittynyt ja tarkka lukeminen paljastaa kokousten ja muiden tilaisuuksien muodostavan useimmiten vain kehukset henkilökohtaisempien asioiden pohdiskelulle. Varjon merkintöjen keskiössä ovat ihmisuhteet. Varjo luettelee, keitä eri tilaisuuksissa on ollut läsnä, kommentoi paikallaolijoita ja antaa heistä kaikenlaista taustatietoa, kuten kenen kanssa kyseinen henkilö on seurustellut tai mikä on hänen suhtautumisensa väkiuomiin, onko hän laiska vai ahkera ja mitä

mieltä hän itse on kyseisestä henkilöstä. Varjo kuvaa esimerkiksi oppilaitaan hyvin tarkasti. Hän pohtii heidän menestystään tai menestyksen puutettaan opiskelussa, luonteenpiirteitään, oppilaiden keskinäisiä suhteita, omaa suhdettaan oppilaisiinsa sekä omia tunteitaan heitä kohtaan.⁴³ Kerttu Varjo heijastaa omaa elämäänsä muiden ihmisten elämään kirjoittaessaan heidän asioistaan. Hän tavallaan määrittää omia tunteitaan, mielipiteitään ja arvojaan paheksuudessaan tai kommentoidessaan myötätuntoisesti muiden valintoja tai iloitessaan niistä.

Minua harmittaa, kun mies tulee maahan kutsumatta ja lupaa kysymättä häiritsemään ihmisten pyhien viettoa. Ei ole tahdikkaudesta eikä psykologisesta vaistosta hajuakaan.⁴⁴

Kunpa hänen elämänsä alkaisi mennä tasaista rataa. Kunpa hän jaksaisi innostua opiskelemiseen. Kunpa Atson ja hänen yhteys olisi tarpeeksi tiivistä ja rohkaisevaa. Kunpa Anna jaksaisi kirjoittaa mielenkiintoisista asioista, olla urkkimatta, epäilemättä ja nalkuttamatta.

⁴¹ Päiväkirja 2, 11.9.1949

⁴² Päiväkirja 1, 6.12.1947

⁴³ Päiväkirja 5, 9.5.1957

⁴⁴ Päiväkirja 1, 31.12.1947

on the relationship between scientific thought and Christian attitudes, she writes the following in her diary: "Science does not provide critical scientists with directions for making important decisions. God provides them. We just have to obey so that life won't swing out of control. God also guides science. All fear disappears. People find internal freedom."⁴¹ Work seems to be particularly important to Varjo. Her daily routines are more or less made up of various matters related to her own work and organisational career. She also emphasises the importance of work and diligence many times: "Today I have accomplished a lot and I'm pleased with my day [...] This kind of quiet, efficient workday is an excellent one. I enjoy this much more than running around or amusements."⁴²

Although work tends to stand out from the diaries at first reading, closer examination reveals that the meetings and other events are often a framework for the contemplation of more personal issues. Human relationships play a central role in Varjo's entries. She lists the attendees at different events, comments on the people and provides background information, such as who they were dating or their attitude towards spirits, whether the person was hard working or lazy and how she felt about

that person. For example, Varjo describes her students in a very detailed manner. She talks about their success or lack thereof in school, their characteristics, the mutual relations between students, her own relationship with them and her feelings about them.⁴³ Kerttu Varjo reflects her own life on the life of other people as she writes about them. In a way, she defines her own feelings, opinions and values as she approves or disapproves of the choices made by others, or rejoices in them.

*It bothers me when a man comes into the country without permission and disturbs other people as they spend their holidays. There is no trace of discretion or psychological awareness.*⁴⁴

If his life would just start going smoothly. If he could only be enthusiastic about studying. If only the link between Atso and him were close enough and encouraging. If only Anna would write about interesting things, and not pry,

⁴¹ Diary 2, 11 Sep. 1949

⁴² Diary 1, 6 Dec. 1947

⁴³ Diary 5, 9 May 1957

⁴⁴ Diary 1, 31 Dec. 1947

Kunpa Risto vihdoinkin jaksaisi vetää itsestään miehen esiin ja antaa sen määrätä.⁴⁵

Kerttu Varjo kirjoittaa paljon suhteistaan miehiin ja tunteistaan heitä kohtaan. Miehet ovat muutenkin monella tavalla keskeisessä asemassa hänen teksteissään. Varjo muuan muassa kirjoittaa huomattavasti enemmän mie kuin naispuolisista oppilaistaan. Hän myös kirjoittaa: ”On vaikeata jättää nursoja [nuoriso-ohjaajiksi opiskelevia], varsinkin poikia (kauheata!).”⁴⁶ Miessuhteita koskevissa kirjoituksissa on usein mukana tunteellisempi ja syvällisempi taso. Varjo kirjoittaa ystävydestään tiettyihin miehiin ja heihin liittyvistä tunteistaan tavallista pohdiskelevammin ja ehkä kaunopuheisemminkin.

On niin käsittämätöntä minulle se, että toisen ihmisen tuska vaikuttaa minuun tällä tavalla. On kuin olisimme yhtä ja samaa limakasaa ja kun myrsky alkaa liikkua siinä päässä, tuntuu se hyvin pian myös tässä. Kun hän purkautuu, se helpottaa häntä ja helpottaa ehkä sitäkin tehokkaammin, kun hän tuntee, millä teholla se uppoaa minuun.⁴⁷

Myös äidistään kirjoittaessaan Varjon tekstit ovat koskettavampia ja henkilökohtaisempia.

Hän kirjoittaa siitä, miten yhteiselo äidin kanssa tuntuu raskaalta ja sitovalta. Hän pohtii lapsuuttaan ja sitä, ettei saanut äidiltään tarvitsemaansa rakkautta ja ymmärrystä. Teksteissä ilmenee vahvaa katkeruutta äitiä kohtaan. Hän kirjoittaa äidistään esimerkiksi seuraavaa: ”Muistan murrosikäisenä tyttönä kuvitelleeni, että äidillä on povi täynnä kyykäärmeitä [...] Sama mielikuva elää edelleenkin.”⁴⁸

Kerttu Varjo kirjoittaa päiväkirjoissaan monipuolisesti omasta elämästään. Teksteissä kuvastuu niin arkinen aherrus kuin suuret tunteetkin. Kerttu Varjo suhtautuu kirjoituksiinsa intohimoisesti työhön, läheisiin ihmisiin ja itsensä kehittämiseen sekä ottaa rohkeasti kantaa ympärillään tapahtuviin asioihin. Hänen elämänasennettaan kuvastaa hyvin seuraava lainaus: ”Olen joskus aikaisemmin tuntenut ja aavistellut, että minun pääasiallinen tehtäväni elämässä ja yhteiskunnassa on nuorten henkilökohtainen auttaminen. Siinä ainakin voin nähdä, että vain päivänpaisteella jotakin saadaan aikaan.”⁴⁹

⁴⁵ Päiväkirja 3, 7.1.1951. Nimet muutettu.

⁴⁶ Päiväkirja 1, 17.12.1947

⁴⁷ Päiväkirja 4, 8.5.1957

⁴⁸ Päiväkirja 4, 22.12.1953

⁴⁹ Päiväkirja 3, 9.1.1951

be suspicious or nag. If only Risto could finally manage to find the man within himself and let it take over.⁴⁵

Kerttu Varjo writes a lot about her relationships with men and her feelings for them. Men play a key role in her entries in other ways as well. She writes much more about her male students than her female students, for example, "It is difficult to leave the youth leader students, especially the boys (terrible!)"⁴⁶ Her writing often has a more emotional and deeper tone when she writes about relationships with men. Varjo describes her friendships with certain men and her feelings for them in a more contemplative and even more eloquent style.

It is so difficult for me to understand how another person's pain can affect me in this way. It's as if we were one and the same being, and when a storm begins to brew at that end, it very soon feels the same here. When he explodes, it provides release and may be even more effective when he knows how strongly it affects me.⁴⁷

When writing about her mother, Varjo's entries are more touching and personal. She describes

how difficult and restrictive it was to live with her mother. She ponders over her childhood and the fact that her mother didn't provide her with enough love and understanding. The entries indicate a strong sense of bitterness towards her mother. For example, she writes the following: "As an adolescent girl I remember imagining that my mother's breast was a nest of vipers [...] I still feel that way today."⁴⁸

Kerttu Varjo writes diversely about her own life in her diaries. The entries describe daily toil and great emotion. Kerttu Varjo's entries show how passionate she is about work, the people close to her and developing herself, and also takes a strong stand on events happening around her. The following quote provides a good description of her attitude towards life: "Sometimes I have felt and anticipated that my main purpose in life and society is to help young people on a personal level. At least there I can see that only a positive attitude will generate results."⁴⁹

⁴⁵ Diary 3, 7 Jan. 1951. Names changed.

⁴⁶ Diary 1, 17 Dec. 1947

⁴⁷ Diary 4, 8 May 1957

⁴⁸ Diary 4, 22 Dec. 1952

⁴⁹ Diary 3, 9 Jan. 1951

Lopuksi

Päiväkirjat ovat tutkimusaineistona kiinnostavia ja haastavia. Päiväkirjoja lukiessaan tutkijan on samaistuttava päiväkirjailijan tapaan ilmaista asioita ja kyettävä ymmärtämään kirjoittajan tekstissään ilmaisemia ja tuottamia merkityksiä. Toisaalta päiväkirjamerkinnot voivat liiaksikin viedä lukijan mukanaan hyvän romaanin tavoin. Päiväkirjojen tutkiminen onkin tasapainottelua kirjoittajan oman merkityksenannon ja tutkijan, aika ajoin tekstien maailmaan etäisyyden ottoaakin vaativien, tulkintojen välillä.

Päiväkirjojen avulla on mahdollista saada syvällistä tietoa yksilön elämästä, ajatuksista, tunteista ja arvoista. Niiden kautta voi myös lähestyä hyvinkin arkoja ja henkilökohtaisia asioita, sellaisia joita ihminen paljastaa vain omalle päiväkirjalleen. Toisaalta päiväkirjoista voi hahmottaa tietyn aikakauden elämää ja ajatusmaailmaa sekä saada otetta erilaisista

tietylle ajalle tyypillisistä ilmiöistä yksilön näkökulmasta.

Tässä artikkelissa loin vain pienen katsauksen Kerttu Varjon päiväkirjoihin. Kävin esimerkein ja kommentein läpi muutaman teeman, jotka ovat keskeisiä Varjon teksteissä. Hänen päiväkirjojensa avulla olisi mahdollista syvällisemminkin lähestyä monia asioita. Päiväkirjoista hahmottuu itsenäisen työhön ja omaan uraansa keskittyvän naisen elämänvaiheita, ajatuksia, mielipiteitä, tunteita ja kokemuksia. Päiväkirjoista saa myös nuorisotyöhön ja sen suunnitteluun, esimerkiksi leireihin, seminaareihin ja kokouksiin, liittyvää tietoa sellaisesta näkökulmasta, joka ei välttämättä hahmotu esimerkiksi pöytäkirjoissa tai muistioissa. Tekstien avulla voisi paneutua myös ihmisten väliin suhteisiin 1940- ja 1950-lukujen Suomessa. Erityisen kiinnostavaa olisi tarkastella esimerkiksi naimattoman naisen ystävyysuhteita miehiin tai aikuisen naisen äitisuhdetta päiväkirjamerkintöjen valossa.

In closing

Diaries are an interesting and challenging type of research material. When reading diaries, a researcher has to identify with the writer's style of expression and be able to understand the implications expressed and produced in the entries. On the other hand, diary entries can also absorb the reader like a good novel. Researching diaries is a kind of balance between the writer's intended meanings and the researcher's interpretations, which may sometimes require taking distance to the world of those entries.

Diaries provide the opportunity to gain a profound understanding of an individual's life, thoughts, feelings and values. They can also be a means of approaching very sensitive and personal matters that a person may only reveal to their diary. In another sense, diaries can also help grasp a specific period of life and world of thought and provide insight into the phenomena

typical of a certain period of time from the perspective of an individual.

This article only presents a brief review of Kerttu Varjo's diaries. I have used examples and comments to address a few themes that are central to Varjo's entries. Her diaries present the opportunity for an in-depth examination of many issues. The diaries outline the life stages, thoughts, opinions, feeling and experiences of a woman who focused on independent work and her own career. The diaries also provide insight into youth work and its planning, for example, camps, seminars and meetings, which may not be expressed in the minutes of meetings or memos. The entries could also be used to focus on relationships between people in Finland during the 1940s and 1950s. Another interesting research idea would be to examine the friendships of a single woman with men or the mother-daughter relationship of an adult woman in the light of diary entries.

Puoli vuosisataa Suomen Punaisen Ristin nuorisotoimintaa

Tämän artikkelin tarkoituksena on esitellä lyhyesti Suomen Punaisen Ristin (SPR) nuorisotoiminnan historiaa. Tarkastelen nuorisotoiminnan menneitä vuosikymmeniä Suomessa ja erityisesti Varsinais-Suomen alueella. Miten toiminta on muuttunut vuosien varrella ja mitkä asiat puolestaan säilyneet samoina? Entä miten nuorisotoiminta on pystynyt vastamaan ympäröivän yhteiskunnan muutoksiin sen 50-vuotisen historiansa aikana? Suomen Punainen Risti on yksi Suomen suurimmista kansalaisjärjestöistä. Se toimii yli 90 000 jäsenen ja noin 45 000 aktiivisen vapaaehtoisen voimin. SPR on jaettu 12 piiriin, joissa toimii yli 600 osastoa.¹ Varsinais-Suomen piirin alai-

sena on tällä hetkellä 58 osastoa 47 eri kunnassa, ja vapaaehtoisia on noin 9 000. Osastot järjestävät muun muassa ensiapuryhmätoimintaa, ystävä- ja tukihenkilöpalvelua sekä vapaaehtoista pelastuspalvelua. Myös nuorisotoiminta on yksi osa osastojen tehtäväkenttää.²

Punaisen Ristin nuorisotoiminta on suunnattu 7–30-vuotiaille, toisaalta vapaaehtoisina toimijoina voi olla kaikenikäisiä. Tehtäviä on tällä hetkellä monenlaisia; voi olla nuorisoryhmäläinen muiden joukossa, nuorisotoiminnan ohjaaja, koulu yhteistyöaktiivi, toimia ystävänä, osallistua projekteihin, olla nuorisokouluttaja,

¹ www4 26.2.2006

² www5 26.2.2006

ANN-MARI LEHTI

Fifty years of youth work by the Finnish Red Cross

The intention of this article is to present a brief history of the youth work done by the Finnish Red Cross (FRC). I will examine youth work in Finland over the decades, especially in Southwest Finland. How have the activities changed over the years and what has remained the same? How has youth work managed to respond to changes in the surrounding society in its 50-year history? The Finnish Red Cross is one of the largest civic organisations in Finland with more than 90,000 members and about 45,000 active volunteers. The FRC is divided into 12 districts and more than 600 local branches.¹ The Southwest Finland district currently comprises 58 local branches in 47

municipalities and has about 9,000 volunteers. Among other things, the local branches arrange first aid group activities, visitor and support person services as well as volunteer rescue services. Youth activities are also one task area for the local branches.²

Although Red Cross youth activities are aimed at the 7–30 age group, volunteers can be of any age. The tasks are very diverse at this time: volunteers can be a member of a youth group, a youth activity leader, a visitor, participate in projects and school co-operation, be a youth trainer, a volunteer at an emergency shelter, a

¹ www4 26 Feb. 2006

² www5 26 Feb. 2006

Nuorten Turvatalon vapaaehtoinen, katutyön vapaaehtoinen, asiantuntija erilaisissa projekteissa, päihdeneuvoja, nuorisotalovapaaehtoinen, ohjata lapsia vastaanottokeskuksessa tai vaikka lähteä vapaaehtoisena johonkin muuhun maahan.³ Oikeastaan mikä tahansa Punaisen Ristin toiminta soveltuu nuorisotoiminnaksi. Järjestön nuorisotoiminnan kantavana ajatuksena on kannustaa nuoria yhteisvastuulliseen toimintaan ja tarjota heille mahdollisuuksia kehittyä järjestön periaatteiden hengessä.⁴

Punainen Risti on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton, kansainvälinen avustajajärjestö, jonka tavoitteena on auttaa ihmisiä kaikkialla maailmassa. Se noudattaa kaikessa toiminnassaan seitsemää periaatetta, jotka ovat inhimillisyys, tasapuolisuus, puolueettomuus, riippumattomuus, vapaaehtoisuus, ykseys sekä yleismaailmallisuus. Tärkein periaate on inhimillisyys.⁵ Punaisen Ristin ideologia ja periaatteet ovat kaiken toiminnan taustalla. Kuten Turussa sijaitsevan SPR:n alaisen nuorisotalon yksi ohjaajista asiaa kommentoi, ideologia

...näky just niin ku kaikessa mitä me tehdään. Siis ideologia niin ku [...] kaikki tämmöset toimintojutut, väkivalta esimerkiks on se mitä ei sallita. Sit se et meiän talo on tosi niin kun sillä tavalla suvaitsevainen et mä luulen että siis

semmonen niin kun inhimillisyys ja, ja se semmonen tasapuolisuus siitä että kaikkia ihmisiä kohdellaan samalla tavoin on niin kun pysyvin. Tai näkyvin, juttu siinä on se et meiän talolla todella käy hyvin erikokoista, eri näköstä, eri lähtökohdista olevia lapsia ja nuoria, jos jonkinlaista niin ku kulkijaa, et ehkä se on niin ku se... Sitte se, meiän niin ku se vapaaehtosten joukko jotka täällä tekee katutyötä tai on muuten mukana. Niin kun Punasen Ristin tärkein voimavara on vapaaehtoiset niin kyl meillekin on tosi tärkeä voimavara ne vapaaehtoiset täällä.⁶

Nuorisotoiminnan alkutaival

Suomen Punainen Risti on perustettu vuonna 1877, jolloin se aloitti toimintansa nimellä ”Suomen yhdistys haavoitettujen ja sairaiden hoitoa varten”. Maan itsenäistymisen jälkeen yhdistyksen nimi muutettiin vuonna 1919 Suomen Punaiseksi Ristiksi. Vielä ensimmäisen maailmansodan jälkeen SPR oli jokseenkin pieni järjestö, jäseniä oli ainoastaan joitakin

³ Vapaaehtoisena auttamassa 2005

⁴ Keskinen 1997, 11; SPR Järjestötoiminnan käsikirja 1996, 1–1, 1–2, 2–1, 2–3, 2–7

⁵ Hytönen 2002, 28

⁶ Haastattelu, 19.10.2004

tuhansia ja kenttätyössä naistoimikunnan lisäksi vain muutama paikallisosasto. Vuodesta 1929 ryhdyttiin perustamaan piirejä läänintason toiminnan ohjaamiseksi ja yhdenmukais- tamiseksi. Toiminta laajentui 1930-luvun puoli- välissä, jolloin järjestö teki yhteistyösopimuk- sen Mannerheimin lastensuojeluliiton kanssa (MLL). MLL:n paikallisosastojen verkostolla oli suuri merkitys myös SPR:n toiminnalle.⁷ SPR uudisti organisaatiotaan vuonna 1950, ja samalla myös yhteistyösopimus Mannerheimin lastensuojeluliiton kanssa purkautui.⁸ Molem- pien järjestöjen edunmukaista oli erottaa toi- minnot itsenäisiksi kokonaisuuksiksi. Yhä mie- lekkäämmältä alkoi näyttää työnjako, jossa MLL keskittyisi nimensä mukaisesti lasten elinolojen parantamiseen ja Punainen Risti muuhun so- siaali- ja terveydenhuoltotyöhön.⁹

Nuorisotoiminta, jonka aloittamisesta oli keskusteltu Suomessa 1920-luvulta asti, aloitet- tiin virallisesti vuonna 1954 nimellä Nuorison Punainen Risti (NPR). Alusta asti korostettiin kuitenkin, ettei kyseessä ole SPR:n nuorisojär- jestö vaan nimitys sen nuorisotyölle. Nuoriso- työtä oli tarkoitus tehdä ensisijaisesti kouluissa muun opetuksen yhteydessä ja kerhotoimin- nan muodossa sekä toisaalta varsinaisissa nuorisojärjestöissä antamalla niille koulutus- ja ohjelmallista apua. Nuorison Punaisen Ristin

katsottiin olevan Punaisen Ristin työtä nuor- ten hyväksi samalla kun nuorille tuli antaa myös tilaisuus osallistua Punaisen Ristin työhön. Ta- voitteiksi määriteltiin nuorison terveystasva- tus, kasvatus sosiaaliseen vastuuntuntoon eri- laisen palvelutoiminnan muodossa sekä kas- vatus kansainväliseen yhteisymmärrykseen.¹⁰ Kuten vuonna 1956 valmistuneessa nuoriso- toimintafilmissä toimintaa esitellään:

Risteileviä teitä on monta. Jokaisen varrella miettii, valikoi, etsii suuntaa. Yksi niistä on heikomman suojelemisen ja auttamisen miele- käs tie. 40 miljoonaa nuorta 63 maasta on aset- tanut valitsemalleen tielle yhteiset viitat; tah- don elää terveesti, tahdon auttaa kanssaihmi- siä, tahdon rakentaa yhteisymmärrystä maail- man kansojen kesken. Nämä ovat kansainväli- sen Nuorison Punaisen Ristin tunnukset. [...] NPR-toiminnan tarkoituksena on viedä tämä puolueettoman auttamisen aate nuorison kes- kuuteen ja antaa sille tilaisuus tehdä Punaisen Ristin työtä kouluissa, nuorisojärjestöissä ja NPR:n omissa ryhmissä.¹¹

⁷ Korpela, Tuomisto 1998, 12–13

⁸ Korpela, Tuomisto 1998, 12–13

⁹ Hytönen 2002, 51

¹⁰ Rosén 2002, 426

¹¹ Nuorison Punainen Risti 1956

volunteer outreach worker on the streets, a consultant in various projects, a substance advisor, a youth centre volunteer, direct children at a reception centre or even volunteer in another country.³ In fact, any type of Red Cross activity is also suitable as a youth activity. The theme of the organisation's youth activities is to encourage young people towards joint activity and offer them opportunities to develop in the spirit of Red Cross principles.⁴

The Red Cross is a politically and religiously independent international organisation that aims at helping people all over the world. It observes seven principles in all of its activities. These principles are: humanity, impartiality, neutrality, independence, voluntary service, unity, and universality. The most important of these is humanity.⁵ The ideology and principles of the Red Cross are the foundation of all activities. As one of the leaders at an FRC youth centre in Turku put it, the ideology

....is visible in like everything we do. So the ideology means [...] that all this action stuff, like violence, isn't allowed. And that our place is really kind of tolerant, so I think stuff like humanity and equality are lasting when everybody gets treated the same way. Or the most visible thing is that all kinds of kids and young

people – different sizes, different looking, different backgrounds – come to our place like wanderers, maybe that's the thing [...] Then it's our volunteer crew that does the outreach work here or somehow gets involved. Like the volunteers are the most important resource for the Red Cross, the volunteers here are a really important resource for us too.⁶

The beginning of youth activities

The Finnish Red Cross was established in 1877, when it began its operations under the name of the "Finnish Society for the Care of Sick and Wounded Soldiers". After the country gained independence, the name was changed to the Finnish Red Cross in 1919. After the First World War, the FRC was still a fairly small organisation with only a few thousand members and a women's committee in the field as well as a few local branches. The organisation began to establish districts in 1929 in order to direct

³ Vapaaehtoisena auttamassa (Helping as a volunteer) 2005

⁴ Keskinen 1997, 11; SPR Järjestötoiminnan käsikirja (The FRC handbook of organisational activity) 1996, 1-1, 1-2, 2-1, 2-3, 2-7

⁵ Hytönen 2002, 28

⁶ Interview, 19 Oct. 2004

Organisaatiouudistuksen yhteydessä myös Varsinais-Suomessa oli virinnyt ajatus nuorison aktivoimisesta mukaan järjestön toimintaan. Alku oli kuitenkin vaikeaa, koska työn suunnittelua hankaloitti muun muassa koko maata koskevien yleisten suuntaviivojen puuttuminen. Kun Nuorison Punainen Risti perustettiin vuonna 1954, asetti piirihallitus heti syyskokouksessaan keskushallituksen kehittämän

ohjelman mukaisesti valiokunnan, jonka tehtävänä oli suunnitella nuorisotyön muotoja. Valiokunnan tarkoituksena oli yhteisen toiminnan koordinointi sekä koulu- ja nuorisoviranomaisten että eri nuorisjärjestöjen kesken. Vuonna 1956 Varsinais-Suomen piirissä oli jo 18 nuorisotyön nimissä toimivaa ryhmää. Näytelmä-, liikunta- ja askartelukerhot kokosivat nuoria yhteen ensimmäiseksi Karunassa,

and standardise activities at the provincial level. The activities expanded in the mid-1930s, when the organisation signed a co-operation agreement with The Mannerheim League for Child Welfare. The Mannerheim League's network of local branches was very significant to FRC operations as well.⁷ The FRC went through a reorganisation in 1950 and at the same time the agreement with the Mannerheim League was cancelled.⁸ Separating the functions into independent wholes was in the interests of both organisations. A division of work in which the Mannerheim League, in accordance with its name, focused on improving the living conditions of children, while the Red Cross dealt with other social and health-care work, began to look just as logical.⁹

The youth activities that had been discussed in Finland since the 1920s officially got its start in 1954 under the name of the Finnish Red Cross Youth. Right from the start it was made clear that it was not a FRC youth organisation but rather a name for its youth work. The intention was mainly to do youth work in schools in conjunction with other teaching and in the form of club activities as well as in actual youth organisations by providing them with training and programme assistance. The Finnish Red Cross Youth was considered to be Red Cross work for

the good of young people and an opportunity for young people to participate in Red Cross work. The target was defined as health education for young people, cultivation of social responsibility in the form of various service activities and cultivation of international understanding.¹⁰ A youth activity film, completed in 1956, presented the activities this way:

There are many crossroads. At every junction we think, consider and look for the right direction. One path is the meaningful road of protecting and helping the weak. More than 40 million young people from 63 countries have set common aims for the road they selected: I want to live in a healthy manner. I want to help others. I want to build mutual understanding between the nations of the world. These are the symbols of the international Red Cross Youth. [...] The purpose of Red Cross Youth activity is to promote this neutral concept of assistance to young people and give them the chance to do Red Cross work in schools, youth organisations and the Red Cross Youth's own groups.¹¹

⁷ Korpela, Tuomisto 1998, 12–13

⁸ Korpela, Tuomisto 1998, 12–13

⁹ Hytönen 2002, 51

¹⁰ Rosén 2002, 426

¹¹ Red Cross Youth 1956

Mynämäellä, Turussa ja Yläneellä. Kerhojen, kesäleirien ja ensiapukurssien rinnalla tehtiin 1950-luvun lopulla valistustyötä myös Turun kansakouluissa.¹² Samoihin aikoihin nuorisotoiminnan ensiaskeleiden kanssa Varsinais-Suomen piiri osallistui ensimmäisen kerran myös kansainväliseen yhteistyöhön sanan nykyaikaisessa mielessä. Unkarin kansannousu vuonna 1956 käynnisti nimittäin mittavan Punaisen Ristin suuroperation Euroopassa, jonka vaikutukset ulottuivat keräys- ja talkoopyyntöinä myös Varsinais-Suomen piiriin saakka. Myös nuoret osallistuivat urakan suorittamiseen, ja Unkarin auttamisen voidaankin katsoa olevan merkittävä sysäys järjestön sekä sen nuorisotoiminnan kansainvälistymiskehitykselle.¹³

Nuorisotoiminta etsii muotoaan

Hyvästä alusta huolimatta nuorisotyössä alkoi esiintyä varsin pian ongelmia, eikä se ottanut käynnistyäkseen kaikkialla. Nimestä Nuorison Punainen Risti luovuttiin 1960-luvun alussa, ja se korvattiin sanalla nuorisotoiminta, koska NPR käsitettiin nuorisojärjestöksi, minkä puolestaan koettiin aiheuttavan yhteistoimintavaikeuksia muiden järjestöjen kanssa. Nuorisolle itselleen haluttiin antaa myös enemmän

valtaa ja vastuuta toiminnan ideoimisessa sekä ohjelmien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Ohjaajat olivat kuitenkin itsekin suurimmalta osin nuoria, ja he vaihtuivat työ-, opiskelu- ja perhesyistä varsin tiuhaan. Nuorisopolvien nopea vaihtuminen aiheuttikin sen, että jatkuvuus ei nuorison omin voimin säilynyt. Ensimmäisen innostuksen mentyä ohi nuorisotoiminta alkoikin monilla tahoilla herpaantua.¹⁴ Myös Varsinais-Suomen piirissä innokkaasti käyntiin lähtenyt nuorisotyö hiipui 1960-luvun alussa. Ryhmien ja kerhojen lukumäärä putosi melko rajusti, ja vuonna 1965 niitä oli enää kahdeksan. Kuten muissakin piireissä, myös Varsinais-Suomen piirissä kehitys johtui ennen kaikkea vaikeuksista saada sopivia ohjaajia. Piiri vakuutti kaikkien toimintamuotojen sopivan kuitenkin myös nuorille, ja niinpä nuorempaa sukupolvea koettiin kannustaa mukaan myös tavanomaisiin aikaihmissen tehtäviin ja rientoihin. Heidän kohdallaan katsottiin kysymykseen tulevan erityisesti sellaiset sosiaalihuollolliset askareet kuten ystäväpalvelun.¹⁵

¹² Sarjala 1985, 43–44

¹³ Sarjala 1985, 45

¹⁴ Rosén 2002, 428–429

¹⁵ Sarjala 1985, 54

In conjunction with the reorganisation, the idea of activating young people to participate in Red Cross activities also gained support in Southwest Finland. However, the beginning was difficult as a lack of joint guidelines for the whole country made it difficult to plan work. When the Red Cross Youth was established in 1954, the district administration immediately appointed a central board to develop a committee whose task was to plan the forms of youth work. The purpose of the committee was to co-ordinate activities between school and youth authorities and the different youth organisations. In 1956, the Southwest Finland district already had 18 groups functioning in the name of youth work. The acting, sports and handicraft clubs first gathered young people in Karuna, Mynämäki, Turku and Yläne. In addition to the clubs, camps and first aid courses, the 1950s saw educational work done at Turku elementary schools.¹² Simultaneous with the first steps of youth activities, the Southwest Finland district took part in international co-operation for the first time in the modern sense of the word. The Hungarian revolution of 1956 initiated a large Red Cross operation in Europe, the effects of which reached all the way to Southwest Finland in terms of requests for collection and volunteer work.

Young people also took part in this huge job and helping Hungary can be considered a significant step towards international development for the organisation and its youth activities.¹³

Youth activities look for direction

Despite a good start, problems began to appear in youth work quite soon, and the activities didn't gain momentum everywhere. The name Finnish Red Cross Youth was dropped at the beginning of the 1960s and replaced with the term youth activities, because the FRCY was considered a youth organisation, which in turn appeared to cause co-operation problems with other organisations. The aim was also to give the young people more power and responsibility for developing the activities and planning and implementing the programmes. However, the leaders were mainly young people and there was a lot of turnover for reasons of work, study and family. The rapid changes in young generations made it impossible for the young

¹² Sarjala 1985, 43–44

¹³ Sarjala 1985, 45

Kansainvälisyyskasvatuksen osalta suurimpia vaikutuksia saivat varsinaissuomalaisissa nuorissa aikaan kesäleirit niin kotimaassa kuin myös ulkomailla. Leireihin osallistuttiin muun muassa Ruotsissa ja Saksan Liittotasavallassa. Nuoret osallistuivat myös kansainväliseen avustustoimintaan, muun muassa vuonna 1967 järjestetyllä Safari-keräyksellä hankittiin varoja Punaisen Ristin kehitysyhteistyöprojektiin Nigeriassa.¹⁶

Nuorison mielenkiinto Punaista Ristiä kohtaan elpyi 1970-luvun alkupuolella vuosikymmenen vaihteen hiljaisemmän kauden jälkeen. 1960-luvun lopussa nuorison aktiviteetti oli rajoittunut Varsinais-Suomen piirin alueen osastoissa ensiapuharrastukseen ja muutamaan pieneen katastrofikeräykseen. Leirejä ja kursseja ei järjestetty, vaikka piirissä alettiinkin jo hahmotella uusia suuntaviivoja toiminnan kehittämiseksi. Vuonna 1971 päätettiin nuorisotoiminta järjestön erillisenä osa-alueena lakkauttaa.¹⁷ Seuraavana vuonna Varsinais-Suomessa alkoi kuitenkin tapahtua, ja ryhmä opiskelijoita päätti perustaa lähinnä turkulaisista korkeakouluopiskelijoista koostuneen opiskelijatoimikunnan.¹⁸ SPR:n toiminnan ideologia kiinnosti nuoria, joista osalla oli myös SPR-taustaa. Toimikunta otti kantaa muun muassa ympäristöasioihin ja järjesti ensiapukursseja

sekä muuta yhteistä toimintaa. Näin aktiivisesti mukana toiminnassa olleet pystyivät jatkaamaan omaa harrastustaan.¹⁹ Nuorisotyön uutta nousua ei siis saatu aikaan järjestöstä itseltään käsin, vaan siihen tarvittiin joukko asiasta kiinnostuneita ja innostuneita opiskelijoita.

Opiskelijatoimikunta järjesti vuonna 1973 paljon toiminnallisia tempauksia, muun muassa ystäväpalvelu- ja ensiapukursseja, veroluovutusta, lastenriehan Heikinmarkkinoilla sekä esittelytilaisuuksia järjestön tehtävistä kouluissa. Seuraava vuosi kului myös toiminnallisissa merkeissä, ja jo aiemmin syntyneiden toimintojen rinnalle syntyi uusi ideologian opintokerho, jonka tarkoituksena oli tehdä opiskelijoille tunnetuksi järjestön päämääriä. Viimeisen suuren tempauksen opiskelijatoimikunta järjesti yhdessä piirin kanssa kesällä 1975, kun Kustaviin kokoontui kansainvälinen työ- ja pelastuspalveluleiri nuorille. Seuraavana vuonna opiskelijatoimikunta päätettiin sellaisenaan lopettaa, ja se siirrettiin Turun osaston alaisuuteen.²⁰

¹⁶ Sarjala 1985, 54

¹⁷ Sarjala 1985, 54

¹⁸ Sarjala 1985, 60

¹⁹ Harri Kainulainen 22.10.2004

²⁰ Sarjala 1985, 60

people to develop a sense of continuity. Once the first wave of enthusiasm passed, youth activities began to fade in many quarters.¹⁴ The youth work that had started so well in Southwest Finland also waned in the early 1960s. The number of groups and clubs dropped quite dramatically, and by 1965 there were only eight left. As in other districts, the Southwest Finland district also had difficulty finding suit-

able leaders. The district was certain that all its activity forms were also suitable for young people and thus the younger generation was encouraged to take part in regular adult tasks and campaigns. In their case, this mainly meant social tasks as the visiting service.¹⁵

¹⁴ Rosén 2002, 428–429

¹⁵ Sarjala 1985, 54

Nuorisotoiminta oli, kuten aiemmin mainittiin, päätetty lopettaa ja integroida se kokonaan osaksi aikuisten toimintaa vuonna 1971. Nuorisojäsenet olivat 1960-luvun lopulle tullessa ehtineet kantaa kortensa kekoon muun muassa ystäväpalvelussa, ensiaputoiminnassa, keräystoiminnassa ja kehitysyhteistyössä, mutta vaikutusmahdollisuudet olivat jääneet kuitenkin vähäisiksi.²¹ Integraatiouudistuksen yhteydessä periaatteeksi asetettiin, että nuoret osallistuvat aikuisten rinnalla tasavertaisina jäseninä kaikkeen toimintaan, myös kaikkien tasojen päättävien elinten toimintaan. Samassa yhteydessä nuorisotyö päätettiin liittää osaksi kaikkien SPR:n toimihenkilöiden tehtäviä ja lakkauttaa sen myötä erillisten nuorisosihteerien toimet sekä nuorisovaliokunnat. Päätös havaittiin pian virheelliseksi. Vuonna 1976 keskustuomistoon palkattiin ensimmäinen nuorisosihteerin ja piirejä alettiin kannustaa perustamaan nuorisotoimikuntia²², joiden toimintaan kuului muun muassa nuorisotoiminnan kehittäminen sekä toiminnasta tiedottaminen.²³

Vuonna 1976 teemana koko kansainvälisessä Punaisessa Ristissä oli nuoret. Tehostuneen järjestötyön ansiosta Turun lisäksi myös Raision ja Mynämäen nuorisotoimikunnat työskentelivät teemavuonna jo ahkerasti. Ohjelmaan kuului niin seminaareja, talkoita kuin

muuta pienimuotoisia avustusaktioita.²⁴ Vaikka nuoret olivatkin toiminnassa ahkerasti mukana, todetaan vuoden 1980 toimintakertomuksessa kuitenkin, että nuorisotoiminta oli työmuodoista se, joka piirin alueella eniten kärsi resurssipulasta. Vaikka toiminta oli aktiivista, ilman erityistä palkattua työntekijää nuorisotoiminta ei kuitenkaan pystynyt kehittymään vaan jatkui samanlaisena ja saman laajuisena kuin aiempina vuosina. Piirin alueella toimi tuolloin erityinen nuorisoryhmä Auran, Kaarinan, Laitilan, Loimaan, Mynämäen, Naantalın, Raision ja Turun osastoissa. Muissa osastoissa nuoret toimivat osastojen toimintayksiköissä ensiapuryhmissä ja ystävätoiminnassa.²⁵

Toimintamuodot vakiintuvat

Koko Suomen mittakaavassa SPR:n nuorisotoiminta jatkui vanhojen toimintamuotojen vakiintuessa. Uusina muotoina mukaan tulivat myös ympäristönsuojelutoiminta sekä

²¹ Hytönen 2002, 95

²² www2 4.1.2006

²³ Hytönen 2002, 97

²⁴ Sarjala 1985, 60

²⁵ Toimintakertomus 1980, 20. SPR Varsinais-Suomen piiri.

In terms of global education, summer camps in Finland and abroad made the greatest impact on the young people of Southwest Finland. Among other things, camp participants went to Sweden and the Federal Republic of Germany. Young people also took part in international aid activities, including the Safari collection, organised in 1967 to gather funds for a Red Cross development co-operation project in Nigeria.¹⁶

Young people's interest in the Red Cross increased at the beginning of the 1970s after a quiet period after the turn of the decade. At the end of the 1960s, youth activity in the local branches of the Southwest Finland district was limited to first aid and a few small disaster collections. There were no camps or courses, even though the district had already begun to develop new guidelines for developing activities. In 1971, a decision was made to terminate youth activities as a separate part of the organisation.¹⁷ However, the following year things began to happen in Southwest Finland, as a group of students decided to establish a student committee, mainly consisting of university students from Turku.¹⁸ The FRC ideology interested young people, some of whom already had a background in the organisation. The committee took stands on environmental

issues and arranged first aid courses as well as other activities. Thus, young people who had been involved earlier in the FRC were able to continue their activities.¹⁹ The new boom in youth work wasn't initiated by the organisation itself but by a group of interested and enthusiastic students.

The student committee arranged a number of events in 1973, including visitor service and first aid courses, blood donation, a kids' carnival at Heikinmarkkinat (Heikki's Market), and presentations of FRC activities in schools. The following year continued along the same lines, and a new ideology study club was started alongside the other activities. It was intended to familiarise students with the organisation's targets. In 1975, the student committee held its last big event in co-operation with the district, as young people gathered in Kustavi for an international work and rescue service camp. Student committee activities as such were concluded the following year and transferred to the Turku branch.²⁰

¹⁶ Sarjala 1985, 54

¹⁷ Sarjala 1985, 54

¹⁸ Sarjala 1985, 60

¹⁹ Harri Kainulainen 22 Oct. 2004

²⁰ Sarjala 1985, 60

kontaktitoiminta.²⁶ Myös yhdyskuntatyöstä tuli nuorten keskuudessa suosittua, ja samalla nuoriin kohdistuva auttamistyö alkoi jäsen-tyä.²⁷ 1970- ja 1980-lukujen taitteessa saatiin ensimmäisiin piireihinkin vihdoinkin taas nuorisosihteeri. Valtakunnallisesti nuorisotoimin- nan kannalta on ollut tärkeää myös nuoriso-

ohjaaja- ja nuoriso-kouluttajakoulutusten al- kaminen vuonna 1982. Lisääntyneen koulu- tuksen seurauksena SPR:n nuorisotoiminnan

²⁶ www2 4.1.2006. Kontaktitoiminta on vammaisten ja ei- vammaisten nuorten yhteistoimintaa.

²⁷ Hytönen 2002, 98

As earlier mentioned, youth activities were terminated and completely integrated into adult activity in 1971. At the end of the 1960s, youth members had already become involved in the visiting service, first aid activities, collection work and development co-operation, but their opportunities to influence activities remained slight.²¹ The integration was accompanied by the principle of young people participating alongside adults as equal members; also in decision-making bodies at all levels. At the same time, youth work was made part of the tasks of all FRC staff, which meant the elimination of the youth secretary positions and the youth committees. This decision was soon found to be a mistake, and the first youth secretary was hired at the main office and the districts were encouraged to establish youth committees²², which were responsible for matters including the development of youth activities and providing information on those activities.²³

Youth was the theme of the international Red Cross in 1976. As a result of more effective organisational work, 1976 saw very active youth committees in Raisio and Mynämäki in addition to the one in Turku. The programme included seminars, voluntary work and other small-scale relief work.²⁴ Although young people were actively involved, the 1980 annual report

states that youth activities were the area that suffered most from a lack of resources in the district. Although operations were active, youth activities could not develop without the help of a paid employee and remained on the same scale as in earlier years. Special youth groups operated in the Aura, Kaarina, Laitila, Loimaa, Mynämäki, Naantali, Raisio and Turku branches of the district. In other areas, young people worked in the first aid groups and visitor service of the branches.²⁵

Operating methods become established

FRC youth activities continued on a national scale, as the already existing operating methods became established and environmental protection and contact activities were added as new areas.²⁶ Social work also became popular

²¹ Hytönen 2002, 95

²² www2 4.1.2006

²³ Hytönen 2002, 97

²⁴ Sarjala 1985, 60

²⁵ Toimintakertomus 1980, 20. FRC Southwest Finland district.

²⁶ www2 4.1.2006. Contact activities refer to activities that involve both handicapped and non-handicapped young people.

perusmuoto, varhaisnuoriso- ja nuorisoryhmätoiminta, vakiintui ja kasvoi.²⁸

Varsinais-Suomen piirin puolipäivätoiminen nuorisosihteerin toimi muutettiin kokopäivätoimiseksi järjestö- ja nuorisosihteerin toimeksi vuoden 1985 alusta. Nuorisoryhmiä toimi piirin alueella vuoden lopussa 18, joista seitsemän oli ensiapuryhmiä, kuusi varhaisnuorisoryhmää, neljä nuorisoryhmää; lisäksi toimi nuorisovaliokunta. Koulutusta ja leiritointia järjestettiin edelleen, mutta myös monenlaisia projekteja sekä kansainvälisyystoimintaa organisoitiin. Vuosi oli kansainvälinen nuorisovuosi, ja tema tuli esille erilaisissa toiminnoissa. Muun muassa nuorten kehitysyhteistyöprojektiin osallistui piirin alueella seitsemän ryhmää, ja erilaisilla tempauksilla kerättiin rahaa tarkoituksena järjestää nuorisohjaajakurssi Somaliassa. Myös nälk päivän toteuttamiseksi nuoret olivat mukana järjestämässä lukuisia tapahtumia piirin alueella.²⁹ Myös vuotta 1990 voitaneen nimittää nuorisovuodeksi. Kulunut toimintakausi nuorisotyön suhteen oli piirissä toimintakertomuksen mukaan hyvä ja näkyvä. Vuoden kohokohta niin Varsinais-Suomen piirissä kuin varmasti myös koko SPR:ssä oli Henry Days and Nights -festivaalit, jossa nuorisotoiminta tuli voimakkaasti esille. Festivaaleille osallistui arviolta noin 19 000

ihmistä. Vastaavan kokoista tapahtumaa ei Suomen Punaisen Ristin järjestämänä aikaisemmin ollut toteutettu.³⁰

Nuoret ehdottivat vuonna 1992 nuorisotyön ottamista yhdeksi järjestön painopistealueeksi. Toinen merkittävä uudistus oli nuorisoparlamentin perustaminen seuraavana vuonna. Se muodostui nuorten valtakunnalliseksi keskusteluareenaksi: nuorisoparlamentti otti vastaan aloitteita piireistä ja teki nuorisotoimintaa koskevia päätöksiä.³¹ Nuorisotoiminnassa tapahtui myös muita muutoksia ja uudistuksia. Kun 1980-luvulla toiminnassa oli noussut esiin syrjäytyneiden auttaminen, niin 1990-luvulla tehtiin työtä myös syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Syrjäytymisestä näytti tulleen myös nuoria uhkaava ongelma. SPR käynnisti Turvatalo-toiminnan aluksi Helsingissä, vuonna 1994 Turvatalo perustettiin myös Turkuun. Turvatalojen rinnalle tuli myös katutyö, joka oli luonteva jatko jo aiemmin järjestetyille juhla-iltojen partiointityölle.³²

²⁸ www2 4.1.2006

²⁹ Toimintakertomus 1985, 13–15. SPR Varsinais-Suomen piiri.

³⁰ Toimintakertomus 1990, 1. SPR Varsinais-Suomen piiri.

³¹ Hytönen 2002, 99

³² Hytönen 2002, 188–189

amongst young people, and aid work focusing on young people also began to develop.²⁷ Around the end of the 1970s the youth secretaries were once again appointed in certain districts. Nationally speaking, the beginning of youth leader and youth trainer education in 1982 was important in terms of youth activities. The increased education allowed the basic form of FRC youth activity – preteen and youth group activities – to become established and grow.²⁸

The part-time youth secretary position in the Southwest Finland district became the full-time organisational and youth secretary position at the beginning of 1985. There were eighteen youth groups operating in the district at the end of the year: seven first aid groups, six preteen groups, four youth groups, and one youth committee. Training and camp activities were still important, but the FRC also participated in many other projects and international activity. It was the International Youth Year and this theme was evident in a variety of ways, including the participation of seven groups from the district in development co-operation projects and various campaigns to collect money for arranging a youth leader course in Somalia. Young people were also involved in organising numerous events related to the

Hunger Day campaign.²⁹ The year 1990 could also be referred to as a year of youth. According to the annual report, the preceding year had been a good and very visible one for youth work in the district. Highlights of the year in the Southwest Finland district included the Henry Days and Nights festivals throughout the FRC, in which youth activity was strongly represented. About 19,000 people took part in the festivals, which was more than in any other event ever arranged by the Finnish Red Cross.³⁰

In 1992, young people proposed making youth work one of the focal points of the organisation. A second significant change involved the establishment of a Youth Parliament the following year. It turned into a national discussion forum for young people: The Youth Parliament accepted proposals from the districts and made decisions concerning youth activities.³¹ There were also other changes and reforms in youth activities. While in the activities of the 1980's the issue of helping marginalized young people had risen; in the 1990's also

²⁷ Hytönen 2002, 98

²⁸ www2 4.1.2006

²⁹ Annual report 1985, 13–15. FRC Southwest Finland district.

³⁰ Annual report 1990, 1. FRC Southwest Finland district.

³¹ Hytönen 2002, 99

Varsinais-Suomen piiri saavutti 60-vuoden iän vuonna 1995, ja vuotta juhlittiin tarmokkaana teemalla ”Tule tutuksi”. Nuorisojäsenten määrä ei kuitenkaan kehittynyt toivotulla tavalla vaan määrä pysyi hieman yli 900:ssa. Juhlavuoden nuorisotoimintaan lisäväriä toi muun muassa ugandalainen Sami, joka kehitti piirissä nuorisotoimintaa.³³ Nuorisotoiminta eli 1990-luvun loppupuolella eräänlaista murroskautta. Vuoden 1996 toimintakertomuksessa todettiin piirin nuorisovaliokunnankin käyneen keskustelua omasta tarpeellisuudesta, kyseenalaistaen myös olemassaolonsa, ja pohditiin tehtävänsä nuorisotoiminnan tukijana ja kehittäjänä.³⁴

Nuorisotyön sosiaaliset muodot kehittivät voimakkaasti 1990-luvulla, kun SPR aloitti Nuorten turvatalotoiminnan, katutyön ja Oman elämän valtiassu -koulutukset. Näiden korjaavien nuorisotyömuotojen lisäksi myös ongelmia ennaltaehkäisevää toimintaa eli varhaisnuorisotoimintaa ja nuorisotoimintaa kehitettiin edelleen.³⁵ Varsinais-Suomen piirissä yhtenä toimintamuotona on ollut vuodesta 1997 lähtien nuorisotalotoimintaa. Turussa sijaitseva Q-vuoren nuorisotalo toimii SPR:n organisaatiossa itsenäisenä yksikkönä Varsinais-Suomen piirin alaisuudessa.³⁶ Uusien työmuotojen mukana myös ammatillisuus on

tullut vahvemmin vapaaehtoisuuden ja vapaaehtoistyön rinnalle.

Nuorisotoiminta 2000-luvulla

Tarkasteltaessa Suomen Punaisen Ristin historiaa huomaa voimakkaan muutoksen järjestön sisällä. Muutos on ollut sisäinrakennettuna järjestön arvomaailmaan ja toimintaperiaatteisiin, sillä inhimilliseen kärsimykseen on tahdottu vastata tilanteen vaatimalla tavalla.³⁷ Järjestöllä on kuitenkin aina ollut voimavarana vapaaehtoiset, joiden halu auttaa on kestänyt taantumatkin. Ruohonjuuritasolla järjestö toimii vapaaehtoisten varassa, ja ilman heitä Punainen Risti olisikin ”kädetön auttaja”.³⁸ Vapaaehtoiset ovat tärkeitä kaikessa järjestön toiminnassa, vaikka heidän kouluttamisensa kuitenkin vie myös palkallisen henkilökunnan työaikaa ja lisää työmäärää. Vapaaehtoisista on myös pidettävä hyvää huolta, jotta nämä kokevat

³³ Toimintakertomus 1995, 8. SPR Varsinais-Suomen piiri.

³⁴ Toimintakertomus 1996, 8. SPR Varsinais-Suomen piiri.

³⁵ www2 4.1.2006

³⁶ Keskinen 1997, 4

³⁷ Hytönen 2002, 245

³⁸ Korpela, Tuomisto 1998, 10

preventing marginalisation became a theme. Marginalisation appeared to be a problem that threatened young people as well, and the FRC launched its Emergency Shelter activities in Helsinki, and in 1994 a shelter was also opened in Turku. The Shelter operations were joined by outreach work, which was a natural contin-

uation of the patrol work arranged on nights of celebration.³²

The Southwest Finland district reached the age of 60 in 1995, and this was celebrated

³² Hytönen 2002, 188–189

työnsä arvostetuksi ja palkituksi ja jaksavat olla mukana toiminnassa.³⁹ Uusien jäsenten hankkimisen ohella on siis muistettava pitää huolta myös jo olemassa olevan jäsenistön pitämisestä järjestössä.

Suomen Punainen Risti hyväksyi vuonna 2005 Porissa järjestetyssä yleiskokouksessaan nuorisotoiminnan suositukset ja suuntaviivat vuosille 2005–2008. Suuntaviivojen kantavana teemana on Uskalla välittää – Dare to Care, jonka puitteissa nuoret toivotaan saatavan toimimaan ja vaikuttamaan suvaitsevaisen ja monikulttuurisen maailman puolesta. Nuorisotoiminnan sisällöt nousevatkin järjestön ydintehtävistä, joita ovat ensiapu ja valmius, terveys ja turvallisuus sekä kansainvälinen toiminta ja humanitaariset arvot. Tavoitteena on saada nuoret myös rohkaisemaan muita nuoria mukaan toimimaan, vaikuttamaan ja osoittamaan välittämistä.⁴⁰

SPR:n nuorisotoiminnan ongelmana on pula ryhmien vetäjistä, mikä johtuu osittain nuorten nopeasti muuttuvista elämäntilanteista. Nuoret muuttavat pois paikkakunnalta esimerkiksi opiskelujen vuoksi, ja tämä vaikuttaa tietysti myös järjestön jäsenten määrään. Myös kilpaileva toiminta kuten muut järjestöt ja harrastukset, tilojen puute ja pitkät etäisyydet ovat jäsenmäärää verottavia tekijöitä.⁴¹ Ongelmat

eivät siis juurikaan ole muuttuneet Punaisen Ristin nuorisotoiminnan vuosien aikana; samojen asioiden kanssa kun painittiin jo 1960-luvulla. Nuorisotoiminnan kehittymiseen osastot mainitsevat kuitenkin tarvitsevansa juuri varsinkin uusia vetäjiä ja näille enemmän koulutusta ja ohjausta. Osastojen toiveena on ollut saada myös kiinnostavampaa toimintaa, selkeää nuorisotoiminnan ideaa, tiedotusta, materiaaleja ja ideoita toiminnan käynnistämiseen, koulutusta sekä eri järjestöjen ja osastojen välistä yhteistyötä.⁴²

Jäsenmäärä ei ole noussut, vaikka toimintaa on kehitetty 1990-luvun loppupuolelta lähtien. Vuonna 2000 Varsinais-Suomen piirin jäsenmäärä oli kokonaisuudessaan runsaat 8 400; edellisestä vuodesta laskua oli hieman yli sata.⁴³ Toisaalta ilmiö ei välttämättä kerro järjestöä kohtaan tunnetun kiinnostuksen vähenemisestä, sillä järjestössä on luotu myös osallistumistapoja, jotka eivät edellytä järjestön jäsenyyttä.⁴⁴

³⁹ Haastattelu 19.10.2004

⁴⁰ www1 26.2.2006

⁴¹ www3 15.2.2006

⁴² www3 15.2.2006

⁴³ Toimintakertomus 2000, 5. SPR Varsinais-Suomen piiri.

⁴⁴ Hytönen 2002, 247

under the theme of 'Tule tutuksi' (Get Acquainted). However, the number of youth members had not developed as hoped and still remained a little under 900. Among other things, Sami from Uganda added a little colour to youth work during the jubilee year by developing youth activities in the district.³³ At the end of the 1990s, youth activities were going through a transition period. The annual report for 1996 stated that the district's youth committee discussed its own necessity, even questioning its existence, and pondered its task as a supporter and developer of youth activities.³⁴

The social forms of youth work developed strongly in the 1990s, as the FRC launched its Youth Shelter activities, outreach work, and the Oman elämän valtias (Take Charge of Your Life) training. These corrective forms of youth work were accompanied by activity to prevent problems, in other words, the development of preteen and youth activities continued.³⁵ As of 1997, the Youth Centres constituted one form of activity in the Southwest Finland district. The Q-vuori Youth Centre in Turku functions as an independent unit within the FRC under the Southwest Finland district.³⁶ The new forms of work have also meant that professionalism has become a strong presence alongside voluntary service and activities.

Youth activities in the 21st century

Examination of the history of the Finnish Red Cross illustrates a strong change within the organisation. This change has been built into the values and operating principles of the organisation, because the intention has been to respond to human suffering in the most suitable manner.³⁷ However, the organisation has always been able to draw on its volunteers, whose desire to help has also continued through recessions. At the grass roots level, the organisation is dependent upon its volunteers and without them the Finnish Red Cross would be certainly be a 'helper without hands'.³⁸ The volunteers are important in all organisation activities, although their training is also time-consuming and increases the workload of local staff. Volunteers also need attention to ensure that their work is respected and rewarded and they feel capable of continuing the work.³⁹ In addition to recruiting new members, it's important to

³³ Annual report 1995, 8. FRC Southwest Finland district.

³⁴ Annual report 1996, 8. FRC Southwest Finland district.

³⁵ www2 4.1.2006

³⁶ Keskinen 1997, 4

³⁷ Hytönen 2002, 245

³⁸ Korpela, Tuomisto 1998, 10

³⁹ Interview, 19 Oct. 2004

ensure that existing members remain with the organisation.

In the General Meeting held in Pori in 2005, the Finnish Red Cross approved the recommendations and guidelines for 2005–2008 as presented by the youth committee. A guiding theme has been Dare to Care, which is designed to attract young people to act and exert their influence on behalf of a tolerant and multicultural world. The content of youth activities originates with the core tasks of the organisation, which are first aid and preparedness, health and safety, and international activity and humanitarian values. Another target is to get young people to encourage their peers to take part, exert influence and show that they care.⁴⁰

A problem with the FRC youth activity has been a shortage of group leaders, which is partly a result of the rapidly changing life situation of young people. For example, young people leave the municipality to study, and this certainly has an effect on membership in the organisation. Competitive activities, such as other organisations and hobbies, a shortage of facilities and distance also have a negative impact on membership.⁴¹ Thus, the problems of youth work have not really changed very much over the years in the Red Cross; the same issues

were already being discussed during the 1960s. In order to develop youth activities, the branches mention that their greatest need is for new leaders and more training and guidance for those leaders. The branches also want more interesting tasks, a clear idea for youth activities, communications, material and ideas for launching the activities, training, and co-operation between the various organisations and branches.⁴²

Membership has not increased even though the activities have been under development since the end of the 1990s. In 2000, the Southwest Finland district had a little more than 8,400 members in total, which represented a drop of slightly more than 100.⁴³ On the other hand, this phenomenon may not indicate decreased interest in the organisation, because it has also developed forms of participation that do not require membership.⁴⁴

Youth activities celebrated 50 years of existence in 2004. The FRC currently has nearly 12,000 young members, and about 1,100 of

⁴⁰ www1 26 Feb. 2006

⁴¹ www3 15.2.2006

⁴² www3 15 Feb. 2006

⁴³ Annual report 2000, 5. FRC Southwest Finland district.

⁴⁴ Hytönen 2002, 247

Nuorisotoiminta juhli 50-vuotista taivaltaan vuonna 2004. Nuorisojäseniä SPR:llä on tällä hetkellä vajaat 12 000, joista Varsinais-Suomen piirissä on noin 1 100. Jäsenmäärän lisääminen on yksi järjestön tavoite, mutta sen tulee tarjota mielekästä ja monipuolista tekemistä saadakseen toimintaan lisää väkeä ja myös pitääkseen vanhat jäsenet mukana. Nuoret haluavat myös ottaa kantaa asioihin ja vaikuttaa yhteiskunnassa. Omaan lokeroon nuoria ei kannata työntää, vaan kaikkia ja kaikenikäisiä tarvitaan mukaan kaikkeen toimintaan. Järjestön tulee myös uskaltaa uusiutua ympäröivän yhteiskunnan mukana.⁴⁵

Suomen Punainen Risti on järjestänyt nuorisotoimintaa jo yli 50 vuotta. Tämä on hyvä esimerkki kolmannen sektorin toiminnasta sekä myös järjestöjen nuorisotyöstä ja toiminnasta, jolle on tarvetta kunnallisen nuorisotyön ohella. Monet toimintamuodot ovat säilyneet alusta tähän päivään asti. Yhä edelleen

nuoret ovat aktiivisesti mukana muun muassa leiri- ja ensiaputoiminnassa. Mukaan on tullut myös uusia muotoja; toimintaa kun on aina yritetty järjestää tarpeen mukaan. Kehittämällä toimintaa on haluttu vastata muun muassa erityisryhmien tarpeeseen (esim. kontaktitoiminta) ja sosiaalisten ongelmien vähentämiseen ja ehkäisyyn (esim. katutyö, Turvatalot). Myös monikulttuuristunut yhteiskunta on tuonut lisävaateita, mutta toisaalta myös uusia mahdollisuuksia SPR:n nuorisotoimintaan (esimerkiksi ystävätoiminta ja kansainvälisyyskasvatus).

Kuvitus on SPR:n Varsinais-Suomen piirin eri tapahtumista. Kuvat: Miska Keskinen tai SPR:n Varsinais-Suomen piiri.

⁴⁵ Tilus 2006, 25

these are in the Southwest Finland district. Increasing the number of members is one of the organisation's aims, but it has to offer enjoyable and diverse activities in order to attract more people while also keeping the old members involved. Young people want to speak out and have an impact on society. Young people shouldn't be compartmentalised, because the activities require people of all ages and types. The organisation also needs to be bold enough to adapt itself to the changing society around it.⁴⁵

The Finnish Red Cross has arranged youth activities for more than 50 years. This is a good example of third sector operations and of the youth work and activity in organisations required to complement municipal youth work. Many of the forms of operation still exist today, and young people are still actively in-

involved in camp and first aid activities. Other new forms have also been established; the aim has always been to arrange activities according to need. The developed activities have been aimed at responding to the needs of special groups (for example, contact activities) and the reduction and prevention of social problems (for example, outreach work and the shelters). The multiculturalisation of society has increased the demands but has also provided FRC youth activities with new opportunities (such as the visiting service and global education).

This illustration shows the various events of the Southwest Finland district of the Finnish Red Cross. Photo: Miska Keskinen or the Southwest Finland district of the Finnish Red Cross.

⁴⁵ Tilus 2006, 25

MINNA HEIKKINEN

Kotikäyntejä, valistusta ja diskoja

– nuorisotyö tarjoaa vaihtoehtoja muuttajille

Nuori Ystävä! Olet äskettäin tullut Helsinkiin, uudelle kotipaikkakunnallesi. Ehkä olet käynyt täällä jo aikaisemminkin. Ehkä olet täällä ensimmäistä kertaa. Kaupunki saattaa tuntua Sinusta vieraalta ja suurelta. Ehkä et oikein tiedä, mihin suuntaisit kulkusi. Ehkä et löydä oikeita toimistoja ja henkilöitä, jotka voivat auttaa Sinua. Juuri Sinua varten on perustettu Helsinkiin muuttavan nuorison neuvontatoimisto. Siellä Sinua kuunnellaan. Tervetuloa käymään!¹

Näin houkuteltiin nuoria muuttajia käymään Helsingin kaupungin nuorisotoimiston omassa neuvontapisteessä stadionilla vuonna 1955. Varsin moni nuori saikin toimistosta apua

maaltamuuton aiheuttamaan epä tietoisuuteen kaupungin mahdollisuuksista. Muuttajia on lähtenyt myös maamme rajojen ulkopuolelle, mutta ulkomailta Suomeen muuttaminen on ollut harvinaisempaa. Enemmän tulijoita alkoi saapua vasta 1970-luvulla, kun ensimmäiset pakolaiset tulivat suurempina ryhminä Chilestä².

Turun rautatieasemalla oli vielä 1970-luvulla opastaulu, jossa nuoria maaltamuuttajia kehoitettiin tulemaan nuorisotoimistoon saamaan tietoa kaupungista. Opastaulu poistettiin rautatieasemalta vasta kun nuorisotoimisto muutti uusiin tiloihin.³ Mielenkiintoiseksi kyltin tekee se mielle yhtymä, joka liittyy aiheeseen nykypäivään ja uuteen muuttosuuntaukseen

¹ Helsinkiin muuttavalle nuorelle suunnattu kirje, 1955

² www.tyoministerio.fi, 7.11.2005

³ Leena Aho, 28.4.2005, Turun nuorisoasiainkeskus.

MINNA HEIKKINEN

House calls, information and discos

– youth work offers opportunities for new residents

Young Friend! You've just moved to Helsinki, your new hometown. You may have been here before or perhaps this is your first visit. The city may seem strange and large to you. Perhaps you don't know which way to turn or can't find the right offices and people to help you. The Youth Counselling Office in Helsinki has been established just for people like you. It's a place where your voice will be heard. Come and see us!¹

That's how young migrants were invited to drop in at the Helsinki Youth Office's counselling centre at the Olympic Stadium in 1955. Quite a number of young people received help dealing with the lack of information about the possibilities in the city after moving from the

countryside. Migrants have also left Finland for other countries but moving from other countries to Finland has been a less common event. People began arriving in greater numbers in the 1970s, when the first refugees came from Chile in larger groups².

In the 1970s, the Turku Railway Station still had a billboard that encouraged young rural migrants to come to the Youth Office to get information about the city. The billboard was only removed from the station when the youth office moved into new premises.³ The sign becomes interesting as a result of the association connecting it to modern times and the new

¹ Helsinkiin muuttavalle nuorelle suunnattu kirje (Letter for young people moving to Helsinki), 1955

² www.tyoministerio.fi, 7 Nov. 2005

³ Leena Aho, 28 April 2005, Turku Youth Services Centre.

Turun rautatieasemalla ollut opastaulu. Yksityisomistus. Billboard at the Turku Railway Station. Privately-owned.

ulkomailta Suomeen. Miten nykyisiä muuttajia opastetaan uuden kotikaupungin oloihin? Voiko maaltamuuttajien ja maahanmuuttajien opastamista edes verrata toisiinsa? Vastausten saamiseksi oli löydettävä kohteeksi sellainen kaupunki, jossa molemmille ryhmille on järjestetty toimintaa. Luontevat kohteet kyselyihin olivat nuorisotoimen kymppikaupungit, eli kymmenen Suomen suurinta kaupunkia: Helsinki, Tampere, Espoo, Turku, Oulu, Vantaa, Jyväskylä, Kuopio, Lahti ja Pori. Tietoja etsittiin myös Varkaudesta, Vaasasta ja Rovaniemeltä.⁴ Lahdessa maalta muuttaneiden nuorten nähtiin tarvitsevan apua, ja heille oli suunnitteilla opaskirja vuosina 1960–1961. Valmistaa opasta ei kuitenkaan löytynyt nuorisotoimen asiakirjoista, joten ilmeisesti sen tekemiseen ei ollut rahaa.⁵ Porissa muuttajille alettiin jakaa tietoa kaupungista vuodesta 1996 lähtien. Muuttava nuorisotoimisto ei kuitenkaan ole ollut Porissa erillisenä kohderyhmänä.⁶ Arkistolähteiden mukaan vain Helsingissä ja Turussa oli maaltamuuttajien opastusta, joka oli myös varsin pitkäjänteistä. Organisoijina olivat kaupunkien

⁴ Ko. kaupunkien arkistot, kyselyt loka–marraskuu 2005

⁵ Lahden kaupungin arkisto 14.10.2005; Pertti Mäkelä, 21.10.2005; Yrjö Vento, 26.11.2005

⁶ Porin kaupungin arkisto 6.10.2005

movement of people outside the borders of Finland. How do we familiarise modern migrants with the conditions of their new hometown? Can guiding rural migrants and immigrants even be compared? In order to find answers to these questions, we have to find a city where activities have been organised for both groups. Natural choices for the questionnaires are the top ten cities for youth services, which in practice means the ten largest cities in Finland: Helsinki, Tampere, Espoo, Turku, Oulu, Vantaa, Jyväskylä, Kuopio, Lahti and Pori. We also looked for information in Varkaus, Vaasa and Rovaniemi.⁴ In Lahti, rural migrants were found to be in need of help and a manual was planned for them in 1960–1961. However, the completed manual was never found in the records of the youth department, so there probably wasn't enough money for it.⁵ In Pori, information about the city was distributed from 1996 onwards. However, migrating young people were never a specific target group in Pori.⁶ According to archive sources, long-term guidance for rural migrants was only arranged in Helsinki and Turku. The youth departments in those cities functioned as the organisers, and documents designed for rural migrants and immigrants were found in their archives.

The youth departments in the cities were not the only ones to help young rural migrants. Parishes and organisations also had their own activities. The parishes of Helsinki had clubs for migrants to the city as early as the 1930s⁷. Young people in the parishes and members of youth organisations made welcome visits to young people that had moved to the city on the basis of address information obtained from the police. Young people that had moved to the city were given a printed newsletter that warned them of the dangers of the city. Young people also received the addresses of the parishes and organisations where they could find a suitable environment and activities. These methods changed in the 1960s in that sites for club and group activity, as well as general leisure time activity, were established in the suburbs to decrease the youth and estrangement problems of the bedroom communities.⁸ The Helsinki Parish Union's

⁴ The archives of the relevant cities, questionnaires in Oct.–Nov. 2005.

⁵ Lahti City archives 14 Oct 2005; Pertti Mäkelä, 21 Oct. 2005; Yrjö Vento, 26 Nov. 2005.

⁶ Pori City archives 6 Oct. 2005

⁷ Helsinkiin muuttavan nuorison neuvontatoimisto (The Youth Counselling Office for young people moving to Helsinki), 3 Mar. 1961.

⁸ Heikkilä 1980, 33

nuorisotoimet, joilta löytyivät niin maalta muuttaneille kuin maahanmuuttajillekin suunnatun toiminnan asiakirjat.

Kaupunkien nuorisotoimet eivät olleet ainoita, jotka auttoivat maaltamuuttajanuoria. Myös seurakunnilla ja järjestöillä oli omaa toimintaa. Helsingin seurakunnilla oli jo 1930-luvulta lähtien kerhoja kaupunkiin muuttaneille⁷. Seurakuntien nuoret ja nuorisoyhdistysten jäsenet organisoitiin tervehdyskäynnille kaupunkiin muuttaneiden nuorten luokse poliisin osoitetoimistojen tietojen avulla. Kaupunkiin muuttaneille nuorille jaettiin painettu lehtinen, jossa varoitettiin pääkaupungin vaaroista. Nuorille annettiin seurakuntien ja järjestöjen osoitteita, mistä he voisivat löytää sopivan ympäristön ja harrastuksen itselleen. Toimintatapoja muutettiin 1960-luvulla niin, että kaupunkien ”nukkumalähiöiden” nuorisoa ja vieraantumisongelmia vähentämään perustettiin lähiöihin toimipisteitä kerho- ja ryhmätoimintaan sekä yleiseen vapaa-ajantoimintaan.⁸ Helsingin seurakuntayhtymän nuorisokoti Espoon Leppävaarassa aloitti toimintansa jo vuonna 1945. Kodin asukkaat olivat 14–25-vuotiaita, ja kerrallaan heitä oli parikymmentä. Nuorisokoti muutti Lehtisaareen vuonna 1968. Alkuvuosien kokeiluissa nuorisokoti ei ollut pelkästään maalta muuttaneille, vaan

suurin osa nuorista tuli seurakuntien nuorisotyöntekijöiden lähettämänä. Nuorisokoti nähtiin tarpeelliseksi myös siksi, että hyvän yhteistyökumppanin, Valkonauhaliiton, majoitusmahdollisuudet olivat pienet.⁹

Valkonauhaliitolla, naisten kristillisellä raitius- ja huoltojärjestöllä, oli omat asuntolat maalta muuttaneille nuorille naisille Helsingissä, Tampereella ja Turussa. Alkuvuosien keskeiset työmuodot olivat siveellisyystyö ja raittustyö. Siveellisyystyö käsitti toiminnan nuorison parissa, prostituoitujen auttamisen ja niin sanotun rautatielähetyksen. Työmuotoon liittyivät Valkonauhakodit ja paikanvälitystoimistot. Rautatielähetys sai nimensä, kun rautatiehallitus suostui pyyntöön kiinnittää rautatieasemien odotussaleihin Valkonauhan ilmoituksia, joita löytyi myös maaseutupaikkakuntien asemilta. Myös seurakuntien kirkkoherroja valistettiin asiasta ja pyydettiin estämään maalaistyttöjen ”tulva” erityisesti pääkaupunkiin. Valkonauhan jäsenet päivystivät asemilla pitkänmatkanjunien saapumisaikoina. Liitolla

⁷ Helsinkiin muuttavan nuorison neuvontatoimisto, 3.3.1961

⁸ Heikkilä 1980, 33

⁹ Nuojua 1985, 5–6. Vuosien 1945–1968 aikana Leppävaarassa hoitoa ja kasvatusta sai 472 tyttöä.

youth home in Espoo's Leppävaara district began operations as early as 1945. Residents of the home were 14–25 years old, and there were 20 of them at any given time. The youth home moved to Lehtisaari in 1968. During the experimental early years, the youth home wasn't just for rural migrants, as the majority of the young people were sent by parish youth workers. The youth home was also considered necessary because a good partner, The Finnish White Ribbon Union, has limited capacity for accommodation.⁹

The Finnish White Ribbon Union, a Christian Women's temperance and service organisation, had its own dormitories in Helsinki, Tampere and Turku for young women moving from the countryside. The central objectives during the early years were morality work and temperance instruction. Morality work included youth work, assistance for prostitutes and the so-called railway mission. The White Ribbon homes and employment service were also part of the activities. The railway mission got its name when the Railway Administration approved a request to hang White Ribbon announcements in the waiting rooms at railway stations, and these were also added at rural stations. Parish vicars were also informed of this issue and asked to prevent the 'flood' of young

rural girls, particularly to the capital city. White Ribbon members patrolled the railway stations at times when the long distance trains were scheduled to arrive. However, the union didn't specifically address immigrant work, so in this sense its activities can't be compared to the work done by the Youth Departments with young migrants in the same way.¹⁰

The starting point for the Young Women's Christian Association was to help the unfortunate and ensure intellectual and spiritual education for all young people. The association opened its own building in Helsinki in 1928. At the beginning, a home for working women and a student home also operated there. However, young rural migrants were not a special focus of the association.¹¹ The Helsinki branch of the Mannerheim League for Child Welfare established a home for girls in 1957, and it still operates as a youth home. Rural migrants were not a particular focus of the Mannerheim League for Child Welfare either since the Child

⁹ Nuojuua 1985, 5–6. A total of 472 girls received care and education in Leppävaara during the period from 1945–1968.

¹⁰ Eskelinen 2005, 42–45; www.suomenvalkonauhaliitto.fi, 24 Nov. 2005

¹¹ Halonen 1996, 67–69

ei kuitenkaan ole erikseen maahanmuuttajatyötä, joten sen toimintaa ei voi tässä vertailla samalla tavoin kuin nuorisotoimien työtä nuorten muuttajien parissa.¹⁰

Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistyksen lähtökohtana on auttaa huono-osaisempia ja huolehtia nuorison henkisestä ja hengellisestä kasvatuksesta. Yhdistys sai oman talonsa Helsinkiin jo vuonna 1928. Alkuun talossa toimi myös virkanaisten koti ja opiskelijakoti. Maalta muuttaneet nuoret eivät kuitenkaan olleet yhdistyksen erillinen kohde, vaan naiset yleensä.¹¹ Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MLL) Helsingin osasto perusti tyttökodin vuonna 1957, ja se toimii edelleen nuorisokodin nimellä. Myöskään MLL:n varsinaisena kohdeyrymänä eivät olleet maalta muuttaneet nuoret, sillä asukkaat tulivat lastensuojelulautakunnan valitsemina.¹² Maalta muuttaneiden auttaminen oli näille järjestöille pikemminkin työn tulos kuin toiminnan lähtökohta.

Tietojen tarkennuttua tämän tutkimuksen kohderyhmäksi muodostuivat maalta kaupunkiin yksin muuttaneet nuoret, joista suurin osa oli tyttöjä. Opastusta annettiin Turussa 15–21-vuotiaille ja Helsingissä 15–24-vuotiaille muuttajille. Ajankohta oli Helsingissä 1953–1976 ja Turussa 1959–1975. Toimijoina olivat kaupungin nuorisotoimet. Opiskelun vuoksi

muuttaneet rajattiin Helsingissä toiminnan ulkopuolelle, Turussa huomioitiin kaikki nuoret muuttajat.¹³ Vertailuryhmäksi valikoitui 15–29-vuotiaat maahanmuuttajanuoret. Yläikärajana on korkeampi kuin maalta muuttaneiden nuorten, koska voimassa olevassa nuorisotyölaki määrittelee nuoren alle 29-vuotiaaksi. Aläikärajana on laista poiketen määritelty 15 vuoteen, jotta maalta muuttaneiden ja maahanmuuttajien ryhmät olisivat keskenään verrannollisia. Sukupuolen mukaan maahanmuuttajatoimintaa ei ole eritelty, mutta yleisesti voidaan todeta, että toiminnassa on enemmän mukana poikia kuin tyttöjä. Tyttöjen määrä kasvaa kuitenkin koko ajan.

Käsitteitä sopeutumisesta eetokseen

Akkulturaatio uuteen kulttuuriin ja ympäristöön toteutuu usein eri tavoin, joko integroitumalla, assimiloitumalla, separoitumalla tai

¹⁰ Eskelinen 2005, 42–45; www.suomenvalkonauhaliitto.fi, 24.11.2005

¹¹ Halonen 1996, 67–69

¹² Korppi-Tommola 1993, 41–44

¹³ Toimintakertomukset 1953–1959. Helsingin nuorisosiainkeskus. Toimintakertomukset 1957–1961. Turun nuorisosiainkeskus.

Welfare Board selected the residents.¹² For these organisations, helping rural migrants was more a natural consequence than a starting point for activities.

Upon closer inspection of the data, the target group for this study was specified as young people that moved from the countryside to the city alone, the majority of which were girls. Guidance was provided for 15–21 year-old migrants in Turku and 15–24 year-old migrants in Helsinki. The time was 1953–1976 in Helsinki and 1959–1975 in Turku, and the actors were the youth departments in those cities. People that moved for study purposes were excluded from the Helsinki activities, while all young migrants were taken into account in Turku.¹³ Young immigrants aged 15–29 were selected as the comparison group. The upper age limit is higher than that for young rural migrants, and this is because the valid Youth Work Act defines a young person as being under 29 years of age. In contrast with the law, the lower age limit is 15 years in order to make the rural migrant and immigrant groups comparable. Immigrant activity is not specified in accordance with gender, but generally speaking there are more boys involved in the activities than girls. However, the number of girls is steadily increasing.

Concepts from acclimatisation to ethos

Acculturation to a new culture and environment often occurs in various ways: by integration, assimilation, separation or marginalisation. Integration is considered the best of these, because the migrant adapts to a new place while still retaining the characteristics of his/her own culture.¹⁴ The acculturation process is bi-directional, because the majority group also has to adapt to the new situation. This perspective is emphasised by, for example, Pia Lumme as she studies the integration of immigrants in Helsinki district schools.¹⁵ This is an important factor as in the socialisation process young people were generally considered, and perhaps still are, to be the subject of socialisation by the older generation.¹⁶ The Finnish term for socialisation, adaptation, first appeared in studies in the 1950s and 1960s that focused on young rural migrants to Helsinki, and girls and women in particular.¹⁷

¹² Korppi-Tommola 1993, 41–44

¹³ Annual Reports 1953–1959. Helsinki Youth Department. Annual Reports 1957–1961. Turku Youth Services Centre.

¹⁴ Berry, 1990; Metsänen 2000, 183

¹⁵ Lumme 2000, 3–8

¹⁶ Aalto 1975, 30

¹⁷ Heinonen 1965; Leppänen 1956; Allardt & al. 1956, 1958

marginalisoitumalla. Integroitumista pidetään parhaimpana, koska siinä muuttaja sopeutuu uuteen paikkaan säilyttäen omat kulttuuriset piirteensä.¹⁴ Akkulturaatioprosessi on kaksisuuntainen, sillä myös enemmistöltä vaaditaan sopeutumista uuteen tilanteeseen. Tätä näkökulmaa korostaa muun muassa Pia Lumme tutkiessaan maahanmuuttajien integraatiota Helsingin seudun kouluissa.¹⁵ Huomio on tärkeä, koska sosiaalistumisprosessissa yleensäkin nuoria pidettiin, ja pidetään kenties edelleen, vanhemman sukupolven sosiaalistamisen kohteena.¹⁶ Integraation suomalainen nimike sopeutuminen esiintyi jo 1950–1960-lukujen tutkimuksissa, joissa maalta Helsinkiin muuttaneet nuoret, ja erityisesti tytöt ja naiset, olivat kohteina.¹⁷ Maahanmuuttajia koskevissa asiakirjoissa integraation käsite on jo yleinen. Myös sopeutumisen kaksisuuntaisuus huomioidaan. Esimerkiksi Monikulttuurinen nuorisotyö Helsingissä -selvitys toteaa, että ”nuorisosiainkeskuksen maahanmuuttajapolitiikan tavoitteena on maahanmuuttajien integroiminen uuteen ympäristöönsä ja erilaisuutta hyväksyvien asenteiden vahvistaminen valtaväestössä”.¹⁸

Nuorisotutkimuksen sisällä tapahtunutta ajallista muutosta kuvaa tanskalainen nuorisotutkija Sven Mørch siten, että 1950–1960-luvuilla

keskityttiin ongelmanuorison integroimiseen ympäröivään yhteiskuntaan. Lähestymistapa oli auktoriteetilähtöinen, ja taustalla vaikuttivat psykologia ja kriminologia. Innovatiivinen nuoriso, jonka osallisuutta halutaan vahvistaa, on puolestaan keskeisenä toimijana 2000-luvulla. Taustalla vaikuttavat kasvatustiede ja sosiaalipsykologia. Tarkoituksena on saada esiin nuori, joka on oma erilainen yksilönsä.¹⁹

Monikulttuurisuuden käsitteen sanotaan tulevan Kanadasta, ja sen taustalla on lähinnä kaksikielisyys. Se on ideologia, jossa kunnioitetaan eri kulttuuriryhmien erilaisuutta kansakunnan sisällä. Ideologialla on poliittisia vaikutuksia, koska se rohkaisee eri ryhmiä säilyttämään omat kulttuuriset erityispiirteensä. Monikulttuurisuus kuuluu pluralistiseen yhteiskuntaan, jossa erilaiset elämäntavat näkyvät ja vaikuttavat toisiinsa arkipäivässä. Käsitteen kriitikot varoittavat korostamasta kulttuurin erilaisuutta yhteiskunnallisen tasa-arvon kustannuksella.²⁰ Monikulttuurisuuskäsite pitää

¹⁴ Berry, 1990; Metsänen 2000, 183

¹⁵ Lumme 2000, 3–8

¹⁶ Aalto 1975, 30

¹⁷ Heinonen 1965; Leppänen 1956; Allardt & al. 1956, 1958

¹⁸ Monikulttuurinen nuorisotyö Helsingissä -selvitys, 1996

¹⁹ Mørch, 2005, 33

²⁰ Banton 1997; Metsänen 2000, 185

The concept of integration is already a general one in documentation concerning immigrants. The bi-directional nature of adaptation is also taken into consideration. For example, the Multicultural Youth Work in Helsinki Report states that "the target of immigrant policy at the youth department is the integration of immigrants into their new environment and the reinforcement of attitudes that accept differences in the majority population".¹⁸

Danish youth researcher Sven Mørch describes the temporal change that has happened inside youth research so that research in the 1950s–1960s focused on integrating problematic young people into the surrounding society. This approach was authoritarian with a background of psychology and criminology. In contrast, an innovative young person for whom the target is to strengthen participation is the main actor in the 21st century. In this case, pedagogy and social psychology lie in the background. The intention is to bring forth a young person who is a unique individual.¹⁹

The concept of multiculturalism is said to come from Canada, and its main background is bilingualism. It is an ideology that honours the differences between various cultural groups within a nation. The ideology has political influences because it encourages different groups

to retain their own cultural characteristics. Multiculturalism is part of a pluralistic society in which different lifestyles are visible and affect each other on an everyday basis. Critics of this concept warn against emphasising the cultural differences at the expense of societal equality.²⁰ The concept of multiculturalism includes immigrant work and the values that form the foundation for the activities. Anti-racism work is one aspect of multicultural work.²¹

Juha Nieminen has studied municipal youth work legislation and its emerging principles, in other words, the so-called ethos. In a manner similar to that of Kalevi Niemi, Juha Nieminen understands ethos as a broad entity that covers the values foundation of the work as well as the central targets, methods and actors.²² Nieminen feels that there have been five driving forces that are still visible even after all the amendments to the Youth Work Act: They are respect for the needs of young people, voluntarism, commitment to reinforcing the national

¹⁸ Monikulttuurinen nuorisotyö Helsingissä (Report on Multicultural Youth Work in Helsinki), 1996

¹⁹ Mørch, 2005, 33

²⁰ Berry, 1997; Metsänen 2000, 185

²¹ Hasan Habib, Turku Youth Services Centre, 19 Jan. 2006

²² www.alli.fi/nuorisotutkimus/tuhti/abstraktit2000/niemi.htm 11 Jan. 2006

sisällään niin maahanmuuttajatyön kuin ne arvotkin, joiden pohjalta toimitaan. Rasismin vastainen työ on yksi osa monikulttuurisuustyötä.²¹

Juha Nieminen on tutkinut kunnallisen nuorisotyön lainsäädäntöä ja siinä ilmentyviä periaatteita eli niin sanottua eetosta. Kalevi Niemen tavoin, Nieminen ymmärtää eetoksen laajana kokonaisuutena, joka kattaa työn arvo-perustan lisäksi keskeiset tavoitteet, menetelmät ja toimijat²². Niemisen mielestä kantavia voimia, jotka näkyvät nuorisotyölaissa kaikkien lakiuudistusten jälkeenkin, on ollut viisi. Ne ovat kunnioitus nuorten tarpeita kohtaan, voluntarismi eli työhön sisältyvä vapaaehtoisuus, sitoutuminen nuorten kansalaisuuden lujittamiseen ja laajempien nuorisojoukkojen saaminen toiminnan piiriin, aikuisen oikeuden tunnustaminen nuorten kasvatuksessa sekä kansalaisjärjestöjen hyväksyminen kasvattajiksi nuorisotyössä.²³ Näitä eetoksen periaatteita koetellaan tässä artikkelissa, jonka aiheena on Helsingin ja Turun kaupunkien nuorisotoimien maalta ja maahan muuttaneelle nuorisolle suunnattu toiminta. Ajallisesti nämä kaksi ryhmää kattavat varsin hyvin kunnallisen nuorisotyön 60-vuotisen historian, sillä maalta muuttaneita nuoria autettiin kaupunkilaiselämän alkuun Helsingin nuorisotoimistossa

vuosina 1953–1976 ja Turussa vuosina 1959–1975. Monikulttuurisuus on puolestaan tullut kyseisten kaupunkien nuorisoasiainkeskusten ohjelmistoon 1990-luvulla. Integraation käsite ja nuorisotutkimuksen ajallinen muutos ovat mukana sen vuoksi, että Niemisen eetoksen periaatteet tulevat lainsäädännöstä, ja ensimmäinen nuorisotyölaki astui voimaan vuonna 1972.²⁴

Maalta kaupunkiin

Muuttoliike maalta kaupunkiin alkoi Suomessa 1800-luvun lopulla. Ihmiset muuttivat sinne, missä olettivat parhaimpien toimeentulomahdollisuuksien olevan. Taloudellisten tekijöiden lisäksi muuttoon vaikuttivat vapaa-ajanviettomahdollisuudet. Opiskelu- ja huvittelumahdollisuudet houkuttelivat kaupunkiin erityisesti nuorta väkeä. Esimerkiksi vuonna 1951 pääkaupunkiin muutti kaikkiaan yli 13 000 henkeä, joista 15–24-vuotiaita oli noin

²¹ Hasan Habib, Turun nuorisoasiainkeskus, 19.1.2006

²² www.alli.fi/nuorisotutkimus/tuhti/abstraktit2000/niemi.htm 11.1.2006

²³ Nieminen 2005: Nuorisotyön eetosta rakentamassa.

²⁴ www.finlex.fi/laki, 11.1.2006

identity of young people and bringing larger youth groups into the scope of activities, recognition of the adult right in youth education, and the acceptance of civic groups as educators in youth work.²³ These principles of ethos are put to the test in this article, which examines the activities that the Helsinki and Turku Youth Departments use to deal with young rural migrants and immigrants. In terms of time, these two groups provide a rather comprehensive picture of the 60-year history of municipal youth work, because the Helsinki Youth Office gave young rural migrants help as they started city life in 1953–1976, and the same happened in Turku during 1959–1975. Multiculturalism, on the other hand, became part of the youth department programmes in those cities in the 1990s. The temporal change in the concept of integration and youth research is included because the principles of Nieminen’s ethos are based on legislation, and the first Youth Work Act entered into force in 1972.²⁴

From countryside to city

In Finland, the migration from the countryside to cities began at the end of the 19th century. People moved to areas where they assumed

they would have the best opportunities to earn a living. In addition to economic factors, leisure time possibilities influenced the move. Study opportunities and the chance to make merry particularly attracted young people to the cities. For example, more than 13,000 people moved to the capital city in 1951, and 15–24-year olds made up about 36 % of this number (4,680 young people).²⁵ The National Youth Work Committee, established in autumn 1944, focused on the moral and intellectual education of young people in post-war conditions. Parliament also addressed the same issue, and controlling rural migration of young people was seen as one method of decreasing the growth of intellectual rootlessness. However, the Ministry of Education declared that the activities of organisations co-ordinated by the school system and the Youth Work Committee combined with the forthcoming reforms to popular education were sufficient to combat the harmful effects of urbanisation.²⁶

²³ Nieminen 2005: Nuorisotyön eetosta rakentamassa (Youth work building the ethos)

²⁴ www.finlex.fi/laki, 11 Jan. 2006

²⁵ Maalta muutto (Moving from the countryside), 1952

²⁶ Opetusministeriön historia (History of the Ministry of Education) 5, 1990, 411

36 prosenttia (4 680 nuorta).²⁵ Vuonna 1944 syksyllä asetettu valtion nuorisotyölautakunta kiinnitti huomiota nuorten moraaliseen ja henkiseen kasvatukseen sodanjälkeisissä oloissa. Samaan asiaan puututtiin myös eduskunnassa, jossa nuorison maaltamuuton hillitseminen nähtiin yhtenä keinona vähentää henkisen juurettomuuden kasvua. Opetusministeriössä todettiin kuitenkin, että koululaitoksen ja nuorisotyölautakunnan koordinoimien järjestöjen toimet sekä tulevat kansansivistystyön uudistukset ovat riittäviä vähentämään kaupungistumisen haittoja.²⁶

Helsingissä asetettiin ensimmäinen jaosto tutkimaan maaltamuuttajanuorten asiaa vuonna 1948.²⁷ Vertailun vuoksi todettakoon, että nuorisotoimisto perustettiin samana vuonna, ja siellä oli alkuun kaksi vakituista työntekijää ja toimistoapulainen.²⁸ Jaosto ei saanut tehtyä suunnitelmaa, ja nuorisotyölautakunta asetti uuden jaoston 20.11.1950. Varsinainen neuvontatoiminta aloitettiin 1.10.1953, ja työhön palkattiin vakituinen työntekijä, valtiotieteen maisteri Maj-Lis Pohjola.²⁹ Turussa toiminnan suunnittelu alkoi vuonna 1957, ja se pääsi alkuun kahta vuotta myöhemmin. Turkuun muuttajat olivat osa nuorisotoimiston henkilökunnan työtä, eikä heidän ohjaustehtäviä varten palkattu omaa työntekijää.³⁰ Helsingissä pe-

rustettiin muuttajille opastustoimisto heti toiminnan alkaessa. Turkuun oma erillinen toimistotila neuvontatyölle saatiin vuonna 1969. Samana vuonna myönnettiin Nuorison Tiedotuskeskukselle apuraha Turkuun muuttaneiden nuorten opastustoimintaa varten.³¹ Maj-Lis Pohjola, Helsingin nuorten opastustoimiston vetäjä, on jakanut maalta muuttaneet nuoret neljään ryhmään. Ensimmäinen ryhmä, joka oli myös suurin, sopeutui ilman suurempia vaikeuksia ja tuli kohtalaisesti toimeen. Muuttajalla oli tavallisesti kohdekaupungissa sukulaisia tai tuttaviam, joiden puoleen kääntyä apua saadakseen. Muuttajalla oli mahdollisesti jo työpaikka valmiiksi katsottuna ennen muuttamista, tai sukulaiset auttoivat sen hankkimisessa. Usein he saivat myös asuinpaikan sukulaisensa luota. Toisen ryhmän muodostivat ne

²⁵ Maalta muutto, 1952

²⁶ Opetusministeriön historia 5, 1990, 411

²⁷ Selostus maalta Helsingin kaupunkiin pyrkivän ja muuttaneen nuorison neuvontatoimiston toiminnasta 1.10.1953–31.12.1957

²⁸ Ilves 1998, 22

²⁹ Selostus maalta Helsingin kaupunkiin pyrkivän ja muuttaneen nuorison neuvontatoimiston toiminnasta 1.10.1953–31.12.1957

³⁰ Toimintakertomukset 1957–1959. Turun nuorisoasiainkeskus.

³¹ Toimintakertomus 1953. Helsingin nuorisoasiainkeskus; toimintakertomus 1969. Turun nuorisoasiainkeskus.

The first department to study the matter of young rural migrants was set up in Helsinki in 1948.²⁷ For purposes of comparison it should be stated that the Youth Office was established in the same year, and it had two permanent employees and one office assistant.²⁸ The department did not manage to draw up a plan, and the Youth Work Committee appointed a new department on 20 November 1950. Actual counselling activities began on 1 October 1953 and a permanent employee, Maj-Lis Pohjola, was hired.²⁹ Planning for activities in Turku began in 1957 and got started two years later. Migrants to Turku were the responsibility of the Youth Office staff and no employee was hired to handle counselling for them.³⁰ A counselling office for migrants was established in Helsinki as soon as the activities began. Turku got its own office space for counselling work in 1969. That same year, the Youth Information Centre was granted funding to provide counselling for young migrants to Turku.³¹ Maj-Lis Pohjola, the leader of the Youth Counselling Office in Helsinki, had divided young rural migrants into four groups. The first group, which was also the largest, adjusted without any great difficulties and managed quite well. A migrant in this group often had relatives or acquaintances in the destination

city to whom they could turn for help. The migrant may have had a job waiting before the move or relatives helped in finding work. Furthermore, they were often able to stay with relatives. The second group was made up of young people who were just passing through. They moved from place to place or moved back to live with their parents in the summer and to help with farm work. The third group included young people who adopted all the negative influences of the city as soon as they arrived.

They don't want to be labelled as hicks, but want to prove that they are 'tough city types' through their dress, behaviour and language use. They are often found at the railway station, in bars and around the docks, and they fall into the hands of the police and child protection

²⁷ Selostus maalta Helsingin kaupunkiin pyrkivän ja muuttaneen nuorison neuvontatoimiston toiminnasta (Report on the activities of the youth guidance office for young people intending to and moving from the countryside to Helsinki) 1 Oct. 1953–31 Dec. 1957

²⁸ Ilves 1998, 22

²⁹ Selostus maalta Helsingin kaupunkiin pyrkivän ja muuttaneen nuorison neuvontatoimiston toiminnasta (Report on the activities of the youth guidance office for young people intending to and moving from the countryside to Helsinki) 1 Oct. 1953–31 Dec. 1957

³⁰ Annual Reports 1957-1959. Turku Youth Services Centre.

³¹ Annual Report 1953. Helsinki Youth Department; annual report 1969, Turku Youth Services Centre.

nuoret, jotka olivat tavallaan läpikulkumatkal-
la. He kiertelivät paikkakunnalta toiselle tai
palasivat esimerkiksi kesäksi takaisin vanhem-
piensa kotiin auttamaan maatoissa. Kolman-
teen ryhmään kuuluivat ne nuoret, jotka heti
tultuaan omaksuivat kaiken sen negatiivisen
mitä kaupunki voi tarjota.

He eivät halua olla landeja, vaan haluavat pu-
keutumisellaan, käytöksellään ja kielenkäytöl-
lään osoittaa, että tässä ollaankin ”vanhoja ko-
via kaupunkilaisia”. Heidät tavataan useimmi-
ten asemalta, baareista ja satamasta. He joutuvat
tekemisiin poliisin ja lastensuojeluviranomais-
ten kanssa. Heillä on useimmiten huonot koti-
olot, ovat orpoja tai puoli-orpoja. Heidän teko-
sensa näkyvät lehdissä ja heidän mukaansa
usein tuomitaan kaikki kaupunkiin muutta-
neet heittiöiksi. Tähän ryhmään kuuluvat li-
säksi ne, jotka tuntevat hyvin kaikki avustus-
muodot ja osaavat hyvin huoltoapulain.³²

Neljäs ryhmä muodostuu nuorista, joille uu-
det tilanteet muodostavat esteen sopeutumi-
selle. ”He eivät ole tietoisia pelin säännöistä,
eivät ole koskaan nähneet vesijohtoa, pölyn-
imuria ja puhelinta. He ovat kotoisin kaukaa
salokyliltä ja luottavat sinisilmäisinä jokaiseen
vastaantulijaan. He ovat kaikkien työnantajain

toivetyöläisiä, sillä he ovat innokkaita oppi-
maan ja hitaita puolustamaan etujaan.”³³

Opastustoimistoista tehtiin muuttajille paik-
ka, jossa sai tietoa kaupungin toiminnasta.
Tämä oli tärkeää siksi, että millään kaupungin
elimellä ei tuolloin ollut kokonaisvaltaista vas-
tuuta maalta muuttaneista nuorista.³⁴ Vapaa-
ajanviettomahdollisuuksista tiedottaminen nähtiin
ensi alkuun erittäin tärkeäksi, mutta pian
huomattiin, että asunto-, työnsaanti-, ja opis-
kelumahdollisuudet kiinnostivat nuoria enem-
män. Kaikella tällä toiminnalla haluttiin edis-
tää sopeutumista, jotta yksinäisyyden ja tur-
vattomuuden tunteilta vältyttäisiin. Tiedotta-
malla radiossa ja lehdistössä Helsinkiin muut-
tamisen vaikeuksista jo etukäteen lähtöpaikka-
kunnille, haluttiin välttää ”sosiaalisesti heikon
aineksen” tuleminen kaupunkiin. Toimistolla
oli myös ”erittäin tärkeä tehtävä pyrkiä ohjaa-
maan takaisin kotipaikkakunnalleen ne nuo-
ret, jotka eivät ole onnistuneet Helsingissä
suunnitelmien mukaisesti.”³⁵

³² Maj-Lis Pohjola, 27.2.1963

³³ Maj-Lis Pohjola, 27.2.1963

³⁴ Toimintakertomukset 1953–1976. Helsingin nuoriso-
asiainkeskus; toimintakertomukset 1959–1975. Turun
nuorisoasiainkeskus.

³⁵ Helsinkiin muuttavan nuorison neuvontatoimisto,
3.3.1961

officials. They usually have a poor home situation, were orphans or have lost one parent. Their actions can be seen in newspapers, and all migrants to the city are often condemned on the basis of their behaviour. This group also includes those that are familiar with all means of assistance and know how to use the Social Welfare Act.³²

The fourth group is made up of young people for whom new situations prevent their adaptation. "They don't understand the rules of the game; have never seen a water pipe, vacuum cleaner or telephone. They come from distant backwoods villages and trust everyone with complete innocence. They are every employer's dream worker, because they are eager to learn and slow to defend their rights."³³

The Counselling Office became a place for migrants to get information about city activities. This was important because at that time no city body had overall responsibility for young rural migrants.³⁴ Providing information about leisure time opportunities was considered very important at the beginning, but it soon became apparent that housing, employment and study possibilities were of more interest to young people. All this activity was designed to promote adaptation in order to

avoid feelings of loneliness and lack of security. Using the radio and newspapers at the points of departure to provide advance information about the difficulty of moving to Helsinki was intended to prevent 'socially weak material' from coming to the city. The Office also had 'the very important task of trying to direct young people who had not succeeded according to plan in Helsinki back to their hometowns'.³⁵

Young rural migrants to the cities received an invitation to the Youth Office to discuss matters related to the move and were also given an information package. Young people were also approached on a more general level, because counselling was described in the mass media in both cities. The signs at coach and railway stations were visible to all arriving people. Information flyers and books were printed, and special attention was paid to visibility at the Counselling Office in Helsinki. The Counselling Office was publicised by means of advertisements on the sides of buses and trams.

³² Maj-Lis Pohjola, 27 Feb. 1963

³³ Maj-Lis Pohjola, 27 Feb. 1963

³⁴ Annual Report 1953, Helsinki Youth Department; annual reports 1959–1979, Turku Youth Services Centre.

³⁵ The Youth Counselling Office for young people moving to Helsinki, 3 Mar. 1961.

Maalta muuttaneille nuorille lähetettiin nuorisotoimistosta kutsu saapua keskustelemaan muuttoon liittyvistä asioista. He saivat mukaansa myös tietopaketin. Nuoria lähetettiin myös yleisemmällä tasolla, sillä molemmissa kaupungeissa neuvonnasta kerrottiin joukkotiedotusvälineissä. Opaskyltit linja-auto- ja rautatieasemilla olivat kaikkien tulojoiden nähtävissä. Ohjelehtisiä ja -kirjoja painettiin. Helsingissä neuvontatoimiston näkyvillä oloon kiinnitettiin erityistä huomiota. Opastustoimistosta tiedotettiin linja-autojen ja raitiovaunujen kyljissä olevilla mainoksilla. Mainoksia oli myös puhelinluetteloissa, ja diaesitykset pyörivät elokuvateattereissa ennen varsinaisen elokuvan alkua. Lisäksi informoitiin ammatillisiin kouluihin ja kursseille tulleita oppilaita, jotka tavallisesti tekivät ryhmäkäynnin nuorisotoimistoon. Vuonna 1954 tehtiin Herra Helsinki -filmi, jossa kerrottiin kaupungin vaaroista ja vastoinkäymisistä, joihin muuttaja voi törmätä. Jopa kotikäynnit nuorten luo olivat mahdollisia, vaikka tosin harvinaisia.³⁶

Opiskelu ja kouluttautuminen olivat nuorten kiinnostuksen kohteina ensisijaisia. Koska valtaosa muuttajista toimi kotiapulaisena, päätettiin Turussa tehdä nuorisotyölautakunnan ja kotitalouslautakunnan kesken yhteistyötä ja

järjestää kotitalouskursseja. Pöytäkirjoista ilmenee, että kurssit saivat hyvän vastaanoton.

Lautakunta oli kutsunut opetuskeskukseen nuoria, hiljattain maalta kaupunkiin muuttaneita tyttöjä keskustelemaan kotitalouskursien aloittamisesta. Ensimmäinen tilaisuus pidettiin 14.3. opetuskeskuksessa. Tilaisuuteen oli saapunut 22 tyttöä ja olivat kaikki halukkaat aloittamaan kurssin (yhtä lukuun ottamatta). Ruoanlaittokurssit päätettiin aloittaa 22.3. Koska kursseille ilmoittautuneita oli näin runsaasti, eikä ketään halukkaista voitu jättää pois, päätettiin kursseille ottaa opettajan avuksi tilapäisapua. Kurseilla on tarkoitus käydä läpi myöskin erilaisia kodinhoidollisia asioita, joita oppilaat joutuvat työpaikoissaan joka päivä tarvitsemaan. Ilmoittautuneista on 14 kotiapulaisena kaupungissa. Merkittiin tämän uuden työmuodon päässeen hyvään alkuun ja tullaan toimintaa jatkamaan tarpeen mukaan.³⁷

Asuntoasiat askarruttivat nuoria. Nuorisotoimistoilla ei kuitenkaan ollut muuta mahdollisuutta kuin antaa neuvoja asunnon vuokraa-

³⁶ Helsinkiin muuttavan nuorison neuvonta 1.10.1965

³⁷ Kotitalouslautakunnan kokous, 23.3.1960 klo 17.30: 43 §: Selostus nuorten tyttöjen kotitalouskursien alkamisesta.

Advertisements were also placed in telephone directories and slide presentations could be seen at cinemas prior to the start of the actual film. Students arriving to enroll in vocational schools and courses were also provided with information, and these students often made group visits to the Youth Office. In 1954 the Mr. Helsinki film was made, which described the big city dangers and setbacks that a newcomer might meet. Even house calls to young people were possible, although quite rare.³⁶

Studies and training were the primary topic of interest for young people. Since the majority of migrants worked as domestic help, the Youth Work and the Housekeeping Committees in Turku decided to co-operate to arrange housekeeping courses. The minutes of the meetings indicate that the courses were well-received.

The Committee had invited young girls who had just moved to the city from the countryside to the teaching centre to discuss starting housekeeping courses. The first meeting was held on 14 March in the teaching centre. Twenty-two girls showed up and they all wanted to start the course (with the exception of one). A decision was made to begin the cooking courses on 22 March. Since so many people registered for the courses, and we didn't want to leave anyone

out, we decided to take on a teacher's assistant. The intention was also to deal with various household management issues that the students would need in their everyday workplaces. Fourteen of the participants already worked in housekeeping positions in the city. The fact that the new form of work had made a good start and would be continued in the future was duly recorded.³⁷

Housing was a worrisome issue for young people; however, the Youth Office couldn't do anything other than provide counselling in renting accommodation. The acquisition of a residence for young people was also widely promoted in Helsinki. There was general worry about accommodation for young people, because they earned very low wages and rents were high. The pay for an unskilled young person in Helsinki was 200–400 marks per month while rent was 80–200 marks per month, even

³⁶ Helsinkiin muuttavan nuorison neuvonta (The Youth Counselling Office for young people moving to Helsinki), 3 Mar. 1961.

³⁷ Kotitalouslautakunnan kokous (Meeting of the Housekeeping Committee), 23 Mar. 1960 at 5.30 pm: 43 §: Selostus nuorten tyttöjen kotitalouskursien alkamisesta (Report of the start of housekeeping courses for young girls).

misessa. Helsingissä ajettiin myös ponnekaasti asuntolan hankkimista nuorille. Nuorten asunnon saamisesta oltiin huolissaan, koska nuoret ansaitsivat vain vähän palkkaa ja vuokrat olivat korkeat. Ammattitaidottoman nuoren palkka oli Helsingissä 200–400 markkaa kuukaudessa ja vuokraa joutui maksamaan toveriasunnostakin 80–200 markkaa kuukaudessa.³⁸ Oma asuntola jäi kuitenkin maalta muuttajien osalta haaveeksi.

Vapaa-ajanviettomahdollisuudet nousivat kolmannelle sijalle nuorten kyselyissä. Nuorisotoimistosta saatu tietopaketti sisälsi järjestöjen yhteystietoja, jotta nuoret pääsisivät mieleisiinsä järjestöihin harrastamaan. Helsingissä urheiluseuroja valittaessa nuorelta tiedusteltiin aina, mihin liittoon hän halusi liittyä. Jokaiselle nuorelle painotettiin, että he saivat vapaasti valita haluamansa kerhon. Maakuntakerhojen idea nousi moneen kertaan puheeksi, jotta nuoret voisivat löytää samanhenkisiä ystäviä helpommin. Kerhot jäivät kuitenkin lähinnä kokeiluasteelle.³⁹ Nuorten vapaa-ajanviettoa haluttiin ohjata yhteiskunnallisesti hyväksyttävään suuntaan myös siksi, että tiedettiin nuorison, ja erityisesti tyttöjen, valvonnan olevan vaikeaa juuri kaupungeissa.⁴⁰

Maalta muuttavien auttaminen sai kiitettävästi huomiota nuorisoalan lehdessä *Nuoriso-*

ohjaajassa. Jo vuonna 1953 Helsingin kaupungin nuorisotyölautakuntaa kehitettiin erinomaisesta työstä, vaikka neuvontatoiminta ei ollut vielä edes alkanut.

Erikoisen maininnan ansaitsee ensi kesänä perustettava maalta muuttavan nuorison opastustoimisto, jonka tehtäväksi tulee opastaa nuoria heidän tarpeidensa edellyttämiin elimiin, auttaa heitä vapaa-ajan viettokysymysten järjestelyssä ja samalla tarjota heille hyvä toveripiiri nuorten omissa yhdistyksissä. Näin kunnalliset nuorisotyöelimet Helsingissä pyrkivät omalta osaltaan auttamaan nuorten yhteenliittymiä ja yksityisiäkin avun tarpeessa olevia nuoria. On kuitenkin varottu tarjoamasta heille liian valmista maailmaa, sillä nuorten on itsensä opittava huolehtimaan itsestään ja osattava ajaa omia asioitaan. Vain ponnistelujen kautta saavutettu voitto on arvokas myös nuorten maailmassa.⁴¹

Tutkimusajankohtaan osuu paljon tärkeitä lainsäädännöllisiä uudistuksia, joilla omalta

³⁸ Helsinkiin muuttavan nuorison neuvonta 1.10.1965

³⁹ Kaupunkiin muuttavan nuorison opastustoimiston ohjaustoiminta, 1955

⁴⁰ Eskola 1963, 61; Pulma 2003, 217

⁴¹ Nuoriso-ohjaaja 3/53

for shared accommodation.³⁸ However, a residence for young people remained a dream for rural migrants to the city.

Leisure time activities were a third area of interest in youth questionnaires. The information package from the Youth Office included contact information for organisations so that the young people could find the organisations that offered their favourite activities. When selecting sports clubs in Helsinki, young people were always asked which association they wanted to join. Every young person was told that they were free to choose whichever club they wanted. The idea of county clubs was discussed many times as a means of helping young people find friends. However, the clubs remained at the experimental stage for the most part.³⁹ The objective of directing young people to spend their leisure time in socially acceptable ways partially resulted from the knowledge that monitoring young people, especially girls, is particularly difficult in cities.⁴⁰

Helping rural migrants to the city received a good deal of attention in the youth magazine *Nuoriso-ohjaaja* (Youth Counsellor). As early as 1953, the Helsinki Youth Work Committee was praised for its outstanding work, even though the counselling activities hadn't even begun yet.

KATU

En ollut kiinnostunut kotona olemisesta. En viihtynyt omalla pihamaillamme. Halusin vaeltaa katuja. Mikään ei kiinnostanut.

TYLSÄÄ ELÄMÄÄ

— 1 —

Turun nuorisotoimiston julkaiseman nuorten oppaan kuvitusta 1960-luvulta. Turun nuorisoasiainkeskus.

Illustration from a Youth Handbook published by the Turku Youth Office in the 1960s. Turku Youth Services Centre.

³⁸ Helsinkiin muuttavan nuorison neuvonta (Youth Counselling for young people moving to Helsinki), 1 Oct. 1965.

³⁹ Kaupunkiin muuttavan nuorison opastustoimiston ohjaustoiminta, 1955

⁴⁰ Eskola 1963, 61; Pulma 2003, 217

TURUN KAUPUNGINTALO AURAKATU 2

● **Kaupunkiin**
● **muuttanut**
● **nuori**

Turun kaupungin Nuorisotoimisto haluaa esittäytyä Sinulle

- voit saada neuvoja monissa Sinulle tärkeissä ja vaikeissa asioissa, joiden kanssa joudut tekemisiin Turun kaupungissa
- saat tietoja nuorisjärjestöistä ja muista vapaa-ajanviettomahdollisuuksista
- Sinut ohjataan oikeisiin virastoihin työ- ym. asioissa
- Nuorisotoimisto on perustettu myös kaupunkiin muuttavia nuoria varten

Nuorisotoimiston osoite: Länt. Rantak. 13 b. (punainen puutalo Auraajoen rannalla lähellä Auran siltaa.)

TURKUUN MUUTTANEILLE NUORILLE!

Turun kaupungin nuorisotoimisto antaa Sinulle tietoja uudesta asuinpaikkakunnastasi sekä auttaa Sinua mahdollisissa vaikeuksissa. Nuorisotoimistossa voit käydä keskustelemassa asunto-, työnsaanti-, opiskelu- ja vapaa-ajanviettoasioista.

Nuorisotoimisto ohjaa Sinut oikeisiin virastoihin, kouluihin ym. Käy kysymässä neuvoja.

Tervetuloa!

Nuorisotoimiston osoite Linnankatu 14 b, puh. 21 504 klo 9—16.00, iltaisin sopimuksen mukaan.

FÖR UNGDOM SOM HAR FLYTTAT TILL ABO!

Åbo stads ungdomsbyrå ger dig upplysningar om din nya bostadsort och hjälper dig i eventuella svårigheter

Du kan besöka ungdomsbyrån för att diskutera frågor rörande bostad, arbetsmöjligheter, studier och fritidssysselsättning

Ungdomsbyrån vägleder dig till de rätta ämbetsverken, skolorna osv. Kom och rådfråga oss. Välkommen!

Ungdomsbyråns adress: Slottsgatan 14 b, tel. 21 504 kl. 9—16, om kvällarna enligt överenskommelse.

osaltaan oli myös vaikutusta nuorten muuttamiseen ja siirtymiseen teollisuuteen ja palvelu-aloille. 1960-luvun alussa suomalaisten vuosiloma pidennettiin neliviikkoiseksi. Vuonna 1965 säädettiin vapaat lauantait mahdollistava laki. Jo vuoden 1966 aikana teollisuudessa työkenteleviä oli enemmän kuin maatalouden parissa työkenteleviä. Nuorisosta tuli selkeästi tärkeä kuluttajaryhmä, ja kiinnostus suuria

kaupunkeja kohtaan vain kasvoi niiden palvelujen runsauden takia.⁴² Valtion nuorisotyölautakunta näkikin vuoden 1960 tulo- ja menoarvioita tehdessään, että taloudellisia etuja tavoittelevan kaupallisen huviteollisuuden kasvu voi saattaa sen ajan nuorison houkutuksille

⁴² Hyvönen & al. 2000; www.tsv.fi/tapaht/006/heinonen

The counselling office for young rural migrants to be established next summer is deserving of special mention. The tasks of the office include directing young people to the bodies that can meet their needs and helping them in arranging leisure time activities while offering them a good network of friends within their own associations. Thus the municipal youth work bodies in Helsinki are doing their part to help youth coalitions and young people that are in need of private help as well. However, the risk of offering them too much must be avoided, because young people have to learn how to take care of themselves and handle their own matters. Accomplishments that can only be achieved through effort are also valued in the youth world.⁴¹

This study was conducted at a time of many important legislative reforms that also influenced the movement and transfer of young people to the industrial and service sectors. In the early 1960s, the annual holiday for Finns was extended to four weeks. A law that made it possible for Saturdays to be a day off was enacted in 1965. As early as 1966, the number of people working in industry exceeded the number in agriculture. Young people clearly became an important consumer group and

their interest in large cities only grew as a result of the plentiful services available there.⁴² When drawing up the income and expense estimates for 1960, the State Youth Work Committee saw that growth in the commercial entertainment industry, which was strongly oriented towards profit, might make the young people of that time susceptible to temptations and risks. The deterioration of the labour markets as a result of large age groups was also cause for worry as was the fact that home had less influence over young people, especially in the cities.⁴³ Moving to the city was seen as playing a decisive role in turning young people towards negative behaviour.

The Vagrancy Act was also a factor in looking out for young people. Transients, work shunners, beggars, those involved in immoral business and others were classified as vagrants in accordance with the law. Being over the age of consent and possession of full mental capacity were the general preconditions for being classified as a vagrant. Any young person of 18

⁴¹ Nuorisiohjaaja (Youth Counsellor) 3/53

⁴² Hyvönen & al. 2000; www.tsv.fi/ttapaht/006/heinonen

⁴³ Nieminen 1995, 235. Viitteenä valtion nuorisotyölautakunnan toimintakertomus vuodelta 1959 (Reference to the annual report of the state youth work committee 1959).

ja vaaroille alttiiksi. Huolta aiheuttivat myös työmarkkinatilanteen huonontuminen suurten ikäluokkien vuoksi sekä se, että kotien vaikutus nuorisoon väheni etenkin kaupungeissa.⁴³ Kaupunkiin muuttaminen nähtiin ratkaisevana askeleena, joka saattoi nuoren huonoille teille.

Nuorista huolehtimisen taustalla oli myös irtolaisuuslaki. Irtolaisiksi luettiin lain mukaan maankulkijat, työnvierokujat, kerjäläiset, ammattihaureuden harjoittajat ja muut. Täysiikäisyys ja normaali mielentila olivat yleisiä irtolaiskäsittelyn edellytyksiä. Kuljeskelevaa elämää tapanaan pitänyt 18 vuotta täyttänyt nuori, joka elämäntavallaan tuotti ilmeistä vaaraa yleiselle järjestykselle, saattoi saada irtolaisvaroituksen ja hänet voitiin lähettää takaisin kotipaikkakunnalleen. Aina vuoteen 1971 saakka irtolainen voitiin määrätä työlaitokseen ja jopa pakkotyöhön, mikä käytännössä tarkoitti vankilaan lähettämistä. Irtolaisuutta valvoi poliisi.⁴⁴ Laki poistui vuonna 1986 päihdehuoltolain tullessa voimaan.⁴⁵

Nuorisotoimistojen neuvontatyö perustui täysin nuorten vapaaehtoiseen osallistumiseen. Kirjeen kotiin saivat kaikki nuoret muuttajat, mutta heistä vain osa noudatti kutsua.⁴⁶ Helsinkiin vuonna 1959 muuttaneesta vajaan 7 000 nuoresta noudatti kutsua arviolta 10–15

prosenttia.⁴⁷ Vuonna 1966 Helsingin opastustoimistossa kävi 1 090 asiakasta.⁴⁸ Toiminnan hiipuesssa Turussa vuonna 1975, merkkautti nuorisolautakunta Turkuun muuttavien opastukseen varoja enää 500 markkaa.⁴⁹ 1980-luvulla maalta muuttaneet kiinnostivat akateemisia tutkijoita yhdyskunta-ajattelun merkeissä, mutta kokonaisina perheinä.⁵⁰ Jengityö, avoin toiminta ja erityisnuorisotyö tulivat 1960–1970-luvuilla nuorisotyöhön uusiksi työmuodoiksi. Suurten kaupunkien lähiöihin omaksuttiin sosiaalityön puolelta yhdyskuntatyö. Keskeisenä tehtävänä pidettiin lasten ja nuorten toimintamahdollisuuksien parantamista.⁵¹ Näissä työmuodoissa otettiin varmastikin oppia maalta muuttajien neuvonnasta, mutta lähtökohtaisesti ne toimivat eri tavoin, eikä neuvonta ollut

⁴³ Nieminen 1995, 235. Viitteenä valtion nuorisotyölautakunnan toimintakertomus vuodelta 1959.

⁴⁴ Varsa-Heinonen 1983, 10–11

⁴⁵ www.finlex.fi, 11.1.2006

⁴⁶ Toimintakertomus 1959 ja 1966. Turun nuorisosiainkeskus; Kallioniemi 1993, 30. Esimerkiksi Turussa lähetettiin vuonna 1959 kaikkiaan 733 kutsua alle 21-vuotiaille muuttaneille ja heistä kutsua noudatti kaikkiaan 102 nuorta. Viimeisenä tilastoituna vuonna, 1966, kutsuja lähetettiin 741, mutta vain 18 nuorta tuli paikalle.

⁴⁷ Tilastot 11.4.1962

⁴⁸ Helsinkiin muuttavan nuorison neuvonta, 1.10.1965

⁴⁹ Toimintakertomus 1975. Turun nuorisosiainkeskus.

⁵⁰ Esimerkiksi Kortteinen, 1982

⁵¹ Nieminen 1995, 372–374

years of age with a wandering lifestyle and whose lifestyle presented a clear danger to general order might receive a warning for vagrancy and could be sent back to his/her hometown. Until 1971, a vagrant could be sent to a work institute and even forced labour, which in practice meant being sent to jail. The police monitored vagrancy.⁴⁴ This act was abolished in 1986 when the Act on Welfare for Substance Abusers entered into force.⁴⁵

The counselling work of the Youth Offices was completely based on the voluntary participation of the young people. All young migrants received a letter, but only some of them accepted the invitation.⁴⁶

Only 10–15 % of the nearly 7,000 young people that moved to Helsinki in 1959 accepted the invitation.⁴⁷ In 1966, 1,090 customers visited the Helsinki Counselling Office.⁴⁸ As activities in Turku declined, the Youth Committee only earmarked 500 marks for migrant counselling in 1975.⁴⁹ Rural migrants in the 1980s interested academic researchers in the sense of community thinking, but only in terms of whole families.⁵⁰ Gang work, open activities and special youth work constituted new forms of youth work that were added during the 1960s and 1970s. The suburbs of large cities adopted community work from the social work

area. Improving the opportunities for children and youth activities was considered the most important task.⁵¹ These forms of work certainly utilised elements of rural migrant counselling but functioned differently in terms of the starting points and counselling wasn't the only form of work used. Counselling for rural migrants was a pioneer of counselling work in youth work and Eryica (European Youth Information and Counselling Agency), in which Finns have also been active participants, can be considered a continuation of that work⁵². During the 1990s, another new work form appeared in Youth Services, and this was multicultural youth work.

⁴⁴ Varsa-Heinonen 1983, 10–11

⁴⁵ www.finlex.fi, 11 Jan. 2006

⁴⁶ Annual Report 1959 and 1966. Turku Youth Services Centre; Kallioniemi 1993, 30. For example, in 1959 a total of 733 invitations were sent to migrants under the age of 21 in Turku, and 102 young people accepted this invitation. Last recorded statistics in 1966, 741 invitations were sent but only 18 young people showed up.

⁴⁷ Statistics 11 Apr. 1962

⁴⁸ Helsinkiin muuttavan nuorison neuvonta (Youth counselling for young people moving to Helsinki), 1 Oct. 1965

⁴⁹ Annual Report 1975. Turku Youth Services Centre.

⁵⁰ For example, Kortteinen, 1982

⁵¹ Nieminen 1995, 372–374

⁵² www.alli.fi, 13 Feb. 2006

niiden ainoa työmuoto. Maaltamuuttajien opastus oli neuvontatyön uranuurtaja nuorisotyössä, ja sen jatkumona voidaan pitää tämänhetkistä eurooppalaista nuorisotiedotusta (Eryica, European Youth Information and Counselling Agency), johon suomalaisetkin ovat osallistuneet aktiivisesti⁵². 1990-luvulla nuorisotoimiin syntyi jälleen uusi työmuoto, monikulttuurinen nuorisotyö.

Maahanmuuttajat ja monikulttuuriset nuoret

Maahanmuuttajiin alettiin kiinnittää enemmän huomiota Suomessa 1990-luvulla heidän määränsä kasvaessa.⁵³ Maahan muuttaminen ja monikulttuurisuuskysymykset koskettavat erityisesti nuoria sukupolvia, koska valtaosa muuttajista on alle 30-vuotiaita.⁵⁴ Maahanmuuttajia kohdeltiin, ja kohdellaan edelleen, Helsingin ja Turun nuorisotoimissa niin sanotulla normaaliusperiaatteella, ja heidät ”kohdataan samanlaisella intensiteetillä kuin suomalaisenkin nuori”⁵⁵

Lisääntynyt maahanmuutto huomioitiin Suomen lainsäädännössä 1990-luvulla. Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta tuli voimaan

1.5.1999. Jo sitä ennen nuorisotyölaissa huomioitiin suvaitsevaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden edistäminen nuorten elinolojen parantamisen ja kansalaistoiminnan rinnalla (nuorisotyölaki 24.2.1995/235). Yhdenvertaisuuslaki tuli puolestaan voimaan vuonna 2004. Lakia sovelletaan muun muassa etnisen alkupeuran perusteella tapahtuvaan syrjintään (yhdenvertaisuuslaki, 20.1.2004/2).⁵⁶ Uusi nuorisolaki asettaa tavoitteekseen yhteisöllisyyden, yhteisvastuun, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden, terveet

⁵² www.alli.fi, 13.2.2006

⁵³ www.tyoministerio.fi. 7.11.2005; www.vaestorekisterikeskus.fi. 7.11.2005; Tilastokeskus: Kunta- ja seutuindikaattorit ja väestörakenne ja väestönmuutokset kunnittain 2005 sekä Helsingin väestö vuodenvaihteessa 2004/2005. Vuosien 1973–1977 aikana Suomi vastaanotti 182 pakolaista. Sitä ennen Suomessa asui vain vähän työn, avioliiton tai adoption myötä Suomeen muuttaneita ulkomaalaisia. Vuosien 2004–2005 vaihteessa Suomessa asui 108 346 ulkomaalaista, joista suurin osa, 28 116, Helsingissä. Kansalaisuuden mukaan laskettuna oli Turussa ulkomaalaisia samaan aikaan 7 303. Nuoria, 15–29-vuotiaita ulkomaiden kansalaisia oli tuolloin Suomessa 29 186. Näistä nuorista Helsingin seudulla asui 7 923 ja Turussa 2 073. Vuosien 1991–2002 aikana Suomen kansalaisuuden on saanut 24 183 henkeä.

⁵⁴ Harinen 2005, 98

⁵⁵ Monikulttuurinen nuorisotyö Helsingissä -selvitys, 1996; Toimintakertomukset 2000–2004. Turun nuorisoasiainkeskus.

⁵⁶ www.finlex.fi/laki, 11.1.2006

Immigrants and multicultural youth

In Finland, immigrants became the focus of more attention in the 1990s as their numbers increased.⁵³ Immigration and issues of multiculturalism particularly concerns younger generations, because the majority of immigrants are under the age of 30.⁵⁴ Immigrants visiting Youth Services in Helsinki and Turku were, and still are, treated according to the so-called principle of normality, and they "are treated with the same intensity as a young Finnish person".⁵⁵

Finnish legislation took note of the increased immigration in the 1990s. The Act on the Integration of Immigrants and Reception of Asylum Seekers entered into force on 1 May 1999. Even before that, the promotion of tolerance and cultural diversity was taken into account in the Youth Work Act in addition to the improvement of living conditions and civic activity (Youth Work Act 24.2.1995/235). The Non-Discrimination Act entered into force in 2004. This act is applied to discrimination based on ethnic origin (Non-Discrimination Act, 20.1.2004/2).⁵⁶ The new Youth Act sets a target of respect for community, joint responsibility, non-discrimination and equality, multi-

culturalism and internationalism, healthy lifestyles, the environment and life (Youth Act 1.3.2006/1).

The term immigrant refers to emigrants, refugees and repatriates. A foreigner living in Finland is a person that does not have Finnish citizenship. All migrants form new ethnic minorities, although this has been called into question in terms of repatriates.⁵⁷ At the beginning of the 1990s, 1,555 foreigners lived in Turku, one-fifth of whom were refugees. One-quarter were citizens of the Nordic countries and many

⁵³ www.tyoministerio.fi. 7 Nov. 2005; www.vaestorekisterikeskus.fi. 7 Nov. 2005; Statistics Finland: Municipal and regional indicators and population structure and population changes by municipality 2005 and the population of Helsinki at the turn of the year 2004/2005. Between 1970 and 1977 Finland accepted 182 refugees. Prior to that only a few foreigners who had moved to Finland because of work, marriage or adoption lived in Finland. At the turn of the year 2004/2005, 108,346 foreigners lived in Finland, the majority of which, 28,116, lived in Helsinki. Calculated according to nationality, Turku had 7,303 foreigners at the same time. There were a total of 29,186 young foreign citizens aged 15–29 in Finland at that time. The Helsinki region was home to 7,923 of these young people and Turku to 2,073. During 1991–2002, 24,183 people received Finnish citizenship.

⁵⁴ Harinen 2005, 98

⁵⁵ Monikulttuurinen nuorisotyö Helsingissä -selvitys (Report on Multicultural Work in Helsinki), 1996; Annual Reports 2000–2004. Turku Youth Services Centre.

⁵⁶ www.finlex.fi/laki, 11 Jan. 2006

⁵⁷ Domander 1992, 10–11; Liebkind 1994, 9–10; Kettunen 1999, 5

elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunioittamisen (nuorisolaki 1.3.2006/1).

Maahanmuuttajia ovat siirtolaiset, pakolaiset ja paluumuuttajat. Suomessa asuva ulkomaalainen on henkilö, jolla ei ole Suomen kansalaisuutta. Kaikki muuttajat muodostavat uusia etnisiä vähemmistöjä, vaikka paluumuuttajien kohdalla tämä onkin kyseenalaisesti.⁵⁷ 1990-luvun alussa Turussa asui 1 555 ulkomaalaista, joista pakolaisia oli viidesosa. Neljäsosa oli Pohjoismaiden kansalaisia ja heistä monet entisiä Suomen kansalaisia. Tuolloin Turussa oli edustettuna 70 kansallisuutta kaikista maanosista. Pääosa ulkomaalaisista oli Suomen kansalaisten perheenjäseniä. Inkeriläisiä paluumuuttajia alkoi tulla 1980–1990-lukujen vaihteessa entisen Neuvostoliiton alueelta, muuton keskittyessä pääkaupunkiseudulle. Ulkomaalaisten määrä kasvoi Suomessa 1990-luvun alussa erityisesti turvapaikanhakijoiden osalta.⁵⁸ Nykyisin maahanmuuttajat jaetaan kiintiöpakolaisiin (750/vuosi), turvapaikanhakijoihin ja muihin. Suojelun tarve tai humanitaarinen syy, kuten esimerkiksi perheside, joka on yleisin maahanmuuton peruste, oikeuttaa oleskelulupa. Työn takia Suomeen tulleita on 5–10 prosenttia muuttajista.⁵⁹ Pääkaupunkiseudun väestönkasvusta suuri osa tulee maahanmuuttajista. Seudun väestö kasvoi

vuonna 2005 noin 7 800 asukkaan verran. Kasvusta liki puolet perustuu joko ulkomailta muuttaneiden suureen määrään tai ulkomaalaisten synnyttäjien isoon lukuun.⁶⁰ Suomessa syntyneet maahanmuuttajavanhempien lapset ovat suomalaisia. Helsingin nuorisotoimessa heidät lasketaan maahanmuuttajataustaisiksi vain, mikäli nuoren etninen viitekehys on enemmän vanhempien kotimaassa kuin Suomessa. Turussa heidät lasketaan suomalaisiksi.⁶¹

Helsingin ja Turun nuorisotoimien nuorten, niin ulkomaalaisten kuin suomalaistenkin, etninen tausta on varsin kirjava, joten nykyään puhutaankin pitkälti monikulttuurisesta työstä nuorten parissa. Nimikkeen avulla halutaan kattaa kaikki erilaiset taustat omaavat henkilöt ja huomioida heidät yksilöinä eikä pelkästään yhtenä ryhmänä. Varsinaisesta maahanmuuttajatyöstä puhutaan erityisesti muuton alussa, jolloin tavoitteena on turvata muuttajan perustarpeet ja opettaa suomen

⁵⁷ Domander 1992, 10–11; Liebkind 1994, 9–10; Kettunen 1999, 5

⁵⁸ Turku ja maahanmuuttajat 1991. Turvapaikanhakijoita oli vuonna 1989 179, seuraavana vuonna jo 2 725.

⁵⁹ Turun Sanomat, 18.12.2005

⁶⁰ Helsingin Sanomat, 3.1.2006. Viitteenä Helsingin kaupungin tietokeskus.

⁶¹ Harri Taponen, Helsingin nuorisoasiainkeskus. 3.1.2006; Hasan Habib, Turun nuorisoasiainkeskus. 19.1.2006

of them were former Finnish citizens. At that time there were 70 nationalities from all continents represented in Turku. The majority of foreigners were members of the families of Finnish citizens. Ingrian repatriates began to arrive at the turn of the 1980s and 1990s from the former Soviet Union region, and the moves were focused on the capital district. The number of foreigners in Finland increased at the beginning of the 1990s, particularly in terms of asylum seekers.⁵⁸ Today immigrants are divided into three groups: quota refugees (750/year), asylum seekers and others. The need for protection or a humanitarian reason, such as family ties, which is the most common reason for immigration, constitutes grounds for a residence permit. About 5–10 % of immigrants have come to Finland because of work.⁵⁹ The majority of the population growth in the capital district is the result of immigration. The population in the region increased by about 7,800 residents in 2005. Nearly half of this growth is based on the large number of immigrants or the large number of foreign child-bearers.⁶⁰ The children of immigrant parents that are born in Finland are Finnish citizens. The Helsinki Youth Department only considers them to be of immigrant background if the young person's ethnic frame of

reference is more in the parents' home country than in Finland. In Turku they are considered Finnish.⁶¹

The ethnic background of young people at the Youth Departments in Helsinki and Turku, both foreign and Finnish, is quite varied, which means people mainly speak about multicultural youth work. The title is designed to cover all people of different backgrounds and take note of them as individuals rather than simply as a group. Actual immigrant work particularly comes up at the beginning of the move, when the target is to ensure the basic needs of the immigrant and provide teaching in Finnish language, culture and society. The Youth Department is involved in this activity but the main responsibility lies with the larger municipal operating units. As integration progresses, the work becomes multicultural work in the Youth Departments, and all young people interested in the activities are involved.⁶²

⁵⁸ Turku ja maahanmuuttajat 1991 (Turku and immigrants 1991). There were 179 asylum seekers in 1989 and 2,725 the following year.

⁵⁹ Turun Sanomat newspaper, 18 Dec. 2005

⁶⁰ Helsingin Sanomat newspaper, 3 Jan. 2006. Reference: City of Helsinki Information Centre.

⁶¹ Harri Taponen, Helsinki Youth Department. 3.1.2006; Hasan Habib, Turku Youth Services Centre. 19 Jan. 2006

⁶² Harri Taponen, Helsinki Youth Department. 3 Jan. 2006; Hasan Habib, Turku Youth Services Centre. 19 Jan. 2006

kieltä, kulttuuria ja yhteiskuntatietoutta. Nuorisotoimi on mukana toiminnassa, mutta päävastuu on kunnan suuremmilla toimintayksiköillä. Integroitumisen edistyessä työ muuttuu nuorisotoimissa monikulttuuriseksi työksi, jolloin siinä ovat mukana kaikki toiminnasta kiinnostuneet nuoret.⁶²

Maahanmuuttajat ja monikulttuurisuus Helsingissä

Helsingin nuorisotoimessa kohdistettu toiminta alkoi vuonna 1996, jolloin julkistettiin Monikulttuurinen nuorisotyö Helsingissä -selvitys. Vuoden 1999 koko kaupunkia koskevassa kotouttamisohjelmassa nuorisotoimi sai hoidettavakseen omat toimenpiteet, muun muassa maahanmuuttajanuorille tiedottamisen. Helsingin nuorisiasiainkeskuksen monikulttuurisuusstrategiassa vuosille 2004–2006 tavoitteeksi asetettiin ”nuori, joka pystyy toimimaan suomalaisessa yhteiskunnassa osallistuen sosiaaliseen, taloudelliseen, yhteiskunnalliseen ja kulttuuriseen elämään tasavertaisena jäsenenä säilyttäen myös oman kielensä ja kulttuurinsa”⁶³. Helsingin nuorisotoimi tekee myös maahanmuuttajatyötä, jota johdetaan kohdennetun nuorisotyön toimistosta. Se on erityisnuoris-

työn, maahanmuuttajatyön, nuorisotiedotuksen ja -neuvonnan sekä liikennekasvatuksen toimija, joka tarjoaa erityistä tukea tarvitseville nuorille mahdollisuuksia sosiaaliseen kasvuun ja yhteiskuntaan integroitumiseen.⁶⁴

Tiedottaminen on tärkeässä osassa maahanmuuttajatyössä, kuten se oli myös maalta muuttaneiden opastuksessa. Tietoa jaetaan monissa pisteissä eri puolilla Helsinkiä. Tärkeimmäksi paikaksi on kuitenkin muodostunut kansainvälinen kulttuurikeskus Caisa, jonka maahanmuuttajien tietopankki Internetissä on laajentumassa eri puolille Suomea. Tampere ja Turku liittyivät mukaan syksyllä 2005. Caisassa annetaan myös kansainvälisyyskasvutusta monen muun toiminnon ohella. Caisan kävijöistä puolet on maahanmuuttajia ja puolet suomalaisia.⁶⁵ Caisa on suunnattu nuorille, ja nuorisosiainkeskus osallistuu sen toimintaan, mutta varsinaisesti se kuuluu kulttuuri-asiainkeskuksen alaisuuteen.⁶⁶

⁶² Harri Taponen, Helsingin nuorisosiainkeskus. 3.1.2006; Hasan Habib, Turun nuorisosiainkeskus. 19.1.2006

⁶³ Helsingin nuorisosiainkeskuksen monikulttuurisuusstrategia 2004–2006

⁶⁴ www.nk.hel.fi, 20.1.2006

⁶⁵ Helsingin Sanomat, 7.10.2005

⁶⁶ www.kulttuuri.hel.fi/caisa, 7.2.2006

Immigrants and multicultural work in Helsinki

Activities focused on the Helsinki Youth Department began in 1996, when the Report on Multicultural Youth Work in Helsinki (Monikulttuurinen nuorisotyö Helsingissä) was published. In the 1999 integration programme that applied to the whole city, the Youth Department was assigned responsibility for certain measures, including communication for young immigrants. The Helsinki Youth Department's multicultural strategy for 2004–2006 set the target of a young person "who is able to function in Finnish society and participate in social, economic, community and cultural life as an equal member while still retaining his/her own language and culture"⁶³. The Youth Department in Helsinki also does immigrant work that is centrally co-ordinated by the Youth Work Office. It is an actor in the areas of special youth work, immigrant work, youth information and counselling, and traffic education that provides young people in need of special support with opportunities for social growth and integration into society.⁶⁴

Information plays an important role in immigrant work, as it did in migrant counselling as well. Information is distributed at many locations

around Helsinki. However, one of the most important sites has become the International Cultural Centre Caisa, which has an online information bank for immigrants that is spreading around Finland. Tampere and Turku joined the network in autumn 2005. Caisa also provides internationalisation education in addition to its other activities. Half of Caisa visitors are immigrants and the other half Finnish.⁶⁵ Caisa is aimed at young people and the Youth Department takes part in its activities but it is actually part of the Cultural Office.⁶⁶

Many bodies do multicultural work in addition to the established youth centre operations. The Dooris Young People's Support Centre is aimed at 13–18-year old Helsinki residents who are at risk of social displacement and want to talk confidentially with an adult at their own initiative. The Support Centre also provides phone counselling and a variety of groups meet there. It is managed by the co-operative efforts of the Youth Department, Health Centre and Social Services

⁶³ Helsingin nuorisoasiainkeskuksen monikulttuurisuusstrategia2004–2006 (Helsinki Youth Department's multicultural strategy 2004–2006).

⁶⁴ www.nk.hel.fi, 20 Jan. 2006

⁶⁵ Helsingin Sanomat, 7 Oct. 2005

⁶⁶ www.kulttuuri.hel.fi/caisa, 7 Feb. 2006

Monikulttuurisuustyötä tehdään vakiintuneen nuorisotalotoiminnan lisäksi monella taholla. Nuorten tukikeskus Dooris on suunnattu 13–18-vuotiaille helsinkiläisille, syrjäytymisvaarassa oleville nuorille, jotka haluavat keskustella asioista luottamuksellisesti ulkopuolisen aikuisen kanssa, mutta omasta vapaasta tahdostaan. Tukikeskuksesta saa myös puhelinneuvontaa ja siellä kokoontuu erilaisia ryhmiä. Sitä hallinnoivat nuorisoasiainkeskus, terveyskeskus ja sosiaalivirasto yhdessä.⁶⁷ Tyttöjen talo ja tyttöryhmät ovat 10–28-vuotiaiden tyttöjen oma kohtaustapaikka. Talon ja siellä kokoontuvien ryhmien perustehtävänä on tukea tyttöjen ja nuorten naisten kasvua ja identiteettiä. Maahanmuuttajien osuus osallistujista oli vuonna 2003 kymmenen prosenttia.⁶⁸ Luotsi-projekti suunnattiin palveluverkoston ulkopuolelle jääneille nuorille. Vuonna 2003 maahanmuuttajien osuus asiakkaista oli jo 35 prosenttia. Luotsi ei ole enää projekti, vaan vakiintunutta toimintaa.⁶⁹

Maahanmuuttajatyö on erityisen projektikeskeistä työtä. Projektien avulla halutaan säilyttää nopea reagointikyky uusiin asioihin ja tapoihin työskennellä. Helsingin nuorisoasiainkeskuksessa projekteilla huomioidaan maahanmuuttajien erityistarpeita, kun taas monikulttuurisuustyö on liitetty osaksi kaikille

nuorille tarjottavaa vakituista toimintaa. Projekteja on käynnissä monia samanaikaisesti. Mahdollisuuksien talo Fenix aloitti toiminnan vuoden 2000 alussa. Nykyisin Fenix on pilkottu yksittäisiksi toiminnoiksi. Fenixissä tehtiin yhteistyötä eri järjestöjen kanssa. Kohderyhmänä olivat 13–25-vuotiaat syrjäytymisvaarassa olevat nuoret. Toimintoihin koulutettiin noin 200 vapaaehtoista aikuista, joista puolet oli maahanmuuttajataustaisia.⁷⁰ Fenixissä toimi vuosina 2001–2003 aktivoiva projekti nuorille venäläisille, joiden huumetaustansa vuoksi oli mahdollista saada syksyllä 2001 hyväksytyyn lain mukaan pitempiaikaista aktivoivaa työharjoittelua. Palmu-projektin tavoitteena oli edistää nuorten kotoutumista ja ehkäistä syrjäytymistä ja päihteiden käyttöä ja lisätä suvaitsevaisuutta. Kohderyhmänä olivat 10–17-vuotiaat entisen Neuvostoliiton alueelta Helsinkiin muuttaneet nuoret. Ponnahduslauta-

⁶⁷ www.nk.hel.fi/talot/dooris/tietoa, 20.1.2006

⁶⁸ Helsingin kaupungin ulkomaalaisasiain neuvottelukunta: Kotouttamisehjelman seurantar ryhmä. Lapset ja nuoret. 1999–2003

⁶⁹ Harri Taponen, Helsingin nuorisoasiainkeskus. 26.1.2006

⁷⁰ Toimintakertomukset 2000–2004. Helsingin nuorisoasiainkeskus. Vuonna 2003 käyntikertoja oli Fenixissä 19 985, joista maahanmuuttajia 13 775.

Youth Counselling Office advertisements for young people. Helsinki Youth Department.

Department.⁶⁷ The Girls' Centre and girls groups are a meeting place especially for girls aged 10–28. The basic task of the House and the groups that meet there is to support the growth and identity of girls and young women. Immigrants made up 10 % of the participants in 2003.⁶⁸ The "Luotsi" (Pilot) project was directed as young people that fell outside the scope of the service network. In 2003, immigrants already accounted for 35 % of the customers. Luotsi is no longer a project but has become part of the established activities.⁶⁹

Immigrant work is particularly project-oriented in nature. The idea behind projects is to retain the ability to react quickly to new issues

and ways of working. The projects of the Helsinki Youth Department take the special needs of immigrants into consideration while multicultural work has become part of the established activities offered to all young people. There are many projects in progress simultaneously. The Fenix House of Possibilities opened its doors at the beginning of 2000. Since then,

⁶⁷ www.nk.hel.fi/talot/dooris/tietoa, 20 Jan. 2006

⁶⁸ Helsingin kaupungin ulkomaalaisasiain neuvottelukunta (City of Helsinki's Advisory Board on Foreign Affairs): Kotouttamisehjelman seurantaryhmä (Monitoring Group for the Integration Programme). Children and Youth. 1999–2003

⁶⁹ Harri Taponen, Helsinki Youth Department. 26 Jan. 2006

**HELSINKIIN MUUTTAVAN
 JA HELSINKILÄISNUORISON
 NEUVONTA-
 TOIMISTO**
 ANTAA TIETOJA
 NUORISOTOIMINNASTA

**HELSINGIN KAUPUNGIN NUORISOTOIMISTO
 HAMMARSKJÖLINTIE, STADION
 PUH. 49 88 83**

Neuvontatoimiston mainoksia nuorille. Helsingin nuorisoasiainkeskus.

projekti suunnattiin 17–25-vuotiaille helsinkiläisille nuorille, joiden mahdollisuudet työllistyä vapailla työmarkkinoilla olivat huonot. Toimintamuotoina olivat työharjoittelu, ryhmätyöt, teemakokoukset, yksilötapaamiset ja leirit. Lähtökohtana oli oman elämänhallinnan tukeminen. Vuosina 1999–2003 maahanmuuttajataustaisia ”ponnarinuoria” oli vuosittain noin kymmenen. Maailman nuoret kohtaavat -projekti alkoi vuonna 1998 ja oli työvoimatoimiston ja nuorisoasiainkeskuksen yhteishanke. Työllistämismäärävaroin palkattiin vuosittain 5–10 pitkäaikaistyöttömän aikuisen maahanmuuttajan ryhmä, joka kiersi noin viiden kuukauden ajan Helsingin kouluissa ja

nuorisotaloilla pitämässä toiminnallisia kulttuuriluentoja. Asemanseudun projekti tuli omaksi erityiseksi alaprojektikseen keväällä 2001. Se keskittyy Helsingin ydinkeskustaan, ja sen kautta saa henkilökohtaista tukea ja neuvontaa. Oheistoimintoina on järjestetty päiheteettämiä viikonloppudiskoja, erilaisia kursseja, veneretkiä, kesätoimintaa, katukoripalloja ja katujalkapalloturnauksia ja iltapelivuoroja palloiluhalleissa.⁷¹

⁷¹ Toimintakertomukset 2000–2004. Helsingin nuorisoasiainkeskus.

Fenix has been divided into individual functions. Fenix was the site of co-operation between different organisations with the target group being young people aged 13–25 in danger of social displacement. About 200 volunteer adults were trained for these functions, and half of these people were of immigrant background.⁷⁰ During 2001–2002, Fenix was the site of an activation project for young Russians, who, as a result of their drug history, were eligible for longer-term work training in accordance with a law passed in 2001. The objective of the Palmu project was to promote the integration of young people and prevent isolation and substance abuse as well as increase tolerance. The target group comprised young people aged 10–17 that had moved to Helsinki from the former Soviet Union region. The Ponnahduslauta (Springboard) project was intended for 17–25 year old Helsinki residents with poor prospects for getting work on the open labour market. The methods employed included work training, group work, theme meetings, individual meetings and camp-based activities. The starting point was to support life management skills. During 1999–2003, there were about ten 'springboard' youths of immigrant background each year. The Cultures of the World Meet project began in 1998

as a joint project of the Employment Office and the Youth Department. Employment funds were used to hire a group of 5–10 long-term unemployed adult immigrants who toured Helsinki schools and youth centres for about five months giving functional lectures on culture. The Asemanseudun projekti (Downtown project) became a special subproject in spring 2001. It focuses on downtown Helsinki and provides personal support and counselling. Activities include substance-free weekend discos, courses, boat trips, summer activities, street basketball and football tournaments and evening time slots at gymnasiums.⁷¹

The scope of activities at the Helsinki Youth Department is very broad, starting with staff training and ranging all the way to travel groups. Multicultural employees are hired as so-called cultural interpreters to make it easier to work with young people. The activities also include multicultural teams, family groups and an employment workshop as well as international youth work. The measures for monitoring integration work in the Youth Department

⁷⁰ Annual Reports 2000–2004. Helsinki Youth Department. There were 19,985 visits to Fenix in 2003, 13,775 of which were immigrant visits.

⁷¹ Annual Reports 2000–2004. Helsinki Youth Department.

Helsingin nuorisoasiainkeskuksen monikulttuurisen toiminnan kirjo on laaja. Se lähtee henkilökunnan koulutuksesta ja ulottuu matkaryhmiin. Monikulttuurisia työntekijöitä palkataan niin sanotuiksi kulttuuritulkeiksi helpottamaan nuorten parissa työskentelyä. Toimintaa kuuluvat myös monikulttuurisuustiimit, perhekerhot ja työllistämispaja, kansainvälistä nuorisotyötä unohtamatta. Kotouttamistyön seurannan mittareina nuorisotoimessa käytetään koulutuspäivien määrää, maahanmuuttajataustaisten kävijöiden määrää, maahanmuuttajatyöhön myönnettyjä järjestöavustuksia sekä maahanmuuttajataustaisen henkilökunnan määrää ja oppisopimuskoulutuksessa olevien maahanmuuttajien määrää.⁷² Jo pelkästään kävijämääriä seuraamalla huomaa, että maahanmuuttajien osuus nuorisotaloissa on kasvava.⁷³ Kävijöitä laskettaessa on huomioitava, että joissakin nuorisotaloissa maahanmuuttajien osuus on huomattava, kun taas toisissa nuorisotaloissa heitä ei näy juurikaan.

Tavoitteena on saada maahanmuuttajanuoret osaksi normaalia alueellista nuorisotoimintaa. Tällä tavoin monikulttuurisuustyö tulisi luonnolliseksi osaksi myös suomalaisten nuorten vapaa-aikaa ja olisi todellista monikulttuurisuustyötä.

Monikulttuurisuustyö Turussa

Turun kaupungissa ulkomaalaisten vastaanoton johtoryhmä teki vuonna 1991 ensimmäisen kehittämisohjelman Turun kaupunkiseudun pakolais- ja ulkomaalaispalveluille. Nämä ohjeet olivat yleisluontoisia ja koskivat kaikkia Turkuun muuttaneita, mutta erityisesti pakolaisstatuksella tulleita. Ohjelmassa todetaan, että alkuvaiheen palvelujen tulee tukea maahanmuuttajien itsenäisyyttä ja omatoimisuutta. Tämän vuoksi maahanmuuttajien erityispalvelut rajataan ajallisesti maahantulovaiheeseen. Luomalla maahanmuuttajien integraatiomahdollisuuksia voi kaupunki vaikuttaa siihen, millaiseksi maahanmuuttajien elinolosuhteet ja suhteet kantaväestöön muodostuvat, eli syntyykö maahanmuuton seurauksena ristiriitoja vai rikas monikulttuurinen ympäristö.⁷⁴ Nuorisotoimi ei ollut ohjelmassa ensisijainen toimija, mutta pienimuotoista toimintaa se pystyi järjestämään omatoimisesti jo vuosina 1991–1993,

⁷² Helsingin kaupungin ulkomaalaisasiain neuvottelukunta: Kotouttamisohjelman seurantar ryhmä, lapset ja nuoret. 1999–2003

⁷³ Toimintakertomukset 2000–2003. Helsingin nuorisoasiainkeskus. Vuonna 2000 maahanmuuttajien osuus oli yhdeksän prosenttia ja kolme vuotta myöhemmin kolmetoista prosenttia.

⁷⁴ Turku ja maahanmuuttajat, 1991

are the number of training days, the number of visitors of immigrant background, the amount of organisational assistance granted for immigrant work, and the number of staff with immigrant background as well as the number of immigrants involved in apprenticeship training.⁷² It is already apparent from the number of visitors that immigrant participation is increasing at some youth centres.⁷³ When calculating the number of visitors, it must be noted that the share of immigrants at some youth centres is large while there may be very few at others. The objective is to make young immigrants a part of normal regional youth centre activities. This would make multicultural work a natural part of the leisure time of Finnish young people and would thus be genuine multicultural work.

Multicultural work in Turku

In 1991, the City of Turku's management group for the reception of foreigners drew up the first development programme for refugee and foreigner services in the Turku region. These instructions were general in nature and applied to all people moving to Turku, but particularly to arrivals with refugee status. That programme states that services during the early

stages should support immigrants' independence. As a result, special services for immigrants are limited to the arrival phase in terms of time. By creating integration opportunities for immigrants, a city can influence how the living conditions of immigrants and their relationship with the native population develops, in other words, whether immigration results in conflict or a rich multicultural environment.⁷⁴ The Youth Services Centre wasn't the primary actor in this programme, but it did organise activities on a small scale in 1991–1993, when it ran a special club for young Vietnamese people. There were 15–20 participants in the weekly club.⁷⁵

Multicultural work in the Turku Youth Services Centre got its real start in 1999 with the beginning of the Noppa project; however, a couple of years of work had already been done using temporary employees. The Noppa project focused on the Lauste district, because the

⁷² Helsingin kaupungin ulkomaalaisasiain neuvottelukunta (City of Helsinki Foreign Affairs Advisory Board): Kotouttamisohjelman seurantaryhmä, lapset ja nuoret (Integration programme monitoring group, children and young people). 1999–2003

⁷³ Annual Reports 2000–2003. Helsinki Youth Department. The percentage of immigrants in 2000 was 9 % and three years later it was 13 %.

⁷⁴ Turku ja maahanmuuttajat (Turku and Immigrants), 1991

⁷⁵ Annual Reports 1991–1993. Turku Youth Services Centre.

jolloin pidettiin muun muassa vietnamilaisille nuorille omaa kerhoa. Joka viikko järjestetyssä kerhossa oli osallistujia 15–20.⁷⁵

Turun nuorisotoimessa monikulttuurisuus-työ alkoi varsinaisesti vuonna 1999, jolloin aloitettiin Noppa-projekti. Työtä oli kuitenkin tehty jo pari vuotta tilapäisen työvoiman turvin. Noppa-projekti suuntautui Lausteen asuinalueelle, koska tarve oli siellä suurin. Tavoitteena oli aktivoida alueen maahanmuuttajanuoria ja tarjota mahdollisuuksia suomalaisten ja maahanmuuttajanuorten luonnolliseen kanssakäymiseen. Projekti oli onnistunut, vaikka määräraha oli pieni. Sen kohokohtana oli nuorisovaihto Englantiin. Merkittävä tekijä projektin onnistumiselle oli, että yksi vetäjistä oli itsekin maahanmuuttajataustainen. Projekti loppui vuonna 2000.⁷⁶

1990-luvulla työväliseenä olivat kulttuurinen nuorisotyö ja tapahtumatuotanto. Vuonna 1995 järjestettiin suvaitsevaisuus-rockkonsertti Nuorisokeskus Palatsissa ja Vanhalla Suurtorilla. ”Vain raukka on rasisti” -teemalla järjestettiin yhteistyössä muiden yhdistysten ja nuorisoryhmittymien kanssa suvaitsevaisuuskulkue, jossa marssi 450 ihmistä. Kristalliyön muistokulkueeseen suvaitsevaisuuden puolesta osallistui puolestaan 200 ihmistä. Nuorisotoimen, nuorisojärjestöjen ja koulujen yhteinen tapah-

tuma ”suvaitsevaisuuden polku” toteutettiin Nuorisokeskus Palatsissa vuonna 1998. Tapah-tumaan osallistui 6-luokkalaisista 312 oppilas-ta. Uutena toimintana aloitettiin yli peruskoulu-ikäisten maahanmuuttajien kielitaidon syven-täminen keramiikan avulla. Toimintaa tehtiin yhteistyössä koulujen kanssa, ja aikaa käytet-tiin kuvaamataidontuntien verran.⁷⁷

Nykyään nuorisoasiainkeskus laskee moni-kulttuurisen nuorisotyön yhdeksi keskeiseksi toimintamuodoksi. Työn tavoitteena ovat osal-listuvat nuoret, kotouttaminen, epätasa-arvon tunnistaminen ja vähentäminen, aito kulttuu-rien välinen vuorovaikutus sekä voimaantu-minen (*empowerment*), joka lähinnä tarkoittaa tukea ja koulutusta sekä työväliseen ja -mah-dollisuuksien antamista työntekijälle. Moni-kulttuurisen nuorisotyön avulla vahvistetaan nuoren itseluottamusta ja kasvua. Parantamal-la nuorten elämänhallintaa tuetaan myös hei-dän perheidensä integraatiota lisäämällä kon-takteja suomalaiseen yhteiskuntaan. Työmuo-tona on kulttuurien välisten vuorovaikutuksen

⁷⁵ Toimintakertomukset 1991–1993. Turun nuorisoasiain-keskus.

⁷⁶ Toimintakertomus 1999. Turun nuorisoasiainkeskus.

⁷⁷ Toimintakertomukset 1990–1999. Turun nuorisoasiain-keskus.

need there was greatest. The target was to activate the young immigrants in the area and offer opportunities for natural interaction between young Finns and immigrants. The project was a success, although the allocation was small, and it culminated in a youth exchange to England. A major factor in the success of the project was the fact that one of the group leaders had an immigrant background. The project ended in 2000.⁷⁶

During the 1990s, the tools included cultural youth work and event production. A tolerance rock concert was organised at the Palatsi Youth Centre and The Old Great Square in 1995. In co-operation with other associations and youth groups, a tolerance march that gathered 450 participants was organised under the theme of 'Only losers are racists'. A memorial march in honour of Kristallnacht gathered 200 people. The Youth Services Centre, the youth organisations and local schools joined forces to arrange 'The path to tolerance' event in the Palatsi Youth Centre in 1998. A total of 312 grade 6 students took part in the event. A new activity focused on using ceramics to improve language skills of immigrants over comprehensive school age. Activities began in co-operation with the schools and the time involved was equivalent to that of a school art lesson.⁷⁷

Today, the Youth Services Centre includes multicultural youth work as one of its key work methods. The objective of the work is activating young people, integration, identifying and alleviating inequality, genuine interaction between cultures and empowerment, which mainly refers to support and training, as well as providing employees with the necessary tools and possibilities. Multicultural youth work is used to strengthen the confidence and growth of young people. Improving the life management skills of young people also supports the integration of their families by increasing contact with Finnish society. The work method involves promoting interaction between cultures by means of group meetings between Finns and immigrants and youth work performed in residential areas. Other methods currently utilised include tolerance work and counselling in everyday matters, such as distribution of information regarding education and employment issues and participation in international multicultural events.⁷⁸

⁷⁶ Annual Reports 1999–1996. Turku Youth Services Centre.

⁷⁷ Annual Reports 1990–1999. Turku Youth Services Centre.

⁷⁸ Turku Youth Services Centre. The Basic Tasks of Youth Work; Hasan Habib, Turku Youth Services Centre. 19 Jan. 2006

edistäminen suomalaisten ja maahanmuuttajien ryhmätapaamisten avulla ja asuinalueilla tehtävän nuorisotyön avulla. Myös suvaitsevaisuustyö ja ohjaus arkielämän kysymyksissä, kuten tiedon jakaminen koulutus- ja työpaikkaasioissa ja kansainvälisiin monikulttuurisuustapahtumiin osallistuminen ovat vallitsevia työmuotoja.⁷⁸

Monikulttuurisuustyöstä tiedottaminen on tärkeä osa onnistumista. Tietoa saa monikulttuurisuustyöntekijöiltä suoraan. Yhteystietoja saa nuorten tiedotuspisteestä. Turkuun perustettiin vuonna 2003 nuorten tiedotus- ja neuvontapiste, jonka tehtävänä on nuorten välitön neuvonta ja opastus heidän elämäänsä liittyvissä ja heitä kiinnostavissa asioissa. Nuorten-Turun asiakaskunta on heterogeeninen, sillä asiakas voi olla työtön, opiskeleva, työssäkäyvä tai koululainen, yhtä lailla maahanmuuttaja kuin suomalaissyntyinen.⁷⁹ Nuorisotoimen ulkopuolisia tiedotuspaikkoja ovat kulttuuri-keskuksen kansainvälinen kohtaustapaikka sekä kolmatta sektoria edustava Yhdessä-yhdistys.⁸⁰

Turun nuorisosiainkeskuksella on vahva perinne kansainvälisessä nuorisotyössä, ja nykyisin se osallistuu myös kansainväliseen monikulttuurisuustyöhön. Vuonna 2001 se organisoi neljän maan nuorten kohtaamisia. Suomen lisäksi mukana olivat Italia, Portugali ja

Romania. Tapahtumia järjestettiin vuoroittain kussakin maassa, viimeinen Romaniassa vuonna 2002. Seuraavana vuonna Portugalista lähti liikkeelle kahdeksan maan välinen nuorisovaihto teemana kulttuuri ja rasminvastaisuus. Kuuden maan edustajat kokoontuivat Turussa vuonna 2005, jolloin projekti loppui. Vuonna 2004 osallistuttiin Pohjoismaiden ja Baltian yhteisen verkoston perustamiseen. Mukana ollaan myös Ihmisoikeusliiton Rasmus-verkostossa. Rasmus on valtakunnallinen rasmin ja muukalaispelon vastaista työtä ja monikulttuurisuutta sekä ihmisoikeuksia edistävien tahojen ja toimijoiden verkosto.⁸¹

Monikulttuurisuustyön resurssit ovat Turussa vähäiset, vaikka se lasketaankin keskeiseksi toimintamuodoksi. Jos Turun tilannetta vertaa Helsingin nuorisosiainkeskuksen tekemään työhön tai monikulttuurisuustyön seurantaan, ollaan Turussa vielä työn alussa. Toki osallistujien määräkin on pääkaupungissa aivan toista luokkaa kuin Turussa, mutta niin on myös maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden

⁷⁸ Turun nuorisosiainkeskus: nuorisotyön perustehtävät; Hasan Habib, Turun nuorisosiainkeskus. 19.1.2006

⁷⁹ Toimintakertomus 2003. Turun nuorisosiainkeskus.

⁸⁰ Hasan Habib, Turun nuorisosiainkeskus. 19.1.2006

⁸¹ Hasan, Habib, Turun nuorisosiainkeskus. 19.1.2006; www.rasmus.fi, 20.1.2006

Communication plays an important role in the success of multicultural work. Information comes directly from the multicultural employee, and the contact information is available at the information point. A youth information and counselling point was established in Turku in 2003, with the task of providing young people with direct counselling and guidance concerning issues related to their lives and interests. The customer base of Young Turku is heterogeneous, because a customer can be unemployed, employed, a student or pupil, either immigrant or Finnish.⁷⁹ Information points outside the Youth Services Centre include the international meeting place at the Cultural Centre and the Yhdessä (Together) association.⁸⁰

The Turku Youth Services Centre has a strong tradition of international youth work, and it is currently participating in international multicultural work as well. In 2001, it organised a meeting for young people from four countries. Along with Finland, the other countries involved were Italy, Portugal and Romania. Each country took turns hosting the event, with the last one being in Romania in 2002. The following year an eight-country youth exchange kicked off in Portugal under the theme of culture and anti-racism. Representatives of six countries met in Turku in 2005 when the

project ended. The city participated in establishing a joint network for the Nordic and Baltic countries and is also involved in the Rasmus network run by the Finnish League for Human Rights. Rasmus is a national network of bodies and actors that oppose racism and xenophobia and promote multiculturalism and human rights.⁸¹

Turku has limited resources for multicultural work, even when they are all added together as one form of activity. If the situation in Turku is compared to the work done in Helsinki or the monitoring of multicultural work, Turku is just getting started. Of course the number of participants in the capital city is completely different than that in Turku, but so is the number of employees with an immigrant background. There are two at the Turku Youth Services Centre, one of whom is employed on an hourly basis.⁸² Naturally, the other side of

⁷⁹ Annual Report 2003. Turku Youth Services Centre.

⁸⁰ Hasan Habib, Turku Youth Services Centre. 19.1.2006

⁸¹ Hasan Habib, Turku Youth Services Centre. 19 Jan. 2006; www.rasmus.fi, 20 Jan. 2006

⁸² Helsingin kaupungin ulkomaalaisasiainneuvottelukunta (City of Helsinki's Advisory Board on Foreign Affairs: Kotouttamisohjelman seurantaryhmä, lapset ja nuoret (Integration programme monitoring group, children and young people). 3 Jan. 2006; Hasan Habib, Turku Youth Department. 19 Jan. 2006

määrä. Turun nuorisoasiainkeskuksella heitä on kaksi, joista toinen on tuntityöntekijä.⁸²

Työn seurannalla on luonnollisesti toinenkin puoli eli se, miten mielekkääksi nähdään seurata laadullista työtä tilastoilla ja numeroilla ja kuinka kuvaavia nämä tilastot loppujen lopuksi ovat. Ylhäältä ohjattuja tehokkuusvaatimuksia saattaa olla vaikea toteuttaa mielekkäästi, kun kyseessä on nuori, toimintaa kaipaava ihminen.

Toiminta muuttuu, eetos säilyy

Maalta muuttaneita nuoria ja maahanmuuttajanuoria yhdistää se, että he ovat muuttaneet paikasta A paikkaan B ja tarvitsevat selviytyäkseen apua. Molemmat muuttajaryhmät ovat olleet vähemmistönä uudessa asuinpaikassaan, mutta silti ne on koettu tärkeiksi. Maalta muutettiin yleensä yksin, kun taas maahanmuuttajanuoret muuttavat lähes aina perheensä kanssa. Koko perheen auttaminen onkin huomioitu maahanmuuttaja- ja monikulttuurisuustyössä ainakin osittain ja resurssien mukaisesti. Maalta muutto oli helpompaa siksi, että kaupunkiin tulevilla oli sama kieli kaupunkilaisten kanssa, murre-eroista huolimatta. Myös suomalainen yhteiskuntajärjestelmä

oli tuttu. Muuttaja joutui kuitenkin opettelemaan aivan uudenlaisen, kaupunkilaisen sosiaalisen kulttuurin. Oppimiseen sai apua nuorisotoimien neuvontapisteistä.

Yhteistä maalta muuttaneiden ja maahanmuuttajien opastuksessa on myös neuvontatyö ja tiedottaminen, josta yhteistyö nuorten kanssa saa alkunsa. Ennen neuvontatyö oli ainoa työmuoto, nyt neuvontaa saa osana muuta toimintaa. Merkittävä ero toiminnoissa löytyy siitä, että nykyisin tehdään paljon hallinnollista yhteistyötä eri virastojen ja laitosten kanssa, kun toiminta ennen oli keskitetty tiettyyn hallintokuntaan ja tietylle tekijälle. Hallinnollisessa yhteistyössä saadaan myös resurssit parempaan käyttöön. Hajauttamisen vaikeutena voi olla tiedottamisen vaikeus, koska tietoa löytyy monesta paikasta pieninä palasina. Mielenkiintoista on huomata, että monikulttuurisuustyössä on nostettu jälleen esiin unohduksissa ollut yhdyskuntatyö, jotta tietyn alueen asukkaat voivat toimia yhdessä ja jotta nuorten perheet saadaan mukaan toimintaan. Kansainvälinen nuorisotyö käy puolestaan eräänlaisesta

⁸² Helsingin kaupungin ulkomaalaisasiainneuvottelukunta: Kotouttamisohjelman seurantar ryhmä, lapset ja nuoret. 1999–2003; Hasan Habib, Turun nuorisoasiainkeskus. 19.1.2006

the coin concerns how meaningful it is to see quality work monitored with statistics and numbers and how descriptive these statistics actually are. It may be difficult to achieve the efficiency requirements set by authorities in a meaningful way when the matter concerns a young person looking for something to do.

Activity changes while the ethos remains the same

Young people migrating from rural areas and immigrants are united by the fact that they are both moving from place A to place B and they need help in this process. Both migrant groups have been a minority in their new hometown, but they were still considered important. Rural migrants usually arrived alone while young immigrants almost always come with their families. Helping the whole family has been taken into consideration in immigrant and multicultural work, at least partially and in relation to resources. Moving from the countryside was easier in that the arrival spoke the same language as the city residents, with the exception of dialects. The Finnish social system was also familiar; however, the migrant had to learn a completely new, urban social culture.

Help with this learning process was available at the information points run by the youth departments.

Common to the guidance of both rural migrants and immigrants was counselling work and communication, which formed the starting point for co-operation with the young person. Counselling work was the only work method used earlier, but now it is part of the other activities. A notable difference in functions is that a lot of administrative co-operation with various bureaus and institutes occurs today, while operations were previously centralised in a specific administrative area and assigned to a single person. Administrative co-operation also allows for the better use of resources. The problem with decentralisation is the difficulty of communication, since small bits of information are found in many places. It is interesting to note that community work, which had been somewhat ignored, is once again being emphasised in multicultural work. This allows the residents of a specific area to work together and makes it easier to include the families of young people in activities. On the other hand, international youth work serves to prepare young Finns to deal with immigrants, because participation increases the young person's

suomalaisten nuorten valmentautumista maahanmuuttajiin, koska siinä mukanaolo kasvattaa nuoren tietoutta muusta maailmasta ja parantaa myös kielitaitoa.

Sven Mørchin huomio nuorisotutkimuksen lähtökohdista eri vuosikymmenillä näyttäisi pitävän paikkansa myös nuorille järjestetyssä toiminnassa, ei pelkästään tutkimustyössä. Kun 1950–1960-luvuilla keskityttiin varsin autoritaariseenkin ohjaustoimintaan ja tulevien ongelmien ennakoimiseen, tavoitellaan 2000-luvulla nuoria yksilöinä, joiden halutaan ryhmässä tutustuvan ja toimivan muiden samanikäisten nuorten kanssa. Ryhmätoiminnan kautta saadaan esiin nuorten erilaisuus, joka nähdään toiminnan monipuolistajana. Lisäksi tarjolla on henkilökohtaista tukea, mikäli nuori sitä kaipaa. Toki maalta muuttaneetkin saivat henkilökohtaista ohjausta, mutta toimintakertomusten ja suullisten tietojen perusteella voisi arvioida sen olleen varsin samankaltaista kaikille apua tarvitseville.

Juha Niemisen nuorisotyön eetoksen viisi periaatetta näyttäisivät toteutuvan molempien ryhmien kanssa tehdyssä työssä. Kunnioitus nuorten tarpeita kohtaan ilmenee parhaiten toiminnassa, joka on syntynyt nuorten aloitteesta, kuten esimerkiksi pelivuorot palloiluhalleissa ja elokuvaillat. Kontaktit nuoriin syntyvät

toiminnan ohessa. Nuorten mielipiteiden kuunteleminen ja niiden hyödyntäminen ovat myös esimerkki akkulturaation kaksisuuntaisuudesta: tieto kulkee molempiin suuntiin. Kansalaisjärjestöjen huomioiminen kasvattajana näkyy muun muassa siinä, että maalta muuttaneille nuorille yritettiin löytää järjestö, jossa he voisivat toimia mieltymystensä mukaisesti, sekä siinä, että kunnallinen nuorisotyö tukee järjestötyötä avustuksilla. Niin sanottu kolmas sektori, eli yksityinen ja järjestölähtöinen toiminta, näyttäisikin olevan kasvava alue nykyisessä maahanmuuttaja- ja monikulttuurisuustyössä.

Sitoutuminen nuorten kansalaisuuden lujittamiseen ja laajempien nuorisojoukkojen saaminen toiminnan piiriin tulee esiin jo siinäkin, että maalta muuttaneet ja maahanmuuttajanuoret haluttiin ja halutaan yleensäkin huomioida kunnallisessa nuorisotyössä. Monikulttuurisuustyö avaa ovia uudenlaiseen ja todennäköisesti hedelmällisempään nuorisotyöhön, koska se pitää sisällään arvoja, joita ilman omasta viitekehyksestä poikkeavia nuoria ei ole mahdollista hyväksyä. Kansalaisuuden lujittaminen monikulttuurisuustyössä näkyy myös nuoren osallistumisena yhteiseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan. Maalta muuttajille suunnattu ohjaus oli nimenomaan

knowledge of the outside world and improves language skills.

Sven Mørch's remark concerning the starting points for youth research in different decades also appears to apply to activities organised for young people, not just to research work. While the focus in the 1950s and 1960s was on rather authoritarian instruction and forecasting future problems, the 21st century treats young people as individuals with the target of using groups to help them become acquainted and function with other young people of the same age. Group activities bring out the differences in young people that can be seen as a diversifying factor. Personal support is also available if the young person wants it. Of course, rural migrants also receive personal counselling, but based on the annual reports and oral information, this appears to be rather similar for everyone that needs help.

The five principles of Juha Nieminen's youth work ethos appear to be realised in the work done with both groups. Respect for the needs of young people is best illustrated in activities that are initiated by young people, for example, the ball games at gymnasiums and movie nights. Contact with young people is the natural result of this activity. Listening to and utilising the opinions of young people is another

example of the bi-directional nature of acculturation: information moves in both directions. The acceptance of civic groups as educators is apparent from the objective of providing young rural migrants with an organisation in which they could function according to their beliefs and from the fact that municipal youth work supports organisational work through grants. The so-called third sector, which comprises private and organisation-based operations, would appear to be a growing area in the present immigrant and multicultural work.

Commitment to reinforcing the national identity of young people and bringing larger youth groups into the scope of activities became evident from the desire to include rural migrants and immigrants in municipal youth work. Multicultural work opens the door to a new and, most likely, more fruitful type of youth work, because it includes values that are impossible for a young person lacking his/her own frame of reference to approve. The reinforcement of national identity in multicultural work can also be seen in the young person's participation in common and community activity. Guidance directed at rural migrants in particular was the targeted reinforcement of national identity. The objective was to get

tavoitteellista kansalaisuuden lujittamista. Nuorten haluttiin sopeutuvan uuteen kaupunkiympäristöön yhteiskunnallisesti hyväksytyllä tavalla eli sosiaalista heidän vanhemman sukupolven ehdoilla, kuten Ritva Aalto totesi jo 1970-luvulla. Heille haluttiin asuntoa, hyviä harrastuksia, koulutusta ja työtä, jotta sopeutuminen olisi taattua. Neuvonta- ja ohjaustyössä näkyy myös Niemisen eetoksen yksi periaate, eli aikuisen oikeuden tunnustaminen nuorten kasvatuksessa. Aikuisilla oli ja on edelleen mahdollisuus auttaa nuoria. Voisi sanoa, että aktiivisen kansalaisuuden vahvistaminen tarvitsee aikuista. Osallistuessaan toimintaan nuoret hyväksyvät aikuisten avun ja samalla myös heidän oikeutensa.

Tässä tutkimuksessa heikoimmin näkyvä periaate on voluntarismi. Maalta muuttaneille suunnattu opastus oli palkkatyötä, ja näin se oli myös sidottu työaikaan. Tämä pitää paikkansa myös maahanmuuttajatyön osalta. Yleisesti ottaen ammatillistuminen joka alalla on vähentänyt mahdollisuuksia vapaaehtoistyöhön, koska työn vaatimustaso on noussut. Vapaaehtoisia kuitenkin koulutetaan edelleen nuorisotaloille valvojiksi ja ohjaajiksi sekä erilaisiin projekteihin. Jos taas katsoo asiaa nuorten kannalta, vapaaehtoisuus tulee hyvin esiin. Kunnallinen nuorisotyö ei ole lakisääteistä siinä

mielessä, että nuorten olisi pakko osallistua toimintaan, vaan he tulevat mukaan vapaaehtoisesti. Lisäksi kunnalliset nuorisotyöntekijät voivat ohjata nuoria heitä kiinnostaviin järjestöihin, joissa toimii edelleen vapaaehtoisia. Myös yhteistyö järjestöjen kanssa huomioi vapaaehtoisuuden periaatteen. Voidaan siis todeta, että Niemisen löytämät eetoksen periaatteet toimivat myös käytännössä, olipa sitten kyseessä maalta muuttaneiden opastus 1950-luvulta 1970-luvulle tai monikulttuurisuustyö 1990-luvulta nykyisyyteen. Maalta muuttaneiden opastuksen tarkasteleminen on luonnollisesti helpompaa kuin monikulttuurisuustyön tutkiminen, koska toiminta on jo loppunut ja lopettamisesta on riittävän pitkä aika. Aika kultaa muistot, ja toimintakertomusten totuus on vain osittainen totuus. Mielenkiintoista olisikin selvittää, mitä mieltä maaltamuuttajien neuvontatoimistossa käyneet nuoret olisivat toiminnasta nykyisin. Monikulttuurisuustyö hakee puolestaan edelleen toimintamuotojaan, eikä vielä voi sanoa, mitä se tarkasti ottaen tulee olemaan, kun sitä on tehty kaksikymmentä vuotta tai kauemmin. Pelkästään toimintakertomuksia ja selvityksiä tutkimalla monikulttuurisuustyöllä menee hyvin, mutta käytännön tasolla vaikuttaisi siltä, että päämäärä on vielä kaukana tavoitteestaan.

young people to adapt to the new urban environment in a socially acceptable manner, in other words socialisation under the terms of the older generation as Ritva Aalto stated in the 1970s. People wanted them to have a home, good hobbies, education and work in order to guarantee adaptation. One principle of Nieminen's ethos, recognition of the adult right in youth education, is also visible in counselling and guidance work. Adults had and still have the opportunity to help young people. It could even be said that active reinforcement of national identity requires an adult. When participating in activities, young people accept adult assistance and thus their rights.

In this study, voluntarism is most difficult to see. The provision of guidance to rural migrants was paid work and it was also linked to working time. This also applies to immigrant work. Generally speaking professionalisation in any field has decreased the opportunities for volunteer work, because the requirements for the work have been greater. However, volunteers are still trained as supervisors and leaders at youth centres and for various projects. Looking at things from the youth perspective, voluntarism is very evident. Municipal work is not legislated in that the young people have to

participate; instead they take part of their own free will. Municipal youth workers can also direct young people towards interesting organisations where there are more volunteers. Cooperation with the organisations also takes the principle of voluntarism into consideration. Thus we can state that the principles of ethos found by Juha Nieminen function in practice as well, whether it's a question of guidance for rural migrants over the period from 1950–1970 or multicultural work from the 1990s until the present. Examining the guidance provided to rural migrants is naturally easier than studying multicultural work, because the activities have ended already and sufficient time has passed since they ended. Time burnishes memories and the truth presented in annual reports is only a partial truth. It would be interesting to find out how young people that visited the counselling office for rural migrants feel about the activities today. On the other hand, multicultural work is still in the formative stage and we can't yet say what precise form it will take until it has been done for twenty or more years. Studying the annual reports and reviews provides a picture that multicultural work is doing very well, but on the practical level we still appear to be very far from the target.

Lähteet

Arkistolähteet:

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus:

Helsingin kaupungin ulkomaalaisasiain neuvottelukunta: Kotouttamisohjelman seurantaryhmä. Lapset ja nuoret. 1999–2003.

Helsinkiin muuttavalle nuorelle suunnattu kirje, 1955.

Heinonen, Leena: *Maaseudulta Helsinkiin muuttaneiden 15–19-vuotiaiden nuorten tyttöjen toimeentulo ja sosiaalinen aktiivisuus*. Sosiaalipolitiikan julkaisematon laudaturtyö joulukuussa 1965.

Leppänen, Aino: *Pääkaupunkiin muuttaneiden nuorten naisten sosiaaliset sopeutumisvaikeudet*. Julkaisematon tutkielma sosiaalipolitiikan erikoiskurssia varten Työväen Akatemian varsinaisella kansankorkeakoulukurssilla lukuvuonna 1955–1956.

Toimintakertomukset 1948–2004.

Maj-Lis Pohjolan toimesta kirjoitetut asiakirjat: Helsinkiin muuttavan nuorison neuvontatoimisto 3.3.1961.

Helsinkiin muuttavan nuorison neuvonta 1.10.1965.

Kaupunkiin muuttavan nuorison opastustoimiston ohjaustoiminta 1955.

Maalta muutto 1952.

Maj-Lis Pohjola 27.2.1963.

Selostus maalta Helsingin kaupunkiin pyrkivän ja muuttaneen nuorison neuvontatoimiston toiminnasta 1.10.–31.12.1957.

Tilastot 11.4.1962.

Helsingin, Tampereen, Espoon, Turun, Oulun, Vantaan, Jyväskylän, Kuopion, Lahden ja Porin kaupungin arkistot. Helsingin ja Turun seurakuntien ja seurakuntayhtymien arkistot. Sähköpostikyselyt maalta muuttaneille järjestetystä toiminnasta loka–marraskuu 2005.

Turun kaupungin keskusarkisto:

Nuorisoperinteen keskusarkisto:

Kerttu Varjon arkisto:

Päiväkirja 1: 17.10.1947–10.9.1948.

Päiväkirja 2: 11.9.1948–25.4.1950.

Päiväkirja 3: 29.4.1950–5.10.1953.

Päiväkirja 4: 22.12.1953–4.12.1955.

Päiväkirja 5: 8.5.1957–30.7.1962.

Turun nuorisoasiainkeskuksen toimintakertomukset 1955–1968.

Turun kaupungin kotitalouslautakunnan kokouspöytäkirjat vuodelta 1960.

Turun kaupungin nuorisoasiainkeskus:

Nuorisotyön perustehtävät 2005.

Toimintakertomukset vuosilta 1969–2004.

Turku ja maahanmuuttajat. Turun kaupunkiseudun paikallais- ja ulkomaalaispalvelujen kehittämissuunnitelma. Ulkomaalaisten vastaanoton johtoryhmä. Joulukuu 1991. Toim. Leena Koistinen.

Turkuun muuttaneiden järjestöoppaat vuosilta 1960 (tod.näk.) ja 1965.

Turun yliopiston kulttuurien tutkimuksen laitoksen arkistot, Tykl-arkisto:

Nuorisoperinteen tallentaminen -hankkeen digitoidut kaitafilmit:

Tykl/spa/209, dvd: tykl/spa/264: Sippolan nuorisotyölautakunta esittää: Sippolan kulttuurikilpailujen harastusnäyttelyä keväällä 1960 Myllykosken seuratalolla ja Sippolan Kansalaiskoululla. Kesto 10 min. 8 mm kaitafilmi, mykkä.

Sources

Archive sources:

City of Helsinki Youth Department:

Helsingin kaupungin ulkomaalaisasiain neuvottelukunta (City of Helsinki Foreign Affairs Advisory Board): Kotouttamisohjelman seurantaryhmä (Monitoring Group for the Integration Programme). Children and Youth. 1999–2003.

Helsinkiin muuttavalle nuorelle suunnattu kirje (Letter for young people moving to Helsinki), 1955.

Heinonen, Leena: *Maaseudulta Helsinkiin muuttaneiden 15–19-vuotiaiden nuorten tyttöjen toimeentulo ja sosiaalinen aktiivisuus* (The subsistence and social activity of 15–19-year old girls moving from rural areas to Helsinki). Unpublished laudatur thesis on social policy, December 1965.

Leppänen, Aino: *Pääkaupunkiin muuttaneiden nuorten naisten sosiaaliset sopeutumisvaikeudet* (Social adaptation problems of young women moving to the capital city). Unpublished thesis for a special course on social policy course as part of the actual Citizen's University programme at the Workers' Academy 1955–1956.

Annual reports 1948–2004.

Documents written at the request of Maj-Lis Pohjola:

Helsinkiin muuttavan nuorison neuvontatoimisto (The Youth Counselling Office for Young People moving to Helsinki), 3 Mar. 1961.

Helsinkiin muuttavan nuorison neuvonta (Youth Counselling for Young People Moving to Helsinki), 1 Oct. 1965. Kaupunkiin muuttavan nuorison opastustoimiston ohjaustoiminta (Guidance activities at the counselling office for young people moving to the city), 1955.

Maalta muutto (Moving from the countryside), 1952. Maj-Lis Pohjola, 27 Feb. 1963.

Selostus maalta Helsingin kaupunkiin pyrkivän ja muuttaneen nuorison neuvontatoimiston toiminnasta (Report on the activities of the youth guidance office for young people intending to and moving from the countryside to Helsinki) 1 Oct. 1953–31 Dec. 1957.

Statistics, 11 Apr. 1962.

Archives of the Cities of Helsinki, Tampere, Espoo, Turku, Oulu, Vantaa, Jyväskylä, Kuopio, Lahti and Pori. Archives of the parishes and parish unions of Helsinki and Turku. E-mail questionnaires regarding activity arranged for rural migrants to the city, October–November 2005.

City of Turku Central Archive:

Central Archive for the Tradition of Youth Work:

Kerttu Varjo archive:

Diary 1: 17 Oct. 1947–10 Sep. 1948.

Diary 2: 11 Sep. 1948–25 Apr. 1950.

Diary 3: 29 Apr. 1950–5 Oct. 1953.

Diary 4: 22 Dec. 1953–4 Dec. 1955.

Diary 5: 8 May 1957–30 Jul. 1962.

Annual reports of the Turku Youth Services Centre, 1955–1968.

Minutes of the meetings of the City of Turku's Housekeeping Committee, 1960.

City of Turku's Youth Services Centre:

Basic tasks of youth work, 2005.

Annual reports 1969–2004.

Turku and immigrants. Development programme for refugee and foreigner services in the Turku region. Management group for the reception of foreigners. December 1991. Ed.: Leena Koistinen.

Handbooks for people moving to Turku, 1960 (probably) and 1965.

University of Turku's School of Cultural Research Archives, TYKL Archives:

Cine films digitised for the Preserving the Tradition of Youth Work project:

Tykl/spa/209, dvd: tykl/spa/264: The Sippola Youth Work Committee presents: Recreational exhibition at the Sippola cultural competitions in spring 1960 at Myllykoski Community Hall and Sippola Elementary School. Duration 10 min. 8 mm cine film, silent.

Tykl/spa/210, dvd: tykl/spa/264: (Sippola) Kunnan leirillä Muhjärvellä 1962. 8 mm kaitafilmi, mykkä.

Tykl/spa/211, dvd: tykl/spa/264: (Sippola) Muhjärven leirikesää 1962. 8 mm kaitafilmi, mykkä.

Tykl/spa/246, dvd: tykl/spa/266: Leirikoulutus osa I. Kuvaaja Reijo Nordman. 16 mm, ääni.

Tykl/spa/249, dvd: tykl/spa/266: Leirikoulutuselokuva II osa, työleiri. Kuvaaja Reijo Nordman. 16 mm, magneettiaäni.

Tykl/spa/252: Jyrkkälä I ja II. Jyrkkälän nuorisotalon rakennusvaiheita. 16 mm.

Tykl/spa/256, dvd: tykl/spa/165: Varkaus, nuorten tekemä filmi Tippsundin leirialueella Taivassalossa, todennäköisesti 1980-luvun alussa. 8 mm kaitafilmi.

Tykl/spa/257, dvd: tykl/spa/265: Aatteet on mun vaatteet. Nuorten tekemä filmi Tippsundin leirialueella Taivassalossa, todennäköisesti 1980-luvun alussa. 8 mm kaitafilmi.

Tykl/spa/260, dvd: tykl/spa/265: Kidnappaus, nuorten tekemä filmi Tippsundin leirialueella Taivassalossa, todennäköisesti 1980-luvun alussa. 8 mm kaitafilmi, osia.

Tykl/spa/263: 1967 Suomen nuorisotyöntekijäin Ruotsin matkalta.

Tykl/spa/264 (dvd): Puhtia perinteestä. Kuvaus Ilmari Rinne. 8 mm kaitafilmi, ääni.

Tykl/spa/268 (dvd): Satua vai totta. Helsingin Maunukerhon tekemä oma filmi elokuussa 1967. Ohjaus Timo Puumalainen. 8 mm kaitafilmi, ääni.

Aukia, Markku 1979: *Suomenkielisen maaseudun lasten kulttuurinoppimisyjärjestelmästä n. 1890–1940. Ensimmäinen oppimiskausi, ruokailutapojen ja työnteon oppiminen*. Kansatieteen lisensiaatin tutkielma. TYKL 1217.

Hakanpää, Päivi 1990: *Turun yliopiston opiskelijoiden asuminen 1960-luvulla – alivuokralaisasunnosta yliopilaskylään*. Turun yliopisto. Proseminaari-tutkielma. TYKL 1807.

Hakkarainen, Jari 1990: *Suomenkielisenä Loviisaan, muuttajan akkulturaatio kaksikielisessä kaupungissa 1900-luvulla*. Turun yliopisto. Kansatieteen pro gradu-tutkielma. TYKL 1775.

Helani, Jukka 1954: *Tutkimus Kustavin nuorison viihtyisyydestä kotiseudullaan*. Turun yliopisto. TYKL 109.

Holmborg, Otto 2006: *Otteita Hiphop -kulttuurista Turussa 1984–1999*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 2491.

Hämäläinen, Päivi 1997: *Akateeminen haalari – opiskelijapukeutumisen merkityksiä*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 2035.

Itkonen, Pertti 1980: *Monnista teiniksi. Suomenkielisten oppikoululaisten tavoista 1950-luvun puolivälistä 1960-luvun lopulle*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 1284.

Kanervo, Sari 1990: *Enkulturaatio ja lasten kotikasvatus kaupungissa n. 1970-1989, esimerkkinä Loviisa*. Kansatieteen pro gradu-tutkielma. TYKL 1783.

Koivisto, Tuula 1965: *Nuorison seurustelu ja kihlaus Savossa ja Karjalassa*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 458.

- Tykl/spa/210, dvd: tykl/spa/264: (Sippola) Municipal camp at Muhjärvi 1962. 8 mm cine film, silent.
- Tykl/spa/211, dvd: tykl/spa/264: (Sippola) Municipal camp at Muhjärvi 1962. 8 mm cine film, silent.
- Tykl/spa/246, dvd: tykl/spa/266: Camp training part I. Cameraperson: Reijo Nordman. 16 mm, sound.
- Tykl/spa/249, dvd: tykl/spa/266: Camp training part II, work camp. Cameraperson: Reijo Nordman. 16 mm, magnetic sound.
- Tykl/spa/252: Jyrkkälä I and II. Construction phases of the Jyrkkälä Youth Centre. 16 mm.
- Tykl/spa/256, dvd: tykl/spa/165: Varkaus (Theft). A film made by young people at the Tippsund campground in Taivassalo, probably at the beginning of the 1980s. 8 mm cine film.
- Tykl/spa/257, dvd: tykl/spa/265: Aatteet on mun vaatteet (Ideas are my Clothes). A film made by young people at the Tippsund campground in Taivassalo, probably at the beginning of the 1980s. 8 mm cine film.
- Tykl/spa/260, dvd: tykl/spa/265: Kidnappaus (Kidnapping). A film made by young people at the Tippsund campground in Taivassalo, probably at the beginning of the 1980s. 8 mm cine film, parts.
- Tykl/spa/263: 1967 From a trip to Sweden made by Finnish youth workers.
- Tykl/spa/264 (dvd): Puhtia perinteestä (Energy from Tradition). Shot by Ilmari Rinne. 8 mm cine film, sound.
- Tykl/spa/268 (dvd): Satua vai totta (Truth or Tale). A film made by the Maunu Club in Helsinki in August 1967. Directed by Timo Puumalainen. 8 mm cine film, sound.
- Aukia, Markku 1979: *Suomenkielisen maaseudun lasten kulttuurinoppimisjärjestelmästä n. 1890-1940. Ensimmäinen oppimiskausi, ruokailutapojen ja työnteon oppiminen (The cultural learning system of Finnish-speaking rural children around 1890-1940. The first learning period, learning about mealtime customs and work)*. A licentiate thesis in ethnology TYKL 1217.
- Hakanpää, Päivi 1990: *Turun yliopiston opiskelijoiden asuminen 1960-luvulla – alivuokralaisasunnosta ylioppilaskylään (Living arrangements of University of Turku students in the 1960s – from subletting to university residence.)* University of Turku. Pro-seminar thesis. TYKL 1807.
- Hakkarainen, Jari 1990: *Suomenkielisenä Loviisaan, muuttajan akkulturaatio kaksikielisessä kaupungissa 1900-luvulla (A Finnish speaker in Loviisa, the acculturation of a migrant in a bilingual city in the 1900s.)* University of Turku. Master's thesis in ethnology. TYKL 1775.
- Helani, Jukka 1954: *Tutkimus Kustavin nuorison viihtyisyydestä kotiseudullaan (Study of how young people from Kustavi spend time in their home town)*. University of Turku. TYKL 109.
- Holmborg, Otto 2006: *Extracts from Hiphop Culture in Turku 1984-1999*. University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 2491.
- Hakanpää, Päivi 1997: *Akateeminen haalari – opiskelijapukeutumisen merkityksiä (Academic Overalls – the significance of student dress)*. University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 2035.
- Itkonen, Pertti 1980: *Monnista teiniksi (From greenhorn to teenager). Suomenkielisten oppikoululaisten tavoista 1950-luvun puolivälistä 1960-luvun lopulle (The customs of Finnish-speaking schoolchildren from the mid-1950s to the end of the 1960s)*. University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 1284.
- Kanervo, Sari 1990: *Enkulturaatio ja lasten kotikasvatus kaupungissa n. 1970-1989, esimerkinä Loviisa (Enculturation and rearing children in the city around 1970-1989, for example, in Loviisa)*. Master's thesis in ethnology. TYKL 1783.
- Koivisto, Tuula 1965: *Nuorison seurustelu ja kihlaus Savossa ja Karjalassa (Dating and engagement amongst young people in Savo and Karjala)*. University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 458.
- Koli, Juha 1989: *Siviiliin valmistautuminen Helsingin, Hyrylän ja Upinniemen varuskunnassa (Preparing for civilian life in the Helsinki, Hyrylä and Upinniemi garrisons)*. University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 1767.
- Korpua, Outi 2004: *Pillurallia pohjoisessa. Pilluralli kuusamolaisten nuorten vapaa-ajanviettotapana (Chasing girls in the north. Chasing girls as a leisure time activity for young people in Kuusamo)*. University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 2443.
- Korvola, Eeva 2005: *Tatuointien viestit (The messages of tattooing)*. University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 2464.

Koli, Juha 1989: *Siviiliin valmistautuminen Helsingin, Hyrylän ja Upinniemen varuskunnassa*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 1767.

Korpua, Outi 2004: *Pillurallia pohjoisessa. Pilluralli kuusamolaisten nuorten vapaa-ajanviettotapana*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 2443.

Korvola, Eeva 2005: *Tatuointien viestit*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 2464.

Käpylä, Tiina 2005: *Urbaani katukulttuuri: Keesin ja niittirotsin kapina. Punk alakulttuurina, tyyllisuuntana ja elämäntapana*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL ei arkistonumeroa.

Lahtinen, Rauno 1990: *Turkulaisten opiskelijoiden vapaa-ajanvietto ja kulttuuriharrasteet 1960-luvulla*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 1779.

Lehti, Ann-Mari 2005: *Q-vuoren nuorisotalo*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 2459.

Lehtonen, Emilia 2002: *Määränpäänä Manchester, suuntana Zagreb. Suomalaisten nuorten Interrail-matkailu 1990-luvun lopulla*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL ei arkistonumeroa.

Lohivaara, Leena 1962: *Kylänuorison vapaa-ajan viettotavoista ja niiden muuttumisesta*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 343.

Marjamaa, Veera 2003: *Apulanta ja fani. Kaikki tai enemmän*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 2348.

Myötämäki, Terttu 1960: *Rippikoulu ja rippipuku Suomessa*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 238.

Nieminen, Katja 2006: *Suomen Punaisen Ristin ystävä ja tukihenkilötoiminta Turussa. Hirvensalon ja Turun osastot*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL ei arkistonumeroa.

Pohjolainen, Päivi 1986: *Monnipesuista lakkiaisiin*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 1624.

Räisänen, Marja-Liisa 1995: *Mä olin raskaana oleva nunna ja mun selässä luki että tein temptu paaville. Polttareiden viettoa Turun yliopistossa opiskelevien naisten keskuudessa 1990-luvulla*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 1958.

Salmela, Tapani 1960: *Kuvauksia kyläkeinuelämästä Perniössä*. Keruu. TYKL 181.

Schüler, Sirpa 1962: *Rippikouluun liittyviä perinteitä ja tapoja Turun hiippakunnassa*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 344.

Sipiläinen, Kirsi 1999: *Primitiiveistä Prinssi Albertiin*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 2043.

Taimen, Marita 1968: *Nuorten tutustumistilaisuuksia, kihlaus, vihkiminen ja häät Paimiossa 1910- ja 1920-luvulla*. Turun yliopisto. Keruutyö. TYKL 582.

Tornberg, Matleena 1971: *Suurperheen käsite, levineisyys ja miljöö Suomessa tutkimusten valossa*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 706.

- Käpylä, Tiina 2005: *Urbaani katukulttuuri: Keesin ja niittirotsin kapina. Punk alakulttuurina, tyyli-suuntana ja elämäntapana* (Urban street culture: The rebellion of mohawks and studded leather jackets. Punk as a sub-culture, trend and lifestyle). University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL, no archive number.
- Lahtinen, Rauno 1990: *Turkulaisten opiskelijoiden vapaa-ajanvietto ja kulttuuriharrasteet 1960-luvulla* (The leisure time and cultural activities of Turku students in the 1960s). University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 1779.
- Lehti, Ann-Mari 2005: *Q-vuoren nuorisotalo* (Q-vuori Youth Centre). University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 2459.
- Lehtonen, Emilia 2002: *Määränpäänä Manchester, suuntana Zagreb. Suomalaisten nuorten Interrail-matkailu 1990-luvun lopulla* (Destination Manchester, via Zagreb. Interrail travels of Finnish young people at the end of the 1990s). University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL, no archive number.
- Lohivaara, Leena 1962: *Kylänuorison vapaa-ajan viettotavoista ja niiden muuttumisesta* (Leisure time customs of young villagers and changes in them). University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 343.
- Marjamaa, Veera 2003: *Apulanta ja fani. Kaikki tai enemmän* (Apulanta and the fan. All or more). University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 2348.
- Myötämäki, Terttu 1960: *Rippikoulu ja rippipuku Suomessa* (Confirmation class and confirmation clothing in Finland). University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 238.
- Nieminen, Katja 2006: *Suomen Punaisen Ristin ystävä- ja tukihenkilötoiminta Turussa. Hirvensalon ja Turun osastot* (The Finnish Red Cross' visitor and support service activities in Turku. Local branches of Hirvensalo and Turku. University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL, no archive number.
- Pohjolainen, Päivi 1986: *Monnipesuista lakkiaisiin* (From greenhorn hazing to graduation). University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 1624.
- Räisänen, Marja-Liisa 1995: *Mä olin raskaana oleva nunna ja mun selässä luki että tein tempuat paaville. Polttareiden viettoa Turun yliopistossa opiskelevien naisten keskuudessa 1990-luvulla* (I was a pregnant nun and I had a sign on my back saying that I played a trick on the Pope. Stag party customs amongst young female students in Turku in the 1990s). University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 1958.
- Salmela, Tapani 1960: *Kuvauksia kyläkeinelämästä Perniössä* (Descriptions of village swing life in Perniö). Collection. TYKL 181.
- Schüler, Sirpa 1962: *Rippikouluun liittyviä perinteitä ja tapoja Turun hiippakunnassa* (Traditions and customs linked to confirmation school in the Diocese of Turku). University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 344.
- Sipiläinen, Kirsi 1999: *Primitiiveistä Prinssi Albertiin* (From primitives to Prince Albert). University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 2043.
- Taimen, Marita 1968: *Nuorten tutustumistilaisuuksia, kihlaus, vihkiminen ja häät Paimiossa 1910- ja 1920-luvulla* (Meeting places for young people, engagement, marriage and weddings in Paimio in the 1910s and 1920s. University of Turku. Collection. TYKL 582.
- Tornberg, Matleena 1971: *Suurperheen käsite, levinneisyys ja miljö Suomessa tutkimusten valossa* (The concept, prevalence and environment of large families in light of Finnish research. University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 706.
- Tuomi, Tarja 1989: *Miesten ja naisten työnjako ja sukupuoli-roolit maataloudessa 1800-luvun lopun ja 1960-luvun välisenä aikana Turussa ja sen lähiseuduilla* (The distribution of work between men and women and gender roles in agriculture from the end of the 19th century to the 1960s in Turku and its neighbouring areas). University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 1768.
- TYKL Archive 2002: *Käyttäjän opas. Opintomonisteita 7* (User guide. Lecture handouts 7). Ethnology. School of Cultural Research. Ed.: Jussi Lehtonen & Iina Wahlström. Turku.
- Venhe, Leena 1989: *Konfirmaatiosta kihlajaisiin. Nuoruusajan merkkipäivien vietosta Turun Henrikinkadun alueella 1920–1980-luvuilla* (From confirmation to engagement. Celebrating the special days of youth in the Henrikinkatu district of Turku in the 1920–1980s). University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 1758.
- Viljamaa, Emma 2000: *Subject: Re: alliance: Millennium Falcon*. University of Turku. Pro-seminar thesis in ethnology. TYKL 2346.

Tuomi, Tarja 1989: *Miesten ja naisten työnjako ja sukupuoliroolit maataloudessa 1800-luvun lopun ja 1960-luvun välisenä aikana Turussa ja sen lähiseuduilla*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 1768.

TYKL-arkisto 2002: *Käyttäjän opas. Opintomonisteita 7*. Kansatiede. Kulttuurien tutkimuksen laitos. Toim. Jussi Lehtonen & Iina Wahlström. Turku.

Venhe, Leena 1989: *Konfirmaatiosta kihlajaisiin. Nuoruusajan merkkipäivien vietosta Turun Henrikinkadun alueella 1920–1980-luvuilla*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-tutkielma. TYKL 1758.

Viljamaa, Emma 2000: *Subject: Re: allianssi: Millenium Falcon*. Turun yliopisto. Kansatieteen proseminaari-esitelmä. TYKL 2346.

Av-aineisto:

Herra Helsinki -filmi 1954. Helsingin nuorisosiainkeskus.

Nuorison Punainen Risti 1956. Videoversio Suomen Punaisen Ristin nuorisotoimintafilmeistä. Varsinais-Suomen piiri.

Painamattomat lähteet:

Aho, Leena. Nuorisosihteeri, Turun nuorisosiainkeskus. Sähköpostiviesti Salla Tenkasen hallussa. 31.1.2006.

Arvisto, Jaana 2006: *Vammaisurheilu ja -urheilijat*. Kansatieteen pro gradu -tutkielman tutkimussuunnitelma. Timo Virtasen hallussa.

Glumoff, Nina 2006: *Maahanmuuttajien integraatio liikunta- ja urheilusektorilla*. Kansatieteen pro gradu -tutkielman tutkimussuunnitelma. Timo Virtasen hallussa.

Haastattelu, nainen s.1976, 19.10.2004. Ann-Mari Lehden hallussa.

Harri Kainulainen 22.10.2004. Sähköpostiviesti Ann-Mari Lehden hallussa.

Keskinen, Miska 1997. *Kuuvuori markkinointi*. Turun kauppaoppilaitos, markkinointilinja.

Monikulttuurinen nuorisotyö Helsingissä -selvitys 1996. Helsingin nuorisosiainkeskus.

Monikulttuurisuusstrategia 2004–2006. Helsingin nuorisosiainkeskus.

Nuojua, Seppo: ”*Lehtisaaren nuorisokoti 40 vuotta*”. *Katsaus nuorisokodin historiaan vuosina 1945–1985*.

Stenroos, Leila 1999: *Matkalla olon kokemuskerronta päiväkirjassa*. Folkloristiikan julkaisematon opinnäyte-työ. Turun yliopisto, kulttuurien tutkimuksen laitos.

Suomen Punainen Risti, Varsinais-Suomen piirin toimintakertomukset v. 1980, 1985, 1990, 1995, 1996, 2000.

Suomen Punainen Risti, Varsinais-Suomen piiri: *Vapaaehtoisena auttamassa* -moniste 2005.

Lehdet:

Aurora 3/04. Lapset ja varhaisnuoret. Turun yliopiston tiedotuslehti. Turku.

Audiovisual material:

- Herra Helsinki (Mr Finland) film 1954. Helsinki Youth Department.
- Red Cross Youth 1956. Video version of the Finnish Red Cross' youth work film. Southwest Finland district.

Unprinted sources:

- Aho, Leena. Youth Secretary, Turku Youth Services Centre. E-mail message in the possession of Salla Tenkanen. 31 Jan. 2006.
- Arvisto, Jaana 2006: *Vammaisurheilu ja -urheilijat* (Disabled sports and athletes). Research plan for a master's thesis in ethnology. In Timo Virtanen's possession.
- Glumoff, Nina 2006: *Maahanmuuttajien integraatio liikunta- ja urheilusektorilla* (Integration of immigrants in the physical activity and sports sector). Research plan for a master's thesis in ethnology. In Timo Virtanen's possession.
- Interview, woman born in 1976, 19 Oct. 2004. In the possession of Ann-Mari Lehti.
- Harri Kainulainen 22 Oct. 2004. E-mail message in the possession of Ann-Mari Lehti.
- Keskinen, Miska 1997. *Kuuvuori markkinointi* (Marketing Kuuvuori). Turku Commercial College, Marketing Department.
- Monikulttuurinen nuorisotyö Helsingissä (Report on Multicultural Youth Work in Helsinki) 1996. Helsinki Youth Department.
- Monikulttuurisuusstrategia 2004–2004* (Multicultural strategy 2004–2006). Helsinki Youth Department.
- Nuojua, Seppo: "Lehtisaaren nuorisokoti 40 vuotta". *Katsaus nuorisokodin historiaan vuosina 1945–1985* ("Forty years at the Lehtisaari Youth Home". A review of the history of the youth home 1945–1985).
- Stenroos, Leila 1999: *Matkalla olon kokemuskerronta päiväkirjassa* (On the road to experiential narrative of feelings in a diary). Unpublished thesis in folklore. University of Turku, School of Cultural Research.
- Finnish Red Cross, Annual reports of the Southwest Finland district for 1980, 1985, 1990, 1995, 1996, 2000.
- Finnish Red Cross, Southwest Finland district: Vapaaehtoisena auttamassa (Helping as a volunteer) handout 2005.

Journals:

- Aurora* 3/04. Lapset ja varhaisnuoret (Children and youth). University of Turku communications magazine. Turku.
- Avun maailma* (World of Helping). Finnish Red Cross member magazine, 25 Jan. 2006. Tilus, Sirkka 2006: "Nuorten edustajana maailmalla." (Being a youth representative around the world).
- Helsingin Sanomat* newspaper.
- 7 Oct. 2005. Pauliina Grönholm: Maahanmuuttajien tietopankki valtakunnalliseksi (Making the immigrant information bank national).
- 3 Jan. 2006. Matti Huhta: Helsingin väestönkasvusta jo puolet tulee ulkomailta muuttaneista (Nearly half of Helsinki's population growth comes from immigrants). *London Journal of Canadian Studies*. 2001/2002 Volume 17. Norris Nicholson, Heather: "At the center of it all are the children": Aboriginal Childhoods and the National Film Board.
- Nuorisotyö* (Youth Work) 3/53. Miten Helsingin kaupungin Nuorisotyölautakunta toimii (How the City of Helsinki's Youth Work Committee functions).
- Nuorisotyö* (Youth Work) 2003–2005.
- Opettaja* (Teacher). 24 Feb. 2006.
- SETA magazine 1/1993. Elomäki, Make 1993: Piercing – modernin alkuasukkaan merkki (a mark of the modern aboriginal).
- Turun Sanomat* newspaper 18 Dec. 2005. Sari Miettunen: Aitojen pakolaisten auttaja (Helping real immigrants).
- Uusi-Suomi* newspaper 8 Nov. 1946. Vilkkunen, Kustaa 1946: Fuksiaiset, murskastajaiset, joukkoon kelpuuttaminen (Initiations and being accepted into a group).

Printed sources:

- Aalto, Ritva 1975: *Nuorten sosiaalistuminen ja nuorisotyö* (Socialising of young people and youth work). Research Report 205 of the University of Helsinki's Department of Sociology. 205. Helsinki.
- Aapola, Sinikka – Kaarninen, Mervi (Ed.) 2003: *Nuoruuden vuosisata: suomalaisen nuorison historia* (Century of youth: A history of young people in Finland). Finnish Literature Society. Helsinki.

Avun maailma. Suomen Punaisen Ristin jäsenlehti, 25. 1/2006. Tilus, Sirkka 2006: ”Nuorten edustajana maailmalla.”

Helsingin Sanomat.

7.10.2005. Pauliina Grönholm: Maahanmuuttajien tietopankki valtakunnalliseksi.

3.1.2006. Matti Huhta: Helsingin väestönkasvusta jo puolet tulee ulkomailta muuttaneista.

London Journal of Canadian Studies. 2001/2002 Volume 17. Norris Nicholson, Heather: ”At the center of it all are the children”: Aboriginal Childhoods and the National Film Board.

Nuoriso-ohjaaja 3/53. Miten Helsingin kaupungin Nuorisotyölautakunta toimii.

Nuorisotyö 2003–2005.

Opettaja-lehti. 24.2.2006.

Seta 1/1993. Elomäki, Make 1993: Piercing – modernin alkuasukkaan merkki.

Turun Sanomat 18.12.2005. Sari Miettunen: Aitojen pakolaisten auttaja.

Uusi-Suomi 8.11.1946. Vilkuna, Kustaa 1946: Fuksiaiset, murskastajaiset, joukkoon kelpuuttaminen.

Painetut lähteet:

Aalto, Ritva 1975: *Nuorten sosiaalistuminen ja nuorisotyö.* Helsingin yliopiston sosiologian laitoksen tutkimuksia no. 205. Helsinki.

Aapola, Sinikka – Kaarninen, Mervi (toim.) 2003: *Nuoruuden vuosisata: suomalaisen nuorison historia.* SKS. Helsinki.

Aasman, Susan 2004: *Ritueel van huiselijk geluk. Een cultuurhistorische verkenning van de familiefilm.* Het Spinhuis. Amsterdam.

Ahola, Suvi 1993: Naiset päiväkirjojen kirjoittajina. Piela, Ulla (toim.): *Aikanaisia. Kirjoituksia naisten omaelämäkerroista.* Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Helsinki.

Allardt, Erik – Jartti, Pentti – Jyrkilä, Faina – Littunen, Yrjö 1956: *Työläisnuorison harrastustoiminta.* Helsinki.

Allardt, Erik – Jartti, Pentti – Jyrkilä, Faina – Littunen, Yrjö 1958: *Nuorison harrastukset ja yhteisön rakenne.* Helsinki.

Anttila, Veikko 1985: Teoreettisia näkökulmia kansatieteeseen. Pennanen, Jukka – Sammallahti, Leena – Haapalainen-Tiainen, Helena (toim.): *Teoriaa, aihepiirejä ja näkökulmia kansatieteellisessä tutkimuksessa.* Kansatieteen laitos. Turun yliopisto.

Askonen, Ebba 2004: Muisteluksia Oulun kaupungin ensimmäisen nuorisosihteerin alkutaipaleelta. Minna Heikkinen (toim.): *Sakit, lössit, jengit ja nappulat – Nuorisotyön vuosikymmenet.* Nuorisotyön perinteen tallentaminen -projekti/Turun maakuntamuseo. Turku.

Banton, Michael 1997: *Ethnic and Racial Consciousness.* Wesley Longman, England.

Berry, J. W. 1990: Psychology of Acculturation. Understanding Individuals Moving Between Cultures. Brislin, R. W. (Ed.): *Applied Cross-Cultural Psychology.* New York, USA.

- Aasman, Susan 2004: *Ritueel van huiselijk geluk. Een cultuur-historische verkenning van de familiefilm.* (Ritual of Domestic Happiness. A cultural historical approach of the family film.) Het Spinhuis. Amsterdam.
- Ahola, Suvi 1993: Naiset päiväkirjojen kirjoittajina (Women as diary writers). Piela, Ulla (Ed.): *Aikanaisia. Kirjoituksia naisten omaelämäkertoista* (Women of their time. Essays on women's autobiographies). Finnish Literature Society. Helsinki.
- Allardt, Erik – Jartti, Pentti – Jyrkilä, Faina – Littunen, Yrjö 1956: *Työläisnuorison harrastustoiminta* (Recreational activities of young working class people). Helsinki.
- Allardt, Erik – Jartti, Pentti – Jyrkilä, Faina – Littunen, Yrjö 1958: *Nuorison harrastukset ja yhteisön rakenne* (Hobbies of young people and community structure). Helsinki.
- Anttila, Veikko 1985: Teoreettisia näkökulmia kansatieteen (Theoretical perspectives on ethnology). Pennanen, Jukka – Sammallahti, Leena – Haapalainen-Tiainen, Helena (Ed.): *Teoriaa, aihepiirejä ja näkökulmia kansatieteellisessä tutkimuksessa* (Theory, Topics and Perspectives in Ethnological Research). Department of Ethnology. University of Turku.
- Askonen, Ebba 2004: Muisteluksia Oulun kaupungin ensimmäisen nuorisosihteerin alkutaipaleelta (Recollections of the early days of the City of Oulu's first youth secretary). Minna Heikkinen (Ed.): *Sakit, lössit, jengit ja nappulat – Nuorisotyön vuosikymmenet* (Crowds, Gangs, Groups and Little Ones – Decades of Youth Work). Nuorisotyön perinteen tallentaminen –projekti (Preserving the Tradition of Youth Work project/Turku Provincial Museum. Turku.
- Banton, Michael 1997: *Ethnic and Racial Consciousness*. Wesley Longman, England.
- Berry, J. W. 1990: Psychology of Acculturation. Understanding Individuals Moving Between Cultures. – Brislin, R. W. (Ed.): *Applied Cross-Cultural Psychology*. New York, USA.
- Domander, Minna 1992: *Maahanmuuttajat ja koulutus* (Immigrants and education). Emigration research report A16. Sl.
- Eskelinen, Irja 2005: *Sata vuotta järjestäytynyttä äidinrakkautta* (One hundred years of organised maternal love). Suomen Valkonauhaliitto (Finnish White Ribbon Union) 1905–2005. Suomen Valkonauhaliitto kansainvälisen valkonauha-aatteen tulkitsijana ja yhteiskunnallisena vaikuttajana (The Finnish White Ribbon Union as an Interpreter of the International White Ribbon Principle and a Social Force) 1905–2005. Sl.
- Eskola, Antti 1963: *Maalaiset ja kaupunkilaiset* (Rural and Urban Residents). Sl.
- Gilloch, Graeme 1996: *Myth and Metropolis: Walter Benjamin and the City*. Cambridge.
- Halonen, Kaisa (Ed.) 1996: *Matkalla. NNKY 100 vuotta. Pääväg. KFUK 100 år i Finland* (Travelling. 100 Years of the YWCA) Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistysten Liitto ry – Förbundet Kristliga Föreningen av Unga Kvinnor rf. (The Young Women's Christian Association). Helsinki.
- Harinen, Päivi 2005: Nuoret monikansallistuvassa ja -kulttuuristuvassa yhteiskunnassa (Young people in a multinationalising and multiculturalising society). Wilska, Terhi-Anna (Ed.) 2005: *Erilaiset ja samanlaiset. Nuorisobarometri 2005* (Different and the Same. Youth Barometer 2005). Ministry of Education, Youth Research Network, Advisory Council for Youth Affairs. Helsinki.
- Heikkilä, Markku 1980: Yhdistysten nuorisotyöstä seurakunnan työksi (From youth work in associations to parish work) (1940–1970). *Se on edessäpäin. Kristillisen nuorisotyön historian ja nykyisyyden oppikirja Nuorten Keskus r.y:n täyttäessä 75 vuotta* (Looking ahead. Handbook of the History and Present of Christian Youth Work as the Evangelical Lutheran Association for Youth in Finland turns 75). Edited by Kalevi Virtanen. Helsinki.
- Hytönen, Yki 2002: *Ihminen ihmiselle. Suomen Punainen Risti* (From person to person. The Finnish Red Cross) 1877–2002. Finnish Red Cross. Helsinki.
- Hyvönen, Kaarina – Junto, Anneli – Laaksonen, Pirjo – Timonen, Päivi (Ed.) 2000: *”Hyvää elämää – 90 vuotta suomalaista kuluttajatutkimusta”* (A Good Life – 90 Years of Finnish Consumer Research) National Consumer Research Centre. Statistics Finland. Helsinki.
- Ilves, Kirsi 1998: *Stadi ja sen nuoret. Nuorisotyötä Helsingissä* (The Capital City and its Young People. Youth Work in Helsinki) 1948–1997. City of Helsinki Youth Department. Helsinki.
- Kallioniemi, Jouni 1993: *Turku ja nuoret. Turun kaupungin nuorisotoimen ja turkulaisen nuorison tarina* (Turku and Young People. The Story of the City of Turku's Youth Department and Young People in Turku). City of Turku Youth Committee. Turku.

Domander, Minna 1992: *Maahanmuuttajat ja koulutus. Siirtolaistutkimuksia* A16. Sl.

Eskelinen, Irja 2005: *Sata vuotta järjestäytyntä äidinkautta. Suomen Valkonauhaliitto 1905–2005*. Suomen Valkonauhaliitto kansainvälisen valkonauha-ateen tulkitsijana ja yhteiskunnallisena vaikuttajana 1905–2005. Sl.

Eskola, Antti 1963: *Maalaiset ja kaupunkilaiset*. Sl.

Gilloch, Graeme 1996: *Myth and Metropolis: Walter Benjamin and the City*. Cambridge.

Halonen, Kaisa (toim.) 1996: *Matkalla. NNKY 100 vuotta. På väg. KFUK 100 år i Finland*. Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistysten Liitto ry – Förbundet Kristliga Föreningen av Unga Kvinnor rf. Helsinki.

Harinen, Päivi 2005: Nuoret monikansallistuvassa ja -kulttuuristuvassa yhteiskunnassa. Wilska, Terhi-Anna (toim.) 2005: *Erilaiset ja samanlaiset. Nuorisobarometri 2005*. Opetusministeriö, Nuorisotutkimusverkosto, Nuorisoasiainneuvottelukunta. Helsinki.

Heikkilä, Markku 1980: Yhdistysten nuorisotyöstä seurakunnan työksi (1940–1970). *Se on edessäpäin. Kristillisen nuorisotyön historian ja nykyisyyden oppikirja Nuorten Keskus r.y:n täyttäessä 75 vuotta*. Toimittanut Kalevi Virtanen. Helsinki.

Hytönen, Yki 2002: *Ihminen ihmiselle. Suomen Punainen Risti 1877–2002*. Suomen Punainen Risti. Helsinki.

Hyvönen, Kaarina – Juntto, Anneli – Laaksonen, Pirjo – Timonen, Päivi (toim.) 2000: *”Hyvää elämää – 90 vuotta suomalaista kuluttajatutkimusta”*. Kuluttajatutkimuskeskus, Tilastokeskus. Helsinki.

Ilves, Kirsi 1998: *Stadi ja sen nuoret. Nuorisotyötä Helsingissä 1948–1997*. Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus. Helsinki.

Kallioniemi, Jouni 1993: *Turku ja nuoret. Turun kaupungin nuorisotoimen ja turkulaisen nuorison tarina*. Turun kaupungin nuorisolautakunta. Turku.

Karkama, Pertti 1995: Naiskirjailijan syntymä. Marja-Liisa Vartion päiväkirjat 1939–1941. Kurikka, Kaisa (toim.): *Identiteettiongelmia suomalaisessa kirjallisuudessa*. Taiteiden tutkimuksen laitos. Turun yliopisto.

Kettunen, Margit 1999: *Lukiota käyvien maahanmuuttajien kotoutuminen ja kontrollikäsitteet*. Helsingin kaupungin opetusviraston julkaisusarja A7:1999. Helsinki.

Knuuttila, Seppo – Paasi, Anssi 1995: Tila, kulttuuri ja mentaliteetti. Maantieteen ja antropologian yhteyksiä etsimässä. Katajala (toim.): *Manaajista maalaisaateliin. Tulkintoja toisesta historian, antropologian ja maantieteen välimaastossa*. SKS. Helsinki.

Kontula, Aino 2005: *Rexi on homo ja opettajat hullui! opettajan päiväkirja*. Ajatus. Helsinki.

Korkiakangas, Pirjo 1996: *Muistoista rakentuva lapsuus. Agraarinen perintö lapsuuden työnteon ja leikkien muiselussa*. Kansatieteellinen Arkisto 42. SMYA. Helsinki.

Korpela, Taru – Tuomisto, Kaija 1998: *Tämä on Punainen Risti*. Suomen Punainen Risti. Helsinki.

Korppi-Tommola, Aura 1993: *Vapaaehtoisvoimin lasten hyväksi. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Helsingin osasto ry 1922–1992*. Helsinki.

- Karkama, Pertti 1995: Naiskirjailijan syntymä. Marja-Liisa Vartion päiväkirjat (The Birth of a Female Author. The Diaries of Marja-Liisa Vartio) 1939–1941. Kurikka, Kaisa (Ed.): *Identiteettiongelmia suomalaisessa kirjallisuudessa* (Identity Problems in Finnish Literature). School of Art, Literature and Music. University of Turku.
- Kettunen, Margit 1999: *Lukiota käyvien maahanmuuttajien kotoutuminen ja kontrollikäsitteet* (Integration of Immigrants Attending High School and Concepts of Control). City of Helsinki Education Department's publication series A7:1999. Helsinki
- Knuuttila, Seppo – Paasi, Anssi 1995: Tila, kulttuuri ja mentaliteetti. Maantieteen ja antropologian yhteyksiä etsimässä (Space, Culture and Mentality. Looking for Geographic and Anthropologic Links). Katajala (Ed.): *Maanaajista maalaisaateliin. Tulkintoja toisesta historian, antropologian ja maantieteen välimaastossa* (From Exorcists to Rural Nobility. Interpretations From the Middle Ground of History, Anthropology and Geography. Finnish Literature Society. Helsinki.
- Kontula, Aino 2005: *Rexi on homo ja opettajat hulluil! opettajan päiväkirja* (The Headmaster is Gay and the Teachers Are Crazy!: The Diary of a Teacher). Ajatus Kirjat. Helsinki.
- Korkiakangas, Pirjo 1996: *Muistoista rakentuva lapsuus. Agraarinen perintö lapsuuden työnteon ja leikkien muistelussa* (Memories of a Constructive Childhood. An Agrarian Heritage in Recollections of Childhood Work and Play). Ethnological Archives 42. SMYA. Helsinki.
- Korpela, Taru – Tuomisto, Kaija 1998: *Tämä on Punainen Risti* (This is the Red Cross). Finnish Red Cross. Helsinki.
- Korppi-Tommola, Aura 1993: *Vapaaehtoisvoimin lasten hyväksi. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Helsingin osasto ry* (Volunteer Work for the Good of the Children. The Mannerheim League for Child Welfare's Helsinki Office) 1922–1992. Helsinki.
- Kortteinen, Matti 1982. *Lähiö. Tutkimus elämäntapojen muutoksesta* (Suburb. A Study of Lifestyle Change). Sl.
- Laasanen, Yrjö 1987: *Arska – videotutkimus nuorten oman toiminnan mahdollisuuksista ja rauhankasvatuksesta* (The Arska Video Study on the Opportunities for Young People's Activities and Peace Education). Youth Work Centre. Sl.
- Laine, Timo 2001: Miten kokemusta voidaan tutkia? Fenomenologinen näkökulma (How can experience be researched? A phenomenological perspective). Aaltola, Juhani & Valli, Raine (Ed.): *Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin* (Windows on Research Methods 2. Perspectives for Young Researchers on the Theoretical Starting Points and Analysis Methods of Research). Jyväskylä.
- Leimu, Pekka 1985: *Pennalismi ja initiaatio suomalaisessa sotilaselämässä* (Hazing and Initiation in Finnish Military Life). The Finnish Antiquarian Society. Ethnological Archives 33. Helsinki.
- Liebkind, Karmela 1994: *Maahanmuuttajat ja kulttuurien kohtaaminen* (Immigrants and Cultural Encounter). Liebkind Karmela (Ed.) *Maahanmuuttajat – Kulttuurien kohtaaminen Suomessa* (Immigrants – Cultural Encounter in Finland). Helsinki.
- Lumme, Pia 2000: *Tavoitteena maahanmuuttajalasten integraatio* (Target – Integration of Immigrant Children). City of Helsinki Education Department's publication series B3:2000. Helsinki
- Lönngqvist, Bo 1992: *Ting, rum och barn : historisk-antropologiska studier i kulturella gränser och gränsöverskridande*. (Object, room and child: historic-anthropologic studies within and across cultural borders) SMYA. Helsinki.
- Makkonen, Anna 1997: Valkoisen kirjan kutsu eli löytöretkellä päiväkirjojen maailmoissa (The Call of the White Book, an Expedition into the World of Diaries). Makkonen, Anna (Ed.): *Lukija, lähdetkö mukaani. Tutkielmia ja esseitä* (Reader, Come with Me. Theses and Essays.) Finnish Literature Society. Helsinki.
- Majava, Heikki 1989: *Polttarit, eli miksi sulhanen on niin kalpea. – Betoni kukkii* (Stag Parties, or Why the Groom So Pale – The Concrete is in Flower). Kirjoituksia nykypirinteestä (Essays on Modern Traditions). Finnish Literature Society. Helsinki.
- Memories of my Town. The Identities of Town Dwellers and Their Places in Three Finnish Towns. (Ed. By Anna-Maria Åström & al.) 2005: *Studia Fennica Ethnologica* 8. Finnish Literature Society. Tampere.
- Metsänen R. 2000: Monikulttuurinen ohjaus (Multicultural Counselling). Onnismaa J., Pasanen H., Spangar T. (Ed.) *Ohjaus ammattina ja tieteenalana II. Ohjauksen toimintakentät* (Counselling as a Profession and Science II. The Operating Fields of Counselling). Sl.

Kortteinen, Matti 1982. *Lähiö. Tutkimus elämäntapojen muutoksesta*. Sl.

Laasanen, Yrjö 1987: *Arska – videotutkimus nuorten oman toiminnan mahdollisuuksista ja rauhankasvatuksesta*. Nuorisotyön keskus r.y. Sl.

Laine, Timo 2001: Miten kokemusta voidaan tutkia? Fenomenologinen näkökulma. Aaltola, Juhani & Valli, Raine (toim.): *Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin*. Jyväskylä.

Leimu, Pekka 1985: *Pennalismi ja initiaatio suomalaisessa sotilaselämässä*. Suomen Muinaismuistoyhdistys. Kansatieteellinen Arkisto 33. Helsinki.

Liebkind, Karmela 1994: *Maahanmuuttajat ja kulttuurien kohtaaminen*. Liebkind Karmela (toim.) *Maahanmuuttajat – Kulttuurien kohtaaminen Suomessa*. Helsinki.

Lumme, Pia 2000: *Tavoitteena maahanmuuttajalasten integraatio*. Helsingin kaupungin opetusviraston julkaisusarja B23:2000. Helsinki.

Lönnqvist, Bo 1992: *Ting, rum och barn: historisk-antropologiska studier i kulturella gränser och gränsöverskridande*. SMYA. Helsingfors.

Makkonen, Anna 1997: Valkoisen kirjan kutsu eli löytötretkellä päiväkirjojen maailmoissa. Makkonen, Anna (toim.): *Lukija, lähdetkö mukaani. Tutkielmia ja esseitä*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Helsinki.

Majava, Heikki 1989: *Polttarit, eli miksi sulhanen on niin kalpea. – Betoni kukkii*. Kirjoituksia nykyperinteestä. SKS. Helsinki.

Memories of my Town. The Identities of Town Dwellers and Their Places in Three Finnish Towns. (Ed. By Anna-Maria Åström & al.) 2005: *Studia Fennica Ethnologica* 8. Finnish Literature Society. Tampere.

Metsänen R. 2000: Monikulttuurinen ohjaus. Onnismaa J., Pasanen H., Spangar T. (toim.) *Ohjaus ammatina ja tieteenalana II. Ohjauksen toimintakentät*. Sl.

Mørch, Sven 2005: Researching Youth Life. Helve, Helena (ed.) *Mixed Methods in Youth Research* 2005. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 60. Finnish Youth Research Network. Helsinki.

Neisser, Ulric 1982: *Kognitio ja todellisuus*. Prisma-tietokirjasto. Espoo.

Nieminen, Juha 1995: *Nuorisossa tulevaisuus. Suomalaisen nuorisotyön historia*. Nuorisotutkimusseura r.y. Lasten Keskus Oy. Helsinki.

Norkola, Tero 1995: ”Tavallisten ihmisten” päiväkirjat – merkintöjä kirjallisuuden marginaalissa. Makkonen, Anna & Ikonen, Teemu (toim.): *Karnevaali ja autio-
maa. Kirjallisuustieteellisiä tutkielmia*. Helsingin yliopiston yleisen kirjallisuustieteen, teatterin ja estetiikan laitoksen julkaisusarja n:o 1. Helsinki.

Norkola, Tero 1996: Kirjoituksia sydänten kammioista. Henkilökohtaisen päiväkirjan poetiikkaa. Norkola, Tero & Rikkinen, Eila (toim.): *Sivupolkuja. Tutkimusretkiä kirjallisuuden rajaseuduille*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Helsinki.

Opetusministeriön historia, osa 5. Jälleenrakennuksen ja kasvun kulttuuripolitiikkaa 1945–1965. Opetusministeriön historiatyöryhmä, Jaakko Numminen, puheenjohtaja et al. Kirjoittaneet Veli-Matti Autio (luvut

- Mørch, Sven 2005: Researching Youth Life. Helve, Helena (ed.) *Mixed Methods in Youth Research* 2005. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 60. Finnish Youth Research Network. Helsinki.
- Neisser, Ulric 1982: *Kognitio ja todellisuus* (Cognition and Reality). Prisma Nonfiction Library. Espoo.
- Nieminen, Juha 1995: *Nuorisossa tulevaisuus. Suomalaisen nuorisotyön historia* (Youth is the Future. A History of Finnish Youth Work). The Finnish Youth Research Society. Lasten Keskus Oy. Helsinki.
- Norkola, Tero 1995: "Tavallisten ihmisten" päiväkirjat – merkintöjä kirjallisuuden marginaalissa. (The Diaries of 'Normal People' – Notes in the Margins of Literature). Makkonen, Anna & Ikonen, Teemu (Ed.): *Karnevaali ja autiomaa. Kirjallisuustieteellisiä tutkielmia* (Carnival or Desert. Literature-scientific Essays). University of Helsinki's Department of Comparative Literature, Theatre Research and Aesthetics Publication Series no. 1. Helsinki.
- Norkola, Tero 1996: Kirjoituksia sydänten kammiosta. Henkilökohtaisen päiväkirjan poetiikkaa (Entries from the Bottom of the Heart. The Poetics of a Personal Diary). Norkola, Tero & Rikkinen, Eila (Ed.): *Sivupolkuja. Tutkimusretkiä kirjallisuuden rajaseuduille* (Bypaths. Expeditions into the Frontiers of Literature). Finnish Literature Society. Helsinki.
- Opetusministeriön historia, osa 5. Jälleenrakennuksen ja kasvun kulttuuripolitiikkaa* (A History of the Ministry of Education part 5. Rebuilding and the Cultural Policy of Growth) 1945–1965. Ministry of Education Working Group on History, Jaako Numminen, Chairman et al. Written by Veli-Matti Autio (Chapters I-IV and XI), Markku Heikkilä (Chapters VII-X). 1990. Helsinki.
- Peltola-Yrjölä, Helena 2004: Henkisistä kilpailuista Nuoren kulttuurin loisteeseen / Intellektuella tävlingar – ungdomskulturens guldkant (From Intellectual Competition to the Glamour of Youth Culture) Minna Heikkinen (Ed.): *Sakit, lössit, jengit ja nappulat – Nuorisotyön vuosikymmenet* (Crowds, Gangs, Groups and Little Ones – Decades of Youth Work). Nuorisotyön perinteen tallentaminen -projekti (Preserving the Tradition of Youth Work project/Turku Provincial Museum. Turku.
- Pihlaja, Juha 1997: "Ne ei ainakaan laula mitään eteenpäin". *Tutkimus etsivän nuorisotyön projektista Tampereella* ("At Least They're Not Singing On". A Study of the Investigative Youth Work Project in Tampere)1991-1995. Nuorten palvelu r.y. (Youth Service) Publication 3. Kuopio.
- Pulma, Panu 2003: I skuggan av tillväxten. Schulman, Harry – Pulma, Panu – Aalto, Seppo 2003: *Helsingfors stads historia efter 1945. 2: Planering och byggande, sociala problem, sport*. (History of the city of Helsinki after 1945. 2: Planning and construction, social problems, sport). Helsinki.
- Puumalainen, Timo 2004: Leirielämää kaupunkilaisille Helsingin Käpylässä / Lägerliv för Helsingfors Kottbytor (Camp Life for City Dwellers in Helsinki's Käpylä District). Minna Heikkinen (Ed.): *Sakit, lössit, jengit ja nappulat – Nuorisotyön vuosikymmenet* (Crowds, Gangs, Groups and Little Ones – Decades of Youth Work). Nuorisotyön perinteen tallentaminen -projekti (Preserving the Tradition of Youth Work project/Turku Provincial Museum. Turku.
- Puuronen, Anne 2004: *Rasvan tyttäret: etnografinen tutkimus anorektisen kokemustiedon kulttuurisesta jäsentymisestä* (Daughters of Grease. An Ethnographic Study of an Anorectic's Experiences of Cultural Orientation). The Finnish Youth Research Society. Helsinki.
- Puuronen, Vesa 1989: *Nuorisoryhmien toiminta ja toiminnan mieli. Metodologinen, teoreettinen ja empiirinen tutkimus nuorisjärjestöistä ja katuteatterista* (The Activity and State of Mind of Youth Groups. A Methodological, Theoretical and Empirical Study of Youth Organisations and Street Theatre). University of Joensuu. Studies from the Faculty of Education No. 24. Joensuu.
- Puuronen, Vesa 1997: *Johdatus nuorisotutkimukseen* (An Introduction to Youth Research). Youth Research 2000/The Finnish Youth Research Society. Research Reports 4/97. Helsinki.
- Roivainen, Päivi 2004: Pappa-Tunturi. Suomen ikiliikkuja (The Pappa-Tunturi Motorcycle. Keeping Finland Moving). *Sisua, Siloa ja Sinappia. Merkkituotteita Turusta* (Guts, Silos and Mustard. Branded Products from Turku). Turku Provincial Museum. Publications 6. Turku.
- Roos, J. P. 1987: *Suomalainen elämä* (Finnish Life). Finnish Literature Society. Helsinki.
- Rosén, Gunnar 2002: *Sata sodan ja rauhan vuotta Suomen Punainen Risti* (One Hundred Years of War and Peace. The Finnish Red Cross) 1877–1977. Finnish Red Cross. Helsinki.

I-VI ja XI), Markku Heikkilä (luvut VII–X). 1990. Helsinki.

Peltola-Yrjölä, Helena 2004: Henkisistä kilpailuista Nuoren kulttuurin loisteeseen / Intellektuella tävlingar – ungdomskulturens guldkant. Minna Heikkinen (toim.): *Sakit, lössit, jengit ja nappulat – Nuorisotyön vuosikymmenet*. Nuorisotyön perinteen tallentaminen -projekti/Turun maakuntamuseo. Turku.

Pihlaja, Juha 1997: ”Ne ei ainakaan laula mitään eteenpäin”. *Tutkimus etsivän nuorisotyön projektista Tampereella 1991-1995*. Nuorten palvelu ry:n julkaisuja 3. Kuopio.

Pulma, Panu 2003: I skuggan av tillväxten. Schulman, Harry – Pulma, Panu – Aalto, Seppo 2003: *Helsingfors stads historia efter 1945. 2: Planering och byggande, sociala problem, sport*. Helsinki.

Puumalainen, Timo 2004: Leirielämää kaupunkilaisille Helsingin Käpylässä / Lagerliv för Helsingfors Kottbytor. Minna Heikkinen (toim.): *Sakit, lössit, jengit ja nappula – Nuorisotyön vuosikymmenet*. Nuorisotyön perinteen tallentaminen -projekti/Turun maakuntamuseo. Turku.

Puuronen, Anne 2004: *Rasvan tyttäret: etnografinen tutkimus anorektisen kokemustiedon kulttuurisesta jäsentymisestä*. Nuorisotutkimusseura. Helsinki.

Puuronen, Vesa 1989: *Nuorisoryhmien toiminta ja toiminnan mieli. Metodologinen, teoreettinen ja empiirinen tutkimus nuorisojärjestöistä ja katuteatterista*. Joensuu yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunnan tutkimuksia N:o 24. Joensuu.

Puuronen, Vesa 1997: *Johdatus nuorisotutkimukseen*. Nuorisotutkimus 2000/Nuorisotutkimusseura ry. Tutkimuksia 4/97. Helsinki.

Roivainen, Päivi 2004: Pappa-Tunturi. Suomen ikiliikkuja. *Sisua, Siloa ja Sinappia. Merkkituotteita Turusta*. Turun Maakuntamuseo. Julkaisuja 6. Turku.

Roos, J. P. 1987: *Suomalainen elämä*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Helsinki.

Rosén, Gunnar 2002: *Sata sodan ja rauhan vuotta. Suomen Punainen Risti 1877–1977*. Suomen Punainen Risti. Helsinki.

Räsänen, Riitta–Räsänen, Matti (toim.) 1987: *Kuin Tiiran lento. Muistelmia Nuoruudesta 1920- ja 1930-luvun Jyväskylässä*. SKS 460. Jyväskylä.

Räsänen, Matti 1991: *Kansatieteellisen perhetutkimuksen näkökulmia Suomessa. Scripta Ethnologica 40*. Turun yliopiston kansatieteen laitoksen julkaisuja. Turku.

Saarikoski, Vesa 1994: *Henkilöhistoriallisen tutkimuksen luonteen ja metodiikan ongelmia*. Koivunen, Mari – Soikkanen, Timo (toim.): *Yksilö ja yhteisö. Henkilöhistoriallisia artikkeleja*. Poliittisen historian laitos. Turun yliopisto.

Sarjala, Jukka 1985: *Sosiaalihuollon, kansanterveystyön ja kriisien torjunnan puoli vuosisataa. Suomen Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin toiminta 1935–1985*. Suomen Punainen Risti. Turku.

Sarmela 1969: *Reciprocity systems of the rural society in the Finnish-Karelian culture area: with the special reference to social intercourse of the youth*. Suomalainen Tiedeakatemia. Helsinki.

Schneider, Alexandra 2004: *Die Stars sind wir. Heimkino als filmische Praxis*. Zürcher Filmstudien 9.

- Räsänen, Riitta – Räsänen, Matti (Ed.) 1987: *Kuin Tiiran lento. Muistelmia Nuoruudesta 1920- ja 1930-luvun Jyväskylässä* (Fly Like a Tern. Recollections of Youth from the 1920s and 1930s in Jyväskylä). Finnish Literature Society 460. Jyväskylä.
- Räsänen, Matti 1991: *Kansatieteellisen perhetutkimuksen näkökulmia Suomessa. Scripta Ethnologica 40* (Perspectives on Ethnological Family Research in Finland). University of Turku's Department of Ethnology Publications. Turku.
- Saarikoski, Vesa 1994: *Henkilöhistoriallisen tutkimuksen luonteen ja metodiikan ongelmia* (A Personal Historical Study of the Problems of Nature and Methodology). Koivunen, Mari – Soikkanen, Timo (Ed.): *Yksilö ja yhteisö. Henkilöhistoriallisia artikkeleja* (Individual and Community. Personal Historical Articles). Department of Contemporary History. University of Turku.
- Sarjala, Jukka 1985: *Sosiaalihuollon, kansanterveystyön ja kriisien torjunnan puoli vuosisataa. Suomen Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin toiminta* (Fifty Years of Social Welfare, Public Health Care and Preventing Crises. The Activities of the Southwest Finland District of the Finnish Red Cross) 1935–1985. Finnish Red Cross. Turku.
- Sarmela 1969: *Reciprocity systems of the rural society in the Finnish-Karelian culture area: with the special reference to social intercourse of the youth*. Finnish Academy of Science and Letters Helsinki.
- Schneider, Alexandra 2004: *Die Stars sind wir. Heimkino als filmische Praxis*. (We are the stars. Home movies as filming practice.) Zürcher Filmstudien 9.
- Syrjälä, Leena 2001: *Elämäkerrat ja tarinat tutkimuksessa* (Biographies and stories in research). In Aaltola, Juhani & Valli, Raine (Ed.): *Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloitteleville tutkijoille* (Windows on research methods 1. Method selection and material collection: tips for beginning researchers), Jyväskylä.
- Talve, Ilmar 1960: *Ensimmäinen kaupunkimatka ja siihen liittyviä tapoja* (The First Trip to the City and Related Customs). *Kalevalanseuran vuosikirja 40* (The Kalevala Society's Annual Book 40). Helsinki.
- Talve 1961: *Keinu ja keinuminen Suomessa* (The Swing and Swinging in Finland). *Sananjalka 3*. Publication of the University of Turku's Finnish Language Society. Turku.
- Talve, Ilmar 1979: *Suomen kansankulttuuri. Historiallisia päälinjoja* (Finnish Folklore. Historical Policies) Finnish Literature Society. Helsinki.
- Talve, Ilmar 1984: *University of Turku's Department of Ethnology 1958–1983. Scripta Ethnologica 34*. Publications of the University of Turku's Department of Ethnology. Turku.
- Talve, Ilmar 2004: *Kolme kotimaata. Omaelämäkerta* (Three Home Countries. An Autobiography). Translated into Finnish by Eva Gottberg. Kirja-Aurora. Turku.
- Tani, Sirpa 2005: *Monikulttuurisuus, nuorten arki ja maantieteen opetus* (Multiculturalism, Everyday Life of Young People and Teaching Geography). Moisio, Sami (Ed.) *Maantiede mun silmäni avaa, maapalloa katselemaan* (Geography Opens My Eyes to See the Globe). University of Turku's Department of Geography Publications A. No. 171. Turku.
- Teinonen, Markku 1984: *Porilainen perhe* (A Family from Pori). *University of Turku's Department of Ethnology Transactions 12*. Turku
- Uusitalo, Kari 1995: *Rakkaudesta elävään kuvaan... Harraste-elokuvaus Suomessa* (For the Love of Moving Pictures... Recreational Filming in Finland). Suomen Kaitaelokuvaajien Liitto ry/Filmi- ja Elokuvaajien Liitto ry (Finnish Federation of the International Organisation for Move Makers) 1955–1995. Espoo
- Varsa, Hannele – Heinonen, Markku 1984: *Irtolaisuusrekisteri 1983. Register över lösdrivare år 1983* (Register of Vagrancy 1983). Ministry of Social Affairs and Health, Research Department. Publications 12/1984. Helsinki.
- Virtanen, Timo J. 1994: *Pakananmaa ja Naisvankila. Paikoista, rajoista ja ympäristöistä kaupunkikeskustelussa* (Pakananmaa and the Women's Prison. Places, Boundaries and Environments in Urban Discussion). *Arki ja ympäristö* (Everyday and the Environment) *Scripta Ethnologica Aboensia 41*. University of Turku. Ethnology. Turku.
- Virtanen, Timo J. 1997: *Kirjoitetut kaupunkikuvat*. (Urban Images in Writing. Ethnography and Ethnographics). Korhonen, Teppo – Leimu, Pekka (Ed.): *Näkökulmia kulttuurin tutkimukseen* (Perspectives on Cultural Research). University of Turku's Centre for Extension Studies Publications 57. Turku
- Virtanen, Timo J. 2004: *Forssan perintö – Tekekö Kuka työn*. (The Forssa Legacy – Who's Doing the Work).

Syrjälä, Leena 2001: Elämäkerrat ja tarinat tutkimuksessa. Aaltola, Juhani – Valli, Raine (toim.): *Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloitteleville tutkijoille*. Jyväskylä.

Talve, Ilmar 1960: Ensimmäinen kaupunkimatka ja siihen liittyviä tapoja. *Kalevalaseuran vuosikirja 40*. Helsinki.

Talve 1961: Keinu ja keinuminen Suomessa. *Sananjalka 3*. Turun yliopiston suomen kielen seuran julkaisu. Turku.

Talve, Ilmar 1979: *Suomen kansankulttuuri. Historiallisia päälinjoja*. SKS. Helsinki.

Talve, Ilmar 1984: *Turun yliopiston kansatieteen laitos 1958–1983. Scripta Ethnologica 34*. Turun yliopiston kansatieteen laitoksen julkaisu. Turku.

Talve, Ilmar 2004: *Kolme kotimaata. Omaelämäkerta*. Suom. Eva Gottberg. Kirja-Aurora. Turku.

Tani, Sirpa 2005: Monikulttuurisuus, nuorten arki ja maantieteen opetus. Moisio, Sami (toim.) *Maantiedemun silmäni avaa, maapalloa katselemaan*. Turun yliopiston maantieteen laitoksen julkaisu A. Nro 171. Turku.

Teinonen, Markku 1984: Porilainen perhe. *Turun yliopiston kansatieteen laitoksen toimituksia 12*. Turku.

Uusitalo, Kari 1995: *Rakkaudesta elävään kuvaan... Harraste-elokuvaus Suomessa*. Suomen Kaitaelokuvajien Liitto ry / Filmi- ja Elokuvaajien Liitto ry 1955–1995. Espoo.

Varsa, Hannele – Heinonen, Markku 1984: *Irtolaisuusrekisteri 1983. Register över lösdrivare år 1983*. Sosiaali-

ja terveystieteiden tutkimusosasto. Julkaisuja 12/1984. Helsinki.

Virtanen, Timo J. 1994: Pakananmaa ja Naisvankila. Paikoista, rajoista ja ympäristöistä kaupunkikeskustelussa. *Arki ja ympäristö. Scripta Ethnologica Aboensia 41*. Turun yliopisto. Kansatiede. Turku.

Virtanen, Timo J. 1997: Kirjoitetut kaupunkikuvat. Etnografiaa ja etnografiikkaa. Korhonen, Teppo – Leimu, Pekka (toim.): *Näkökulmia kulttuurin tutkimukseen*. Turun yliopiston Täydennyskoulutuskeskuksen julkaisu 57. Turku.

Virtanen, Timo J. 2004: Forssan perintö – Tekeekö Kuka työn. *Meiltä ja maailmalta. Scripta Aboensia 2. Ethnologica*. Turku.

Vuorela, Toivo 1975: *Suomalainen kansankulttuuri*. Porvoo. Helsinki.

Zimmermann, Patricia R., 1995: *Reel Families: A Social History of Amateur Film*. Art and Politics of the Everyday Series. Bloomington and Indianapolis.

Åström, Anna-Maria 1989: Polterabend, Symbols and Meanings in a Popular Custom of Aristocratic and Bourgeois Origin. *Ethnologia Scandinavica Vol. 19*.

Åström, Anna-Maria 1991: *Ett spel med tiden vid livets höjdpunkt. Tiden i adertonhundralets polterabend*. Sl.

Suulliset tiedot:

Aho, Leena. Nuorisosihteeri, Turun nuorisosiainkeskus. 28.4.2005.

Meiltä ja maailmalta (Us and the World). *Scripta Aboensia* 2. *Ethnologica*. Turku.

Vuorela, Toivo 1975: *Suomalainen kansankulttuuri* (Finnish Folk Culture). Porvoo. Helsinki.

Zimmermann, Patricia R., 1995: *Reel Families: A Social History of Amateur Film*. Art and Politics of the Everyday Series. Bloomington and Indianapolis.

Åström, Anna-Maria 1989: Polterabend, Symbols and Meanings in a Popular Custom of Aristocratic and Bourgeois Origin. *Ethnologia Scandinavica* Vol. 19.

Åström, Anna-Maria 1991: *Ett spel med tiden vid livets höjdpunkt. Tiden i adertonhundratalets polterabend*. (A play on time in connection to the best moment of one's life. The concept of time at a 19th century stag party.) Sl.

Oral information:

Aho, Leena. Youth Secretary, Turku Youth Services Centre. 28 Apr. 2005.

Habib, Hasan. Regional Activities Co-ordinator, Turku Youth Services Centre. 19 Jan. 2005

Hämäläinen, Heikki. Youth Department Director 21 Oct. 2005

Mäkelä, Pertti. Youth Department Director 21 Oct. 2005.

Nieminen, Juha 2005: *Nuorisotyön tarinaa ja eetosta*. Nuorisotyön eetosta rakentamassa (The Story and Ethos of Youth Work. Youth Work Building the Ethos) 60 Years of Municipal Youth Work Seminar 7 Dec. 2005. Stoa Cultural Centre, Helsinki.

Puumalainen, Timo. Youth Worker. 28 Feb. 2006.

Sjölund, Rainer. Loan Warehouse Attendant. Helsinki Youth Department 3 Jan. 2006. (The Herra Helsinki film)

Taponen, Harri. Special Planner. Helsinki Youth Department. 3 Jan. 2006.

Statistics Finland: Municipal and Regional Indicator and Population Structure and Population Changes by Municipality in 2005 and the Population of Helsinki at the End of 2004.

Vento, Yrjö. Youth Department Director. 26 Nov. 2005.

Electronic sources:

www1: FRC. Recommendations and Guidelines for Youth Activities. www.redcross.fi/ajankohtaista/tapahtumat/yleiskokous/paatosasiakirjat/fi, 26 Feb. 2006.

www2: FRC Youth Pages. History of the FRC's Youth Activities. www.old.redcross.fi/nuoret/sprnuoret/nuorhist.html, 4 Jan. 2006.

www3: SPR. Summary of Branch Questionnaire. www.redcross.fi/ajankohtaista/tapahtumat/yleiskokous/tausta-aineistoja/fi, 15.2.2006.

www4: FRC. Finnish Red Cross. www.redcross.fi/punainenristi/suomenpunainenristi/fi, 26 Feb. 2006.

www5: FRC. Southwest Finland District. www.redcross.fi/aktiivit/piirit/varsinais-suomi/fi, 26 Feb. 2006.

www.alli.fi, 13.2.2006.

www.alli.fi/nuorisotutkimus/tuhti/abstraktit2000/

niemi.htm, 11 Jan. 2006.

www.finlex.fi/laki, 11 Jan. 2006.

www.halavatunpapat.com, 3 Apr. 2006.

www.kulttuuri.hel.fi/caisa, 7 Feb. 2006.

www.nk.hel.fi, 20 Jan. 2006.

www.nk.hel.fi/talot/dooris/tietoa, 20 Jan. 2006.

www.rasmus.fi, 20 Jan. 2006.

www.tuning.fi, 3 Apr. 2006.

www05.turku.fi/museo/nuoperi/filmit, 8 Mar. 2006.

www05.turku.fi/museo/nuoperi/tavoitteet, 1 Mar. 2006.

www.tsv.fi/ttapaht/006/heinonen, 20 Jan. 2006.

www.tyoministerio.fi, 7 Nov. 2005.

www.vaestorekisterikeskus.fi, 7 Nov. 2005.

www.valkonauhaliitto.fi, 24 Nov. 2005.

Habib, Hasan. Aluetoimintaohjaaja, Turun nuorisoasiainkeskus. 19.1.2005

Hämäläinen, Heikki. Nuorisotoimenjohtaja. 21.10.2005

Mäkelä, Pertti. Nuorisotoimenjohtaja. 21.10.2005.

Nieminen, Juha 2005: *Nuorisotyön tarinaa ja eetosta.* Nuorisotyön eetosta rakentamassa. Kunnallinen nuorisotyö 60 vuotta -seminaari 7.12.2005 Kulttuurikeskus Stoassa, Helsingissä.

Puumalainen, Timo. Nuorisotyöntekijä. 28.2.2006.

Sjölund, Rainer. Lainavarastonhoitaja. Helsingin nuorisoasiainkeskus 3.1.2006. (Herra Helsinki -filmi)

Taponen, Harri. Erityissuunnittelija. Helsingin nuorisoasiainkeskus. 3.1.2006.

Tilastokeskus: Kunta- ja seutuindikaattori ja väestön rakenne ja väestönmuutokset kunnittain 2005 sekä Helsingin väestö vuoden vaihteessa 2004–2005.

Vento, Yrjö. Nuorisotoimenjohtaja. 26.11.2005.

Sähköiset lähteet:

www1: SPR. Nuorisotoiminnan suosituksat ja suunta-
viivat. www.redcross.fi/ajankohtaista/tapahtumat/yleiskokous/paatosasiakirjat/fi, 26.2.2006.

www2: SPR Nuorten sivut. SPR:n nuorisotoiminnan historia. www.old.redcross.fi/nuoret/sprnuoret/nuorhist.html, 4.1.2006.

www3: SPR. Osastokyselyn yhteenveto. www.redcross.fi/ajankohtaista/tapahtumat/yleiskokous/tausta-aineistoja/fi, 15.2.2006.

www4: SPR. Suomen Punainen Risti. www.redcross.fi/punainenristi/suomenpunainenristi/fi, 26.2.2006.

www5: SPR. Varsinais-Suomen piiri. www.redcross.fi/aktiivit/piirit/varsinais-suomi/fi, 26.2.2006.

www.alli.fi, 13.2.2006.

www.alli.fi/nuorisotutkimus/tuhti/abstraktit2000/niemi.htm, 11.1.2006.

www.finlex.fi/laki, 11.1.2006.

www.halavatunpapat.com, 3.4.2006.

www.kulttuuri.hel.fi/caisa, 7.2.2006.

www.nk.hel.fi, 20.1.2006.

www.nk.hel.fi/talot/dooris/tietoa, 20.1.2006.

www.rasmus.fi, 20.1.2006.

www.tuning.fi, 3.4.2006.

www05.turku.fi/museo/nuoperi/filmit, 8.3.2006.

www.05.turku.fi/museo/nuoperi/tavoitteet, 1.3.2006.

www.tsv.fi/ttapaht/006/heinonen, 20.1.2006.

www.tyoministerio.fi, 7.11.2005.

www.vaestorekisterikeskus.fi, 7.11.2005.

www.valkonauhaliitto.fi, 24.11.2005.

Keinot, filmit, kerhot ja tatsat – Etnologinen katse nuorisokulttuuriin esittelee nuorisoa ja nuorisotyötä kansatieteellisin menetelmin. Julkaisun tavoitteena on tehdä Nuorisotyön perinteen tallentamishankkeen, Nuoperin, saamia lahjoituksia tutuksi suuremmalle yleisölle, mutta myös innostaa alasta kiinnostuneita tutkijoita käyttämään kerättyä aineistoa.

Timo J. Virtanen esittelee omissa puheenvuorossaan Turun yliopiston kulttuurien tutkimuksen laitoksen ja kansatieteen omia tähän mennessä tehtyjä tutkimuksia. Hän suunnitsee etnologin katseensa myös eteenpäin ja pohtii kansatieteen mahdollisuuksiin osallistua nuorisotutkimukseen nyt ja tulevaisuudessa. Laaja-alainen katsaus antaa hyvän kuvan kansatieteen tutkimuksen monipuolisuudesta tälläkin saralla.

Salla Tenkanen perehtyy Nuoperi-projektin lahjoitettuihin kaitafilmeihin. Miten ohjaajien tekemät filmit eroavat nuorten

itse tekemistä filmeistä ja mistä kaikesta erot johtuvat? Selkeät esimerkit johdattavat mielenkiintoiseen aiheeseen.

Katri Kivelä paneutuu opetusneuvos Kerttu Varjon päiväkirjojen kautta subjektiivisten kokemusten käyttömahdollisuuksiin tieteellisessä tutkimuksessa. Se, mitä kaikkea päiväkirjat paljastavat päästessään päivänvaloon, samoin se, kuinka kirjat tukevat muuta tutkimusta, selviää Kivelän puheenvuorossa.

Ann-Mari Lehti on tutkinut Suomen Punaisen Ristin nuorisotoimintaa erityisesti Varsinais-Suomen piirin alueella. Menneisyyteen peilaava katsaus kertoo nuorisotoiminnan menestymisestä, mutta myös aallonpohjassa käymisestä. Nuorisotoiminnan muutos on ollut huima.

Minna Heikkinen esittelee maalta muuttaneiden nuorten neuvontatyötä ja vertailee sitä nykyiseen maahanmuuttajanuorille järjestettyyn toimintaan. Nykyäänkin kohteena on muuttava nuori, mutta keinot auttaa ovat monipuolistuneet vuosikymmenten saatossa.

Swings, films, clubs and tattoos – An ethnologic approach to youth culture presents young people and youth work by means of ethnological methods. The purpose of this publication is to familiarise a larger audience with the donations received by the Nuoperi (Preserving the Tradition of Youth Work) and to encourage researchers to use the collected material.

Timo J. Virtanen uses his article to present the research already conducted at the University of Turku's School of Cultural Research and Department of Ethnology. He also looks into the future and considers the opportunities for ethnology to take part in youth research now and in the future. This comprehensive review provides a good picture of the diversity of ethnologic research in this field.

Salla Tenkanen delves into the cine films donated to the Nuoperi project. How do the films made by the leaders differ from those made by the young people, and why are they different? Clear examples lead the way into an interesting topic.

Katri Kivelä uses Counsellor of Education Kerttu Varjo's diaries to focus on the opportunities for utilising subjective experience in scientific research. Kivelä clarifies the information revealed by the diaries and explains how the books support other forms of research.

Ann-Mari Lehti examined the youth work done at the Finnish Red Cross, with special attention to the Southwest Finland region. This review of the past describes the success and failures of youth activities – and illustrates the tremendous change that has taken place in youth activities.

Minna Heikkinen presents the counselling work for young rural migrants and compares it to the activities arranged for young immigrants today. The focus is still on the young migrants, but the means of providing assistance have become more diversified over the decades.